

เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม

การวิเคราะห์นิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทย
ANALYSIS OF ASEAN TALES IN THAI TRANSLATION

PAN XIAOHUA

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
พ.ศ. 2558

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

การวิเคราะห์สถานการณ์อาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทย

PAN XIAOHUA

พ.ศ. 2558

การวิเคราะห์นิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทย
ANALYSIS OF ASEAN TALES IN THAI TRANSLATION

PAN XIAOHUA

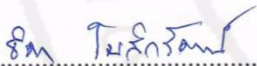
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ตรวจสอบและอนุมัติให้
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง)
เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2558

รองศาสตราจารย์ ดร.อัมพร สุขเกษม
ประธานกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

รองศาสตราจารย์ธิดา โมสิกรัตน์
อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ธิดา โมสิกรัตน์
กรรมการ

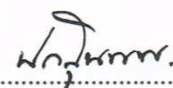
อาจารย์ ดร.พัชรินทร์ บุรณะกร
กรรมการ

อาจารย์ ดร.พัชรินทร์ บุรณะกร
ประธานหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
(การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง)

รองศาสตราจารย์อิสยา จันทร์วิทยานุชิต
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิก สุนทรชัย
คณบดีคณะศิลปศาสตร์

การวิเคราะห์นิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทย

PAN XIAOHUA 554022

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: ธิดา โมสิกรัตน์, กศ.ม.

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบและคุณค่าของนิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทย โดยใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนาจากนิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทย จำนวน 50 เรื่อง และนำเสนอผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า นิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทยมีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ คำโครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก แก่นเรื่องหรือแนวคิด บทสนทนา การเปิดเรื่อง การปิดเรื่อง และการดำเนินเรื่อง แต่ละองค์ประกอบเป็นส่วนสำคัญของกลวิธีการแต่งนิทานของประเทศในอาเซียน ที่ทำให้นิทานอาเซียน มีเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ตามลักษณะสังคมและวัฒนธรรมของประเทศในอาเซียน นิทานอาเซียน ยังมีคุณค่าทั้งด้านให้ความรู้ คุณค่าด้านการบันเทิง และคุณค่าด้านการให้แง่คิดแก่ผู้อ่าน ให้ความรู้เกี่ยวกับ ภูมิศาสตร์ วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของชาวอาเซียน ให้ความสนุกสนาน ความประทับใจแก่ผู้อ่านจากรีวิวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในประเทศอาเซียนต่าง ๆ นอกจากนั้น ยังให้แง่คิด เป็นตัวอย่างที่ดีในการนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันต่อไป

คำสำคัญ: นิทานอาเซียน องค์ประกอบ คุณค่า แปลเป็นภาษาไทย

ANALYSIS OF ASEAN TALES IN THAI TRANSLATION

PAN XIAOHUA 554022

MASTER OF ARTS (COMMUNICATIVE THAI AS A SECOND LANGUAGE)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: THIDA MOSIKARAT, ED.M.

ABSTRACT

This research aims to analyze the composition of ASEAN tales which has been translated in Thai language. The research is presented in descriptive analysis of 50 ASEAN tales translated in Thai language.

The research finds that the important compositions of ASEAN tales translated in Thai language are plots, characters, scene, theme, conversation, opening of the story, closing of the story and narration. Each composition is important in writing strategies of ASEAN tales which create the tales containing story or events according to society and culture in ASEAN countries. Moreover, the composition of ASEAN tales give some ideas to readers, teach them to be good person and be useful for society and country. Besides that, ASEAN tales also have value in the knowledge, Entertainment to the readers. The knowledge about geography. Culture and lifestyle of the people in ASEAN impress the readers and also allows the readers to recognize and remark that it would be a good example which readers can apply to their daily lives in the future.

Keywords: Tale, ASEAN, Composition, value, Thai translation

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลือจากอาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ธิดา โมสิกรัตน์ ที่ให้ความรู้ คำปรึกษา และคำแนะนำการเขียนรายงานการวิจัย รวมทั้งให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.พัชรินทร์ บุรณะกร ประธานหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สองที่ได้ให้คำปรึกษาและกำลังใจ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบเค้าโครง และสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.อัมพร สุขเกษม รองศาสตราจารย์ธิดา โมสิกรัตน์ และอาจารย์ ดร.พัชรินทร์ บุรณะกร ที่ได้ให้คำแนะนำและแก้ไขวิทยานิพนธ์จนถูกต้องและสมบูรณ์มากขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือต่าง ๆ แก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อและคุณแม่ที่สนับสนุนและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยในการเดินทาง มาศึกษาเล่าเรียนในประเทศไทย ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ร่วมห้องทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือและกำลังใจ อย่างดีตลอดมา

PAN XIAOHUA

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.3 สมมติฐานของการวิจัย	5
1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
1.5 ขอบเขตของการวิจัย	5
1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะ	6
1.7 วิธีดำเนินการวิจัย	6
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 ความรู้เกี่ยวกับนิทาน	8
2.1.1 ความหมายของนิทาน	8
2.1.2 ประเภทของนิทาน	9
2.1.3 ลักษณะของนิทานประเภทต่าง ๆ	11
2.1.4 องค์ประกอบของนิทาน	13
2.1.5 การแพร่กระจายของนิทาน	15
2.1.6 คุณค่าของนิทาน	18
2.2 ความรู้เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมแปล	21
2.2.1 ความหมายของวรรณกรรมแปล	21
2.2.2 วิธีการแปลวรรณกรรม	22
2.2.3 คุณค่าของวรรณกรรมแปล	23
2.3 ความรู้เกี่ยวกับสังคมอาเซียน	25
2.3.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอาเซียน	25
2.3.2 การดำเนินงานของประชาคมอาเซียน	26
2.3.3 ความสำคัญของอาเซียนที่มีต่อประเทศไทย	27

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	28
2.4.1 งานวิจัยเกี่ยวกับนิทาน	28
2.4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมแปล	32
บทที่ 3 การวิเคราะห์องค์ประกอบของนิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทย	
3.1 คำโครงเรื่อง	36
3.1.1 การใช้ปัญญาแก้ปัญหา	36
3.1.2 ผลของการพูดดีและพูดเท็จ	41
3.1.3 ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวและสังคม	42
3.2 ตัวละคร	45
3.2.1 ตัวละครที่เป็นมนุษย์	45
3.2.2 ตัวละครที่เป็นสัตว์	52
3.2.3 ตัวละครที่เป็นยักษ์	55
3.3 ฉาก	56
3.3.1 ฉากครอบครัว	56
3.3.2 ฉากธรรมชาติ	57
3.4 แก่นเรื่องหรือแนวคิด	59
3.4.1 ความกตัญญู	59
3.4.2 ความรัก	60
3.5 บทสนทนา	62
3.5.1 บทสนทนาที่ใช้ดำเนินเรื่อง	62
3.5.2 บทสนทนาที่บอกลักษณะของตัวละคร	63
3.6 การเปิดเรื่อง	67
3.6.1 การเปิดเรื่องด้วยคำว่า “นานมาแล้ว”	68
3.6.2 การเปิดเรื่องด้วยคำว่า “กาลครั้งหนึ่ง”	69
3.6.3 การเปิดเรื่องด้วยคำว่า “กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว”	70
3.7 การปิดเรื่อง	71
3.7.1 การปิดเรื่องแบบสรุปเป็นข้อคิด	71
3.7.2 การปิดเรื่องแบบแสดงผลของการกระทำ	73
3.7.3 การปิดเรื่องแบบโศกนาฏกรรม	74

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.8 การดำเนินเรื่อง	75
3.8.1 ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์	75
3.8.2 ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ	79
3.8.3 ความขัดแย้งระหว่างสัตว์กับสัตว์	80
บทที่ 4 การวิเคราะห์คุณค่านิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทย	
4.1 คุณค่าด้านความรู้	83
4.1.1 ความรู้เกี่ยวกับลักษณะภูมิศาสตร์ของประเทศอาเซียน	83
4.1.2 ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ	88
4.1.3 ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมอาเซียน	89
4.1.4 ความรู้เกี่ยวกับค่านิยม	92
4.1.5 ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการปกครอง	96
4.2 คุณค่าด้านการเป็นเครื่องมือสั่งสอน	98
4.2.1 การสั่งสอนด้านคุณธรรม	98
4.2.2 การสั่งสอนด้านการอยู่ร่วมกับคนอื่น	101
4.3 คุณค่าด้านความบันเทิง	108
4.3.1 ทำให้เกิดความสนุกสนาน	108
4.3.2 ทำให้เกิดความประทับใจ	114
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการวิจัย	118
5.1.1 องค์ประกอบของนิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทย	118
5.1.2 คุณค่าของนิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทย	119
5.2 อภิปรายผล	120
5.3 ข้อเสนอแนะ	121
บรรณานุกรม	122
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก	126
ภาคผนวก ข	127
ประวัติผู้เขียน	129

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วัฒนธรรม โดยทั่วไปหมายถึง รูปแบบของกิจกรรมมนุษย์และโครงสร้างเชิงสัญลักษณ์ที่ทำให้กิจกรรมนั้นเด่นชัดและมีความสำคัญ วิธีการดำเนินชีวิต ซึ่งเป็นพฤติกรรมและสิ่งที่คนในหมู่ผลิตสร้างขึ้นด้วยการเรียนรู้จากกันและกัน และร่วมใช้อยู่ในหมู่พวกของตน ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามยุคสมัยและความเหมาะสม

วัฒนธรรมส่วนหนึ่งสามารถแสดงออกผ่านศิลปกรรมต่าง ๆ เช่น ดนตรี วรรณกรรม จิตรกรรม ประติมากรรม ละคร ภาพยนตร์ แม้บางครั้งอาจมีผู้กล่าวว่า วัฒนธรรมคือเรื่องที่ว่าด้วยการบริโภคและสินค้าบริโภค เช่น วัฒนธรรมระดับสูง วัฒนธรรมระดับต่ำ วัฒนธรรมพื้นบ้าน หรือวัฒนธรรมนิยม เป็นต้น แต่วัฒนธรรมก็มีการถ่ายทอดผ่านวรรณกรรมได้ชัดเจน เพราะวรรณกรรมเป็นผลผลิตของมนุษย์เป็นงานสร้างสรรค์ด้วยศิลปะการใช้ภาษา มีเนื้อเรื่องและโวหารที่ให้ความรู้วิถีชีวิต ความคิด และความสะเทือนใจเป็นอย่างดี (จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ. 2546 : 1) วรรณกรรมจึงเป็นงานสร้างสรรค์ทางศิลปะที่ใช้ภาษาเป็นสื่อกลาง ไม่ว่าจะมโนคติแบบใดก็ตาม (จิตรลดา สุวัตติกุล. 2526 : 1-2) และวรรณกรรมได้พัฒนาและเปลี่ยนแปลงทั้งรูปแบบ และเนื้อหาไปตามการเปลี่ยนแปลงของสังคม

นิทานเป็นวรรณกรรมประเภทหนึ่งที่เล่าผ่านคำพูดและมีอยู่เป็นจำนวนมากที่ได้รับการบันทึกไว้ในทางคติชนวิทยาถือว่านิทานเป็นเรื่องเล่าสืบสานต่อ ๆ กันมา ถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่งในหลายอย่างของมนุษย์ เป็นสิ่งที่มีความหมาย มีคุณค่า ซึ่งนิทานนั้นจะมีทั้งนิทานที่เล่าปากเปล่า จดจำกันมาแบบมุขปาฐะ และต่อมานิทานที่มีการเขียนการบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร (วิไล มาศจรัส. 2551 : 13)

นิทานเป็นสิ่งที่ให้ความบันเทิงใจแก่ผู้ฟังได้ง่ายและสะดวกที่สุด ซึ่งบรรพบุรุษได้ถ่ายทอดโดยการเล่าต่อ ๆ กันมาด้วยปากต่อปากเป็นเวลาช้านาน ปัจจุบันนี้ความบันเทิงได้แฝงมาในรูปแบบต่าง ๆ มากมายและน่าสนใจว่านิทาน จนทำให้นิทานพื้นบ้านซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่งนับวันแต่จะสูญหายไป (วิเชียร เกษประทุม. ม.ป.ป. : 1)

คำว่า นิทาน เป็นคำศัพท์ภาษาสันสกฤต แปลว่า เหตุการณ์ เรื่องเล่านิยาย และมีคำศัพท์นิทานอีก แปลว่า การเล่าเรื่อง พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ให้นิยามคำว่า นิทาน หมายถึง เรื่องที่เล่ากันมา และยกตัวอย่าง เช่น นิทานชาดก นิทานอีสป (ประคอง นิมมานเหมินท์. 2551 : 5) เรื่องเล่าที่แต่เดิมสืบต่อกันมาแบบปากต่อปาก เมื่อผ่านกาลเวลาก็มีการดัดแปลงเพิ่มเติมแต่งเพื่อเพิ่มอรรถรสให้สนุกยิ่งขึ้น เป็นสิ่งที่บันเทิงใจที่เด็ก ๆ ทุกคนโปรดปราน และเชื่อว่าแม้จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่แล้วหลายคนก็ยังชอบอ่านและฟังนิทาน (โชคดี ศรีสุวรรณ. 2555 : 1) ขณะเดียวกันนิทานยังสะท้อนให้เห็นความรู้ ความคิด

วิถีชีวิต ตลอดจนสภาพสังคมและการเมืองการปกครอง อันสามารถนำมาเป็นแบบแผนในการดำเนินชีวิตได้

นิทานมีลักษณะและคุณค่าเช่นเดียวกับวรรณกรรมประเภทอื่น ๆ โดยที่นิทานเป็นเรื่องที่เล่าสืบทอดกันเป็นมรดกทางวัฒนธรรม ส่วนมากเป็นลักษณะการเล่า เพื่อให้สนุกสนานและเพลิดเพลินพร้อมกับสอดแทรกด้านคุณธรรม และคติธรรมบางประการเอาไว้ด้วย วิเชียร เกษประทุม (ม.ป.ป. : 17) อธิบายว่านิทานมิได้ให้แต่ความสนุกสนานเพลิดเพลินแก่ผู้ฟังอย่างเดียว แต่ยังสะท้อนให้เห็นถึงประวัติ การตั้งถิ่นฐาน ระบบครอบครัว สภาพเศรษฐกิจ ความเชื่อ ประเพณี และค่านิยม นอกจากนี้ยังแฝงไว้ด้วยคติสอนใจต่าง ๆ อย่างมากมายอีกด้วย

นิทานจึงมีคุณค่าและอิทธิพลต่อผู้ฟังและผู้่านิทาน ดังนี้

1. นิทานให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน เป็นการผ่อนคลายความเครียดและช่วยให้เวลาผ่านไปอย่างไม่น่าเบื่อหน่าย
2. นิทานช่วยกระชับความสัมพันธ์ระหว่างคนในครอบครัว ให้สมาชิกครอบครัว มีความสัมพันธ์ที่ดียิ่งขึ้น
3. นิทานให้การศึกษาและเสริมสร้างจินตนาการ
4. นิทานให้ข้อคิดและคติเตือนใจ ช่วยปลูกฝังคุณธรรมต่าง ๆ ที่สังคมพึงประสงค์แก่ผู้อ่านหรือผู้ฟัง
5. นิทานช่วยสะท้อนให้เห็นสภาพของสังคมในอดีตในหลาย ๆ ด้าน เช่น ลักษณะของสังคมวิถีชีวิตของประชาชนในสังคม ตลอดจนถึงประเพณี ค่านิยม และความเชื่อ เป็นต้น (วิเชียร เกษประทุม. ม.ป.ป. : 9-10)

เนื้อหานิทานมีความสนุกสนาน เนื่องจากการเล่าเรื่องที่มีกลวิธีการแต่ง ดังที่ วิไล มาศจรัส (2551 : 49-52) ได้อธิบายว่านิทานมีองค์ประกอบเช่นเดียวกับวรรณกรรมประเภทอื่น ๆ ดังนี้

1. คำโครงเรื่อง หมายถึง การกำหนดเหตุการณ์ของเรื่องที่จะเขียนว่ามีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้น
2. ตัวละคร หมายถึง ผู้ที่มีบทบาทปรากฏอยู่ในเรื่อง
3. ฉาก หมายถึง สภาพแวดล้อมที่อยู่รอบตัวละคร ในขณะที่เกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ
4. แก่นเรื่องหรือแนวคิด หมายถึง สารัตถะที่ใช้เป็นหลักในเนื้อเรื่อง เช่น ความรัก ฯลฯ
5. พรรคนะ หมายถึง มุมมองที่ผู้เล่านิทานเป็นผู้สะท้อนเรื่องราวในนิทานให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจในนิทานนั้น
6. ท่วงทำนองการแต่ง หมายถึง ลีลาการใช้สำนวนภาษาที่แสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดที่ผู้เล่านิทานแสดงออกมาให้ปรากฏถึงการใช้สำนวนภาษาของตนเอง เป็นท่วงทำนองที่แตกต่างตามความถนัดของแต่ละคน

7. บทสนทนา คือ คำพูดโต้ตอบของตัวละครในเรื่องที่สนทนาโต้เถียงหรือขัดแย้ง

8. การเปิดเรื่อง หมายถึง การเริ่มต้นในฉากแรกของนิทาน ที่เริ่มเรื่องให้น่าสนใจ ซึ่งในนิทานส่วนมากมักจะเริ่มเปิดเรื่องด้วยคำพูดว่า กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว เป็นต้น

9. การดำเนินเรื่อง คือ การกำหนดบทบาทให้ตัวละครแสดงบทบาทของตนออกมา เพื่อสื่อสารเรื่องราวให้ผู้อ่านทราบว่า นิทานเรื่องนี้มีเนื้อหาเป็นอย่างไร

10. การปิดเรื่อง หมายถึง การจบเรื่อง ซึ่งเป็นตอนสูงสุดของเรื่องให้ประทับใจ ซึ่งการจบเรื่องอาจจะเป็นการคลี่คลายปมปัญหา ซึ่งอาจจะจบอย่างมีความสุข หรือจบแบบโศกเศร้า หรือสนุกสนานเฮฮาก็ได้ แล้วแต่จุดประสงค์ของนิทานแต่ละเรื่อง

ดังนั้น การเล่านิทานที่มีมานานแล้ว ทั้งในหมู่บ้าน ชุมชน และสังคม คนทั่วไปนิยมฟังนิทานเนื้อเรื่องนิทานมีองค์ประกอบที่ชวนให้ติดตามฟังเรื่องราวจนจบเรื่อง จึงกล่าวได้ว่านิทานเป็นอาหารทางใจอย่างหนึ่งของมนุษย์ นิทานเป็นแหล่งรวบรวมจินตนาการและความฝัน นิทานเป็นทางออกทางใจของมนุษย์ ทำให้มีความสุขและช่วยผ่อนคลายความทุกข์ในใจได้ (วิเชียร เกษประทุม. ม.ป.ป. : 2) นิทานเป็นแหล่งรวมจินตนาการและความฝัน เป็นทางออกทางใจของมนุษย์ ทำให้มีความสุขและผ่อนคลายความทุกข์ในใจได้ นิทานยังช่วยผ่อนคลายความเครียดและยังมีคุณค่าอื่น ๆ อีกมากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือนิทานช่วยกระชับความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ ทั้งในครอบครัวและชุมชน นิทานจึงมีการแพร่กระจายนิทานไปยังสังคมต่าง ๆ รวมทั้งระหว่างประเทศโดยการแปลเป็นภาษาต่าง ๆ เช่น การแปลนิทานเรื่องสโนไวท์มาเป็นภาษาจีน ชื่อ 白雪公主 (ปายเชวอังกู) เป็นต้น

วรรณกรรมแปลเป็นวิธีการเผยแพร่วรรณกรรมวิธีหนึ่ง เพื่อให้บุคคลในต่างประเทศได้อ่านวรรณกรรมของประเทศหนึ่ง ๆ หรือให้คนในประเทศได้มีโอกาสเรียนรู้วรรณกรรมของประเทศอื่น ๆ ซึ่งเป็นอีกวิธีหนึ่งที่ช่วยทำให้ทุกคนมีโอกาสรู้จักวัฒนธรรมต่างชาติ ซึ่งอาจจะคล้ายคลึงกันหรือแตกต่างกัน ทำให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน ซึ่งจะทำให้มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างคนในชาติต่าง ๆ

ปัญญา บริสุทธิ์ (2533 : 136) กล่าวว่า วรรณกรรมแปลเป็นงานสร้างสรรค์ โดยใช้ทฤษฎีการแปล มีกระบวนการในการแปลประกอบด้วยความเข้าใจในตัวต้นฉบับ รู้จักจำแนกแยกแยะรูปแบบทางด้านภาษา และอธิบายความคิดที่เข้าใจและความรู้สึกถ่ายทอดออกมาเป็นอีกภาษาหนึ่ง สอดคล้องกับ ไพรถ เสศพิริยกมล (2542 : 118) ที่กล่าวว่า การแปลหมายถึงการถ่ายทอดความหมายจากภาษาหนึ่งมาเป็นอีกภาษาหนึ่งโดยรักษาเนื้อหาใจความให้ใกล้เคียงภาษาเดิมมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และสายทิพย์ นุกุลกิจ (2543 : 312) กล่าวว่า วรรณกรรมแปลคืองานเขียนที่ผู้เขียนนำเรื่องราวจากภาษาหนึ่งมาถ่ายทอดเป็นอีกภาษาหนึ่ง โดยรักษาเนื้อเรื่องหรือใจความให้ใกล้เคียงกับภาษาเดิมมากที่สุด

สรุปได้ว่า วรรณกรรมแปลเป็นวรรณกรรมที่นักแปลได้แปลวรรณกรรมต่าง ๆ ที่เป็นภาษาต่างประเทศมาเป็นภาษาของตน ผู้อ่านจะได้รู้จักวรรณกรรมที่ดังงามในภาษาของตนได้ และรู้ทันความเปลี่ยนแปลงของโลกด้วย ทั้งนี้วรรณกรรมแปลได้เป็นเครื่องมือส่งเสริมความเข้าใจและการมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน จึงมีการเผยแพร่วรรณกรรมโดยมีการแปลเป็นภาษาต่าง ๆ ตามลักษณะของวรรณกรรมแปลที่นักแปลได้แปลวรรณกรรมชาติอื่นมาเป็นภาษาตน นอกจากนี้ผู้อ่านได้รู้จักวรรณกรรมที่ดังงามของต่างชาติในภาษาตน แล้วยังเรียนรู้และเข้าใจวัฒนธรรมของชาติอื่น ๆ อีกด้วย

ในปีพ.ศ. 2558 ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทั้งหมด มีชื่อภาษาอังกฤษ International Relations in southeast Asia ประเทศอาเซียนหรือสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้รวมตัวกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลักดันให้เศรษฐกิจในประเทศก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว รวมทั้งเมื่อมีการรวมตัวกันแล้ว จะทำให้มีอำนาจในการต่อรองทางด้านเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจและการค้ากับนานาประเทศทั่วโลก และเพื่อนสมาชิกอาเซียนอย่างกว้างขวาง และส่วนหนึ่งมีการติดต่อ เผยแพร่ วัฒนธรรม นิทานของประเทศในอาเซียนผ่านวรรณกรรม เพื่อให้รู้จักประเทศในอาเซียนมากยิ่งขึ้น จึงมีการแปลนิทานอาเซียนเป็นภาษาไทย มีเรื่องราวที่ได้กล่าวถึงความเป็นอยู่ของคนที่อยู่ในประเทศอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ

นิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทยนั้น ได้กล่าวถึงความเป็นอยู่ ประเพณี วัฒนธรรม ฯลฯ ของกลุ่มคนต่าง ๆ ที่คล้ายคลึงกัน และในประชาคมอาเซียนของแต่ละประเทศแตกต่างกัน เป็นนิทานที่มีเผยแพร่และแปลเป็นภาษาไทย มีองค์ประกอบและคุณค่าเช่นเดียวกับวรรณกรรมประเภทอื่น ๆ ผู้วิจัยในฐานะชาวต่างชาติ ซึ่งศึกษาสาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง จึงสนใจศึกษาวิจัยนิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทยว่า นิทานอาเซียนแต่ละประเทศมีองค์ประกอบและคุณค่าที่หลากหลาย ทำให้ผู้อ่านเข้าใจในความเป็นอยู่ของชาวอาเซียน ทั้งด้านการดำเนินชีวิต วัฒนธรรม ค่านิยม สถานภาพ ฯลฯ และให้ข้อคิดที่สอนผู้อ่านในด้านคุณธรรม จริยธรรม ฯลฯ ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจและได้เรียนรู้คุณค่าผ่านเรื่องราวนิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทย

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบของนิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทย
2. เพื่อวิเคราะห์คุณค่าของนิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทย

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีสมมติฐานดังต่อไปนี้

1. นิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทยมีองค์ประกอบที่สำคัญในด้านโครงเรื่อง การเปิดเรื่อง การปิดเรื่อง ตัวละคร ฯลฯ ซึ่งทำให้เรื่องนิทานน่าสนใจ ทำให้ผู้อ่านผู้ฟังได้รับรู้ความรู้อย่างต่าง ๆ จากนิทาน
2. นิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทย มีคุณค่าที่สำคัญ เช่น คุณค่าด้านการสั่งสอน คุณค่าด้านการให้แง่คิดแก่ผู้อ่าน ฯลฯ ผู้อ่านได้ข้อคิดและรู้จักวิธีการแก้ปัญหา วิธีการดำเนินชีวิต และยังช่วยเสริมสร้างนิสัยที่ดีเป็นคนดี และทำประโยชน์ต่อสังคม

1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ใช้กรอบแนวคิดในการวิจัยสองด้านคือ แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของนิทาน และแนวคิดเกี่ยวกับคุณค่าของวรรณกรรม

1. แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของนิทาน องค์ประกอบเป็นสิ่งสำคัญของนิทาน ประกอบด้วย โครงเรื่อง การเปิดเรื่อง การปิดเรื่อง ตัวละคร ฉาก บทสนทนา ทำให้ผู้อ่านได้เข้าใจเนื้อเรื่องนิทานต่าง ๆ อย่างชัดเจน (วิไล มาศจรุส. 2551 : 49-52)
2. แนวคิดเกี่ยวกับคุณค่าของวรรณกรรมนิทาน นิทานเป็นวรรณกรรมตั้งขึ้นจากชีวิตและสังคมที่ปรากฏอยู่จริงบนโลกมนุษย์ วรรณกรรมจึงเป็นเครื่องมือแสดงลักษณะของสังคม วิถีชีวิตของประชาชนในสังคม ตลอดจนถึงประเพณี ค่านิยมและความเชื่อ เป็นต้น วรรณกรรมจึงมีคุณค่าในการสั่งสอนและให้แง่คิดต่าง ๆ แก่ผู้อ่าน (วิเชียร เกษประทุม. ม.ป.ป. : 17)

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้คัดเลือกวิเคราะห์นิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทย มีจำนวนทั้งหมด 50 เรื่อง โดยจัดกลุ่มประเภทของนิทาน ดังต่อไปนี้

1. นิทานอาเซียนประเภทนิทานชีวิต มีทั้งหมด 23 เรื่อง ได้แก่ กลิ่นอาหาร (กัมพูชา) บาดัง ผู้ทรงพลังและแบกภูเขา (สิงคโปร์) นักโหดาลูกออกตัณยู เกือบอ้อยในป่า และภูเขาทองคำกับเมล็ดข้าว (บรูไน) จอมกะล่อน คำสั่งของขุนนาง และคนมีน้ำใจ (เวียดนาม) พระราชาเสวยเกลือ สามเกลอเต๋อดำ และเจ้าหัวไม่มีตัวผจญภัย (เมียนมาร์) ตาอินกับตานา และหลวงตาฉันที้ไก่ (ไทย) เรือวิเศษ (มาเลเซีย) ใครจะตายก่อนกัน และเจ้าหนอนกับฤาษี (ฟิลิปปินส์) คนไม่รู้จักกระจก จ้างทะเลาะกัน ท้าวหัวข่อหล่อ และท้าวบุขบา (ลาว) สิบโบผู้โชคร้าย และเด็กน้อยเจ้าปัญญา (อินโดนีเซีย)
2. นิทานอาเซียนประเภทนิทานอธิบายเหตุ มีทั้งหมด 9 เรื่อง ได้แก่ กำเนิดค้างคาว กำเนิดกบและดาวกับเดือน (ฟิลิปปินส์) สึกไก่ชน (บรูไน) อ้ายขุนไล่ (เมียนมาร์) กำเนิดสิงคโปร์ (สิงคโปร์) ภูเขาสำเภากินและตำนานหินรูปช้าง (มาเลเซีย) ภูเขาภูนาง (ลาว)

3. นิทานอาเซียนประเภทนิทานสัตว์ มีทั้งหมด 10 เรื่อง ได้แก่ หมาป่ากับกิ้งฟอย สงครามของฝนและสุนัขจิ้งจอกผู้ทิวโซ (กัมพูชา) กระจกเจ้าปัญญา (อินโดนีเซีย) กระจกหัวใสกับเสือเขี้ยวและกระจกยักษ์ (มาเลเซีย) สิงโตกับกระต่าย (เวียดนาม) กวางทองและนกแก้วชวีโก (เมียนมาร์) ราชาแห่งป่า (บรูไน)

4. นิทานอาเซียนประเภทตำนานและเทพปกรณัม มีทั้งหมด 8 เรื่อง ได้แก่ ตำนานอิกกาและลา ร่ากับยักษ์ (อินโดนีเซีย) ตีอทิทกบนางฟ้าและปราบงูยักษ์ (เวียดนาม) กำเนิดนางเงือก (เมียนมาร์) ตำนานขนมครก ท่าเตียน และไกรทอง (ไทย)

1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. นิทาน หมายถึง เรื่องราวที่มีประสบการณ์หรือที่ผู้ใหญ่เล่าสืบต่อกันมาตั้งแต่สมัยโบราณที่เกี่ยวข้องกับชีวิตหรือสิ่งแวดล้อม โดยการผูกเรื่องขึ้นเพื่อให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกสนุกสนาน และมีการแทรกแนวคิดเพื่อให้ผู้ฟังนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำรงชีวิต

2. อาเซียน หมายถึง สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South East Asian Nations หรือ ASEAN) ประกอบด้วยประเทศกัมพูชา ไทย เวียดนาม เมียนมาร์ อินโดนีเซีย บรูไน อินโดนีเซีย สิงคโปร์ ลาว ฟิลิปปินส์ เป็นการจัดตั้งเพื่อส่งเสริมและร่วมมือในเรื่องสันติภาพ ความมั่นคง เศรษฐกิจ องค์กรความรู้ สังคมวัฒนธรรมบนพื้นฐานความเท่าเทียมกันและผลประโยชน์ร่วมกันของประเทศสมาชิก

3. องค์ประกอบของนิทาน หมายถึง ส่วนสำคัญของนิทาน ประกอบด้วยเค้าโครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก แก่นเรื่องหรือแนวคิด ทรรศนะ บทสนทนา ท่วงทำนองการเขียน การเปิดเรื่อง การปิดเรื่อง การดำเนินเรื่อง

4. คุณค่าของนิทาน หมายถึง ประโยชน์หรือมูลค่าในนิทานที่ให้กับผู้อ่าน ได้แก่ คุณค่าด้านการสั่งสอนและคุณค่าให้แง่คิดแก่ผู้อ่าน

1.7 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมกับสังคม เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย
2. ศึกษานิทานต่าง ๆ ที่แปลเป็นไทย จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง
3. คัดเลือกนิทานต่าง ๆ ที่แปลเป็นไทย

4. แบ่งประเภทนิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทยเป็น 4 ประเภท ได้นิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทย จำนวน 50 เรื่อง ได้แก่ 1) นิทานชีวิต 2) นิทานอธิบายเหตุ 3) นิทานสัตว์ 4) ตำนาน และเทพปกรณัม

5. วิเคราะห์องค์ประกอบของนิทานอาเซียนที่แปลเป็นไทย

6. วิเคราะห์คุณค่าของนิทานอาเซียนที่แปลเป็นไทย

7. นำเสนอผลการศึกษาวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้เข้าใจในองค์ประกอบของนิทาน และเข้าใจเนื้อหาของนิทานที่สะท้อนภาพสังคมและวัฒนธรรมของประเทศอาเซียนที่ทำให้ประเทศต่าง ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในอาเซียนได้เป็นอย่างดี

2. ทำให้ตระหนักถึงคุณค่าของวรรณกรรมประเภทนิทานที่สะท้อนให้เห็นถึงประวัติ การตั้งถิ่นฐาน ระบบครอบครัว สภาพเศรษฐกิจ ความเชื่อ ประเพณี และค่านิยมของประชาชนในสังคม และยังแฝงข้อคิดคติสอนใจต่าง ๆ

บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวเคราะห์นิตานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทย ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวจัยดังหัวข้อต่อไปนี้

2.1 ความรู้เกี่ยวกับนิทาน

- 2.1.1 ความหมายของนิทาน
- 2.1.2 ประเภทของนิทาน
- 2.1.3 ลักษณะของนิทานประเภทต่าง ๆ
- 2.1.4 องค์ประกอบของนิทาน
- 2.1.5 การแพร่กระจายของนิทาน
- 2.1.6 คุณค่าของนิทาน

2.2 ความรู้เกี่ยวกับการแปลวรรณกรรม

- 2.2.1 ความหมายของวรรณกรรมแปล
- 2.2.2 วิธีการแปลวรรณกรรม
- 2.2.3 คุณค่าของวรรณกรรมแปล

2.3 ความรู้เกี่ยวกับสังคมอาเซียน

- 2.3.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอาเซียน
- 2.3.2 การดำเนินงานของประชาคมอาเซียน
- 2.3.3 ความสำคัญของอาเซียนที่มีต่อประเทศไทย

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 2.4.1 งานวิจัยเกี่ยวกับนิทาน
- 2.4.2 งานวิจัยเกี่ยวกับวรรณกรรมแปล

ตั้งรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ความรู้เกี่ยวกับนิทาน

นักวิชาการหลายคนได้ให้ความสำคัญแก่นิทานและกล่าวถึงนิทานว่าเป็นเรื่องเล่าที่มีความหมาย ประเภท องค์ประกอบ และคุณค่าที่สำคัญ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1.1 ความหมายของนิทาน

ความหมายของนิทาน ในทางคติชนวิทยา ถือว่านิทานเป็นเรื่องเล่าสืบสานต่อ ๆ กันมา ถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่งในหลายอย่างของมนุษย์ เป็นสิ่งที่มีความหมาย มีคุณค่า

ซึ่งนิทานนั้นจะมีทั้งนิทานที่เล่าปากเปล่า จดจำกันมาแบบมุขปาฐะ และนิทานที่มีการเขียนการบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร (วิลโล มาศจรัส. 2551 : 13)

นิทานเป็นสิ่งที่ให้ความบันเทิงใจแก่ผู้ฟังแบบง่ายและสะดวกที่สุด ซึ่งบรรพบุรุษได้ถ่ายทอดสู่กันมาด้วยปากต่อปากเป็นเวลายาวนาน ปัจจุบันนี้ความบันเทิงได้แฝงมาในรูปแบบต่าง ๆ มากมาย และน่าสนใจกว่านิทาน จนทำให้นิทานพื้นบ้านเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่งนับวันแต่จะสูญหายไป (วิเชียร เกษประทุม. ม.ป.ป. : 1)

คำว่า นิทาน เป็นคำศัพท์ภาษาสันสกฤต แปลว่า เหตุการณ์ เรื่องเล่านิยาย และมีคำศัพท์นิทานภาษาสันสกฤต แปลว่า การเล่าเรื่อง พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ให้นิยามคำว่า นิทาน หมายถึง เรื่องที่เล่ากันมา และยกตัวอย่างเช่น นิทานชาดก นิทานอีสป (ประคอง นิมมานเหมินท์. 2551 : 5)

นิทานคือ เรื่องเล่าที่แต่เดิมสืบทอดกันมาแบบปากต่อปาก เมื่อผ่านกาลเวลาก็มีการดัดแปลงเสริมแต่งเพื่อเพิ่มอรรถรสให้สนุกยิ่งขึ้นเป็นสิ่งที่บันเทิงใจที่เด็ก ๆ ทุกคนโปรดปราน และเชื่อว่าแม่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่แล้วหลายคนก็ยังชอบอ่านและฟังนิทาน (โชคดี ศรีสุวรรณ. 2555 : 1)

นิทานหมายถึงเรื่องเล่าที่สืบทอดกันมา จนถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรม ส่วนใหญ่ถ่ายทอดด้วยวิธีมุขปาฐะ แต่ก็มีอยู่เป็นจำนวนมากที่ได้รับการบันทึกไว้ (ธิดาธิดา จินาจันทร์ และวราภา เลหาเพ็ญแสง. 2547 : 15)

สรุปว่า นิทานเป็นเรื่องเล่าที่ให้ความบันเทิงใจแก่ผู้ฟังแบบง่ายและสะดวกที่สุด ซึ่งบรรพบุรุษได้ถ่ายทอดสู่กันมาด้วยปากต่อปากเป็นเวลายาวนาน และมีรูปแบบหลากหลาย ผู้อ่านได้รับความรู้ต่าง ๆ จากการอ่านหรือการฟังนิทานนั้น ๆ นิทานถือว่าเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของสังคม และเป็นที่ยอมรับของทั้งผู้ใหญ่และเด็ก ๆ ขณะเดียวกันนิทานยังสะท้อนให้เห็นความรู้ ความคิด วิถีชีวิต ตลอดจนสภาพสังคมและการเมืองการปกครอง อันสามารถนำมาเป็นแบบแผนในการดำเนินชีวิตได้

2.1.2 ประเภทของนิทาน

นิทานแบ่งได้เป็นหลากหลายประเภท ดังที่ วิลโล มาศจรัส (2551 : 13-14) ได้แบ่งนิทานเป็น 8 ประเภทได้แก่ 1) เทพนิยาย (Fairy Tale) เช่น นิทานเรื่องสโนว์ไวท์กับคนแคระทั้ง 7 2) นิทานชีวิต (Romantic Tale) ที่รู้จักกันดีก็คือ นิทานอาหรับราตรี ซึ่งศาสตราจารย์พระยาอนุมานราชธนนำมาแปลเผยแพร่มาแล้ว 3) นิทานวีรบุรุษ (Hero Tale) ได้แก่ เฮอคิวลีส(ปัจจุบันนำมาถ่ายทำเป็นภาพยนตร์เผยแพร่ไปทั่วโลก) 4) นิยายประจำถิ่น (Local Legend) ที่รู้จักกันดี ได้แก่ เจ้าแม่สร้อยดอกหมาก ตาม่องล่าย ตำนานเมืองลพบุรี เป็นต้น 5) นิยายอธิบายเหตุ (Explanatory Tale) ได้แก่ ทำไมจึงเกิดจันทรคราส ทำไมน้ำทะเลจึงเค็ม เป็นต้น 6) ตำนานและเทพปกรณัม (Myth) ปัจจุบันมีหลายเรื่อง เช่น กำเนิดเทวดา เซียน และเรื่องพระคเณศ เป็นต้น 7) นิทานสัตว์ (Animal Story) เช่น นิทานอีสป 8) นิทานมุขตลก (Jest) เรื่องที่คนไทยรู้จักกันดีก็คือ เรื่องศรีธนญชัย เป็นต้น

วิเชียร เกษประทุม (ม.ป.ป. : 5-9) แบ่งประเภทนิทานพื้นบ้านออกเป็น 11 ประเภทดังนี้

- 1) เทวปกรณัมหรือเทพปกรณัม (myth)
- 2) นิทานศาสนา (religious tale)
- 3) นิทานคติ (fable)
- 4) นิทานมหัศจรรย์ หรือ เทพนิยาย (fairy tale)
- 5) นิทานชีวิต (novella)
- 6) นิทานประจําถิ่น (sage)
- 7) นิทานอธิบายเหตุ (explanatory tale)
- 8) นิทานเรื่องสัตว์ (animal tale)
- 9) นิทานเรื่องผี
- 10) มุขตลก (jest) แบ่งประเภทย่อยได้ดังนี้
 - 10.1) เรื่องที่มีลักษณะหยาบโลน
 - 10.2) เรื่องที่ไม่หยาบโลน
- 11) นิทานเข้าแบบ (formular tale) แบ่งประเภทย่อยได้ดังนี้
 - 11.1) นิทานไม่รู้จบ (endless tale)
 - 11.2) นิทานลูกโซ่

ประคอง นิมมานเหมินท์ (2551 : 7-25) ได้แบ่งประเภทนิทาน ดังนี้

- 1) นิทานมหัศจรรย์
- 2) นิทานชีวิตหรือนิยายชีวิต
- 3) นิทานวีรบุรุษ
- 4) นิทานประจําถิ่นหรือนิยายประจําถิ่น
- 5) นิทานอธิบายเหตุ
- 6) ตำนานปรัมปรา
- 7) นิทานสัตว์
- 8) มุขตลก
- 9) นิทานศาสนา
- 10) นิทานเรื่องผี
- 11) นิทานเข้าแบบ

ธิตินัดดา จินาจันทร์ และวราภา เลหาทเพ็ญแสง (2547 : 16-18) ได้รวบรวมและแบ่งประเภทของนิทาน ดังต่อไปนี้

1) นิทานปรัมปรา (fairy tale) เป็นเรื่องค่อนข้างยาว มีสารัตถะหลายสารัตถะประกอบอยู่ในนิทานนั้น เป็นเรื่องที่สมมติว่าเกิดขึ้นในที่ไหนสักแห่ง แต่สถานที่เลื่อนลอยกำหนดลงชัดไปไม่ได้ว่าที่ไหน ตัวบุคคลในเรื่องนิทานใช้นามนุษย์ธรรมดา เนื้อเรื่องจะประกอบด้วยอภินิหารปาฏิหาริย์ ฯลฯ

2) นิทานท้องถิ่น (Legeng) มักเป็นเรื่องเหตุการณ์เดียวและเกี่ยวกับความเชื่อขนบธรรมเนียมประเพณี โศกกลาง หรือคติ

3) เทพนิยาย (Myth)

4) นิทานเรื่องสัตว์ (Animal tale)

5) นิทานตลกขบขัน (Jest)

เรไร ไพรวรรณ (2552 : ออนไลน์) กล่าวว่า การแบ่งนิทานมีวิธีการแบ่งและใช้คำแตกต่างกันไปบ้าง ในที่นี้จะได้จัดจำแนกประเภทนิทานตามรูปแบบของนิทานออกเป็น 14 ประเภท ดังนี้

1) นิทานปรัมปราหรือนิทานทรงเครื่อง (fairy tale)

2) นิทานท้องถิ่นหรือนิทานประจำท้องถิ่น (legend)

3) นิทานประเภทอธิบายหรือนิทานอธิบายเหตุ (explanatory tale)

4) นิทานชีวิต (novella or romantic tales)

5) นิทานเรื่องผี (ghost tales)

6) นิทานวีรบุรุษ (hero tale)

7) นิทานคติสอนใจหรือนิทานประเภทคำสอน (fable)

8) นิทานศาสนา (religious tale)

9) นิทานชาดก (jataka tales)

10) ตำนานหรือเทพนิยาย (myth)

11) นิทานสัตว์ (animal tale)

12) นิทานตลก (jest)

13) นิทานเข้าแบบ (formula tale)

14) นิทานปริศนา (riddle tale)

สรุปได้ว่า นิทานเป็นหลากหลายประเภท และการแบ่งประเภทนิทานมีหลักเกณฑ์การแบ่งตามองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น แบ่งตามโครงเรื่อง การดำเนินเรื่อง แก่นเรื่อง ตัวละคร ฯลฯ

2.1.3 ลักษณะของนิทานประเภทต่าง ๆ

นิทานพื้นบ้านมีลักษณะเฉพาะที่เห็นเด่นชัด คือ เป็นเรื่องเล่าที่มีการดำเนินเรื่องอย่างง่าย ๆ โครงเรื่องไม่ซับซ้อน วิธีการที่เล่าก็เป็นไปอย่างง่าย ๆ ตรงไปตรงมา มักจะเริ่มเรื่องโดยการกล่าวถึงตัวละครสำคัญของเรื่อง ซึ่งอาจจะเป็นรุ่นพ่อ-แม่ของพระเอกหรือนางเอก แล้วดำเนินเรื่องไปตามเวลาปฏิทิน ตัวละครเอกพบอุปสรรคปัญหา แล้วก็ฟันฝ่าอุปสรรคหรือแก้ปัญหาคลี่คลายไปจนจบเรื่อง ซึ่งมักจะจบ

แบบมีความสุข หรือสุขนานุกรม ถ้าเป็นนิทานคติ ก็มักจะจบลงว่า “นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า.....” ถ้าเป็นนิทานชาดกก็จะบอกว่าตัวละครสำคัญของเรื่องในชาติต่อไป ไปเกิดเป็นใครบ้าง ถ้าเป็นนิทานปริศนาก็จะจบลงด้วยประโยคคำถาม (เรไร ไพรวรรณ. 2552 : ออนไลน์)

กุหลาบ มัลลิกะมาส (2518 : 99-100) ได้สรุปลักษณะของนิทานไว้ดังนี้

- 1) เป็นเรื่องเล่าด้วยถ้อยคำธรรมดา เป็นภาษาร้อยแก้วไม่ใช่ร้อยกรอง
- 2) เล่ากันด้วยปาก สืบทอดกันมาเป็นเวลาช้านาน และเมื่อการเขียนเจริญขึ้น ก็อาจมีการเขียนขึ้นตามเค้าเดิมที่เคยเล่าด้วยปาก
- 3) ไม่ปรากฏว่าผู้เล่าดั้งเดิมเป็นใคร อ้างแต่ว่าเป็นของเก่าฟังมาจากผู้เล่า ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญยิ่งในอดีตอีกต่อหนึ่ง ผิดกับนิยายสมัยใหม่ที่ทราบตัวผู้แต่ง แม้นิทานที่ปรากฏชื่อผู้แต่ง เช่น นิทานของกริมม์ ก็อ้างว่าเล่าตามเค้านิทานที่มีมาแต่เดิมไม่ใช่ตนแต่งขึ้นเอง

เจือ สตะเวทิน (2517 : 16) ให้คำอธิบายลักษณะสำคัญของนิทานไว้ดังนี้

- 1) ต้องเป็นเรื่องเก่า
 - 2) ต้องเล่ากันด้วยภาษาร้อยแก้ว
 - 3) ต้องเล่ากันด้วยปากมาก่อน
 - 4) ต้องแสดงความคิด ความเชื่อของชาวบ้าน
 - 5) เรื่องจริงที่มีคติสอนใจเป็นนิทานได้เช่น มะกะโท ชาวบ้านบางระจัน เป็นต้น
- โดยดังกล่าว จะเห็นได้ว่าลักษณะที่สำคัญที่สุดของนิทานสรุปได้ว่า เป็นเรื่องเล่าที่สืบทอดกันมาด้วยปากและไม่ทราบว่ามีผู้ใดแต่ง

วิไล มาศจรัส (2551 : 16-23) กล่าวว่าลักษณะของนิทานแต่ละประเภทดังต่อไปนี้

- 1) นิทานภาษิต ใช้สัตว์เป็นตัวละคร มีเนื้อหาที่สั้น ๆ
- 2) นิทานเทพนิยาย ตัวละครมักจะเป็นมนุษย์ แต่มีศักดิ์สูง หรือไม่ก็เป็นมนุษย์ธรรมดา แต่มีลักษณะพิเศษ
- 3) นิทานชาดก เป็นนิทานที่ให้คำสั่งสอนแก่ผู้อ่านหรือผู้ฟัง
- 4) นิทานพื้นบ้าน เนื้อหานิทานมักจะอ้างอิงสถานที่ที่มีอยู่จริงในท้องถิ่น

สมปราชญ์ อัมมะพันธ์ (2536 : 13-14) สรุปลักษณะของนิทาน ได้ดังนี้

- 1) นิทานเป็นวิถีชีวิต หรือแบบแผนของการดำเนินชีวิตของมนุษย์ หมายความว่าวิถีความเป็นอยู่หรือการดำรงอาชีพมนุษย์ มีอิทธิพลต่อวัฒนธรรม วัฒนธรรมแตกต่างกัน ย่อมมีวิถีชีวิตที่วัฒนธรรมที่แตกต่างกัน
- 2) นิทานเป็นมรดกทางสังคม เป็นผลของการถ่ายทอดและการเรียนรู้ ทั้งจากคนรุ่นก่อน มาสู่คนรุ่นหลัง ๆ ดำเนินสืบเนื่องกันมามิขาดสาย ดังนั้น นิทานมีลักษณะเป็นมรดกทางสังคม และมีภาษาเป็นสัญลักษณ์ที่ใช้ในกระบวนการถ่ายทอด

สรุปได้ว่า ลักษณะของนิทานแต่ละประเภทมีความแตกต่างกันมาก แต่นิทานทุกเรื่องที่สืบทอดต่อกันเป็นเวลายาวนาน และล้วนมีคุณค่าต่อผู้อ่านหรือผู้ฟังเป็นอย่างมาก

2.1.4 องค์ประกอบของนิทาน

การศึกษาวิเคราะห์หรือวิจารณ์นิทานจะศึกษาองค์ประกอบของนิทานเป็นสำคัญ เพราะองค์ประกอบของนิทานจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจแนวคิดสำคัญของผู้แต่ง รวมทั้งโครงสร้างของนิทานในภาพรวม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการประเมินคุณค่าของนิทาน และแนวคิดหลักในการดำเนินเรื่องจะชัดเจนสำหรับผู้แต่ง ดังที่นักวิชาการได้อธิบายองค์ประกอบนิทานไว้ดังต่อไปนี้

วิลโล มาศจรัส (2551 : 49-52) ได้อธิบายองค์ประกอบของนิทานที่ขาดไม่ได้มีดังต่อไปนี้

- 1) คำโครงเรื่อง หมายถึง การกำหนดเหตุการณ์ของเรื่องที่จะเขียนว่ามีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้น
- 2) ตัวละคร หมายถึง ผู้ที่มีบทบาทปรากฏอยู่ในเรื่อง
- 3) ฉาก หมายถึง สภาพแวดล้อมที่อยู่รอบตัวละคร ในขณะที่เกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ
- 4) แก่นเรื่องหรือแนวคิด หมายถึง สารัตถะที่ใช้เป็นหลักในการเขียนเรื่อง เช่น ความรัก ฯลฯ
- 5) ทรรศนะ หมายถึง มุมมองที่ผู้เขียนกำหนดให้มี ผู้เล่าเรื่องเป็นผู้สะท้อนเรื่องราวในงานเขียนออกมาให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจในนิทานนั้น
- 6) ท่วงทำนองการเขียน หมายถึง ลีลาการใช้สำนวนภาษาที่แสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดที่นักเขียนแสดงออกมาให้ปรากฏถึงการใช้สำนวนภาษาของตนเอง ในท่วงทำนองที่แตกต่างตามความถนัดของแต่ละคน
- 7) บทสนทนา คือ คำพูดโต้ตอบของตัวละครในเรื่องที่สนทนาโต้เถียงหรือขัดแย้ง
- 8) การเปิดเรื่อง หมายถึง การเริ่มต้นในฉากแรกของนิทาน ที่ผู้เขียนเริ่มเรื่องให้น่าสนใจ ซึ่งในนิทานส่วนมากมักจะเริ่มเปิดเรื่องด้วยคำพูดว่า กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว เป็นต้น
- 9) การดำเนินเรื่อง คือ การกำหนดบทบาทให้ตัวละครแสดงบทบาทของตนออกมาเพื่อสื่อสารเรื่องราวให้ผู้อ่านทราบว่า นิทานเรื่องนี้มีเนื้อหาเป็นอย่างไร
- 10) การปิดเรื่อง หมายถึง การจบเรื่อง ซึ่งเป็นตอนสูงสุดของเรื่องให้ประทับใจ ซึ่งการจบเรื่องอาจจะเป็นการคลี่คลายปมปัญหา ซึ่งอาจจะจบอย่างมีความสุข หรือจบแบบโศกเศร้า หรือสนุกสนานเฮฮาก็ได้ แล้วแต่จุดประสงค์ของนิทานแต่ละเรื่อง

สุนีย์ แจ่มใจ (2555 : ออนไลน์) กล่าวว่า องค์ประกอบของนิทานมีดังนี้

- 1) แก่นเรื่อง สารระสำคัญของนิทานแต่ละเรื่อง
- 2) โครงเรื่อง
- 3) ฉาก
- 4) ตัวละคร

5) กลวิธีการเล่าเรื่อง

6) การสะท้อนชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้าน

นิทานเป็นวรรณกรรมประเภทหนึ่งที่มีคุณค่าต่อผู้อ่าน จึงมีคุณค่าเช่นเดียวกับวรรณกรรมประเภทอื่น ๆ ประทีป เหมือนนิล (2519 : 96) กล่าวถึงองค์ประกอบของนิทานว่า ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ โครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก และบทสนทนา

สมพร มั่นตะสูตร (2525 : 96) กล่าวเกี่ยวกับองค์ประกอบของนิทานว่าประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ โครงเรื่อง ตัวละคร บทสนทนา ฉากหรือบรรยากาศ ทศนคติของผู้ประพันธ์ และทำนองแต่ง

ธวัช ปุณโณทก (2527 : 142-146) กล่าวถึงองค์ประกอบของนิทานไว้ 5 ประการ คือ เนื้อเรื่อง ฉาก ความคิดเห็นของผู้แต่ง การสร้างตัวละคร และการปิดเรื่อง

วนิดา บำรุงไทย (2544 : 106-157) กล่าวว่าศิลปะการประพันธ์นิทานมีส่วนประกอบสำคัญ ได้แก่ โครงเรื่อง ตัวละคร บทสนทนา ฉาก ท่วงทำนองเขียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) โครงเรื่อง เป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุดส่วนหนึ่งในฐานะที่เป็นโครงเรื่องของเรื่อง ประกอบด้วยลำดับของเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องต่อเนื่องและเป็นเหตุเป็นผลกัน ซึ่งได้จัดขึ้นอย่างจงใจ ในส่วนของโครงเรื่องนี้มีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องเนื่อง หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นองค์ประกอบที่เหลื่อมซ้อนหรือคาบเกี่ยวกับโครงเรื่องคือ เนื้อเรื่องและแนวคิดหรือแนวเรื่อง

2) ตัวละคร คือบุคคลที่ผู้แต่งกำหนดหรือสมมติขึ้นในวรรณกรรมประเภทเรื่องเล่า ตัวละครเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับเรื่องเล่าทุกประเภทรวมทั้งนิทาน เพราะถ้าไม่มีตัวละครก็ไม่มีเรื่อง นอกจากนี้ตัวละครยังมักเป็นจุดดึงดูดความสนใจ ความประทับใจของผู้อ่านมากกว่าส่วนอื่น ๆ ของนวนิยาย ตัวละครในเรื่องเล่าโดยทั่วไปมีสองประเภทคือ ตัวละครเอกและตัวละครประกอบ

3) บทสนทนาหรือบทพูดของตัวละคร เป็นองค์ประกอบที่สำคัญหนึ่งในนิทาน เนื่องจากนิทานเป็นเรื่องเล่าขนาดสั้น โดยทั่วไปผู้ประพันธ์ไม่อาจนำเสนอเรื่องโดยการพรรณนาหรือบรรยายตลอดทั้งเรื่องได้ การมีบทสนทนาของตัวละครจะเป็นการสลับปรับเปลี่ยนไม่ใช้กลวิธีการนำเสนอเรื่องอย่างเรียบเรียงจำเจด้วยการบรรยายเท่านั้น นอกจากนี้บทสนทนาจะให้ความรู้สึกว่าตัวละครมีชีวิตชีวา มีการพูดการเจรจาเช่นเดียวกับคนทั่ว ๆ ไป และที่สำคัญคือทำให้ผู้อ่านมีความใกล้ชิดผูกพันกับตัวละคร โดยได้มีส่วนรับรู้รับฟังการพูดคุยของตัวละครประหนึ่งว่าได้ร่วมอยู่ในเหตุการณ์ของเรื่องด้วย

4) ฉาก คือสถานที่และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ รวมทั้งสภาวะแวดล้อมแห่งสังคม ซึ่งเป็นแหล่งที่เกิดเหตุการณ์ทั้งหมดและเหตุการณ์เฉพาะในแต่ละตอนของเรื่อง เป็นส่วนที่มีความสำคัญและความจำเป็นสำหรับนิทานซึ่งเป็นบทประพันธ์ที่มักจะต้องการให้ผู้อ่านทั้ง “เห็น” และ “รู้สึก” ในเรื่องราวที่เกิดขึ้นด้วยเหตุนี้

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของนิทานไม่ว่าจะเป็นโครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก และบทสนทนา ต่างล้วนได้พัฒนาโดยฝีมือของผู้เขียนนิทานรุ่นแล้วรุ่นเล่าจนเกิดเป็นศาสตร์ที่สมบูรณ์ลงตัว แต่ในขณะเดียวกันในฐานะที่นิทานเป็นงานศิลปะแขนงหนึ่งการกำหนดรูปลักษณะขององค์ประกอบเหล่านี้ตลอดจนการนำเสนอสู่ผู้อ่านล้วนต้องการเทคนิคการสร้างสรรค์ที่ก่อปรด้วย “ศิลปะ” ซึ่งจะต้องปรากฏเป็นภาพรวมอย่างมีศิลป์ สามารถเร้าให้ผู้อ่านผูกพันอย่างมีอารมณ์ร่วมกับบทบาท พฤติกรรม ความรัก ความซึ้ง ความทุกข์ และความสุขของตัวละคร เป็นการนำผู้อ่านเข้าสู่โลกแห่งจินตนาการด้วยความดื่มด่ำบรรณา รวมทั้งเปิดโลกทัศน์ให้กว้างขวางอีกด้วย

2.1.5 การแพร่กระจายของนิทาน

นิทาน หมายถึง ผลผลิตทางภูมิปัญญาของนักปราชญ์ ผู้รู้พื้นบ้าน สร้างขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม ทั้งบันเทิง สาระความรู้ คติสอนใจ มีทั้ง 1) วรรณกรรมมุขปาฐะ ถ่ายทอดผ่านรุ่นหนึ่งสู่รุ่นหนึ่งจนแพร่หลายในสังคมจนเป็นมรดกทางวัฒนธรรม 2) วรรณลายลักษณ์ คือ วรรณกรรมที่บันทึกไว้เป็นต้นบทในการขับ อ่าน แสดง นิทานท้องถิ่นย่อมสัมพันธ์กับความเป็นอยู่ของคนในสังคมของท้องถิ่นนั้น ๆ และส่งต่ออิทธิพลให้กับสังคมรุ่นต่อ ๆ ไป

1) นิทานกับการแพร่กระจาย

การเล่าเรื่องต่าง ๆ สู้กันฟังเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นมานานแล้ว เรื่องราวเหล่านี้มีกำเนิด มีวิวัฒนาการ และมีการแพร่กระจายไปตามที่ต่าง ๆ แต่จะไม่มีการดับสูญ การเล่าเรื่องจะเกิดขึ้นพร้อม ๆ กับที่มนุษย์มีการรวมตัวกันเป็นกลุ่มเป็นหมู่คณะ ซึ่งการรวมตัวนี้มีการทำให้เกิดแรงกระตุ้นในการที่จะเล่าเรื่อง และเกิดความต้องการที่จะฟังด้วย ในตอนแรก ๆ การเล่าเรื่องสู้กันฟังคงจะเป็นการถ่ายทอดประสบการณ์บางอย่างที่คนอื่น ๆ ไม่มีโอกาสได้ร่วมรับรู้กับผู้เล่า และต่อมาก็เป็นการสร้างสรรค์ เรื่องราวจากจินตนาการตามความฝันของแต่ละบุคคล ศิลปะการสร้างสรรค์นี้จะถูกกำหนดโครงสร้าง รูปแบบ เนื้อหา และนำไปถ่ายทอดโดยกลุ่มคนต่าง ๆ ดังนั้นการเล่าเรื่องจึงเป็นสื่ออย่างหนึ่งที่มีความสำคัญ และมีความสัมพันธ์กับมนุษย์ตลอดมา เรื่องเล่าเป็นประเพณีปรัมปราที่หลากหลายและยังคงทนยังยืนอยู่ในสังคมมนุษย์ เป็นศิลปะที่กลุ่มชนพื้นบ้านสร้างสรรค์ขึ้นแล้วเผยแพร่ออกไปสู่สังคมอื่น ๆ ประเพณีนี้สืบทอดกันต่อ ๆ มาจากรุ่นหนึ่งไปยังคนอีกรุ่นหนึ่ง โดยเราไม่ทราบว่าผู้ที่เล่าเรื่องนี้ขึ้นมาเป็นคนแรกคือใคร การถ่ายทอดก็เป็นแบบมุขปาฐะเป็นส่วนใหญ่ คือมีผู้เล่า มีผู้ฟัง ผู้ฟังจดจำเรื่องนั้นไปเล่าให้คนอื่นฟังอีก โดยอาจมีการเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมเนื้อเรื่อง สาระบางอย่าง หรือตัดทอนเรื่องไปโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ได้ โดยไม่มีการจดบันทึกเอาไว้เป็นลายลักษณ์อักษร แต่บางครั้งประเพณีปรัมปรานี้จะเปลี่ยนรูปแบบไปเป็นวรรณกรรมลายลักษณ์ คือผู้เล่าหรือผู้ฟังเป็นผู้จดบันทึก หรือนำไปพิมพ์เป็นหนังสือ

เมื่อวิทยาการด้านการพิมพ์เจริญก้าวหน้าขึ้น แต่ความเป็นประเพณีปรัมปราหรือมรดกทางสังคมและวัฒนธรรมก็ยังคงอยู่ แม้นักวิชาการบางคนจะไม่ต้องการนำวรรณกรรมลายลักษณ์เข้ามาเกี่ยวข้อง เพราะต้องการให้ความสำคัญแก่บทบาทของการถ่ายทอดด้วยปากอย่างเดียว แต่วรรณกรรม

ลายลักษณ์ก็คือสิ่งที่บันทึกตัววรรณกรรมมุขปาฐะไว้ จึงมีความสำคัญในแง่ที่เป็นพยานหลักฐานในกระบวนการถ่ายทอดวรรณกรรมของประเพณีเกี่ยวกับการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรนี้ นักคติชนวิทยาได้สืบสาวถึงแหล่งข้อมูลดั้งเดิมและพบร่องรอยของการบันทึกนิทานเป็นตัวอักษรในจารึกของอียิปต์ว่ามีความเก่าแก่ถึง 1,600 ปีก่อนคริสต์ศักราช และในจารึกของอินเดีย กรีก เปอร์เซีย และฮิบรู เมื่อประมาณ 2,000 ปีมาแล้ว แต่ก็ไม่อาจทราบแน่ชัดว่าก่อนที่จะมีการจารึกลายลักษณ์อักษรนั้น นิทานมีกำเนิดมาเป็นเวลาเท่าใดแล้ว และแพร่หลายอยู่ในกลุ่มชนมากี่ร้อยกี่พันปี (เสาวลักษณ์ อนันตศานต์. 2548 : 203)

ความสับสนของการแพร่กระจายของนิทานและการอธิบายถึงการแพร่กระจายนั้นมีมากเพราะนิทานพื้นบ้านในประเทศต่าง ๆ จำนวนมากมีโครงเรื่องคล้ายกัน ตรงกัน เหมือนกัน จนน่าจะเชื่อได้ว่า มีแหล่งกำเนิดมาจากแหล่งเดียวกัน ทั้ง ๆ ที่ชนชาติเหล่านั้นมีภูมิลำเนาห่างไกลกัน และไม่พบหลักฐานด้านประวัติศาสตร์ในการติดต่อกันเลยไม่ว่ายุคใดสมัยใด ลักษณะดังกล่าวทำให้นักวิชาการกลุ่มหนึ่งเชื่อว่า นิทานสามารถเกิดได้ในท้องถิ่นของตนเอง เพราะสังคมย่อมพัฒนาผ่านขั้นตอนไปขั้น ๆ หนึ่งย่อมมีเหตุการณ์เกิดขึ้นในสังคม เหตุการณ์สำคัญเหล่านั้น ผู้รู้ หัวหน้าเผ่าผู้นำ ย่อมนำเหตุการณ์เหล่านั้นผสมผสานกับจินตนาการและประสบการณ์เล่าให้ลูกหลาน ชาวบ้านฟังและสืบต่อมาเรื่อย ๆ แต่กระนั้นนักวิชาการบางกลุ่มไม่เชื่อว่านิทานที่เกิดจากเหตุการณ์ของสังคมหรือประสบการณ์ของผู้รู้หัวหน้าเผ่าจะตรงกันหรือมีเค้าโครงเรื่องเหมือนกัน เพราะว่าสังคมหนึ่ง ๆ ย่อมมีจารีต ความเชื่อ วัฒนธรรมต่างกัน มนุษย์ที่อยู่ในสังคมที่ต่างกันย่อมไม่มีประสบการณ์หรือจินตนาการที่ตรงกันได้ นักวิชาการกลุ่มหลังนี้เชื่อว่า นิทานพื้นบ้านย่อมมีแหล่งกำเนิด ได้แพร่กระจายไปโดยผ่านยุคหนึ่งไปสู่อีกยุคหนึ่ง ผ่านกลุ่มชนเผ่าหนึ่งไปสู่กลุ่มชนอีกเผ่าหนึ่ง ผ่านภาษาหนึ่งไปสู่ภาษาหนึ่งไม่จบสิ้น (ธวัช ปุณโณทก. 2546 : 20-21)

2) การแพร่กระจายของนิทาน

วรรณกรรมพื้นบ้านในภูมิภาคต่าง ๆ มีเนื้อหาตรงกันจำนวนมาก นั่นคือมีการแพร่กระจายของวรรณกรรมพื้นบ้านจากภูมิภาคหนึ่งไปสู่ภูมิภาคหนึ่ง โดยเฉพาะนิทานพื้นบ้านจะแพร่กระจายโดยบุคคลที่เป็นพาหนะนำไปเล่าสืบทอดไปในอีกภูมิภาคหนึ่ง ภายหลังจากผู้รู้หรือนักปราชญ์ในท้องถิ่นภูมิภาคนั้น ๆ ได้บันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร โดยใช้ตัวอักษรท้องถิ่น ภาษาถิ่น และฉันทลักษณ์ที่นิยมในภูมิภาคนั้น จึงพบว่านิทานพื้นบ้านเรื่องเดียวกันเมื่อแพร่กระจายไปสู่ภูมิภาคอื่นยังมีสำนวนโวหาร ฉันทลักษณ์ และอักษรต่างกันไป

หากพิจารณาการแพร่กระจายวรรณกรรมจะพบว่า นิทานของชาติต่าง ๆ ในเอเชีย ยุโรป และแอฟริกา มีลักษณะร่วมกันมาก ซึ่งนิทานพื้นบ้านเหล่านั้นอาจจะมีแหล่งกำเนิดดั้งเดิมหรือมีต้นตอเดียวกัน และแพร่กระจายไปยังต่างภูมิภาค ต่างภาษา ต่างวัฒนธรรม จึงพบว่านิทานพื้นบ้านมีโครงเรื่องคล้ายกัน ไม่ว่าจะ เป็นนิทานพื้นบ้านในถิ่นใด ภาษาใด แต่ความจริงแล้ว

นิทานพื้นบ้านในต่างถิ่นต่างภาษาที่อยู่ห่างไกลกัน และไม่เคยมีประวัติศาสตร์ติดต่อสัมพันธ์กันมาเลย แต่ครั้งโบราณ น่าจะมีแหล่งกำเนิดต่างถิ่นกันแต่เค้าโครงเรื่องอาจจะพ้องกันได้ เพราะสังคมมนุษย์ ย่อมผ่านขั้นตอนในการพัฒนา ผ่านวิฤตการณ์มาเหมือนกัน ประสบภัยพิบัติ น้ำท่วม แผ่นดินถล่ม ฟ้าผ่า ฯลฯ มาเหมือน ๆ กัน ประสบการณ์ของสังคมที่ตรงกันดังกล่าวจึงเป็นปัจจัยให้เกิดนิทานพื้นบ้านที่พ้องกันได้

การแพร่กระจายของนิทานพื้นบ้าน หมายถึงนิทานเรื่องหนึ่งเล่าสืบต่อกันในอีกท้องถิ่นหนึ่ง ภายหลังจากต่อมามีการเล่าผ่านคนท้องถิ่นหนึ่งไปสู่อีกท้องถิ่นหนึ่ง โดยพ่อค้าเดินทางขายของไปตามท้องถิ่นต่าง ๆ หรือผ่านโดยพระสงฆ์ที่เดินทางจาริกแสวงบุญไปยังท้องถิ่นต่าง ๆ หรือบุคคลต่าง ๆ เช่น นักแสดง เซลยสงคราม นักเดินทาง นักการทูต หรือการโยกย้ายถิ่นฐาน ฯลฯ ย่อมนำนิทานในท้องถิ่นของตนไปเล่าต่อในท้องถิ่นอื่น นิทานย่อมแพร่กระจายไปได้อย่างกว้างขวาง ยังมีการเดินทางกันติดต่อข้ามแดน ข้ามประเทศมากเท่าใด นิทานยิ่งแพร่ไปได้อย่างกว้างขวางมากเท่านั้น (ธวัช ปุณโณทก. 2546 : 19) และจะไม่มีอุปสรรคต่าง ๆ มาขวางกันได้เลย ไม่ว่าจะเป็นปัญหาเรื่องภาษา ศาสนา และวัฒนธรรม (เสาวลักษณ์ อนันตศานต์. 2548 : 226) ดังเช่น เรื่องมโนราห์ เป็นนิทานที่แพร่กระจายอย่างกว้างขวางในทุกภาคของประเทศไทย ทางภาคเหนือเรียกว่า เจ้าสุธน ภาคอีสานเรียกว่า ท้าวสีทน ภาคใต้และภาคกลาง รวมถึงปรากฏอยู่ในอินโดนีเซีย พม่า ลาว และสิบสองปันนา ของจีน (เรียก นางมยุรา) แต่กระนั้นก็ตามนิทานพื้นบ้านที่แพร่กระจายไปยังท้องถิ่นอื่นยังมีการปรับเปลี่ยนเนื้อหา ชื่อตัวละคร และสถานที่ไปตามความนิยมของท้องถิ่นนั้น ๆ จึงพบว่านิทานพื้นบ้านเรื่องเดียวกัน เมื่อไปอยู่ต่างถิ่นย่อมต่างกัน แต่กระนั้นก็ตามโครงเรื่องยังคงเดิม คือสาระสำคัญของเรื่องยังตรงกัน ฉะนั้นการแพร่กระจายของนิทานพื้นบ้านย่อมมีการเปลี่ยนสาระไปตามท้องถิ่นนั้น ๆ นอกจากนี้หากมีการประพันธ์หรือการจดบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร ย่อมมีการเปลี่ยนแปลงทางภาษา คือใช้ภาษาตามถิ่นนั้น ฉันทลักษณ์คือฉันทลักษณ์ที่นิยมใช้ในท้องถิ่นนั้นและอักษรถิ่น อีกทั้งยังมีการเปลี่ยนแปลงชื่อบ้านนามเมืองในเรื่องให้เข้ากับชื่อบ้านนามเมืองของท้องถิ่นนั้นอีกด้วย โดยอ้างว่าเป็นตำนานท้องถิ่น (ธวัช ปุณโณทก. 2546 : 19-20)

การแพร่กระจายของนิทานพื้นบ้านนี้ ได้มีการแพร่กระจายกันมานานจนไม่อาจสืบหาต้นตอแหล่งกำเนิดของนิทานได้ เช่น เรื่องมโนราห์ อันเป็นเรื่องที่นิยมกันในภาคใต้แต่ก็พบว่าในภาคเหนือได้บันทึกวรรณกรรมลายลักษณ์ไว้ประมาณ 500 ปีแล้ว เรียกชื่อว่า สุธนกุมารชาดก เป็นชาดกเรื่องหนึ่งรวมอยู่ในชาดก 50 เรื่อง เรียกว่า ปัญญาสชาดก (พระภิกษุภาคเหนือนำนิทานพื้นบ้าน 50 เรื่อง ประพันธ์เป็นคาถาบาลี เมื่อ พ.ศ. 2000-2200 เรียกว่า ชาดก 50 เรื่อง) อีกตัวอย่างหนึ่งคือเรื่องศรีธรรณูชัย เป็นนิทานมุขตลกที่แพร่กระจายอย่างกว้างขวาง ซึ่งแต่ละท้องถิ่นจะมีโครงเรื่องเหมือนกัน แต่ตัวละครอาจแตกต่างกัน มีเหตุการณ์ต่างกัน แต่แนวคิดของเรื่องหรือเค้าโครงเรื่อง

เหมือนกัน นั่นคือมุขตลกเจ้าปัญหา ดังภาคอีสานและประเทศลาวเรียกว่า เชียงเมียง ชาวเขมรจังหวัด สุรินทร์เรียกว่า อาจี (ธวัช ปุณโณทก. 2546 : 20)

สรุปว่า นิทานจำนวนมากจะแพร่กระจายไปอย่างกว้างขวางและพร้อมนิทานนั้น ๆ ความเป็นอยู่ วัฒนธรรม ฯลฯ ที่เป็นของคนในกลุ่มอาเซียนก็กระจายไปทั่วประเทศอาเซียน ถึงแม้ต่างประเทศจะมีนิทาน วัฒนธรรมที่ไม่เหมือนกัน คนในถิ่นต่าง ๆ ที่มีทั้งคล้ายคลึงกันและแตกต่างกัน จะช่วยให้เข้าใจการแพร่กระจายของนิทานเป็นอย่างไร

2.1.6 คุณค่าของนิทาน

นิทานเป็นประเภทหนึ่งของวรรณกรรม จึงมีคุณค่าเช่นเดียวกับวรรณกรรมประเภทอื่น ๆ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

วิเชียร เกษประทุม (ม.ป.ป. : 9-10, 17) กล่าวว่า นิทานเป็นอาหารทางใจอย่างหนึ่งของมนุษย์ นิทานเป็นแหล่งรวบรวมจินตนาการและความฝัน นิทานเป็นทางออกทางใจของมนุษย์ ทำให้มีความสุขและช่วยผ่อนคลายความทุกข์ในใจได้ นิทานมีคุณค่าดังนี้

1) นิทานให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน เป็นการผ่อนคลายความเครียดและช่วยให้เวลาผ่านไปอย่างไม่น่าเบื่อหน่าย

2) นิทานช่วยกระชับความสัมพันธ์

3) นิทานให้การศึกษาและเสริมสร้างจินตนาการ

4) นิทานให้ข้อคิดและคติเตือนใจ เป็นการช่วยปลูกฝังคุณธรรมต่าง ๆ ที่สังคมพึงประสงค์ แก่ผู้ฟัง

5) นิทานช่วยสะท้อนให้เห็นสภาพของสังคมในอดีตในหลาย ๆ ด้าน เช่น ลักษณะของสังคมวิถีชีวิตของประชาชนในสังคม ตลอดจนประเพณี ค่านิยมและความเชื่อ เป็นต้น

นอกจากนั้น นิทานมิได้ให้แต่ความสนุกสนานเพลิดเพลินแก่ผู้ฟังอย่างเดียว ยังสะท้อนให้เห็นถึงประวัติ การตั้งถิ่นฐาน ระบบครอบครัว สภาพเศรษฐกิจ ความเชื่อ ประเพณี และค่านิยม นอกจากนี้ยังแฝงไว้ด้วยคติสอนใจต่าง ๆ อย่างมากมายอีกด้วย

ชนิษฐา จิตชินะกุล (2545 : 142-143) สรุปคุณค่าของนิทาน ดังนี้

1) นิทานให้ความบันเทิงสนุกสนานแก่กลุ่มชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในอดีตที่ยังไม่มีเครื่องอำนวยความสะดวกอย่างอื่น นิทานจะทำหน้าที่ให้ความบันเทิงอย่างเต็มที่กับคนทุกเพศทุกวัย ได้นำมนุษย์ไปสู่โลกแห่งจินตนาการและความเพ้อฝันที่สนุกสนาน

2) นิทานเป็นแหล่งรวมวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ตลอดจนความเชื่อของคนในสังคม เพราะนิทานได้แสดงให้เห็นถึงขนบธรรมเนียม ประเพณี ค่านิยม และความเชื่อต่าง ๆ โดยแทรกไว้ในเนื้อเรื่อง ซึ่งช่วยสะท้อนสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของกลุ่มชนต่าง ๆ ได้อย่างดี

3) นิทานเป็นเครื่องมือในการอบรมสั่งสอน ศีลธรรม จริยธรรม เพราะเนื้อหาในนิทานจะสอดแทรกคติธรรม ปรัชญา ค่านิยมที่พึงประสงค์ไว้ โดยนิทานจะเป็นเครื่องมือในการแสดงออกถึงการทำความดี ความซื่อ เสนอแนะแนวทางในการดำเนินชีวิตที่เหมาะสม

4) นิทานเป็นสายใยแห่งความรัก ความผูกพันของคนในครอบครัวและสังคม เพราะการเล่านิทานสู่กันฟังย่อมทำให้เกิดการรวมกลุ่มกัน สร้างความผูกพันที่ดีต่อกัน

5) นิทานเป็นเครื่องมือในการระบายความคับข้องใจที่เกิดขึ้นให้แก่สังคม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องทางเศรษฐกิจหรือทางครอบครัว หรือแม้กระทั่งบุคคลที่สังคมให้ความเคารพแต่มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เนื้อหาในนิทานจะมีการล้อเลียนเสียดสีเรื่องเหล่านั้นอย่างตลกขบขัน ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดทางอารมณ์ได้อีกแนวทางหนึ่ง

6) นิทานเป็นเครื่องมือบอกความปรารถนาและความต้องการในชีวิตของมนุษย์ เพราะวาทะนิทานบางเรื่องได้ให้ตัวละครขอพรจากสิ่งวิเศษตามที่ต้องการ

นภลัย สุวรรณธาดา (2525 : 28-30) กล่าวว่า วรรณกรรมมีคุณค่าสองประเภท นิทานเป็นวรรณกรรมประเภทหนึ่ง จึงมีคุณค่าสอดคล้องกับวรรณกรรมประเภทอื่น ๆ ดังที่กล่าวได้ว่า นิทานมีคุณค่าทางสติปัญญาหรือความรู้ความคิด และคุณค่าทางอารมณ์ คุณค่าทางสติปัญญาหรือความรู้ความคิดคือให้ความรู้ ให้ความคิดในการดำเนินชีวิต ให้ความคิดสร้างสรรค์ และความรู้สึกลึกซึ้งของชีวิต ส่วนคุณค่าทางอารมณ์ เช่น อารมณ์ทางรัก โกรธ ซาบซึ้ง เสียใจ ซึ่งเป็นอารมณ์ของมนุษย์ปุถุชน ทำให้ตัวละครมีชีวิตชีวาเหมือนเป็นบุคคลจริง เมื่ออารมณ์ของผู้อ่านนั้นหวนไหวไปตามบทบาทของตัวละคร ก็จะรับรู้ความรู้สึก คติธรรม และรับรู้สิ่งที่ผู้ประพันธ์ต้องการแสดงออกได้ง่ายขึ้น จะช่วยให้เข้าใจจิตใจของผู้อื่น และเกิดความเห็นใจ ฯลฯ

พิทยา ว่องกุล (2540 : 1) อธิบายคุณค่าของวรรณกรรม ซึ่งทำให้นิทานมีคุณค่าเช่นเดียวกัน คือ วรรณกรรมหรือนิทานเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตมนุษย์ ชาติที่เจริญแล้วทุกชาติจะต้องมีวรรณกรรมเป็นของตัวเอง มีมากหรือน้อย ดีหรือเลวก็แล้วแต่ความเจริญของงานแห่งจิตใจของชนในชาตินั้น ๆ วรรณกรรมรวมทั้งนิทานเป็นเครื่องชี้ให้รู้ว่า ชาติใดมีความเจริญทางวัฒนธรรมสูงแค่ไหน และยุคใดมีความเจริญสูงสุด ยุคใดมีความเสื่อมทรามลง เพราะฉะนั้นนิทานของแต่ละชาติ จึงเป็นเครื่องชี้วัดได้ว่า ยุคใดจิตใจของประชาชนในชาติ มีความเจริญหรือเสื่อมอย่างไร ด้วยเหตุนี้ นิทานจึงเป็นเครื่องมือสื่อสารความรู้สึกนึกคิดถ่ายทอดจินตนาการและแสดงออกซึ่งศิลปะอันประณีตงดงาม การศึกษาหรืออ่านทานแต่ละเรื่องทำให้ผู้อ่านมองเห็นภาพสังคม วัฒนธรรม การเมือง และเศรษฐกิจของยุคสมัยที่ผู้ประพันธ์ได้สะท้อนผ่านมุมมองของตนออกมา รวมทั้งทำให้อ่านเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของผู้คนที่มีต่อสภาพการณ์เหล่านั้นด้วย ดังนั้นนิทานจึงมีความสำคัญและมีคุณค่าต่อมนุษย์แทบทุกด้านและทำให้สังคมมนุษย์เจริญมีอารยธรรม และเทคโนโลยีจนถึงในปัจจุบันนี้

รินฤทัย สัจจพันธ์ (2538 : 49) กล่าวว่า นิทานเป็นหนังสือที่ได้รับความนิยมอ่านแพร่หลายมากกว่าหนังสือประเภทอื่น ๆ เกือบทุกคนที่อ่านหนังสือออกมักจะเคยอ่านนิทานไม่ประเภทใดก็ประเภทหนึ่งมาทั้งนั้น ทั้งนี้เป็นเพราะนิทานมีคุณค่าแก่ผู้อ่าน โดยตอบสนองจิตวิทยาของผู้อ่านได้หลายอย่าง โดยเฉพาะเรื่องจินตนาการ ความฟุ้งฝันและความเป็นไปไม่ได้ในชีวิตจริง นอกจากนี้ นิทานก็เป็นเครื่องสนองอารมณ์ของผู้อ่าน หรือแม้แต่การได้อ่านถึงชีวิตของคนในทุกข์ยากกว่าตน ก็เป็นเครื่องปลอบประโลมใจ สร้างพลังใจให้รู้สึกเข้มแข็งขึ้นเพราะรู้ว่ามีคนทีลำบากกว่า การอ่านถึงชีวิตที่ลุ่ม ๆ ดอน ๆ ความผันผวนของชีวิต ก็ทำให้เรียนรู้เป็นความเป็นอนิจจัง ทำให้ปลงตก เรียนรู้และยอมรับชีวิตเป็นเช่นนี้เอง เกิดพลังใจในการเผชิญหน้ากับความเป็นจริง ไม่ท้อถอยเปล่าเปลี่ยว เพราะรู้สึกว่ามีเพื่อนร่วมชะตากรรมเดียวกัน เป็นต้น นิทานจึงสนองอารมณ์ของผู้อ่านด้วยประการต่าง ๆ ดังนี้ ยิ่งนิทานเรื่องใดให้ข้อคิดอันเป็นประโยชน์แก่ชีวิต ชี้นแนะให้เห็นความเป็นจริงในแง่มุมต่าง ๆ ก็ย่อมเป็นนิทานที่มีคุณค่าและเล่าสืบต่อกันมาเป็นนิทานที่คงทนต่อกาลเวลายิ่งขึ้น

ธวัช ปุณโณทก (2527 : 10-11) กล่าวว่า คุณค่าของวรรณกรรม ซึ่งหมายถึงคุณค่าของนิทาน แบ่งออกเป็น 2 ประเด็นใหญ่ ๆ ดังนี้

1) คุณค่าต่อปัจเจกบุคคล คือวรรณกรรมให้สาระประโยชน์ต่อบุคคลอันเป็นหน่วยหนึ่งของสังคมโดยส่งเสริมการเรียนรู้และฝึกทักษะ ได้แก่ ส่งเสริมปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน และฝึกทักษะในการอ่าน ส่งเสริมในการเรียนรู้ทางด้านภาษา และช่วยให้มีโอกาสฝึกทักษะ ส่งเสริมให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ นอกจากนี้ วรรณกรรมยังให้ความบันเทิงใจโดยให้ความเพลิดเพลิน สนุกสนานไปตามเนื้อเรื่อง ผู้อ่านจะเกิดความสะเทือนใจ สะเทือนอารมณ์ ทั้งอารมณ์รัก โกรธ แค้น สงสาร และสมใจ เป็นต้น รวมทั้งได้ฝึกฝนไปกับท้องเรื่อง นิทานยังมีคุณค่าด้วยประเทืองปัญญาที่ชี้ให้เห็นสภาพของชีวิตมนุษย์ในสังคม ให้ประสบการณ์จำลองชีวิตในแง่มุมต่าง ๆ ชีวิตที่สมบูรณ์พูนสุข ยากแค้น อับเฉา ถูกกดขี่ จอแจ อากัปกิริยา เป็นต้น รวมทั้งได้ทำให้ผู้อ่านมีมโนทัศน์ (Conception) ต่าง ๆ เกี่ยวกับวิถีชีวิตของมนุษย์ในสังคม

2) คุณค่าต่อการสร้างสรรค์สังคม วรรณกรรมรวมทั้งนิทานมีส่วนให้ความสำคัญของสังคม หรือมโนทัศน์ร่วมของสังคม โดยวิธีเสนอแนวคิดต่อผู้อ่านโดยส่วนรวม เป็นการปลูกฝังทัศนคติต่อสังคมแก่ผู้อ่าน และมีกลวิธีในการนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ผู้อ่านเห็นพ้องกับแนวคิดที่ผู้ประพันธ์นำเสนอในเรื่องราวด้วย หรือให้ผู้อ่านเลือกรูปแบบของสังคมตามทรรศนะของตนเองรวมมากับการบันเทิงใจในวรรณกรรมด้วย ซึ่งเป็นตัวเร่งเร้า ส่งเสริมให้ผู้อ่านอันเป็นหน่วยหนึ่งของสังคมยอมรับแนวคิดเหล่านั้น และมีมโนทัศน์ร่วมต่อสังคมในด้านกฎเกณฑ์ต่อสังคม อันได้แก่ ศีลธรรม กรอบจารีตประเพณี และธรรมเนียมต่าง ๆ การมีความรับผิดชอบต่อสังคมในฐานะเป็นหน่วยหนึ่งของสังคมนั้น มโนทัศน์เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม นอกจากนี้ทานยังเสนอแนวคิดร่วมในการเปลี่ยนแปลงสังคมไปสู่สภาพที่ดีกว่า และชะลอการเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่สภาพชีวิตเลวลง หรือ

ชะลอการเปลี่ยนแปลงที่คนเพียงกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งพยายามผลักดันจะให้เป็นไปได้แต่ไม่ใช่มนต์มนต์ร่วมของสังคม ผู้เขียนยังเสนอแนะ เร่งเร้ามนต์มนต์ของปัจเจกบุคคลให้พยายามปรับตัวเข้ากับ การเปลี่ยนแปลงพัฒนาทางด้านสังคมอันไม่เคยหยุดนิ่ง

ดังนั้นหากเปรียบเทียบกัน คุณค่าของนิทานทั่วไปก็คือการให้ประสบการณ์เทียมคนเราทั่ว ๆ ไปน้อยคนนักจะมีประสบการณ์โดยตรงอย่างกว้างขวางและมากประเภท ประสบการณ์เรามาก ช้าและแคบ ยิ่งชีวิตราบรื่นเท่าใด ประสบการณ์ก็ยิ่งน้อย อารมณ์ต่าง ๆ ก็ไม่ค่อยได้รับรู้ เช่น คนฐานะปานกลาง ย่อมไม่เคยทราบว่า ความกระวนกระวายอันมาจากความหิวเป็นอย่างไร ความวิตกกังวลในปัญหาว่ามือหน้าจะได้กินหรือไม่ เป็นอย่างไร หรือคนที่มิชีวิตสมรสที่ทรมาณจิตใจ คนที่รู้จักอ่านนิทานย่อมมีประสบการณ์เทียม ได้ผ่านอารมณ์ต่าง ๆ ที่ได้อ่าน จึงมีความรู้เรื่องชีวิตดีกว่าคนที่ไม่ได้อ่านนิทาน

นอกจากประสบการณ์แล้ว ผู้ที่อ่านนิทานย่อมจะมีความรู้ทางภาษาศึกว่าคนที่ไม่อ่าน เพราะนักแต่งนวนิยายจะต้องสรรหาสำนวนและถ้อยคำที่อ่านแล้วไม่น่าเบื่อมาใช้ เพราะนักแต่งย่อมเลือกบรรยายและพรรณนาสิ่งที่น่าสนใจ มีแง่มุมที่จะต้องชี้ให้เห็นเด่นชัด หรือให้ผู้อ่านเกิดความคิดแปลกไปจากที่มีอยู่ทุกเมื่อเชื่อวัน ถ้อยคำสำนวนในนิทานจึงต้องมีความหมาย มีรสยิ่งกว่าภาษาที่ใช้ทั่วไป

สรุปว่า นิทานมีความสำคัญและคุณค่าเป็นอย่างมาก นอกจากให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินแก่ผู้อ่านหรือผู้ฟังแล้ว ยังสะท้อนให้เห็นถึงประวัติ การตั้งถิ่นฐาน ระบบครอบครัว สภาพเศรษฐกิจ ความเชื่อ ประเพณี และค่านิยมของคนอื่น ๆ อย่างชัดเจน ให้ผู้อ่านหรือผู้ฟังได้ประสบการณ์เกิดความคิดใหม่ ๆ และนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตของตน

2.2 ความรู้เกี่ยวกับการแปลวรรณกรรม

การแปลวรรณกรรมแตกต่างจากการเขียนหนังสือ เพราะผู้แต่งหรือผู้เขียนใช้ภาษาของตนเองเขียนเรื่อง เรียบเรียงความรู้ความนึกคิดออกมาเป็นภาษาเขียนที่ถูกต้อง ตามระเบียบวิธีการแต่งวรรณกรรมแต่ละชนิด ส่วนการแปลนั้น ผู้แปลจะต้องชำนาญภาษาของตนเองแล้ว ยังต้องรู้ภาษาตลอดจนความรู้เรื่องที่จะแปลและความรู้อื่น ๆ เพิ่มเติมด้วย การศึกษาความรู้เกี่ยวกับวรรณกรรมแปลจะได้ความรู้ต่าง ๆ ดังนี้

2.2.1 ความหมายของวรรณกรรมแปล

วรรณกรรมแปลเป็นวรรณกรรมที่แปลเพื่อนำเข้าหรือว่าส่งออก เพื่อให้บุคคลในต่างประเทศได้อ่านวรรณกรรมของชาติอื่น หรือให้คนในชาติได้มีโอกาสเรียนรู้วรรณกรรมของประเทศอื่น ๆ ซึ่งเป็นอีกวิธีหนึ่งซึ่งช่วยทำให้ทุกคนมีโอกาสเข้าใจกัน ดังที่ ปัญญา บริสุทธิ์ (2533 : 136) กล่าวว่า ตามทฤษฎีการแปล กระบวนการในการแปลประกอบด้วยความเข้าใจในตัวต้นฉบับ รู้จักจำแนกแยกแยะ

รูปแบบทางด้านภาษา และอธิบายความคิดที่เข้าใจและความรู้สึกออกมาเป็นอีกภาษาหนึ่ง ทฤษฎีนี้ใช้ได้ทั้งในการแปลภาษาพูด งานแปลในที่ประชุม และการแปลจากงานเขียน งานพิมพ์ต่าง ๆ

ไพโรธ เสิศพิริยกุลมล (2542 : 118) กล่าวว่า วรรณกรรมแปล หมายถึงการถ่ายทอดเรื่องราวและความหมายจากภาษาหนึ่งมาเป็นอีกภาษาหนึ่งโดยรักษาเนื้อหาใจความให้ใกล้เคียงภาษาเดิมมากที่สุดเท่าที่จะทำได้

สายทิพย์ นุกุลกิจ (2543 : 312) กล่าวว่า วรรณกรรมแปล คืองานเขียนที่ผู้เขียนนำเรื่องราวจากภาษาหนึ่งมาถ่ายทอดเป็นอีกภาษาหนึ่ง โดยรักษาเนื้อเรื่องหรือใจความให้ใกล้เคียงกับภาษาเดิมมากที่สุด

สรุปได้ว่า วรรณกรรมแปลเป็นวรรณกรรมที่นักแปลได้แปลวรรณกรรมต่าง ๆ ที่เป็นภาษาอื่นมาเป็นภาษาตน ให้ผู้อ่านได้อ่านได้รู้จักวรรณกรรมของชาติอื่นที่ตีพิมพ์ในภาษาของตน และยังรับรู้เรื่องราวของประเทศอื่น ๆ ที่ถ่ายทอดในวรรณกรรมแปลได้ดียิ่งขึ้น

2.2.2 วิธีการแปลวรรณกรรม

ไพโรธ เสิศพิริยกุลมล (2542 : 122-126) กล่าวว่าวิธีการแปลวรรณกรรม มีอยู่ 4 วิธี คือ

- 1) การแปลแล้วเรียบเรียง
- 2) การแปลแบบแปลเรื่อง
- 3) การแปลตรงตามต้นฉบับเดิม
- 4) การแปลและดัดแปลง

สายทิพย์ นุกุลกิจ (2543 : 320-321) กล่าวว่า สำหรับวิธีการต่าง ๆ ที่ใช้แปลวรรณกรรม มีลักษณะที่สังเกตเห็นได้อยู่ 3 วิธี คือ

- 1) แปลตรงตามต้นฉบับ
 - ก. ใช้วิธีแปลมาโดยตรง
 - ข. ใช้วิธีคัดแปลงจากต้นเรื่องเดิม
- 2) แปลและเรียบเรียง
- 3) แปลเอาความ

ดังนั้น วรรณกรรมแปลที่ปรากฏอยู่ในวงการวรรณกรรมไทยปัจจุบัน มีทั้งที่แปลมาจากภาษาตะวันตกและภาษาตะวันออกที่แปลเป็นภาษาไทย และที่แปลจากภาษาไทยไปเป็นภาษาต่างประเทศนั้น สามารถแยกประเภทวรรณกรรมตามจุดมุ่งหมายและรูปแบบการเขียนออกได้เป็น 2 ประเภท คือ สารคดี บันเทิงคดี วิธีการต่าง ๆ ที่ใช้ในการแปลวรรณกรรมมีหลายวิธี ไม่ว่าจะแปลวรรณกรรมต่าง ๆ ที่เป็นของต่างประเทศหรือวรรณกรรมของชาติตน ล้วนใช้วิธีการแปลความวัตถุประสงค์ของการแปลเป็นการช่วยพัฒนาทั้งด้านการศึกษาและยังช่วยให้ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศได้ดีขึ้น และวิธีการต่าง ๆ ที่ใช้แปลวรรณกรรมทำให้วรรณกรรมแปลแพร่หลายน่าสนใจ น่าอ่านมากยิ่งขึ้น

2.2.3 คุณค่าของวรรณกรรมแปล

วรรณกรรมแปลมีคุณค่าเช่นเดียวกับวรรณกรรมประเภทอื่น ๆ ดังที่นักวิชาการได้อธิบายว่า วรรณกรรมแปลมีคุณค่าดังนี้

สมพร จารุณัฐ (2541 : 35-44) ได้กล่าวถึงคุณค่าของวรรณกรรมแปล ดังนี้

1) คุณค่าในด้านการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา ผู้อ่านสามารถเรียนรู้เรื่องการใช้ภาษาจากวรรณกรรมได้

2) คุณค่าในด้านการส่งเสริมพัฒนาการด้านความคิดและสติปัญญา อันประกอบไปด้วย การสังเกต การเปรียบเทียบ การจัดกลุ่มหรือจัดประเภท การจัดลำดับ การสรุปความ การนำความรู้ไปใช้ และการวิพากษ์วิจารณ์

3) คุณค่าในด้านการส่งเสริมพัฒนาการทางบุคลิกภาพ เมื่อได้อ่านวรรณกรรมที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกับชีวิตของตน จะทำให้ผู้อ่านมีความเข้าใจคนอื่น เข้าใจตนเอง นับถือตนเอง และรู้จักที่จะยอมรับและนับถือคนอื่นด้วย

4) คุณค่าในด้านการส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม ผู้อ่านจะรู้จักบทบาทของตนเองและผู้อื่นในสังคม อีกทั้งเรียนรู้ที่จะสร้างสัมพันธภาพกับสมาชิกในครอบครัวเป็นอันดับแรก แล้วจึงค่อยขยายสู่เพื่อน ๆ หรือบุคคลต่าง ๆ ในสังคมต่อไปเมื่อได้อ่านวรรณกรรมที่ดี

รัถพร ชังธาดา (2531 : 6-7) สรุปคุณค่าของวรรณกรรมแปลไว้ดังนี้

1) ช่วยให้เกิดความพร้อมในการอ่าน
2) ช่วยให้อ่านหนังสือได้คล่องแคล่วแตกฉาน
3) ช่วยเสริมทักษะในการอ่านซึ่งเป็นสื่อนำไปสู่การแสวงหาความรู้ประสบการณ์ต่าง ๆ
4) ช่วยให้ได้รับความบันเทิงเพลิดเพลินใจ
5) ช่วยเสริมสร้างบุคลิกลักษณะนิสัย ค่านิยม ทักษะ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมอันดีงามให้กับเยาวชน

6) ให้ข่าวสาร ความรู้ ความคิด และคำอธิบายเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ที่ถูกต้อง

7) ช่วยลับสมองและส่งเสริมเชาวน์ปัญญา

8) ช่วยให้อ่านเข้าใจผู้อื่น เข้าใจสิ่งแวดล้อม และสิ่งที่ผ่านไปในอดีต

9) ช่วยให้เกิดโลกทัศน์กว้างไกล มีความรอบรู้ทันโลกทันเหตุการณ์

10) ช่วยเสริมสร้างให้อ่านมีความรู้สึกมั่นคงในชีวิต มีความหวังในชีวิต มองเห็นทางออกของปัญหา

11) ช่วยเสริมสร้างให้มีนิสัยรักการอ่าน อ่านหนังสือเป็น และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

12) ช่วยสนองความต้องการและความสนใจของผู้อ่าน

- 13) ถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมและสร้างศรัทธาในเอกลักษณ์ของชาติให้แก่ผู้อ่าน
- 14) ช่วยให้เห็นคุณค่าของความเป็นชาติ และสถาบันที่สำคัญของชาติ
- 15) ช่วยเสริมสร้างจินตนาการให้กับผู้อ่าน
- 16) เป็นแหล่งบันเทิงใจให้ผู้อ่านเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

นอกจากนี้ ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2527 : 19) กล่าวว่า หนังสือแปลเป็นสื่อช่วยพัฒนาความคิดของผู้อ่านให้กว้างขวาง ฉลาดรอบรู้ เสริมจินตนาการ ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์หนังสือจะเป็นอุปกรณ์การเรียนที่ดีให้กับผู้อ่าน เพิ่มพูนประสิทธิภาพความรู้ความสามารถทางสติปัญญา ทำให้ผู้อ่านรู้จักใช้เวลาว่างเป็นประโยชน์ เป็นเครื่องช่วยผ่อนคลายความตึงเครียด เป็นการให้อาหารทางสมองกับผู้อ่าน

ไพโรธ เสิศพิริยกุล (2542 : 118) กล่าวว่า วรรณกรรมแปลมีคุณค่าในการถ่ายทอดทั้งความรู้ เทคโนโลยี และวัฒนธรรมของชาติหนึ่งไปสู่อีกชาติหนึ่งให้ผู้อ่าน เป็นการขยายความรู้และโลกทรรศน์ การแปลวรรณกรรมภาษาอื่นมาเป็นภาษาของตนเองจะทำให้ประชาชนในชาติได้อ่าน ได้รับรู้ข่าวสาร ได้ติดตามความรู้ทุก ๆ ด้าน และรู้เท่าทันเหตุการณ์ ตลอดจนความเปลี่ยนแปลงของโลก ซึ่งเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา

การแปลเป็นการถ่ายทอดภาษา ความคิด ความเข้าใจ วัฒนธรรม และจินตนาการจากภาษาหนึ่งไปยังอีกภาษาหนึ่งโดยยังคงความหมายเดิมไว้ การแปลให้ประโยชน์แก่ผู้เขียนและผู้แปลได้รับประโยชน์ทั้งด้านความรู้ และได้รับความสุขความพอใจไม่น้อยกว่างานเขียนอื่น ๆ วรรณกรรมแปลจึงมีคุณค่าต่อผู้อ่านและผู้แปล ดังนี้ (ลมูล รัตตากร. 2529 : 126-127)

1) ได้รับความรู้ ความรู้ที่ได้มาโดยตรงจากการแปลหนังสือเป็นความรู้สำเร็จรูปที่ดึงดูดใจให้ใฝ่หา สิ่งใดที่ยังไม่รู้สึกรู้สีกพอที่จะแปลได้ ก็จำเป็นต้องหาความรู้ในเรื่องนั้นทันที ทำให้ความรู้เพิ่มขึ้นครั้งแล้วครั้งเล่า ในการแปลหนังสือจะได้รับความรู้ในด้านวัฒนธรรมและข้อคิดอันเป็นประโยชน์ของต่างชาติต่างภาษาที่น่าศึกษาและน่าสนใจเป็นอันมาก

2) ได้รับความสุขและความพอใจ ผู้แปลเสมือนเป็นสะพานเชื่อม ที่จะนำผู้อ่านไปสู่โลกกว้าง เป็นผู้จัดความไม่รู้ในภาษานั้น ๆ อันเป็นปัญหาอันขวางกั้นให้ผู้อ่านเดินทางไปสู่ความรู้ ความเข้าใจ และความสนุกเพลิดเพลินที่เขาพึงได้รับ โดยการให้ผู้นั้นได้อ่านในภาษาของตน ซึ่งเป็นภาษาที่เขาเข้าใจทันที นับเป็นความปลื้มใจที่มีอจมองข้ามได้เลย

3) ได้มีโอกาสแสดงออก การแสดงออกของผู้แปล เป็นการแสดงออกด้านความสามารถทางภาษาที่มีคนจำนวนน้อยเท่านั้น ที่จะสามารถในด้านนี้ ผู้แปลมีโอกาสถ่ายทอดภาษาและความรู้ในภาษาเดิมไปสู่ภาษาของผู้อ่านที่เรียบเรียงแล้วอย่างประณีต ทั้งได้นำทรรคนะของผู้เขียนในภาษาเดิมไปสู่ผู้อ่านตามความมุ่งหมายของผู้เขียนเดิมอีกด้วย

4) ได้มีอิทธิพลเหนือผู้อื่น ผู้แปลผลิตผลงานแปลที่มีอิทธิพลเหนือผู้อ่านเช่นเดียวกับผู้เขียน ผลิตงานเขียนมีอิทธิพลเหนือผู้อ่าน ผู้แปลเป็นผู้นำอิทธิพลจากผู้เขียนไปสู่ผู้อ่าน ขณะเดียวกันอิทธิพลนี้ก็เป็นผู้แปลไปด้วยโดยปริยาย

สรุปได้ว่า คุณค่าของวรรณกรรมแปลมีหลากหลาย ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้วัฒนธรรมของชาตินั้น ๆ ในหลากหลายด้าน รวมทั้งการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา การส่งเสริมพัฒนาการทางบุคลิกภาพ และพัฒนาการอ่านของผู้อ่าน

2.3 ความรู้เกี่ยวกับสังคมอาเซียน

สังคมอาเซียนมีความเป็นมาในด้านต่าง ๆ ที่ช่วยให้เข้าใจนิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทย ดังนี้ (Donald E.Weatherbee. 2556 : 5)

2.3.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอาเซียน

1) อาเซียน หมายถึงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ชื่อภาษาอังกฤษ International Relations in southeast Asia : The struggle for Autonomy มีสัญลักษณ์คือ มัดต้นข้าวสีเหลือง 10 ต้น คือ ประเทศสมาชิก 10 ประเทศ ที่ รวมตัวกันเพื่อมิตรภาพและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน อยู่ในพื้นที่วงกลมสีแดง สีขาว และน้ำเงิน แสดงถึงความเป็นเอกภาพ

ตัวอักษร **asean** สีน้ำเงิน แสดงถึงความมุ่งมั่นที่จะทำงานร่วมกันเพื่อความมั่นคง สันติภาพ เอกภาพ และความก้าวหน้าของประเทศสมาชิกอาเซียน

สีแดง คือ ความกล้าหาญและสามัคคี

สีน้ำเงิน คือ สันติภาพและความมั่นคง

สีขาว คือ ความบริสุทธิ์

สีเหลือง คือ ความเจริญรุ่งเรือง

คำขวัญอาเซียน คือ วิสัยทัศน์เดียว อัตลักษณ์เดียว ประชาคมเดียว (one vision, one identity, one community)

2) สมาชิกอาเซียน

ในปัจจุบันอาเซียนประกอบด้วยประเทศสมาชิกทั้งหมด 10 ประเทศคือ ไทย ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย (5 ประเทศนี้ เป็นกลุ่มประเทศสมาชิกที่ก่อตั้งสมาคมอาเซียน) บรูไน เวียดนาม เมียนมาร์ ลาว และกัมพูชา

3) จุดประสงค์ของการก่อตั้งอาเซียน

อาเซียนก่อตั้งขึ้นโดยปฏิญญากรุงเทพฯ (Bangkok declaration) ซึ่งมีการลงนามของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศที่เป็นสมาชิกก่อตั้ง 5 ประเทศ ณ วังสราญรมย์ เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510 โดยมีวัตถุประสงค์ตามปฏิญญากรุงเทพฯ 7 ประการดังต่อไปนี้

3.1) ส่งเสริมความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและความก้าวหน้าทางสังคมและวัฒนธรรม

3.2) ส่งเสริมการมีเสถียรภาพ สันติภาพ และความมั่นคงของภูมิภาค

3.3) ส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิชาการ วิทยาศาสตร์ และด้านการบริหาร

3.4) ส่งเสริมความร่วมมือซึ่งกันและกันในการฝึกอบรมและการวิจัย

3.5) ส่งเสริมความร่วมมือในด้านเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมการค้า การคมนาคม การสื่อสาร และการปรับปรุงมาตรฐานการดำรงชีวิต

3.6) ส่งเสริมการมีหลักสูตรการศึกษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

3.7) ร่วมมือกับองค์กรระดับภูมิภาคและองค์กรระหว่างประเทศ

4) อาเซียน +3 และอาเซียน +6 คืออะไร?

อาเซียน+3 เป็นการร่วมมือกันในเรื่องต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของเศรษฐกิจ และการค้าระหว่างกลุ่มประเทศอาเซียนกับประเทศจีน เกาหลีใต้ และญี่ปุ่น

อาเซียน+6 ก็จะมีประเทศออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และอินเดีย เพิ่มขึ้นจากอาเซียน+3

2.3.2 การดำเนินงานของประชาคมอาเซียน

ประชาคมอาเซียนมีแผนการดำเนินงานแบ่งออกเป็น 3 เสาหลักที่สำคัญ คือ

1) ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (asean political and security community-apscc) มุ่งให้กลุ่มประเทศสมาชิกอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข แก้ไขปัญหาระหว่างกันโดยสันติวิธี มีเสถียรภาพและความมั่นคงรอบด้าน เพื่อความมั่นคงปลอดภัยของเหล่าประชาชน

2) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (asean economic community-aec) มุ่งเน้นให้เกิดการรวมตัวกันทางเศรษฐกิจ และความสะดวกในการติดต่อค้าขายระหว่างกัน เพื่อให้ประเทศสมาชิกสามารถแข่งขันกับภูมิภาคอื่น ๆ ได้โดยทำให้อาเซียนเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียว สร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ พัฒนาเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค และบูรณาการเศรษฐกิจของอาเซียนให้เข้ากับเศรษฐกิจโลก

3) ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (asean socio-cultural community-asc) มุ่งหวังให้ประชากรอาเซียนมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดี มีความมั่นคงทางสังคม มีการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน และมีสังคมแบบเอื้ออาทร โดยจะมีแผนงานสร้างความร่วมมือ 6 ด้านคือ

3.1) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

3.2) การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม

3.3) สิทธิและความยุติธรรมทางสังคม

3.4) ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม

3.5) การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน ซึ่งนำไปสู่การเผยแพร่วัฒนธรรมผ่านวรรณกรรมประเภทนิทานโดยแปลเป็นภาษาไทย ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของประเทศต่าง ๆ ในอาเซียน

3.6) การลดช่องว่างทางการพัฒนา

สรุปว่า การก่อตั้งประชาคมอาเซียนมีประโยชน์ต่อสมาชิกทุกประเทศ ประเทศต่าง ๆ ที่ร่วมมือกันนั้นจะได้พัฒนาความเจริญก้าวหน้าตามที่ต้องการ โดยเฉพาะการดำเนินงานด้านประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

2.3.3 ความสำคัญของอาเซียนที่มีต่อประเทศไทย

โลกมีการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และเศรษฐกิจ อาเซียนก็มีการเปลี่ยนแปลงเช่นกัน ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่ความเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ และนโยบายที่รัฐบาลไทยประกาศไว้ว่า จะเปลี่ยนสนามรบให้กลายเป็นสนามการค้า (วรทัศน์ วัชรวิสี. 2533 : คำนำ) การรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนจึงมีความสำคัญต่อประเทศไทยดังนี้ (วิทย์ บัณฑิตกุล. 2555 : 16-32)

การก่อตั้งอาเซียนได้พยายามแสดงบทบาทต่อประเทศสมาชิกต่าง ๆ ในการธำรงรักษาและส่งเสริมสันติภาพ เสถียรภาพ ความมั่นคง และความเจริญร่วมกันในภูมิภาค ตลอดจนพัฒนาการเรื่องความร่วมมือทางเศรษฐกิจและสังคม โดยมีสาระสำคัญคือ

- 1) ภูมิภาคมั่นคง
- 2) ผนึกกำลังพิทักษ์สิ่งแวดล้อม
- 3) ให้ความสำคัญด้านศิลปวัฒนธรรม

ประชาคมอาเซียนที่จะถือกำเนิดในปี 2558 นั้น คนไทยจะได้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจก่อน ดังนี้ (องค์ความรู้ “ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” 2555 : ออนไลน์)

ประการแรก ไทยจะ “มีหน้ามีตาและฐานะ” เด่นขึ้น ประชาคมอาเซียนจะทำให้เศรษฐกิจโดยมีมูลค่ารวมกัน 1.8 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ และมีขนาดใหญ่อันดับ 9 ของโลก ยังประโยชน์แก่คนไทยทุกคนที่จะมีความภาคภูมิใจในตนเองมากขึ้น

ประการที่สอง การค้าระหว่างไทยกับประเทศอาเซียนจะคล่องและขยายตัวมากขึ้น กำแพงภาษีจะลดลงจนเกือบจะหมดไป เพราะ 10 ตลาดกลายเป็นตลาดเดียว ผู้ผลิตจะส่งสินค้าไปขายในตลาดนี้และขยายธุรกิจของตนง่ายขึ้น ขณะเดียวกันผู้บริโภคก็จะมีทางเลือกมากขึ้น ราคาสินค้าจะถูกลง

ประการที่สาม ตลาดของประเทศไทยจะใหญ่ขึ้น แทนที่จะเป็นตลาดของคน 67 ล้านคน ก็จะกลายเป็นตลาดของคน 590 ล้านคน ซึ่งจะทำให้ไทยกลายเป็นแหล่งลงทุนที่น่าสนใจ เพราะสินค้าที่

ผลิตในประเทศไทยสามารถส่งออกไปยังอีกเก้าประเทศได้ ซึ่งก็จะช่วยให้สามารถแข่งขันกับจีนและอินเดียในการดึงดูดการลงทุนได้มากขึ้น

ประการที่สี่ ความเป็นประชาคมจะทำให้มีการพัฒนาเครือข่ายการสื่อสารคมนาคมระหว่างกันเพื่อประโยชน์ด้านการค้าและการลงทุน แต่ก็ยังผลพลอยได้ในแง่การไปมาหาสู่กัน ซึ่งก็จะช่วยให้คนในอาเซียนมีปฏิสัมพันธ์กัน รู้จักกัน และสนิทแน่นแฟ้นกันมากขึ้น เป็นผลดีต่อสันติสุข ความเข้าใจอันดีและความร่วมมือกันโดยรวม นับเป็นผลทางสร้างสรรค์ในหลายมิติด้วยกัน

ประการที่ห้า โดยที่ไทยตั้งอยู่ในจุดกึ่งกลางบนภาคพื้นแผ่นดินใหญ่อาเซียน ประเทศไทยย่อมได้รับประโยชน์จากปริมาณการคมนาคมขนส่งที่จะเพิ่มขึ้นในอาเซียนและระหว่างอาเซียนกับจีน (และอินเดีย) มากยิ่งกว่าประเทศอื่น ๆ บริษัทด้านขนส่ง คลังสินค้า ปิมน้ำมัน ฯลฯ จะได้รับประโยชน์อย่างชัดเจน ประชาคมอาเซียนจะยังผลทั้งด้านบวกและลบต่อประเทศไทย ขึ้นอยู่กับการเตรียมตัวของคนไทยอย่างไร แต่ผลทางบวกนั้นจะชัดเจน เป็นรูปธรรม และจับต้องได้

สรุปว่า อาเซียนมีความสำคัญต่อประเทศไทยเป็นอย่างมาก ทำให้ไทยจะมีความโดดเด่นขึ้นในประชาคมอาเซียน ทำให้เศรษฐกิจไทยกับประเทศอาเซียนคล่องและขยายตัวมากขึ้น จะทำให้ไทยมีการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการมีเครือข่ายการสื่อสารคมนาคมระหว่างคนไทย เพื่อประโยชน์ด้านการค้าและการลงทุน นอกจากนี้ก็ยังผลพลอยได้ในแง่การไปมาหาสู่กัน ซึ่งก็จะช่วยให้คนในอาเซียนมีปฏิสัมพันธ์กัน รู้จักกัน และสนิทแน่นแฟ้นกันมากขึ้น เป็นการเรียนรู้ซึ่งกันและกันที่มีผลดีต่อสันติสุข ความเข้าใจอันดี และความร่วมมือกันโดยรวม นับเป็นผลทางสร้างสรรค์ในหลายมิติด้วยกันในด้านต่าง ๆ อีกมากมาย

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีดังนี้

2.4.1 งานวิจัยเกี่ยวกับนิทาน

ณัฐพร ไข่มุกข์ (2554) ศึกษาวิจัยเรื่อง ตัวละครผู้ช่วยเหลือในละครนิทานโทรทัศน์ร่วมสมัย : กรณีศึกษานิทานจักร ๆ วงศ์ ๆ เรื่องตุ๊กตาทอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปลักษณะและบทบาทของตัวละครผู้ช่วยเหลือในละครจักร ๆ วงศ์ ๆ ทางโทรทัศน์ร่วมสมัยเรื่อง ตุ๊กตาทอง ที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 ระหว่างเดือนมีนาคม 2553 ถึงเดือนพฤศจิกายน 2553 และเพื่อวิเคราะห์ลักษณะสังคมร่วมสมัยที่สะท้อนผ่านตัวละครผู้ช่วยเหลือในละครจักร ๆ วงศ์ ๆ ทางโทรทัศน์ร่วมสมัยเรื่องดังกล่าว ผู้วิจัยใช้วิธีการดูละครทางโทรทัศน์และการดูรายการย้อนหลังทางเว็บไซต์ <http://www.youtube.com> เพื่อศึกษารายละเอียดเพิ่มเติม จากการศึกษาพบว่า ในละครจักร ๆ วงศ์ ๆ ร่วมสมัยทางโทรทัศน์เรื่อง ตุ๊กตาทอง มีตัวละครผู้ช่วยเหลือถึง 11 ตัวคือ ยักษ์จ๊กจั่น จ๊ะเอ๋ หลวงแม่คนธรรพ์ ต้นหญ้าสีทอง มังกรสามหัว ครอบคร้ววนร เหล่านางกินรี พระแม่ ราชครู และขุนเหี้ยม-

ขุนหาญ ตัวละครผู้ช่วยเหลือเป็นตัวละครที่ใช้ทั้งผู้แสดงที่เป็นคน และทั้งที่เป็นตัวละครที่สร้างขึ้นจากระบบคอมพิวเตอร์กราฟฟิก มีทั้งรูปลักษณ์ที่เป็นมนุษย์ ครึ่งมนุษย์ครึ่งสัตว์ และรูปลักษณ์มหัศจรรย์ ตัวละครผู้ช่วยเหลือแต่ละตัวมีอิทธิฤทธิ์ มีอำนาจครอบครองอาวุธวิเศษ และมีความสามารถพิเศษที่เป็นเอกลักษณ์ ทำหน้าที่ช่วยเหลือตัวละครเอกทั้งฝ่ายดีและฝ่ายร้ายให้ปฏิบัติภารกิจจนสำเร็จ ส่งผลให้ตัวละครผู้ช่วยเหลือในเรื่องดังกล่าวมีความโดดเด่นทัดเทียมกับตัวละครเอกของเรื่อง ผู้วิจัยพบว่า ตัวละครผู้ช่วยเหลือในเรื่อง ตึกตาทอง ทำหน้าที่เป็นช่องทางในการสื่อความเป็นสังคมร่วมสมัยผ่านภาษาในบทสนทนา คำพูด ความคิดและทัศนคติของตัวละคร ค่านิยมร่วมสมัยในสังคมไทยปัจจุบัน บางประการที่สะท้อนจากละครเรื่อง ตึกตาทอง เช่น การให้ความสำคัญกับความงามของรูปลักษณ์ภายนอกมากกว่าคุณธรรมความดี การให้ความช่วยเหลือแบบต่างตอบแทน ความเท่าเทียมกันในสังคม การให้โอกาสและการให้อภัยซึ่งกันและกัน ละครเรื่องนี้ยังนำเสนอลักษณะร่วมสมัยด้วยการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อแสดงความเป็นแฟนตาซีจากการสร้างตัวละครมหัศจรรย์ ความสามารถพิเศษของตัวละคร ฉาก และสถานที่ต่าง ๆ ในเรื่องหลากหลายรูปแบบ

ชลธิชา นิสัยสัตย์ (2552) ศึกษาวิจัยเรื่อง "ยักษ์" ในนิทานพื้นบ้านภาคเหนือของไทย : บทบาทและความหมายเชิงสัญลักษณ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาตัวละครประเภทยักษ์ในนิทานพื้นบ้านภาคเหนือของไทย ในแง่ของบทบาทและความหมายเชิงสัญลักษณ์ โดยศึกษาจากเอกสารข้อมูลที่ตีพิมพ์แล้ว นิทานที่รวบรวมได้มีจำนวน 139 เรื่อง 238 ส่วนวน ประกอบด้วยนิทานทั้งที่เป็นสำนวนลายลักษณ์และสำนวนมุขปาฐะ ผลการศึกษาพบว่า ในเชิงบทบาท ยักษ์ในนิทานพื้นบ้านภาคเหนือของไทยจำแนกได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ ยักษ์ที่เป็นตัวละครหลัก และยักษ์ที่เป็นตัวละครประกอบ ยักษ์ที่เป็นตัวละครหลัก มีบทบาท 3 ประการ คือ บทบาทตัวเอก นางเอก และตัวปฏิปักษ์ ส่วนยักษ์ที่เป็นตัวละครประกอบ มีบทบาท 4 ประการ คือ บทบาทตัวปฏิปักษ์ ผู้ช่วยเหลือ ผู้ให้รางวัลและผู้ลงโทษ และผู้ทดสอบ ส่วนการวิเคราะห์ความหมายเชิงสัญลักษณ์ของตัวละครประเภทยักษ์ในนิทานพื้นบ้านภาคเหนือของไทย พบว่ามีความหมายเชิงสัญลักษณ์ 3 ประการ ได้แก่ 1) ความหมายเชิงสัญลักษณ์ที่หมายถึงความเชื่อทางศาสนา ซึ่งตีความได้ว่ายักษ์เป็นสัญลักษณ์ของความเชื่อดั้งเดิม และความเชื่อทางพุทธศาสนา 2) ความหมายเชิงสัญลักษณ์ที่หมายถึงคน ซึ่งตีความได้ว่ายักษ์เป็นสัญลักษณ์ของชนพื้นเมือง บุคคลในครอบครัว และผู้มีอำนาจ และ 3) ความหมายเชิงสัญลักษณ์ที่เกี่ยวกับหลักธรรมในพุทธศาสนา ซึ่งตีความได้ว่ายักษ์เป็นสัญลักษณ์ของมิจฉาทิฐิและกิเลส ผลการศึกษานี้ ทำให้เข้าใจบทบาทและความหมายเชิงสัญลักษณ์ของตัวละครประเภทยักษ์ ในนิทานพื้นบ้านภาคเหนือของไทย ซึ่งสามารถนำไปใช้ประกอบการศึกษาทางคติชนวิทยาประเภทอื่น และเป็นแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับตัวละครยักษ์ในนิทานไทย ที่สามารถนำไปใช้อ้างอิงในศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ อีกทั้งจะเป็นแนวทางในการศึกษาตัวละครประเภทอื่นในนิทานพื้นบ้านของไทยต่อไป

ณิรุช แมลงภู (2552) ศึกษาวิจัยเรื่อง อนุภาคการให้รางวัลและการลงโทษในนิทานพื้นบ้านไทย : ลักษณะและความหมายเชิงวัฒนธรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอนุภาคการให้รางวัลและการลงโทษในนิทานพื้นบ้านไทยที่รวบรวมได้จาก สารานุกรมวัฒนธรรม จำนวน 897 เรื่อง มีอนุภาคทั้งสิ้น 1,961 อนุภาค เพื่อวิเคราะห์ลักษณะและความหมายเชิงวัฒนธรรมจากอนุภาคดังกล่าวทั้งในระดับท้องถิ่นและในระดับสังคมไทยโดยรวม ผลการศึกษาพบว่า อนุภาคดังกล่าวสะท้อนลักษณะร่วมทางความคิดว่า 1) ผู้ให้รางวัลและผู้ลงโทษมักเป็นเพศชายที่เป็นชนชั้นสูงและเป็นพ่อหรือสามี และสิ่งเหนือธรรมชาติ นอกจากนี้ยังมีอนุภาคที่ไม่กล่าวถึงผู้ให้รางวัลหรือผู้ลงโทษ แต่กล่าวว่าตัวละครได้รับรางวัลหรือถูกลงโทษจากผลแห่งการกระทำหรือผลกรรมของตนเอง 2) ผู้รับรางวัลและผู้ถูกลงโทษมักเป็นตัวละครชนชั้นล่าง คือทาส กำนัน คนสามัญ และตัวละครหญิงที่เป็นภรรยาและลูกสาว 3) การกระทำที่ได้รับรางวัลและการกระทำที่ถูกลงโทษเน้นเรื่องการทำดี และการทำความผิดทางพุทธศาสนา ความผิดเรื่องชู้สาว และการกระทำผิดต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ 4) รางวัลที่ได้รับมักเป็นรางวัลเกี่ยวกับความร่ำรวยและการได้คู่ครอง ส่วนการลงโทษมักเป็นการลงโทษให้ถึงแก่ความตาย เนรเทศ และการลงโทษด้วยอำนาจวิเศษ 5) เจเนอซของการได้รับรางวัล เน้นว่าจะได้รับรางวัลหากปกป้องบ้านเมือง ช่วยชีวิตสิ่งเหนือธรรมชาติ และทำความดีทางพุทธศาสนา ส่วนเจเนอซของการถูกลงโทษเน้นว่า หากผู้หญิง คบชู้หรือผู้ใดลบหลู่สิ่งศักดิ์สิทธิ์จะถูกลงโทษ อนุภาคการให้รางวัลและการลงโทษยังสื่อให้เห็นความหมายเชิงวัฒนธรรมทั้งในระดับท้องถิ่นและสังคมไทยโดยรวม กล่าวคือ เมื่อพิจารณาจากลักษณะร่วมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านของทุกภาค พบว่าสิ่งที่เน้นย้ำคือเรื่องของการทำความดีและความชั่วทางพุทธศาสนา แต่เมื่อพิจารณาจากลักษณะเฉพาะที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านแต่ละภาคพบว่า นิทานพื้นบ้านภาคเหนือสะท้อนให้เห็นความสำคัญของการทำทาน ภาคอีสานให้ความสำคัญกับเรื่องอาหารการกิน ภาคกลางให้ความสำคัญกับการปกป้องบ้านเมือง และภาคใต้ให้ความสำคัญกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์และความกตัญญู ส่วนในระดับสังคมไทยโดยรวมพบว่า อนุภาคดังกล่าวสะท้อนความหมายเชิงวัฒนธรรมเกี่ยวกับบรรทัดฐานของสังคมไทยซึ่งสัมพันธ์กับเรื่องของชนชั้น พุทธศาสนา สิ่งเหนือธรรมชาติ ความเหลื่อมล้ำทางเพศ และความสัมพันธ์ในครอบครัว

นรุตม์ คุปต์ธนโรจน์ (2551) ศึกษาวิจัยเรื่องนิทานจินตนิยายสืบสี่ยอดกตัญญู : การดำรงอยู่และวิธีการนำเสนอในสังคมไทยปัจจุบัน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์การดำรงอยู่ วิธีการนำเสนอรูปแบบ และเนื้อหาของนิทานจินตนิยายสืบสี่ยอดกตัญญูในสังคมไทยปัจจุบัน ผลการศึกษาพบว่านิทานจินตนิยายสืบสี่ยอดกตัญญูดำรงอยู่ในข้อมูลทางวัฒนธรรม 4 รูปแบบ ได้แก่ วรรณกรรม จิตรกรรม พิธีกรรม การแสดง และสื่อสมัยใหม่ในข้อมูลประเภทวรรณกรรม พบนิทานจินตนิยายสืบสี่ยอดกตัญญูทั้งสิ้น 12 ฉบับ แบ่งกลุ่มตามวัตถุประสงค์การตีพิมพ์ได้ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ตีพิมพ์เพื่อผู้อ่านทั่วไป ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นหนังสือธรรมะ หรือหนังสือที่ระลึกต่าง ๆ และกลุ่มที่ตีพิมพ์ เพื่อเด็กและเยาวชนในข้อมูลประเภทจิตรกรรม พบว่ามีกรตแต่งภาพจิตรกรรมด้วยภาพจากนิทานจินตนิยายสืบสี่ยอดกตัญญู

ตกแต่งในศาสนสถาน ได้แก่ ศาลเจ้า โรงเจ วัดจีน วัดญวน วัดไทย และสุสานแบบจีน จำนวน 31 แห่ง พบว่าช่างจะนำเฉพาะเหตุการณ์ที่สำคัญมาวาดเท่านั้น และหากเป็นภาพจากเรื่องและเหตุการณ์เดียวกัน ถึงแม้ว่าจะต่างศาสนสถานก็จะมียอดประกอบของภาพที่ใกล้เคียงกัน ส่วนในข้อมูลประเภทพิธีกรรม พบว่าบทร้องในพิธีโอยปอละ โอยไนตี้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในพิธีกรรมย่อยของพิธีงเด็กชาวจีน แต่จิว จะนำเนื้อหาจากนิทานจินชูดยี่สิบสี่ยอดกตัญญู 9 เรื่อง ในข้อมูลประเภทการแสดง พบว่าในการแสดงอุปรากรจีน (จิว) ในช่วงการแสดงเบิกโรงสิริมงคล หรือ “ปวงเซียง” ในชุดเซียงก็ซังจิว หรือนางฟ้าประทานบุตร มีการแสดงที่ตัดตอนมาจากนิทานเรื่องตั้งอ้อย และในข้อมูลประเภทสื่อสมัยใหม่ พบนิทานจินชูดยี่สิบสี่ยอดกตัญญูนำเสนอในรูปแบบของสื่อการ์ตูน 3 ฉบับ มีทั้งฉบับที่คนไทยวาด โดยนำเนื้อเรื่องมาจากต้นฉบับภาษาไทย และฉบับที่แปลจากภาษาอังกฤษ ที่ได้จากประเทศสิงคโปร์ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นิทานจินชูดยี่สิบสี่ยอดกตัญญูมีวิธีการนำเสนอเนื้อหาในสื่อต่าง ๆ ที่ปรับเปลี่ยนตามกลุ่มผู้อ่าน ผู้ชม หรือผู้เข้าร่วมพิธี ทั้งนี้ การมีต้นฉบับวรรณกรรมนิทานจินชูดยี่สิบสี่ยอดกตัญญู ขนบนิยมในการตกแต่งศาสนสถานด้วยภาพจิตรกรรมจากนิทานจินชูดยี่สิบสี่ยอดกตัญญู การดำรงอยู่ของพิธีงเด็กและการแสดงปวงเซียง และการสืบทอดค่านิยมความกตัญญูเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการดำรงอยู่ของนิทานจินชูดยี่สิบสี่ยอดกตัญญู ผู้วิจัยพบว่าการจัดวางสถานที่ที่ไม่เอื้อต่อการชมภาพจิตรกรรมจากนิทานจินชูดยี่สิบสี่ยอดกตัญญู ความชำรุดทรุดโทรม และความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อภาพจิตรกรรม และการหมกหมบตาหน้าทีในการสื่อความหมายในเรื่องความกตัญญูเป็นข้อจำกัดและปัญหาสำหรับการดำรงอยู่ของนิทานจินชูดยี่สิบสี่ยอดกตัญญูในอนาคต

จารุวรรณ เขาร่วม (2542) ศึกษาวิจัยเรื่องนิทานพื้นเมืองลาว : ลักษณะเด่นและความสัมพันธ์กับสังคม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษานิทานพื้นเมืองลาว เพื่อวิเคราะห์ลักษณะเด่นและศึกษาความสัมพันธ์กับสังคม ผลการวิจัยสามารถแบ่งนิทานพื้นเมืองลาวที่รวบรวมได้จำนวน 158 เรื่องเป็น 5 ประเภท ได้แก่ นิทานมหัศจรรย์ จำนวน 54 เรื่อง นิทานปรัมปราจำนวน 34 เรื่อง นิทานตลกขำขัน จำนวน 34 เรื่อง นิทานสัตว์ จำนวน 21 เรื่อง และตำนาน จำนวน 15 เรื่อง นิทานพื้นเมืองลาวมีทั้งลักษณะเป็นสากลสามารถจัดให้เข้ากลุ่มตามดัชนีอนุภาคนิทานพื้นเมือง ของ สติธ ธอมป์สัน ได้ และมีลักษณะเด่นที่สัมพันธ์กับสภาพภูมิศาสตร์และสังคมเกษตรกรรม ลักษณะเด่นของนิทานมหัศจรรย์คือ ตัวละครเอกมักกำพร้ายากจน แต่เก่งกล้าสามารถและมีคุณธรรม แนวคิดสำคัญของนิทานมหัศจรรย์คือ ธรรมะชนะอธรรม นิทานปรัมปราส่วนใหญ่มีเนื้อหาอธิบายธรรมชาติรอบตัว และสัมพันธ์กับเทพเจ้าโดยเฉพาะแทนนิทานตลกขำขันส่วนใหญ่เสนอแนวคิดเรื่องคนเจ้าปัญญา รองลงมาได้แก่ นิทานคนจอมโง่ และนิทานเสียดสีล้อเลียนชนชั้นสูง นิทานสัตว์มักมีเนื้อหาเกี่ยวกับการใช้สติปัญญาเพื่อเอาตัวรอดจากอันตราย และนิทานคติสอนใจ ส่วนตำนานมักเป็นตำนานสถานที่ รองลงมาคือตำนานเกี่ยวกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในท้องถิ่นได้แก่ เจือก และปลาศักดิ์สิทธิ์ ตำนานวีรบุรุษ และตำนานเบ็ดเตล็ด การศึกษานิทานพื้นเมืองลาวสะท้อนให้เห็นสภาพสังคมและวัฒนธรรมหลายด้าน ได้แก่ สภาพสังคมที่มีชนชั้น การเลือกคู่ครอง

ที่แม่หนุ่มสาวมืออิสระที่จะพบปะกันได้ แต่การแต่งงานต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ใหญ่ ลักษณะครอบครัวเป็นครอบครัวขนาดเล็ก มีความสัมพันธ์ระหว่างเครือญาติสูง เศรษฐกิจเป็นแบบยังชีพ การประกอบอาชีพมักเป็นอาชีพทางด้านเกษตรกรรม มีความเชื่อเรื่องผีและโชคลาง รวมทั้งพุทธศาสนา

สรุปได้ว่า งานวิจัยที่เกี่ยวกับนิทานได้ศึกษาถึงนิทานของประเทศจีน ไทย ลาว ฯลฯ ผู้อ่านได้เห็น ได้รู้จักวัฒนธรรม วิธีการดำเนินชีวิต ฯลฯ ของประเทศต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจนในด้านเนื้อหา ตัวละครและคุณค่าที่ผู้อ่านสามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ จากนิทาน และนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตของตน

2.4.2 งานวิจัยเกี่ยวกับวรรณกรรมแปล

งานวิจัยเกี่ยวกับวรรณกรรมแปลที่นำมาใช้เป็นแนวทางการวิจัยเรื่องนี้มีดังนี้

สุธิมา โพธิ์เงิน (2553) ศึกษาวิจัยเรื่อง จาก เฟิงเฉินเหยียนอี สู่ ห่องสิน : การศึกษาวิเคราะห์ การแปลและอิทธิพลของเรื่อง ห่องสิน ต่อวรรณกรรมและศิลปกรรมในสังคมไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการแปลวรรณกรรมจีน โดยการเปรียบเทียบวรรณกรรมเรื่อง เฟิงเฉินเหยียนอี ซึ่งเป็นต้นฉบับ ภาษาจีนกับเรื่อง ห่องสิน ซึ่งเป็นฉบับแปลภาษาไทย ในด้านรูปแบบการประพันธ์และสำนวนภาษาว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร รวมทั้งวิเคราะห์หาสาเหตุของความแตกต่างนั้น และศึกษาอิทธิพลของเรื่อง ห่องสิน ที่มีต่อสังคมไทยในด้านวรรณกรรมและศิลปกรรม จากการศึกษาพบว่า เรื่อง เฟิงเฉินเหยียนอี และเรื่อง ห่องสิน มีความแตกต่างกันทั้งในด้านรูปแบบการประพันธ์และเนื้อความ ความไม่ตรงกันของ วรรณกรรมทั้งสองฉบับเกิดจากสาเหตุสองประการคือ ความแตกต่างทางด้านภาษาและวัฒนธรรม ระหว่างจีนกับไทย และข้อจำกัดด้านวิธีการแปลและลักษณะการแปลวรรณกรรมจีนสมัยรัตนโกสินทร์ ตอนต้น สาเหตุดังกล่าวส่งผลให้มีการใช้กลวิธีการแปลหลากหลายแนวทางเพื่อถ่ายทอดเนื้อความจาก ต้นฉบับมาสู่บทแปล สำหรับผลการวิจัยอิทธิพลของเรื่อง ห่องสิน ที่มีต่อสังคมไทยด้านวรรณกรรมและ ศิลปกรรมพบว่า เรื่อง ห่องสิน ส่งอิทธิพลต่อวรรณกรรมไทยสองลักษณะคือ การรับอิทธิพลโดย การดัดแปลงและการรับอิทธิพลโดยการยืมหรืออ้างอิงเนื้อความ ส่วนอิทธิพลของเรื่อง ห่องสิน ที่มีต่อ ศิลปกรรมในประเทศไทยพบว่า ความนิยมวรรณกรรมเรื่อง ห่องสิน เป็นปัจจัยสำคัญทำให้มีการนำ วรรณกรรมเรื่อง ห่องสิน มาประยุกต์ในงานศิลปกรรมประเภทต่าง ๆ โดยภาพที่ปรากฏมักเลือกจาก เหตุการณ์หรือตัวละครซึ่งเป็นที่รู้จักดีในวรรณกรรม

ปิยะมาศ สรรพวีรวงศ์ (2543) ศึกษาวิจัยเรื่อง เปรียบเทียบ “สี่แผ่นดิน” ฉบับแปลภาษาจีน สองสำนวน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบวรรณกรรมเรื่อง “สี่แผ่นดิน” ฉบับแปลภาษาจีนสอง สำนวนนี้แบ่งเป็นสองส่วนคือ ส่วนแรกเป็นการเปรียบเทียบฉบับแปลภาษาจีนทั้งสองกับต้นฉบับภาษาไทย และส่วนที่สองเป็นการเปรียบเทียบสำนวนแปลที่แตกต่างกันของฉบับแปลภาษาจีนทั้งสอง โดยกำหนด ขอบเขตการศึกษาเปรียบเทียบในระดับคำและสำนวนในเนื้อเรื่องเฉพาะแผ่นดินที่หนึ่ง คือ ในสมัยรัชกาลที่ 5 ซึ่งมีบริบทที่เกี่ยวกับค่านิยม ประเพณีไทย และวัฒนธรรมการใช้ภาษาไทยอันเป็นเอกลักษณ์อยู่ ผลการศึกษา เปรียบเทียบพบว่า ฉบับแปลภาษาจีนทั้งสองมีทั้งส่วนที่แปลตรงและต่างกับต้นฉบับ ซึ่งมีสาเหตุจาก

ความคล้ายคลึงหรือแตกต่างกันของวัฒนธรรม และสิ่งที่มีในสังคมไทยและสังคมจีน ประกอบกับกลวิธีที่ผู้แปลใช้การแปล บางครั้งอาจมีการปรับบทแปล หรือแปลแบบเอาความแทนที่จะแปลแบบตรงตัว ส่วนการที่สำนวนแปลในฉบับภาษาจีนแตกต่างกันนั้นเกิดขึ้นในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งเมื่อวิเคราะห์จากปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในระหว่างกระบวนการรับสารต้นฉบับจนถึงการถ่ายทอดเป็นภาษาจีนพบว่าสาเหตุที่นั่นได้แก่ ความรู้ทางภาษาและความรู้ด้านเนื้อหาของผู้แปลแตกต่างกัน การตีความในระดับวาทกรรมแตกต่างกัน และกลวิธีในการแปลแตกต่างกัน ทำให้ผลตอบสนองของผู้รับสารฉบับแปลทั้งสองแตกต่างกันด้วย

สนิท แคร่กระโทก (2533) ศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินคุณค่าหนังสือการ์ตูนญี่ปุ่นสำหรับวัยรุ่นที่แปลเป็นภาษาไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา เพื่อประเมินคุณค่าหนังสือการ์ตูนญี่ปุ่นสำหรับวัยรุ่นที่แปลเป็นภาษาไทยในด้านเนื้อหา แนวคิดของเรื่อง การดำเนินเรื่อง ตัวละคร ฉาก รูปภาพ การใช้ภาษา การสนองความต้องการของวัยรุ่นและลักษณะรูปเล่ม ผลการวิจัยพบว่า หนังสือการ์ตูนญี่ปุ่นสำหรับวัยรุ่นที่แปลเป็นภาษาไทย มีคุณค่าโดยส่วนรวมทุกด้านอยู่ในระดับดี และจากการประเมินคุณค่าของหนังสือการ์ตูนแต่ละแนวเรื่องพบว่า มีคุณค่ารวมทุกด้านอยู่ในระดับดีจำนวน 4 แนวเรื่อง และมีคุณค่าในระดับปานกลางจำนวน 1 แนวเรื่อง จากการวิเคราะห์คุณค่าของหนังสือแต่ละเรื่องพบว่ามีคุณค่ารวมทุกด้านอยู่ในระดับดี จำนวน 76 เรื่อง และมีคุณค่าในระดับปานกลาง 24 เรื่อง

เปรมวดี สาริกวณิช (2529) ศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์เปรียบเทียบสังคหวัตถุ 4 ในวรรณกรรมไทยและวรรณกรรมแปลสำหรับเยาวชน มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบ สังคหวัตถุ 4 ที่ปรากฏในวรรณกรรมไทยและวรรณกรรมแปลสำหรับเยาวชน เพื่อให้ทราบความแตกต่างของผลการวิเคราะห์ว่ามีสังคหวัตถุ 4 ซึ่งเป็นธรรมะด้านที่เหมาะสมกับเยาวชนอย่างไรบ้าง โดยการวิเคราะห์สังคมาจากค่าของความถี่ของสังคหวัตถุ 4 ที่ปรากฏในวรรณกรรม จากความถี่รวมทั้งหมดของสังคหวัตถุ 4 ในวรรณกรรมไทยปรากฏสังคหวัตถุ 4 มากกว่าในวรรณกรรมแปล และในจำนวนวรรณกรรมสำหรับเยาวชน 20 อันดับแรกเป็นวรรณกรรมไทยถึง 15 เรื่อง และเป็นวรรณกรรมแปลเพียง 5 เรื่องเท่านั้น

เอื้อนจิตร จันจตุรพันธ์ (2524) ศึกษาวิจัยเรื่อง วิเคราะห์วรรณกรรมจีน (แปล) ประเภทกำลังภายใน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์วรรณกรรมจีนกำลังภายในด้านธรรมเนียมทางวรรณกรรมจีนกำลังภายใน ซึ่งจะให้เห็นลักษณะเฉพาะของวรรณกรรมประเภทนี้เด่นชัด และเพื่อศึกษาคุณค่าสภาพสังคมและค่านิยมทางสังคมที่มีปรากฏในวรรณกรรมจีนกำลังภายใน ผลการวิจัยพบว่า วรรณกรรมจีนกำลังภายในทั้ง 6 เรื่อง จำนวน 16 เล่ม มีโครงเรื่องที่แสดงให้เห็นถึงข้อขัดแย้งระหว่างตัวละครฝ่ายธรรมะกับฝ่ายอธรรม และผลของการขัดแย้งนั้น ฝ่ายธรรมะชนะฝ่ายอธรรมเสมอ แก่นของเรื่องจีนแสดงให้เห็นกิเลสของมนุษย์เป็นเครื่องก่อให้เกิดความทุกข์มากกว่าความสุข ตัวละครเอกส่วนใหญ่มีลักษณะเหนือธรรมชาติในด้านความสามารถ แต่ก็มีความสมจริงในด้านอุปนิสัยและอารมณ์ บทสนทนามีลักษณะเฉพาะในด้านการใช้คำคม คำทักทาย และคำบริภาษ จุดเด่นของสถานที่และเวลา

ของเรื่องอยู่ที่การพรรณนาให้บังเกิดจินตภาพ กลวิธีในการแต่งมีหลายวิธี เนื้อเรื่องมีขนาดยาวมาก แต่ผู้แต่งสามารถพัฒนาเรื่องได้อย่างเร้าอารมณ์ผู้อ่านอยู่ตลอดเวลา โดยอาศัยกลวิธีต่าง ๆ กัน ท่วงทำนองแต่งประกอบด้วยถ้อยคำ ภาษา และโวหารที่กินใจ คุณค่าประการสำคัญในวรรณกรรมจีนกำลังภายในคือ แสดงให้เห็นถึงจริยธรรมในด้านความกตัญญูต่อบิดามารดาและอาจารย์ ความรักชาติ ความถูกต้องและความยุติธรรม การออกแบบสอบถามปรากฏผลว่า ผู้อ่านวรรณกรรมจีนกำลังภายในชอบการผูกเรื่องที่ทำให้ความบันเทิงใจตลอดเรื่อง มีคำคม และแสดงให้เห็นธรรมชาติของมนุษย์ในเรื่องความรัก โลก โกรธ หลง และการเน้นคุณธรรม

สรุปได้ว่า วรรณกรรมแปลต่าง ๆ ที่แปลเป็นภาษาไทยนั้นทำให้ผู้อ่านได้เรียนรู้ความรู้ใหม่ ๆ จากวรรณกรรมนั้น ให้ผู้อ่านได้ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรม วิถีชีวิต ฯลฯ ของประเทศอื่น ๆ หรือภาษาอื่น ๆ ได้อย่างชัดเจน

บทที่ 3

การวิเคราะห์องค์ประกอบของนิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทย

การวิเคราะห์องค์ประกอบของนิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทย ผู้วิจัยได้วิเคราะห์องค์ประกอบของนิทานโดยแบ่งนิทานเป็น 4 ประเภท คือ นิทานชีวิต (Romantic Tale) นิทานอธิบายเหตุ (Explanatory Tale) นิทานสัตว์ (Animal Story) และตำนานและเทพปกรณัม (Myth) แต่ละประเภทมีนิทานเรื่องต่าง ๆ นิทานอาเซียนทั้ง 4 ประเภทนี้ รวมทั้งสิ้นจำนวน 50 เรื่อง มีองค์ประกอบของนิทานในด้านต่าง ๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 เค้าโครงเรื่อง

- 3.1.1 การใช้ปัญหาแก้ปัญหา
- 3.1.2 ผลของการพูดดีและพูดเท็จ
- 3.1.3 ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวและสังคม

3.2 ตัวละคร

- 3.2.1 ตัวละครที่เป็นมนุษย์
- 3.2.2 ตัวละครที่เป็นสัตว์
- 3.2.3 ตัวละครที่เป็นยักษ์

3.3 ฉาก

- 3.3.1 ฉากครอบครัว
- 3.3.2 ฉากธรรมชาติ

3.4 แก่นเรื่องหรือแนวคิด

- 3.4.1 ความกตัญญู
- 3.4.2 ความรัก

3.5 บทสนทนา

- 3.5.1 บทสนทนาที่ใช้ดำเนินเรื่อง
- 3.5.2 บทสนทนาที่บอกลักษณะของตัวละคร

3.6 การเปิดเรื่อง

- 3.6.1 การเปิดเรื่องด้วยคำว่า “นานมาแล้ว”
- 3.6.2 การเปิดเรื่องด้วยคำว่า “กาลครั้งหนึ่ง”
- 3.6.3 การเปิดเรื่องด้วยคำว่า “กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว”

3.7 การปิดเรื่อง

- 3.7.1 การปิดเรื่องแบบสรุปเป็นข้อคิด

3.7.2 การปิดเรื่องแบบแสดงผลของการกระทำ

3.7.3 การปิดเรื่องแบบโศกนาฏกรรม

3.8 การดำเนินเรื่อง

3.8.1 ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์

3.8.2 ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ

3.8.3 ความขัดแย้งระหว่างสัตว์กับสัตว์

ผลการวิจัยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 คำโครงเรื่อง

คำโครงเรื่อง คือ ลำดับ หรือทิศทางของเรื่องทีวางไว้เป็นกรอบ เป็นแนวทางในการสร้างเรื่อง นิทานอาเซียนมีคำโครงเรื่อง 3 แบบ คือ 1) การใช้ปัญญาแก้ปัญหา 2) ผลของการพุดดีและพุดเท็จ 3) ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวและสังคม โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1.1 คำโครงเรื่องการใช้ปัญญาแก้ปัญหา

นิทานอาเซียนที่มีคำโครงเกี่ยวกับการใช้ปัญญาแก้ปัญหา ตัวอย่างเช่น นิทานเรื่อง กลิ่นอาหาร หม่าป่ากับกุ่มฝอย สุนัขจิ้งจอกผู้หิวโซ (กัมพูชา) กระจกกับยักษ์ (มาเลเซีย) สิ่งโตกับกระท่าย (เวียดนาม) กระจกเจ้าปัญญา เด็กน้อยเจ้าปัญญา (อินโดนีเซีย) ท้าวบุษบา ท้าวหัวขอล้อ (ลาว) แบ่งเป็นคำโครงเรื่องการใช้ปัญญาเอาชนะคนไม่ดีและคำโครงเรื่องการใช้ปัญญาแก้ไขปัญหามอุปสรรค ดังตัวอย่าง

1) การใช้ปัญญาเอาชนะคนไม่ดี

นิทานอาเซียนมีคำโครงเรื่องเกี่ยวกับการใช้ปัญญาของตัวละครที่เอาชนะคนไม่ดี มีทั้งหมด 6 เรื่อง ได้แก่ กลิ่นอาหาร หม่าป่ากับกุ่มฝอย สุนัขจิ้งจอกผู้หิวโซ (กัมพูชา) กระจกกับยักษ์ (มาเลเซีย) สิ่งโตกับกระท่าย (เวียดนาม) กระจกเจ้าปัญญา (อินโดนีเซีย) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

นิทานอาเซียน – ประเทศกัมพูชา เรื่องกลิ่นอาหาร มีโครงเรื่องที่พระราชินีใช้ปัญญาเอาชนะเศรษฐี ที่จะเอาเปรียบขายยากจน ช่วยให้ขายยากจนได้รับอิสระและไม่ตกเป็นข้าทาสของเศรษฐี ดังตัวอย่าง

ขายยากจนคนหนึ่งอาศัยอยู่ใกล้บ้านเศรษฐี โดยปลูกเป็นกระท่อมเล็ก ๆ เขาจะย้ายกระท่อมที่พักนั้นตามทิศทางลม เพื่อที่ชายผู้นี้จะได้คอยสูดกลิ่นอาหารที่มาจากบ้านเศรษฐี เศรษฐีจึงเรียกผลประโยชน์จากขายยากจน ดังนี้

“เจ้ามีชีวิตอยู่ได้เพราะกลิ่นอาหารจากบ้านเรา เจ้าจะต้องมาเป็นคนใช้บ้านเรา”

ชายยากจนไม่ยอม เศรษฐีจึงให้คนใช้ช่วยกันจับตัวชายยากจนไปฟ้อง
ผู้พิพากษา.....

เศรษฐีถึงกับพูดไม่ออก และยอมรับคำตัดสินของพระราชานี้แต่โดยดี
ชายยากจนจึงได้รับอิสระ และเดินกลับไปอย่างมีความสุข

(นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา กลิ่นอาหาร. 2556 : 11-14, 23)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนมีเค้าโครงเรื่องการใช้ปัญญาเอาชนะคนขี้โกง
พระราชานี้ใช้ปัญญาพิจารณาด้วยความเป็นธรรมและตัดสินให้เศรษฐีที่เอาเปรียบชายยากจนแพ้ ชายยากจน
ไม่ต้องถูกเศรษฐีเอาเปรียบจึงมีชีวิตเป็นอิสระเหมือนเดิม

นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา เรื่องหมาป่ากับกุ่มฝอย เล่าเหตุการณ์ที่หมาป่าคิดจะ
กินพวกกุ่มปลา กุ่มฝอยใช้ปัญญาหลอกหมาป่า และได้ช่วยให้เพื่อน ๆ ไม่ต้องเป็นอาหารของหมาป่า
ดังตัวอย่าง

“เดี๋ยวก่อนท่านหมาป่า ! ถ้าจะกินพวกเราให้อร่อย ท่านน่าจะเอาพวกเราไป
ล้างโคลนออกให้ตัวเกลี้ยงซะก่อนนะ !”

หมาป่าไม่ทันเฉลียวใจ รีบวิ่งกลับไปยังบ่อน้ำเก่าตามที่กุ่มฝอยบอก

เมื่อกุ่ม หอย ปู ปลา ย้ายกันมาหมดแล้ว หมาป่าก็คิดว่าคราวนี้ล่ะจะได้กินให้
อิ่มเสียที.....แต่ทันใดนั้นเองสัตว์ทั้งหมดที่หมาป่าพามากก็พร้อมกันดำน้ำหายไป
หมดไปในพริบตา

ทั้งให้เจ้าหมาป่าอนโมโหเป็นเดือดเป็นแค้นที่เพิ่งรู้ว่าตัวเองโดนหลอกใช้
ทั้งหมดเป็นเพราะความโลภมากและความโง่เขลาของมันนั่นเอง

(นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา หมาป่ากับกุ่มฝอย. 2556 : 5-9)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนมีเค้าโครงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการใช้ปัญญาของ
ตัวละครเอาชนะคนไม่ดี ช่วยตัวเองและเพื่อน ๆ ให้ผ่านพ้นจากปัญหาต่าง ๆ และสามารถมีชีวิต
ความเป็นอยู่ที่มีความสุข

นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา เรื่องสุนัขจิ้งจอกผู้หิวโซ มีเหตุการณ์ที่สุนัขจิ้งจอก
อยากกินพวกกุ่มปลา แต่กลับมากลถูกหลอกใช้งาน จึงโกรธแค้นและชวนสัตว์ร้ายต่าง ๆ มาชู่และจะกิน
พวกกุ่มปลา แต่สุดท้ายกระต่ายน้อยใช้ปัญญาหาวิธีการที่ทำให้พวกสัตว์ร้ายกลัวและหนีไป พวกกุ่มปลา
จึงรอดพ้นจากอันตรายได้ ดังความว่า

สุนัขจิ้งจอกโกรธจัดที่ถูกลอก จึงไปชวนงูเหลือมให้มานอนล้อมบึงไว้เป็น
ทวนบึงน้ำ ส่วนข้าง ควาย เสือ และสัตว์น้อยใหญ่ต่าง ๆ มาช่วยกันวิดน้ำในบึง
ขึ้นมา เพื่อจะได้จับพวกกุ่ม หอย ปู...

กระต่ายน้อยใช้เวลาคิดอยู่ครู่หนึ่งก็พูดขึ้นมาว่า “ข้ารู้แล้วว่าจะช่วยพวกท่านได้อย่างไร”

สัตว์ทั้งหลายที่กำลังวิตกน้ำอยู่เมื่อได้ยินก็ตกใจกลัวสุดขีด พวกมันวิ่งหนีกระเจิงไปคนละทิศละทางอย่างรวดเร็ว ในที่สุด กุ้ง หอย ต่าง ๆ ในบึงก็รอดชีวิตมาได้ด้วยเขาวานปัญญาของกระต่ายน้อย

(นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา สุนัขจิ้งจอกผู้หิวโซ. 2555 : 6-7)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนมีเค้าโครงเรื่องเกี่ยวกับการใช้ปัญญาเพื่อเอาตัวรอด แม้ว่าจะเป็นคนตัวเล็กมีกำลังน้อยที่สามารถใช้ปัญญาช่วยเพื่อน ๆ ให้รอดชีวิตได้ ดังเช่นกระต่ายเอาชนะสุนัขจิ้งจอก

นิทานอาเซียน-ประเทศมาเลเซีย เรื่องกระจกกับยักษ์ มีเหตุการณ์ที่ยักษ์เกรงขโมยปลาต่าง ๆ ที่พวกสัตว์จับมา พวกสัตว์ไม่พอใจแต่ก็ทำอะไรไม่ได้ ในที่สุดกระจกได้ใช้ปัญญาทำให้ยักษ์หลงเชื่อและถูกหลอกให้ติดอยู่ในหลุมบ่อ ดังตัวอย่าง

“เพื่อนกระจกของเราฉลาดมาก แม้จะตัวเล็กนิดเดียวก็ใช้ปัญญาหลอกเจ้ายักษ์ติดอยู่ในหลุมบ่อได้ ปล่อยมันรอดตายอยู่ในนั้นแหละ พวกสัตว์อื่น ๆ จะได้ปลอดภัยจากยักษ์เกรงนี่”

(นิทานอาเซียน-ประเทศมาเลเซีย กระจกกับยักษ์. 2555 : 127)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนมีเค้าโครงเรื่องที่ตัวละครที่อ่อนแอมีกำลังน้อย ได้ใช้ปัญญาทำให้เจ้ายักษ์เกรงรับโทษจากที่ตัวเองกระทำต่อสัตว์ต่าง ๆ การใช้ปัญญาทำให้พวกสัตว์ทั้งหลายปลอดภัย

นิทานอาเซียน-ประเทศเวียดนาม เรื่องสิงโตกับกระต่าย มีเหตุการณ์ที่สิงโตแพ้กับมังกร และอีก 7 วันก็ต้องยอมให้มังกรมากินตนเอง กระต่ายได้ใช้ปัญญาที่ยอดเยียมของตนมาช่วยให้มังกรเกิดความกลัวและหนีกลับไปทีทะเล ไม่กล้าออกมา จึงช่วยชีวิตสิงโตไว้ได้ ดังตัวอย่าง

พญามังกรได้ยินก็ตกใจกลัว เพราะบรรพบุรุษถูกเหยี่ยวบ้าง ครุฑบ้าง โฉบตัวไปฉีกเนื้อกิน พญามังกรจึงแหวกคลื่นทะเลดำดิ่งกลับที่อยู่อย่างรวดเร็ว...

(นิทานอาเซียน-ประเทศเวียดนาม สิงโตกับกระต่าย. 2555 : 59)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนมีเค้าโครงเรื่องเกี่ยวกับการใช้ปัญญาตัวละครที่เป็นสัตว์ตัวน้อยเช่นกระต่าย ได้ใช้ปัญญาที่เฉลียวฉลาดทำให้มังกรที่ดุร้ายกลัว หนีไป ไม่ได้กินสิงโต สิงโตจึงรอดชีวิตมาได้ด้วยความเฉลียวฉลาดของกระต่าย

นิทานอาเซียน-ประเทศอินโดนีเซีย เรื่องกระจกเจ้าปัญญา มีเหตุการณ์ที่กระจกตัวร้ายอยากกินกระจกมานาน แต่ก็ไม่สำเร็จเพราะกระจกใช้ปัญญาหลอกกระจก และในที่สุดยังถูกกระจกใช้งานอีก แม้จะโมโหแต่ก็ทำอะไรกระจกไม่ได้ ดังตัวอย่าง

อยู่มาวันหนึ่ง ลูกกระจงอยากข้ามแม่น้ำไปกินหญ้าและผลไม้ฝั่ง แต่ไม่รู้ว่าจะผ่านเจ้าจรเข้ร้ายไปได้อย่างไร เจ้าลูกกระจงพยายามครุ่นคิดอย่างหนัก จนในที่สุดก็คิดแผนดี ๆ ขึ้นได้...

(นิทานอาเซียน-ประเทศอินโดนีเซีย กระจงเจ้าปัญญา. 2556 : 3-4)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนมีเค้าโครงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการใช้ปัญญา ตัวละครใช้ปัญญาช่วยให้ตนได้สิ่งที่ตนต้องการ ดังเช่น มีชีวิตที่ปลอดภัยและยังบังคับใช้งานสัตว์ที่จะมาทำร้ายตนได้อีกด้วย

สรุปว่า นิทานอาเซียนจำนวนหนึ่งมีเค้าโครงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการใช้ปัญญาเอาชนะคนไม่ดี ตัวละครเป็นผู้เฉลียวฉลาดไม่มีพลังอำนาจ เช่น เป็นสัตว์กระทาย กระจง แต่ก็ใช้ความเฉลียวฉลาดช่วยให้ตนและเพื่อน ๆ ไม่ถูกคนร้ายที่ตัวใหญ่ มีพลังอำนาจกว่ามาทำร้ายหรือเอาเปรียบ ทำให้เรื่องจบตามที่ผู้อ่านต้องการ และยังให้แนวคิดที่ดีแก่ผู้อ่าน ผู้อ่านสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตตน

2) โครงเรื่องการใช้ปัญญาแก้ไขปัญหอุปสรรค

นิทานอาเซียนมีเค้าโครงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการการใช้ปัญญาเพื่อแก้ไขปัญหอุปสรรคในชีวิต มีตัวอย่าง 3 เรื่อง เช่น ท้าวบุษบา ท้าวห้วยหล่อ (ลาว) และ เด็กน้อยเจ้าปัญญา (อินโดนีเซีย) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

นิทานลาว เรื่องท้าวบุษบา มีโครงเรื่องที่ตัวละครได้ใช้ปัญญาแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ จนประสบความสำเร็จในชีวิตและในที่สุดได้ใช้ชีวิตคู่กับคนรักอย่างมีความสุข ดังตัวอย่างว่า

เมื่อพระราชาทอดพระเนตรเห็นท้าวบุษบา ทรงอยากทดสอบความสามารถ จึงรับสั่งให้มหาดเล็กนำเมล็ดข้าวไปโปรยในสวน แล้วให้ท้าวบุษบาเก็บเมล็ดข้าวทุกเมล็ดมาคืนให้ได้ ท้าวบุษบาจึงไปขอให้พวกมดช่วยเก็บให้ และสามารถทำได้จนสำเร็จ...

ท้าวบุษบาค่อย ๆ พิจารณานิ้วของหญิงสาวไปที่ละนิ้ว จนมาถึงนิ้วที่สวมแหวนของตนอยู่ จึงรู้ได้ทันทีว่าเจ้าของนิ้วเรียงงามนี้ต้องเป็นเจ้าหญิงแก้วฟ้าอย่างแน่นอน และท้าวบุษบาก็สามารถเลือกได้อย่างถูกต้อง จึงได้อภิเษกสมรสครองคู่กับเจ้าหญิงแก้วฟ้า และต่อมาพระราชาก็ทรงมอบราชสมบัติให้ท้าวบุษบาปกครองสืบไป

(นิทานอาเซียน-ประเทศลาว ท้าวบุษบา. 2555 : 29-31)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนมีเค้าโครงเรื่องการใช้ปัญญาของตัวละครที่แก้ไขปัญหาและทำสิ่งต่าง ๆ ได้สำเร็จ ทั้งที่เป็นงานที่ทำได้ยาก ดังที่เก็บเมล็ดข้าวที่มีขนาดเล็ก จึงใช้ปัญญาหาวิธีใช้มดเก็บเมล็ดข้าว เป็นลักษณะของผู้มีปัญญาที่สามารถแก้ไขปัญหอุปสรรคให้สำเร็จตามต้องการ

นิทานลาว เรื่อง *ท้าวหัวข่อหล่อ* เล่าเหตุการณ์ที่ท้าวหัวข่อหล่อเป็นคนพิการที่ไม่มีแขน ไม่มีเท้า แต่ได้ประสบกับความสำเร็จด้วยการใช้ปัญญาอย่างกล้าหาญ จนมีชีวิตที่มีความสุขสบายเช่นเดียวกับคนปกติทั่วไป ดังตัวอย่าง

พระราชาทรงโล่งพระทัยที่ท้าวหัวข่อหล่อช่วยแก้ปัญหาให้ ทรงนำไปตอบต่อหน้าพระอินทร์ ได้รับคำชมว่าถูกต้อง ไม่เสียบ้านเมืองและลูกเมีย...พระราชาก็โปรดฯ ให้ขับเสนาบดีที่เป็นเลี้ยนหนามของท้าวหัวข่อหล่อ และอภิเษกให้ท้าวหัวข่อหล่อครองบ้านเมืองต่อมา...

(นิทานอาเซียน-ประเทศไทยลาว *ท้าวหัวข่อหล่อ*. 2555 : 115)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนมีเค้าโครงเรื่องที่ตัวละครแม้ว่าพิการแต่สามารถใช้ปัญญาหรือความเฉลียวฉลาดแก้ไขปัญหาอุปสรรค นอกจากบ้านเมืองจะปลอดภัยแล้วยังได้รับรางวัลตอบแทนจากการใช้ปัญญา จึงเป็นแนวคิดที่ดีต่อผู้อ่านเป็นอย่างมาก

นิทานอาเซียน-ประเทศอินโดนีเซียเรื่อง *เด็กน้อยเจ้าปัญญา* มีโครงเรื่องที่เด็กน้อยใช้ปัญญาทำให้โจรเกิดความกลัวและส่งเด็กน้อยคืนกลับบ้านอย่างปลอดภัย ดังตัวอย่าง

โจรได้ฟังจึงคิดขึ้นได้ว่า หากยังอยู่กับเด็กน้อยคนนี้ต่อไป ด้วยความฉลาดปราดเปรื่องของเขาอาจนำภัยมาสู่ตนได้ โจรจึงรีบนำเด็กน้อยไปส่งคืนที่บ้านดังเดิม

(นิทานอาเซียน-ประเทศอินโดนีเซีย *เด็กน้อยเจ้าปัญญา*. 2555 : 43)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนมีเค้าโครงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการใช้ปัญญาของเด็กน้อยมาแก้ไขปัญหา อุปสรรค ช่วยตนรอดตัวจากอันตรายและได้รับความปลอดภัย แม้ว่าจะเป็นเด็กแต่มีความเฉลียวฉลาดเอาชนะคนโง่ได้ โดยเล่าเรื่องที่ตัวละครพบผู้ร้ายก็ต้องใช้ปัญญาช่วยตัวเองให้รอดปลอดภัยได้

กล่าวได้ว่า นิทานอาเซียนหลายเรื่องมีโครงเรื่องเกี่ยวกับการใช้ปัญญาแก้ไขปัญหาอุปสรรคในชีวิตและการทำงาน ไม่ว่าจะอยู่วัยใดและอยู่ในสภาพแบบใด ก็ไม่ยอมแพ้ง่าย ๆ ตั้งสติตนให้ดี ใช้ปัญญาเพื่อแก้ไขปัญหามีทางออก ทำให้ผ่านอุปสรรคและประสบความสำเร็จในชีวิตได้

สรุปได้ว่า นิทานอาเซียนที่มีเค้าโครงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการใช้ปัญญาเอาชนะคนไม่ดีและเค้าโครงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการใช้ปัญญาแก้ไขปัญหาอุปสรรค โดยให้ตัวละครใช้ปัญญาช่วยให้ตนและเพื่อน ๆ ไม่ถูกคนร้ายทำร้ายหรือเอาเปรียบ ทำให้เป็นโครงเรื่องที่ให้เรื่องดำเนินไปและจบเรื่องอย่างมีความสุขให้แนวคิดที่ดีแก่ผู้อ่านให้สามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตตน ตัวละครที่เป็นผู้น้อย ไม่มีอำนาจใด ๆ เมื่อมีปัญหาก็จะทำให้ประสบกับความสำเร็จและได้รับผลตอบแทนที่มีชีวิตที่มีความสุขได้ทรัพย์สินและมีฐานะที่ดีขึ้น เป็นการเน้นย้ำว่า คนมีปัญญาที่มีความเฉลียวฉลาดจะช่วยตนได้และนำความสุขมาให้ตนและผู้อื่น

3.1.2 คำโครงเรื่องเกี่ยวกับผลของการพุดตีและพุดเท็จ

นิทานอาเซียนมีคำโครงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผลของการพุดตีและพุดเท็จหรือไม่ดี มีตัวอย่าง เช่น *ใครจะตายก่อนกัน* (ฟิลิปปินส์) *ตำนานหินรูปช้าง* (มาเลเซีย) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

นิทานอาเซียน-ประเทศฟิลิปปินส์ เรื่อง *ใครจะตายก่อนกัน* เป็นเรื่องของเหตุการณ์ที่หนุ่มสาวสองคนเป็นสามีภรรยา พุดเท็จจั่วจั่วว่าตนรักอีกฝ่ายมากกว่า จนความจริงก็เปิดเผย ต่างคนต่างพุดเท็จดังตัวอย่าง

“ที่รักจะ ถ้าพี่เลือกได้จะขอตายก่อนน้องดีกว่า เพราะพี่อยากให้น้องมีความสุข เมื่อพี่ตายไป น้องก็ยังมีผู้ชายที่ดีกว่าได้”

“พี่อย่าพุดอย่างนั้นอีกนะ น้องนี้แหละจะขอตายก่อนพี่เอง เพราะน้องอยากให้มีความสุข พี่จะได้หาผู้หญิงที่เพียบพร้อมได้อย่างไรละ”

“น้อง...น้องไปเปิดประตูที”

“อะไรกัน พี่ไปเปิดเองสิ” ภรรยาตาลีตาเหลือกเข้าไปแอบอยู่หลังสามี ทั้งสองก็วิ่งกันไปมา โดยลืมคำพุดหวานซึ่งก่อนหน้านี้เคยบอกกรักกันไว้สิ้น

(นิทานอาเซียน-ประเทศฟิลิปปินส์ *ใครจะตายก่อนกัน*. 2555 : 16-19)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนมีคำโครงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของคนที่พุดเท็จ พุดโกหกพุดไม่ตรงกับความคิด และทำให้เรื่องดำเนินต่อไปแล้วคลี่คลายแสดงผลในตอนจบเรื่องให้เห็นว่าคำพุดนั้นเป็นการพุดเท็จหลอกลวงให้คนอื่นเชื่อ

นิทานอาเซียน-ประเทศมาเลเซีย เรื่อง *ตำนานหินรูปช้าง* มีเหตุการณ์การพุดจาไม่ดี เล่าว่ามีช้าง 3 ตัวได้เจอแม่มดคนหนึ่ง ช้างได้พุดจาไม่ดีกับนาง ทำให้นางโมโหมากจึงสาปแช่งให้ช้าง 3 ตัวกลายเป็นหิน ดังตัวอย่างว่า

“พวกเจ้าต่างหากที่ไม่สมควรอยู่บนโลกนี้เลย”

“คนที่พุดจาดูถูกผู้อื่น ชอบกลั่นแกล้งผู้อื่น สมควรต้องถูกลงโทษ” พุดจบนางก็ร้ายเวทมนต์ไล่พวกช้างนิสัยไม่ดี ลั่นเสียงคำสาปของแม่มด ช้างนิสัยไม่ดีทั้ง 3 ตัวก็กลายเป็นก้อนหินขนาดใหญ่.....

ลั่นเสียงคำสาปของแม่มด ช้างนิสัยไม่ดีทั้ง 3 ตัวก็กลายเป็นก้อนหินขนาดใหญ่ ตั้งตระหง่านอยู่ที่แห่งนั้นตลอดมาจนถึงทุกวันนี้

(นิทานอาเซียน-ประเทศมาเลเซีย *ตำนานหินรูปช้าง*. 2556 : 20-23)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนมีคำโครงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการพุดไม่ดีต่อผู้อื่น ตัวละครพุดที่ไม่ดีจึงถูกลงโทษถูกสาปเป็นหิน นอกจากนี้ สะท้อนว่าการพุดคุยกับผู้อื่นต้องมีมารยาทในการพุด คิดก่อนพุด และมีความอ่อนน้อมต่อผู้อื่นเสมอ

จะเห็นว่า นิทานอาเซียนมีเค้าโครงเรื่องเกี่ยวกับการพูดว่าตัวละครที่พูดไม่ดีจึงถูกลงโทษ ด้วยกลายเป็นหินเป็นโครงเรื่องนิทานที่แสดงถึงผลของการพูดไม่ดี ผู้อ่านจะได้ข้อคิดที่จะระวังคำพูดของตนให้มาก และไม่เอาเรื่องราวของคนอื่นมาพูดคุยเล่น

สรุปได้ว่า นิทานอาเซียนมีเค้าโครงเรื่องเกี่ยวกับพฤติกรรมของคนที่ดีและไม่ดี จำนวน 2 เรื่อง โดยให้นิทานมีเรื่องราวของตัวละครที่พูดแบบไม่จริงใจ พูดเท็จ มีพฤติกรรมที่ไม่น่าเชื่อถือ เป็นบุคคลที่ไม่จริงใจ ต้องเลือกค้นหาอย่างรอบคอบ

3.1.3 เค้าโครงเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ภายในครอบครัวและสังคม

เค้าโครงเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ภายในครอบครัวและสังคมแบ่งเป็นความสัมพันธ์ระหว่างแม่-ลูก ความสัมพันธ์ระหว่างคู่รัก และความสัมพันธ์ในชุมชน มีรายละเอียดดังนี้

1) ความสัมพันธ์ระหว่างแม่-ลูก

นิทานอาเซียนมีเค้าโครงเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างแม่-ลูก ดังตัวอย่าง นิทานเรื่องมานิส ลูกอกตัญญู-ประเทศบรูไน นัคโฮดา โดยมีรายละเอียดต่อไปนี้

นิทานอาเซียน-ประเทศบรูไน เรื่องนัคโฮดา มานิส ลูกอกตัญญู เล่าเหตุการณ์ที่แสดงถึงความศักดิ์สิทธิ์ของคำพูดของแม่ เมื่อนัคโฮดา มานิสลูกชายร่ำรวยและไม่ยอมรับแม่ เป็นลูกอกตัญญูซึ่งทำให้แม่เสียใจมาก จึงสาปแช่งให้ลูกอกตัญญูจมน้ำตาย ดังตัวอย่าง

...แม่ผู้เฝ้ารอจึงใช้เวลาไปกับการช่วยเหลือผู้อื่น...นางไม่ทุกข์ร้อน และยังคงรอคอยการกลับมาของลูกอย่างมีความสุขทุกวัน

นัคโฮดา มานิสภูมิใจในความร่ำรวยของตนเองมาก เมื่อได้เห็นแม่ที่ยากจน และดูต่ำต้อย ไม่คู่ควรกับตนเอง จึงพูดกับทุกคนว่าไม่เคยรู้จักผู้หญิงแก่ยากจนคนนี้มาก่อน

ผู้เป็นแม่หัวใจสลายด้วยความผิดหวัง จึงออกปากสาปแช่งเรือที่เต็มไปด้วยทรัพย์สินเงินทอง ซึ่งเป็นต้นเหตุพรากความรักของลูกชายที่มีต่อนางไป ให้ล่มลงกลางน้ำ...

(นิทานอาเซียน-ประเทศบรูไน นัคโฮดา มานิส ลูกอกตัญญู. 2556 : 17, 20-21)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนมีเค้าโครงเรื่องเกี่ยวกับความขัดแย้งของความสัมพันธ์ระหว่างลูกกับแม่ในครอบครัว ซึ่งทำให้เห็นว่าแม่เป็นคนที่รักลูกมากที่สุด แต่ถ้าลูกปฏิบัติตัวไม่ดีกับแม่ก็ต้องลงโทษลูก จึงเป็นเรื่องราวที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก ซึ่งจะต้องมีความกตัญญูต่อพ่อแม่อย่างจริงใจ

สรุปได้ว่า นิทานอาเซียนที่มีเค้าโครงเรื่องความสัมพันธ์ภายในครอบครัว โดยเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างแม่-ลูก สำหรับแม่ ลูกเป็นทุกสิ่งทุกอย่าง แม่ทำทุกอย่างให้กับลูก เพื่อให้ลูกได้เติบโตอย่างมีความสุข ลูก ๆ ต้องมีความกตัญญูต่อแม่ตน โดยใส่ใจดูแลท่านในยามแก่เฒ่า ให้ท่านมีความสุข

2) เค้าโครงเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างคู่รัก

นิทานอาเซียนมีเค้าโครงเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างคู่รัก เป็นเรื่องเกี่ยวกับความรักของคู่รัก และความรักของสามีภรรยาที่ไม่สมหวัง จึงมีเรื่องราวกลายเป็นตำนาน มีตัวอย่างเช่น *ภูท้าวภูนาง* (ลาว) *ตำนานชนมครก* (ไทย) ดังตัวอย่าง

นิทานอาเซียน-ประเทศลาว เรื่อง *ภูท้าวภูนาง* มีเหตุการณ์เป็นตำนานเล่าว่า นางกีน นารักสามีตนมาก แต่เมื่อสามีรู้ว่านางเป็นยักษ์ จึงคิดจะหนีนางไป นางไปตามหาสามีและในที่สุดก็เสียใจจนสิ้นใจตาย สามีรู้สึกเสียใจที่ทำให้นางตาย จึงตายตามนาง ศพของทั้งสองจึงกลายเป็นภูเขาสองลูกที่อยู่ติดกันมีชื่อว่าภูท้าวภูนาง ดังตัวอย่าง

แต่เมื่อพฤษโยนกลับมา จึงได้รู้ว่านางกีนนั้นขาดใจตายไปแล้ว เขารู้สึกเศร้าโศกเสียใจเป็นอย่างมาก ทردادตัวลงข้าง ๆ ร่างของนาง เขาพยายามทำทุกวิถีทาง แต่นางก็ไม่ฟื้น เขารู้สึกเสียใจมาก จึงได้พับตัวล้มลงข้างกายนาง และตรอมใจตายไปอีกคน

ร่างของทั้งคู่จึงสถิตอยู่ที่แม่น้ำแห่งนี้ เวลาผ่านไปหลายร้อยปีร่างของทั้งคู่ก็กลายเป็นภูเขาสองลูกซึ่งถูกเรียกว่าภูท้าว และ ภูนาง.....

(นิทานอาเซียน-ประเทศลาว *ภูท้าวภูนาง*. 2556 : 22-23)

จากตัวอย่างดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนมีเค้าโครงเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างคู่รัก เป็นเรื่องความผูกพันระหว่างสามีภรรยา แม้จะไม่สามารถอยู่ด้วยกันด้วยเหตุที่ตามและต้องแยกจากกันไป แต่เมื่อรู้ว่าอีกฝ่ายมีความรักตนจนยอมตาย ก็รู้สึกเสียใจและยอมตายตามกันไป เป็นความผูกพันที่สามีภรรยามีต่อกันจนวันตาย ทำให้ผู้อ่านประทับใจในความรักของตัวละครเป็นอย่างมาก

นิทานอาเซียน-ประเทศไทย *ตำนานชนมครก* มีเหตุการณ์เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างคู่รักชายหญิงคือ หนูแบ้งกับหนู่มกะทิ แต่พ่อของหนูแบ้งไม่ยอมให้แต่งงานกัน ในที่สุดหนูแบ้งกับกะทิกก็เสียชีวิตไปทั้งคู่ ชาวบ้านจึงทำชนมครกที่เป็นคู่ ๆ เพื่อให้นึกถึงความรักของหนู่มสาว ดังตัวอย่าง

กะทิ หนู่มน้อยแห่งดงมะพร้าวเตี้ย แอบมีความรักกับหนูแบ้ง สาวสวยประจำหมู่บ้าน ซึ่งเป็นลูกสาวคนเดียวของผู้ใหญ่บ้าน ทั้งคู่เจอกันวันลอยกระทง และสัญญากันต่อหน้าพระจันทร์ ไม่ว่าวันข้างหน้า แม้จะมีอุปสรรคขวางกั้นสัก

เพียงใด ทั้งคู่ก็จะขอยึดมั่นในความรักแท้ที่มีต่อกันชั่วฟ้าดินสลาย

กะทิก้มหน้าก้มตาเก็บหอมรอมริบหาเงินเพื่อมาสู่ขอลูกสาวจากผู้ใหญ่บ้าน แต่กลับมากถูกปฏิเสธ แคมยงโค่นผู้ใหญ่ส่งชายฉกรรจ์ พร้อมอาวุธครบมือมาลอบทำร้าย

รุ่งเช้าผู้ใหญ่บ้านสั่งให้ชุดหลุมเพื่อดูผลงานแทบไม่เชื่อสายตา เบื้องล่างปรากฏร่างของกะทิกอดทับร่างหนูแป้ง ลูกสาวของตน.....

(นิทานอาเซียน-ประเทศไทย ตำนานขนมครก. 2556 : 17-18, 22)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนมีเค้าโครงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างคู่รัก ความรักที่ทำให้สองคนผูกพันกัน สุดท้ายก็เสียชีวิตไปพร้อมกันเพราะถูกผู้ใหญ่ขัดขวาง เรื่องราวความรักเช่นนี้ได้กลายเป็นตำนานอธิบายว่าที่มาของขนมของไทย

สรุปว่า นิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทยมีเค้าโครงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างคู่รักที่จบแบบโศกนาฏกรรม คู่รักไม่สมหวัง และตายไปด้วยกันทั้งคู่ และความรักนั้นกลายเป็นเรื่องนิทานที่ตอบสนองความต้องการที่ทำให้ระลึกถึงความรักที่แนบแน่นของคู่รักที่ยอมตายเพื่อจะได้อยู่ด้วยกันตลอดไป

3) เค้าโครงเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของคนในชุมชน

นิทานอาเซียนมีเค้าโครงเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของคนในชุมชนที่มีความเสียสละต่อส่วนรวมดังตัวอย่างนิทาน ดังนี้

นิทานอาเซียน-ประเทศเมียนมาร์ เรื่องกำเนิดนางเงือก เป็นนิทานที่เล่าถึงเหตุการณ์ที่หญิงสาวยอมเสียชีวิตเพื่อช่วยชาวบ้านที่กำลังเดือดร้อน ดังตัวอย่าง

ครั้นแล้วชาท้าว.....สาวน้อยผู้เสียสละเพื่อผู้อื่นมาตลอด ก็กระโดดลงรับกับปลายคลื่นขนาดยักษ์ ร่างเธอหายไปกับปลายคลื่นลูกนั้น ท่ามกลางความอาลัยอาวรณ์ของแม่ผู้แก่ชรา

เมื่อร่างอันบริสุทธิ์ของชาท้าวกระทบสายน้ำ พลันคลื่นน้ำหิวมาและมวลน้ำก็แห้งลงอย่างรวดเร็ว ชาวบ้านแสดงความดีใจให้ร้อง.....

ชาวเมียนมาร์เชื่อว่า เงือกสืบเชื้อสายมาจากชาท้าว สาวน้อยผู้เสียสละอย่างน่ายกย่องนั่นเอง.....

(นิทานอาเซียน-ประเทศเมียนมาร์ เรื่องกำเนิดนางเงือก. 2555 : 77)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนมีเค้าโครงเรื่องที่แสดงถึงความสัมพันธ์ที่ดีของคนในชุมชน เมื่อเกิดความเดือดร้อนก็ยอมเสียสละเพื่อช่วยชีวิตคนในชุมชนที่เดือดร้อนจากน้ำท่วม สาวน้อยยอมเสียชีวิตกระโดดลงไปให้น้ำลดลงไป ในที่สุดชาวบ้านก็ปลอดภัยจึงยกย่องสาวน้อยเป็นอย่างมาก และเชื่อว่าการเสียสละของสาวน้อยได้ทำให้กลายเป็นตำนานอธิบายเรื่องนางเงือกที่อยู่ใต้น้ำที่ช่วยเหลือคนในชุมชนต่อ ๆ ไปนั่นเอง

จะเห็นว่า นิทานอาเซียนมีเค้าโครงเรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของคนอยู่ในชุมชนเดียวกัน ต้องมีการเสียสละเพื่อช่วยเหลือคนอื่น เป็นวีรชนของชาวบ้านและเป็นตำนานได้รับความนับถือของชาวบ้านเป็นอย่างมาก

สรุปได้ว่า นิทานอาเซียนมีโครงเรื่องเกี่ยวกับการใช้ปัญญาแก้ปัญหาและใช้ปัญญาเอาชนะคนไม่ดี เค้าโครงเรื่องเกี่ยวกับผลของการพุดดีและพุดดีเท็จหรือพุดไม่ดี เค้าโครงเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ภายในครอบครัว เป็นเค้าโครงเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างแม่-ลูก เค้าโครงเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างคู่รักและความสัมพันธ์ของคนอยู่ในชุมชนที่ต้องมีการเสียสละเพื่อช่วยเหลือผู้เดือดร้อน เป็นกลวิธีการแต่งนิทานโดยวางเค้าโครงเรื่องที่ทำให้นิทานมีเรื่องราวสนุกสนานให้ความรู้ และได้สั่งสอนสิ่งดี ๆ แก่ผู้อ่านเป็นอย่างมาก

3.2 ตัวละคร

ตัวละครเป็นผู้ที่มีบทบาทในเรื่อง ช่วยให้เรื่องดำเนินไปตามเค้าโครงที่ผู้แต่งกำหนดไว้ ตัวละครอาจเป็นมนุษย์หรือไม่ได้เป็นมนุษย์ แต่มีพฤติกรรม ความรู้สึกนึกคิดอย่างมนุษย์ก็ได้ ผู้แต่งนิทานบางคนสร้างตัวละครเป็นสัตว์ ต้นไม้ วัตถุ ฯลฯ ซึ่งมีความคิดและพฤติกรรมเหมือนมนุษย์ โดยมีชื่อ รูปร่าง หน้าตา เพศ วัย อุปนิสัย บทบาท เป็นต้นที่ทำให้กับตัวละครมีความสมจริง มีรายละเอียดดังนี้

3.2.1 ตัวละครที่เป็นมนุษย์

ในนิทานอาเซียน มีตัวละครที่เป็นมนุษย์ เป็นตัวละครที่มีบทบาทเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) ตัวละครเอก และ 2) ตัวละครรอง ตัวละครเอกเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในเรื่อง ซึ่งทำให้เกิดเรื่องราวขึ้นมาและมีบทบาทช่วยให้เรื่องดำเนินไปตามที่ผู้แต่งต้องการ ส่วนตัวละครรองหรือตัวละครประกอบเป็นตัวละครที่ทำให้เกิดเหตุการณ์ปมขัดแย้งเพื่อให้เรื่องดำเนินไปอย่างเข้มข้น ตัวละครรองถือได้ว่ามีบทบาททำให้เรื่องสนุกสนาน ซึ่งจะขาดไปไม่ได้เช่นกัน และยังมีบทบาทส่งเสริมให้ตัวละครเอกมีความเด่นชัด ตัวละครที่เป็นมนุษย์ มีสถานะและบทบาทดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) ตัวละครที่เป็นพระราชาและคนรับใช้พระราชา

นิทานอาเซียนที่กล่าวถึงตัวละครที่เป็นพระราชาและคนรับใช้พระราชา ตัวอย่างเช่น *พระราชาเสวยกล้วย* (เมียนมาร์) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

นิทานอาเซียน-ประเทศเมียนมาร์ เรื่องพระราชาสวยแกลบ ตัวละครเอกคือ พระราชา ตัวละครรองคือคนรับใช้ที่เป็นคนสนิทของพระราชา พระราชามีความเมตตา ส่วนคนสนิทของพระราชาเป็นคนชอบพูดไร้สาระพูดพล่อย ชอบพูดเรื่องของคนอื่น และไม่รู้จักเก็บความลับของผู้อื่น ดังตัวอย่าง

พระราชาทรงปฏิเสธที่จะทรงฟังเหตุผลใด ๆ ทั้งสิ้น ชายผู้นั้นจึงต้องกลับไป นำข้าวเปลือกมาถวายตามคำสั่ง พระราชาสวยข้าวเปลือกนั้นอย่างเอร็ดอร่อย แล้วก็ตรัสกับผู้ติดตามเสด็จว่า “หากเจ้าบอกเรื่องนี้กับใคร หัวของเจ้าจะขาด”

...เขาเข้าไปในป่าและยื่นหน้าเข้าไปในโพรงของต้นไม้ใหญ่ต้นหนึ่ง และตะโกน สิ่งที่เขาต้องการระบายออกมาด้วยคำพูดอย่างเร่าร้อน “พระราชายุ้งใหญ่สวยแกลบ!”

...หลายเดือนผ่านไป พระราชาให้ช่างหาไม้มาทำกลอง พอดีช่างเลือกต้นไม้ที่ผู้ติดตามเสด็จคนนั้นไปเผยความลับไว้ เมื่อกลองทำเสร็จสิ้นเรียบร้อย เมื่อตีกลองลงไปแล้วไม่มีเสียง “ปัง!” “ปัง!” “ปัง!” “พระราชายุ้งใหญ่สวยแกลบ!”...

....

พระราชากริ้วมาก สั่งให้นำกลองไปทิ้งในแม่น้ำ แล้วทรงสอบถามมหาดเล็กคนสนิท มหาดเล็กรับสารภาพ พระราชาก็ให้อภัยแต่ไม่โปรดให้ตามเสด็จอีกเลย การกระทำอะไรที่ไม่ดี ต่อให้พยายามปิดบังสักแค่ไหน สักวันหนึ่งก็ย่อมถูกเปิดเผยจนได้

(นิทานอาเซียน-ประเทศเมียนมาร์ พระราชาสวยแกลบ. 2556 : 23)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียน เป็นเรื่องราวที่มีพระราชาเป็นตัวละครที่มีสถานะและบทบาทเป็นผู้ปกครองหรือเป็นเจ้านายที่มีอำนาจ แต่มีความเมตตาต่อผู้น้อยและคนอื่น ๆ ถึงแม้ผู้น้อยจะมีความผิดพลาดก็จะยกโทษให้ แต่ก็มีอำนาจเด็ดขาดจึงลงโทษคนที่ทำผิดได้ แสดงให้เห็นว่า คนที่เป็นผู้นำผู้ปกครองจะต้องมีคุณธรรมและเป็นตัวอย่างที่ปกครองประชาชนให้มีความสุข

สรุปว่า นิทานอาเซียนมีตัวละครที่เป็นผู้ปกครองบ้านเมืองต้องมีความเด็ดขาดในการตัดสินใจต่าง ๆ อย่างมีคุณธรรม มีความเมตตาและรู้จักการให้อภัยจึงเป็นตัวอย่างของผู้นำหรือผู้ปกครองที่ดี มีบทบาทในการปกครอง ต้องฝึกตนให้มีทั้งคุณธรรมและการใช้อำนาจเด็ดขาด ถูกต้องและยุติธรรม

2) ตัวละครที่เป็นประชาชน

ตัวละครที่เป็นประชาชนแบ่งได้หลายประเภท เช่น ตัวละครที่เป็น แม่-ลูก เป็นวีรชนของประชาชน เป็นคู่รัก เป็นพี่น้อง เป็นสามี-ภรรยา และเป็นสมาชิกที่อยู่ร่วมกันในสังคม มีฐานะความเป็นอยู่ที่แตกต่างกันตามเพศ วัย บทบาทหน้าที่ ฯลฯ แบ่งตัวละครทั้งหมด 6 กลุ่ม โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1) ตัวละครที่เป็นแม่-ลูก

นิทานอาเชียนที่กล่าวถึงตัวละครที่เป็นแม่-ลูก มีตัวอย่าง เช่น *นักโหดามาณิส ลูกอกตัญญู* (บรูไน) และ *ภูเขาลำเภาทิน* (มาเลเซีย) มีรายละเอียดดังนี้

นิทานอาเชียน-ประเทศบรูไน เรื่อง *นักโหดามาณิส ลูกอกตัญญู* ตัวละครเอกคือแม่ของนักโหดามาณิส ตัวละครรอง คือนักโหดามาณิส แม่ของนักโหดามาณิสเป็นแม่ที่ใจดีรักลูก และเป็นคนที่ช่วยเหลือคนอื่นอย่างเต็มที่ ส่วนนักโหดามาณิสเป็นลูกอกตัญญู ไม่รักแม่ตน ดังความว่า

*กาลครั้งหนึ่ง มีแม่หม้ายคนหนึ่งชื่อ ดั่ง อัมบน นางอาศัยอยู่ในหมู่บ้านกัมปงเอเยอร์ กับลูกชายชื่อมาณิส นางรักลูกชายของนางดุจแก้วตาดวงใจ
.....แม่ผู้เฝ้ารอจึงใช้เวลาไปกับการช่วยเหลือผู้อื่น.....นางไม่ทุกข์ร้อน และยังคงรอคอยการกลับมาของลูกอย่างมีความสุขทุกวัน*

(นิทานอาเชียน-ประเทศบรูไน *นักโหดามาณิส ลูกอกตัญญู*. 2556 : 14, 17)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเชียน มีตัวละครเอกที่เป็นแม่มีบทบาทเป็นแม่ที่ดี เป็นผู้รักลูกมากและเป็นคนมีน้ำใจ ช่วยเหลือคนอื่นอย่างเต็มที่ ส่วนตัวละครรองคือลูก เป็นลูกอกตัญญู ไม่รักแม่ของตน ในที่สุดก็จะถูกลงโทษจนถึงตายได้

นิทานอาเชียน-ประเทศมาเลเซีย เรื่อง *ภูเขาลำเภาทิน* ได้เสนอตัวละครที่เป็นแม่-ลูก ลูกชายไม่รักแม่ของตน ต่อมากลายเป็นคนร่ำรวย จึงถูกแม่ของตนสาปแช่งให้เรือกลายเป็นหิน ทุกอย่างกลายเป็นสถานที่ต่าง ๆ ที่เตือนใจผู้คนที่พบเห็น ดังตัวอย่าง

หญิงชราทรุดลงกับพื้นร่ำไห้ปานจะขาดใจ เพราะไม่ยอมเชื่อว่าลูกชายจะออกตัญญูถึงเพียงนี้ นางได้แต่มองขึ้นฟ้าและพิมพ์คำด้วยเสียงสั่นเครือว่า “เทพเจ้าเบื้องบนได้โปรดสาปให้ลูกชายของข้า ภรรยา และเรือของเขากลายเป็นหินด้วยเถิด”

...เมื่อเรือแล่นมาถึงกลางอ่าว เรือลำภาของลูกอกตัญญูก็กลายเป็นหินจมลงสู่ก้นทะเล วันเวลาผ่านไปบริเวณนั้นก็เกิดเป็นภูเขารูปร่างคล้ายเรือลำภาจนถึงทุกวันนี้

(นิทานอาเชียน-ประเทศมาเลเซีย *ภูเขาลำเภาทิน*. 2555 : 23)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนมีตัวละครที่เป็นมนุษย์ทั่วไป แต่ได้เสนอความเป็นจริงในสังคมนั้น ๆ ที่ในสังคมมีลูกอกตัญญูให้ผู้อ่านได้รับรู้และเสมือนได้เห็นภาพความเป็นจริงที่จะไม่ปฏิบัติตนดังเช่นตัวละครในนิทาน

สรุปว่า นิทานอาเซียนได้กล่าวถึงตัวละครที่เป็นแม่-ลูกกันทั้งหมด 2 เรื่อง โดยได้กล่าวถึงความผูกพันระหว่างแม่ลูก และความรักที่แม่ให้กับลูก จึงเป็นตัวอย่างให้กับผู้อ่านและชักชวนผู้อ่านให้เคารพและรักพ่อแม่ตนให้มากที่สุด เมื่อพ่อแม่ ผู้ใหญ่มีความสุขตนเองก็จะได้รับความสุขเป็นการตอบแทนเช่นกัน

2.2) ตัวละครเป็นวีรชน

นิทานอาเซียนได้เสนอตัวละครที่เป็นวีรชนในเรื่อง *กำเนิดนางเงือก* ดังรายละเอียดต่อไปนี้

นิทานอาเซียน-ประเทศเมียนมาร์ เรื่อง *กำเนิดนางเงือก* ได้เสนอตัวละครเอกที่เป็นสาวน้อยที่มีน้ำใจดี มีความเสียสละ และทำสิ่งที่ดีให้คนอื่นมีความสุข แม้ว่าจะเป็อันตรายต่อตัวเองก็ตาม สาวน้อยยอมเสียชีวิตตนเพื่อช่วยชาวบ้านที่เดือดร้อนในน้ำท่วม ดังตัวอย่าง

.....ชาทั่วเป็นเด็กสาวรูปร่างโสภา เป็นเด็กสาวร่าเริง ชอบช่วยเหลือผู้อื่น.....

ครั้นแล้วชาทั่ว.....สาวน้อยผู้เสียสละเพื่อผู้อื่นมาตลอด ก็กระโดดลงรับกับ

ปลายคลื่นขนาดยักษ์ ร่วงเธอหายไปกับปลายคลื่นลูกนั้น ท่ามกลางความอาลัย
อวรณ์ของแม่ผู้แก่ชรา

เมื่อร่างอันบริสุทธิ์ของชาทั่วกระทบสายน้ำ พลันคลื่นน้ำมึ่มหึ่มและมวนน้ำก็
แห่งลงอย่างรวดเร็ว ชาวบ้านแสดงความดีใจให้ร้อง...

ชาวเมียนมาร์เชื่อว่า เงือกสืบเชื้อสายมาจากชาทั่ว สาวน้อยผู้เสียสละอย่าง
น่ายกย่องนั้งเอง...

(นิทานอาเซียน-ประเทศเมียนมาร์ *กำเนิดนางเงือก*. 2555 : 73, 77)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนได้เสนอตัวละครที่เป็นสาวน้อยคนหนึ่ง มีน้ำใจต่อคนอื่น ๆ เป็นอย่างมาก แม้ว่าสุดท้ายต้องเสียชีวิตจากความเสียสละ แต่ก็ได้ช่วยเหลือชาวบ้านที่กำลังเดือดร้อนจึงได้รับการยกย่องเป็นอย่างมาก

สรุปว่า นิทานอาเซียนได้เสนอตัวละครเอกที่เป็นวีรชน โดยกล่าวถึงเรื่องที่ตัวละครที่มีน้ำใจยอมเสียสละเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นที่กำลังเดือดร้อน แม้ว่าตัวละครจะเสียชีวิตไปแล้ว แต่ชาวบ้านก็ยังประทับใจและระลึกถึงในฐานะเป็นวีรชนที่อยู่ในหัวใจชาวบ้านตลอดไป

2.3) ตัวละครที่เป็นคู่รัก

นิทานอาเซียนได้เสนอเรื่องที่มีตัวละครที่เป็นคู่รัก ที่เห็นอย่างชัดเจน โดยรายละเอียดต่อไปนี

นิทานอาเซียน-ประเทศไทย เรื่องตำนานชนมครก ได้เสนอตัวละครเอกสองคน ซึ่งเป็นคู่รักกันและตัวละครรอง ซึ่งเป็นผู้ใหญ่ในครอบครัว ดังตัวอย่าง

กะทิ หนุ่มน้อยแห่งดงมะพร้าวเดี่ยว แอบมีความรักกับหนูแป้ง สาวสวยประจำหมู่บ้าน ซึ่งเป็นลูกสาวคนเดียวของผู้ใหญ่บ้าน ทั้งคู่เจอกันวันลอยกระทง และสัญญากันต่อหน้าพระจันทร์ ไม่ว่าวันข้างหน้า แม้จะมีอุปสรรคขวางกั้นสักเพียงใด ทั้งคู่ก็จะขอยึดมั่นในความรักแท้ที่มีต่อกันชั่วฟ้าดินสลาย

กะทิก็มหน้าก้มตาเก็บหอมรอมริบหาเงินเพื่อมาสู่ขอลูกสาวจากผู้ใหญ่บ้าน แต่กลับมากถูกปฏิเสธ แคมยังโดนผู้ใหญ่ส่งชายฉกรรจ์ พร้อมอาวุธครบมือมาลอบทำร้าย

(นิทานอาเซียน-ประเทศไทย ตำนานชนมครก. 2556 : 17-18)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนได้เสนอตัวละครเอกซึ่งเป็นคู่รักกัน ทั้งสองรักกันมาก แต่ฐานะครอบครัวของสองคนต่างกันจึงเป็นอุปสรรคที่จะได้แต่งงานกัน สุดท้ายความรักของสองคนก็เอาชนะผู้ใหญ่ได้เมื่อทั้งสองยอมตาย ทำให้ผู้ใหญ่รู้สึกผิดที่ทำให้ลูกต้องตายจากไป ครอบครัวจึงมีแต่ความโศกเศร้า

สรุปว่า นิทานอาเซียนมีตัวละครที่เป็นคู่รักกัน ไม่ว่าจะยากลำบากมากแค่ไหนก็จะพยายามให้ความรักประสบความสำเร็จ โดยไม่มีสิ่งใดมาขวางกั้นความรักได้ จึงเป็นกำลังใจให้กับผู้อ่านที่กำลังมีความรักกันว่าความรักนั้น ๆ ไม่ราบรื่น หากเป็นความรักที่จริงใจและมั่นคง ดังนั้นจงสู้ต่อไปและจะได้สมหวัง

2.4) ตัวละครที่เป็นพี่น้อง

นิทานอาเซียนได้เสนอตัวละครที่เป็นพี่น้องกัน มีทั้งหมด 2 เรื่อง ได้แก่ *คนมีน้ำใจ* (เวียดนาม) และ *ตาอินกับตานา* (ไทย) ทำให้เห็นถึงความแตกต่างกันระหว่างพี่น้อง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

นิทานอาเซียน-ประเทศเวียดนาม เรื่อง *คนมีน้ำใจ* มีตัวละครที่เอกเป็นพี่น้องกันสองคน ตัวละครน้องชาย ผู้มีน้ำใจ แต่พี่ชายเป็นคนที่ไม่เห็นแก่ตัว เอาเปรียบคนอื่น การกระทำและนิสัยที่ต่างกันทำให้สองคนได้พบกับสิ่งที่ไม่เหมือนกันและได้มีชีวิตที่ไม่เหมือนกันเช่นกัน ดังความว่า

หนุ่มคนพี่พูดจาโผงผาง ไร้น้ำใจ ไม่เคยคิดจะช่วยเหลือผู้อื่นหากไม่ได้สิ่งตอบแทนคุ้มค่า ซึ่งต่างจากชายหนุ่มผู้น้อง ที่เป็นคนมีวาจาอ่อนหวาน รู้จักอ่อนน้อม ถ่อมตัว ชอบช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน.....

ฝ่ายรักษาความปลอดภัยหน้าประตูทำชิงชังเอาจริง หม่อมผู้ที่ต้องลนลานหนี
กลับบ้านของตนด้วยความโกรธแค้น

ชายหนุ่มผู้น้องเป็นผู้ที่มีคุณธรรมและขยันขันแข็ง เขาได้รับที่ดินแบ่งปลูกบ้าน
หลังใหญ่โตเป็นเรือนหอ ต่างอยู่กันด้วยความสุขตลอดมา.....

(นิทานอาเซียน-ประเทศเวียดนาม คนมีน้ำใจ. 2555 : 47, 50, 53)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนมีตัวละครเอกที่เป็นพี่น้องทั้งสองคน
มีนิสัยใจคอแตกต่างกันมากและตรงข้ามกัน เป็นการเปรียบเทียบที่ช่วยให้เรื่องได้ดำเนินต่อไปอย่าง
น่าสนใจและได้เป็นผลตอบแทนการมีนิสัยของทั้งคู่ให้ผู้อ่านได้รับรู้ว่าควรทำตามตัวละครที่เป็นคนดี

นิทานอาเซียน-ประเทศไทย เรื่องดาอินกับตานา มีตัวละครสองคนที่ชื่อดาอินกับ
ตานา สองคนเป็นเพื่อนสนิทที่รักใคร่เหมือนเป็นพี่น้องแท้ ๆ แต่เกิดมีปัญหาเพราะเรื่องแบ่งปลา
ในที่สุดสองคนก็เข้าใจกันและรักใคร่กันเหมือนเดิม ดังตัวอย่าง

กาลครั้งหนึ่ง มีชาย 2 คน ดาอินกับตานา อาศัยอยู่ในหมู่บ้านแห่งหนึ่งติด
ทะเล ทั้ง 2 ออกไปหาปลาตามชายทะเลด้วยกันเสมอ หากคนไหนหาปลาได้น้อย
หรือไม่พอ อีกคนที่หาได้ก็จะแบ่งให้เป็นอย่างนี้ทุกครั้ง ทั้งคู่อยู่กันแบบมีความสุข
ตามประสาเพื่อนที่ดีต่อกัน

ทั้งคู่จึงกลับมาปรึกษากันว่า “เมื่อก่อนเราก็แบ่งกันกินของเราดี ๆ อยู่แล้ว
ไม่น่าให้คนอื่นมาตัดสิน ช้ายังให้เขามาแย่งส่วนกลางของปลาไปกินอีก”

ตั้งแต่นั้นมาทั้งคู่ก็ออกไปหาปลา เอามาแบ่งกันกินอย่างปกติโดยไม่ได้โต้เถียง
กันเหมือนแต่ก่อนอีกเลย

(นิทานอาเซียน-ประเทศไทย ดาอินกับตานา. 2556 : 2, 14, 15)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนมีตัวละครเอกที่เป็นเพื่อนที่มีความรัก
ใคร่กันเหมือนเป็นพี่น้องกัน แต่เพราะทั้งสองใจร้อนและขัดแย้ง ไม่ยอมกันทำให้มีปัญหา แต่ในที่สุด
เข้าใจซึ่งกันและกัน แล้วกลับมาคืนดีกันเหมือนเดิม

สรุปว่า นิทานอาเซียนมีตัวละครที่เป็นพี่น้องและเพื่อนที่สนิทสนมรักใคร่เหมือน
เป็นพี่น้องกัน ให้ผู้อ่านได้เห็นอย่างชัดเจนว่า คนในสังคมมีนิสัยหรือความคิดเห็นอย่างมนุษย์ทั่ว ๆ ไป
ที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน มีความแตกต่างกัน ทุกคนมีโชคชะตาที่ไม่เหมือนกัน จงพยายามทำตัวให้ดี
ที่สุด อย่าหวังแต่สิ่งตอบแทนจากผู้อื่น และควรปรึกษาหรือและแบ่งปันสิ่งต่าง ๆ ให้กันใจถึงจะอยู่กัน
อย่างมีความสุข

2.5) ตัวละครที่เป็นสามเณร-ภรรยา

นิทานอาเซียนได้กล่าวถึงตัวละครที่เป็นสามเณร-ภรรยา ในเรื่องเก็บอ้อยในป่า
(บรูไน) ให้ผู้อ่านได้เห็นอย่างชัดเจน มีรายละเอียดดังนี้

นิทานอาเซียน-ประเทศบรูไน เรื่อง*เก็บอ้อยในป่า* มีตัวละครเอกสองคนที่เป็นสามี ภรรยา กัน แต่สามีเป็นคนทีโง่เขลา ค่อนข้างเชื่องช้า จึงมีเรื่องราวที่สนุกสนานเกิดขึ้นในนิทาน แสดงถึง พฤติกรรมของมนุษย์ที่สามารถพบเห็นได้ในชีวิตประจำวัน ดังตัวอย่าง

สามีภรรยาคู่หนึ่งอยู่กินมานาน.....

ด้วยความโง่เขลาของสามี วันนั้นทั้งสองจึงไปขายของที่ตลาดทำน้ำไม่ทัน

(นิทานอาเซียน-ประเทศบรูไน เก็บอ้อยในป่า. 2555 : 12, 15)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนมีตัวละครเป็นเอกคนที่คิดอะไร ไม่ฉลาด ไม่คิดถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นในทางที่ไม่ดี ดังนั้นตัวละครขณะเก็บอ้อยแต่ทำไม่เป็น ทำให้ตัวเอง ปวดเมื่อย และในที่สุดก็ทำอะไรไม่ได้

สรุปว่า นิทานอาเซียนมีองค์ประกอบที่เป็นตัวละครเป็นสามี-ภรรยาที่ผู้อ่านได้ พบเห็นในชีวิตประจำวัน ซึ่งสะท้อนให้ผู้อ่านได้เห็นถึงสภาพความเป็นอยู่ของสามีภรรยาว่า การใช้ชีวิตคู่ ต้องรู้จักเลือกคู่ครองให้ดีที่สุด และพยายามทำความเข้าใจซึ่งกันและกันให้มาก ๆ และทั้งคู่จะอยู่ ด้วยกันอย่างมีความสุข

2.6) ตัวละครเป็นสมาชิกที่อยู่ร่วมกันในสังคม

นิทานอาเซียนได้กล่าวถึงตัวละครที่มีฐานะ ความเป็นอยู่ที่แตกต่างกัน ดังต่อไปนี้ นิทานอาเซียนได้เสนอตัวละครที่เป็นสมาชิกที่อยู่ร่วมกันในสังคมว่า แม้จะมีฐานะ ความเป็นอยู่ที่แตกต่างกัน แต่ก็มีบทบาทที่สำคัญต่อสังคมเช่นกัน มีทั้งหมด 3 เรื่อง ได้แก่เรื่อง *กลิ่นอาหาร(กัมพูชา) คนไม่รู้จักระจก (ลาว) เด็กน้อยเจ้าปัญญา (อินโดนีเซีย)* ดังรายละเอียดต่อไปนี้

นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา เรื่อง*กลิ่นอาหาร* มีตัวละครเอกเป็นชายยากจน กับตัวละครรองเป็นเศรษฐีคนหนึ่งที่ชอบเอาเปรียบคนอื่น เศรษฐีบังคับเอาเปรียบชายยากจนด้วยเหตุผล ที่ชายยากจนดมกลิ่นอาหารของตน จึงจะบังคับเอาชายยากจนมาเป็นคนใช้ เป็นการแลกเปลี่ยน ผลประโยชน์ที่ชายยากจนเอาไปจากเศรษฐี แต่ไม่ได้สมหวังตามที่ตนต้องการ ดังตัวอย่าง

ชายยากจนคนหนึ่งอาศัยอยู่ใกล้บ้านเศรษฐี โดยปลูกเป็นกระท่อมเล็ก ๆ เขา จะย้ายกระท่อมที่พักนั้นตามทิศทางลม เพื่อที่ชายผู้นี้จะได้คอยสูดกลิ่นอาหาร ที่มาจากบ้านเศรษฐี.....

“เจ้ามีชีวิตอยู่ได้เพราะกลิ่นอาหารจากบ้านเรา เจ้าจะต้องมาเป็นคนใช้บ้านเรา”
ชายยากจนไม่ยอม เศรษฐีจึงให้คนใช้ช่วยกันจับตัวชายยากจนไปฟ้องผู้
พิพากษา.....

เศรษฐีถึงกับพูดไม่ออก และยอมรับคำตัดสินของพระราชานี้โดยดี ชาย
ยากจนจึงได้รับอิสระ และเดินกลับไปอย่างมีความสุข

(นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา กลิ่นอาหาร. 2556 : 11-14, 23)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานประเทศกัมพูชามีตัวละครเอกที่แสดงให้เห็นนิสัยของคนที่ยากจนในสังคมที่จะทำให้นิทานดำเนินเรื่องต่อไปอย่างธรรมชาติและแสดงนิสัยของตัวละครที่เอาเปรียบคนอื่นอย่างชัดเจน

นิทานอาเซียน-ประเทศลาว เรื่อง*คนไม่รู้จักกระจก* ตัวละครเป็นพวกชาวบ้านที่ไม่มีความรู้เมื่อเห็นเงาของตนเองในกระจกก็เกิดความกลัว ในที่สุดก็ทำลายกระจกให้แตก ดังตัวอย่าง

พ่อตาโกรธจัดจึงวางกระจกลงบนพื้น แล้วคว่ำมิดขึ้นง้างหมายจะฟันไปที่กระจก แต่แล้วก็ยังไม่โห เมื่อเห็นชายแก่ในกระจกคิดจะทำร้ายตนเช่นกัน

“ชะ ชะ ช่า กล้าดียังไงจะทำร้ายข้า เดียวเห็นดิกัน” ไม่ทันขาดคำชายแก่ก็ใช้มิดฟันลงบนกระจกจนแตกเป็นเสี่ยง ๆ และนี่ก็คือเรื่องราวของคนไม่รู้จักกระจก

(นิทานอาเซียน-ประเทศลาว คนไม่รู้จักกระจก. 2555 : 31)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนมีตัวละครเอกที่เป็นชาวบ้านที่ขาดความรู้และถูก ดูถูกว่าเป็นคนโง่ ทำให้นิทานมีเรื่องราวที่ความสนุกสนานกับพฤติกรรมของคนที่ขาดความรู้ และแสดงให้เห็นว่า ตัวละครในนิทานถ้าไม่ยอมรับสิ่งใหม่ ๆ เข้ามาในชีวิตตนก็จะถูกว่าเป็นคนโง่

นิทานอาเซียน-ประเทศอินโดนีเซีย เรื่อง*เด็กน้อยเจ้าปัญญา* ตัวละครเอกเป็นเด็กน้อย ตัวละครรองเป็นโจรคนหนึ่ง โจรลักเอาตัวเด็กน้อยไป คิดจะเอาไปขาย ระหว่างเดินทางเด็กน้อยก็ใช้ปัญญาตนทำให้โจรกลัวและเอาตัวเด็กไปคืนที่เดิม ดังตัวอย่าง

โจรได้ฟังจึงคิดขึ้นได้ว่า หากยังอยู่กับเด็กน้อยคนนี่ต่อไป ด้วยความฉลาดปราดเปรื่องของเขา อาจนำภัยมาสู่ตนได้ โจรจึงรีบนำเด็กน้อยไปส่งคืนที่บ้านดังเดิม

(นิทานอาเซียน-ประเทศอินโดนีเซีย เด็กน้อยเจ้าปัญญา. 2555 : 43)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนมีตัวละครเอกเป็นเด็กน้อยแต่ฉลาด และกล้าหาญจึงช่วยตนเองรอดมาจากมือโจรและกลับบ้านตนได้

สรุปได้ว่า นิทานอาเซียนประเภทนิทานชีวิต มีตัวละครที่เป็นคนชาวบ้านเป็นคนธรรมดาและคนที่มีฐานะสูงอย่างพระราชามีบทบาทเป็นผู้นำ เป็นคนรับใช้ เป็นสามี-ภรรยา แม่-ลูก คู่รัก ฯลฯ แต่ไม่ว่าเป็นใคร มีอายุ มีฐานะอย่างไร ล้วนมีบทบาทต่อสังคมเป็นอย่างมาก จึงพยายามทำหน้าที่ตนให้ดีที่สุด พยายามทำความเข้าใจซึ่งกันและกัน ชีวิตจะได้ดำเนินชีวิตอย่างราบรื่นและมีความสุขมากยิ่งขึ้น

3.2.2 ตัวละครที่เป็นสัตว์

ตัวละครในนิทานอาเซียนเป็นทั้งสัตว์ป่า สัตว์ปีก สัตว์น้ำ ที่มีบทบาทสำคัญในเรื่อง ซึ่งทำให้เกิดเรื่องราวขึ้นมาและมีบทบาทช่วยให้เรื่องดำเนินไปตามที่ผู้แต่งวางเค้าโครงเรื่อง เช่น หนอน ช้าง หมาป่า กับกิ้งฟอย กระจก อีกา ฯลฯ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

นิทานอาเซียน-ประเทศฟิลิปปินส์ เรื่องเจ้าหนอนกับถาษี มีตัวละครเอกที่เป็นหนอนสองตัวโดยเป็นสัตว์ที่ไม่รู้จักพอ ถาษีได้ช่วยให้กลายเป็นคน ซึ่งขยันทำงานร่ำรวยแต่ก็ลืมตัวว่าตนควรทำอย่างไร สุดท้ายก็ถูกลงโทษกลายเป็นหนอนเหมือนเดิม ดังตัวอย่าง

ลีนเสียงถาษี หนอนตัวใหญ่ก็กลายเป็นชายหนุ่ม ส่วนหนอนตัวเล็กกลายเป็นหญิงสาว.....ไม่นานสองคนก็กลายเป็นมหาเศรษฐีมีคฤหาสน์ใหญ่โต มีคนปรนนิบัติเอาใจมากมายจนลืมตัว ทำให้ทั้งสองนิสัยเปลี่ยนไป...

ลีนเสียงถาษี สองสามีภรรยา ก็กลายเป็นหนอนสองตัวตามเดิม

(นิทานอาเซียน-ประเทศฟิลิปปินส์ เจ้าหนอนกับถาษี. 2555 : 19)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนมีตัวละครเอกเป็นหนอน มีนิสัยที่ดีตามธรรมชาติของหนอนที่ขยันหากิน แต่เมื่อได้เป็นมนุษย์ก็หลงตัวและลืมฐานะของตนเอง สุดท้ายก็ได้รับผลของการกระทำกลายเป็นหนอนตามเดิม

นิทานอาเซียน-ประเทศมาเลเซีย เรื่องตำนานหินรูปช้าง ตัวละครเอกคือแม่มดและช้าง 3 ตัวมีความเห็นแก่ตนมากเกินไปและไปทำร้ายจิตใจคนอื่นตามนิสัยตน จึงถูกลงโทษดังตัวอย่าง

นางคร่ำโศกเสียใจแทบไม่ยอมมีชีวิตอยู่.....ได้แต่เดินร้องไห้คร่ำครวญเพราะคิดถึงลูก.....

“พวกเจ้าต่างหากที่ไม่สมควรอยู่บนโลกนี้เลย”

“คนที่พูดจาตู่ถูกผู้อื่น ชอบกลั่นแกล้งผู้อื่น สมควรต้องถูกลงโทษ” พูดจบนางก็ร้ายเวทมนต์ไล่พวกช้างนิสัยไม่ดี ลีนเสียงคำสาปของแม่มด ช้างนิสัยไม่ดีทั้ง 3 ตัวก็กลายเป็นก้อนหินขนาดใหญ่.....

(นิทานอาเซียน-ประเทศมาเลเซีย ตำนานหินรูปช้าง. 2556 : 11, 20-23)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในนิทานอาเซียน แสดงถึงแม่ที่รักลูกตนมาก เมื่อลูกตายไปนางจึงเสียใจมาก เมื่อได้ยินคำพูดของช้างที่ตู่ถูกตนจึงโกรธและสาปแช่งช้างให้เป็นหิน จึงเป็นตัวอย่างแสดงให้เห็นว่าต้องระวังคำพูดของตน จะพูดอะไรก็ต้องคิดให้ดี ๆ ก่อนจะพูดออกมา อีกประการหนึ่งก็คือการสะท้อนภาพคนในสังคมอาเซียนต้องเคารพผู้ใหญ่ไม่ว่าอยู่ที่ใด จงพยายามทำตัวเองให้ดีและน่ารัก

นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา เรื่องหมาป่ากับกุ่มฝอย ตัวละครเอกคือกุ่มฝอย ตัวละครรองคือหมาป่า กุ่มฝอยเป็นสัตว์อ่อนแอแต่ฉลาดมาก และได้ใช้ความฉลาดของมันช่วยตนกับเพื่อน ๆ ไม่ให้ต้องเป็นอาหารของหมาป่า ส่วนหมาป่าเป็นสัตว์ที่แข็งแรงแต่ไม่ฉลาด ถูกกุ่มฝอยหลอกใช้ ดังความว่า

“เดี๋ยวก่อนท่านหมาป่า ! ถ้าจะกินพวกเราให้อร่อย ท่านน่าจะเอาพวกเราไป
ล้างโคลนออกให้ตัวเกลี้ยงซะก่อนนะ !”

หมาป่าไม่ทันเฉลียวใจ รีบวิ่งกลับไปยังบ่อน้ำเก่าตามที่กึ่งฝอยบอก

เมื่อกึ่ง หอย ปู ปลา ย้ายกันมาหมดแล้ว หมาป่าก็คิดว่าคราวนี้ล่ะจะได้กินให้
อิ่มเสียที.....แต่ทันใดนั้นเองสัตว์ทั้งหมดที่หมาป่าพามากก็พร้อมกันดำน้ำหายไป
หมดไปในพริบตา

ทั้งให้เจ้าหมาป่าอนโมโหเป็นเดือดเป็นแค้นที่เพิ่งรู้ว่าตัวเองโดนหลอกใช้
ทั้งหมดเป็นเพราะความโลภมากและความโง่เขลาของมันนั่นเอง

(นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา หมาป่ากับกึ่งฝอย. 2556 : 5-9)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียน ตัวละครเอกที่อ่อนแอแต่มีความสามารถ
มีความคิดที่จะช่วยตนและเพื่อน ๆ ส่วนตัวละครรองเป็นสัตว์ที่โง่คนแข็งแรงแต่ไม่ใช้ความคิด
จึงหลงเชื่ออะไรง่าย ในที่สุดก็พ่ายแพ้คนฉลาด เป็นบทบาทของตัวละครสัตว์ที่สร้างลักษณะ
นิสัยใจคอ ฯลฯ ที่เหมือนมนุษย์ มีพฤติกรรม มินิสัย อารมณ์ ความนึกคิดอย่างมนุษย์ที่พบเห็นได้เสมอ

นิทานอาเซียน-ประเทศอินโดนีเซีย เรื่องกระจิงเจ้าปัญญา ตัวละครเอกคือกระจิง
ตัวละครรองคือจระเข้ร้าย กระจิงเป็นสัตว์ที่ฉลาดมากและใช้สมองของตนอย่างเต็มที่ ทำให้จระเข้ไม่มี
โอกาสจับตนได้ ส่วนจระเข้ร้ายเป็นสัตว์ตัวร้าย คอยจับกระจิงกินเป็นอาหารมาเป็นเวลานานแต่ก็ไม่เคย
สำเร็จ เพราะมันโง่ ไม่รู้จักใช้สมอง ดังตัวอย่าง

กาลครั้งหนึ่ง มีจระเข้ร้ายตัวหนึ่งอาศัยอยู่กับฝูงที่แม่น้ำกว้างใหญ่ เจ้าจระเข้
ร้ายคอยจ้องจับกินลูกกระจิงน้อยตัวหนึ่งมานาน แต่ก็จับไม่ได้สักที เพราะเจ้าลูก
กระจิงตัวนี้ว่องไวและเฉลียวฉลาดเป็นอย่างมาก

อยู่มาวันหนึ่ง ลูกกระจิงอยากข้ามแม่น้ำไปกินหญ้าและผลไม้ฝั่ง แต่ไม่รู้ว่า
จะผ่านเจ้าจระเข้ร้ายไปได้อย่างไร เจ้าลูกกระจิงพยายามครุ่นคิดอย่างหนัก
จนในที่สุดก็คิดแผนดี ๆ ขึ้นได้.....

เพราะความโง่ของมันเองแท้ ๆ ที่ไปหลงเชื่ออะไรง่าย ๆ

(นิทานอาเซียน-ประเทศอินโดนีเซีย กระจิงเจ้าปัญญา. 2556 : 3-4, 11)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในนิทานอาเซียน กระจิงที่เป็นตัวแทนของมนุษย์ที่อ่อนแอ
แต่ฉลาดมาก มนุษย์ที่ใช้สมองของตนอย่างเต็มที่ ทำให้คนร้าย คนไม่ดีอย่างจระเข้ไม่มีโอกาสทำร้ายได้
สามารถเอาตัวรอดทุกครั้ง ส่วนจระเข้ร้ายเป็นสัตว์ตัวตัวแทนของผู้ร้ายโง่ ไม่รู้จักใช้สมอง จึงจับกระจิง
ไม่สำเร็จและยังถูกกระจิงใช้งานและโดนเพื่อน ๆ ทั้ง เป็นตัวละครที่มีเรื่องราวและมีเหตุการณ์
เช่นเดียวกับมนุษย์ จึงเป็นตัวอย่างของมนุษย์ที่รู้จักใช้ปัญญา มีความเฉลียวฉลาด และแก้ปัญหาต่าง ๆ
ได้สำเร็จ

นิทานอาเซียน-ประเทศอินโดนีเซีย เรื่องตำนานอิกา ได้เสนอตัวละครที่เป็นอิกาที่ทำหน้าที่ของตบกวบรื่อง จึงถูกลงโทษ ดังตัวอย่าง

กาลครั้งหนึ่งมานานแล้ว จะมีเหล่าเทพเจ้าประทับอยู่บนสวรรค์ และในการสื่อสารเพื่อส่งข่าวให้ใครทราบ ทางเทพเจ้าจะมีสัตว์ประจำตัวคอยส่งข่าว นั่นก็คืออิกาสีขาว

เทพเจ้าแห่งสายฝนจึงลงโทษอิกาด้วยการสาปให้ขนและร่างกายทุกส่วนของอิกาเป็นสีดำเพื่อประจานความผิด และเนรเทศไม่ให้อยู่บนสวรรค์อีก อิกาก็มีร่างกายและขนสีดำสนิท จนถึงทุกวันนี้

ทุกวันนี้เราจึงเห็นมีแต่อิกาสีดำ นี่คือที่มาครับ.....

(นิทานอาเซียน-ประเทศอินโดนีเซีย ตำนานอิกา. 2556 : 13, 23)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนได้สร้างตัวละครอิกาเพื่อให้ผู้อ่านได้ทราบความเป็นมาของอิกาที่มีขนเป็นสีดำอย่างที่เห็นในทุกวันนี้ และสะท้อนให้เห็นว่าคนเราต้องรู้จักหน้าที่ของตนและพยายามทำอย่างดีที่สุด

สรุปว่า ในนิทานอาเซียนมีตัวละครที่เป็นสัตว์หลากหลายตัว แต่ตัวละครมีบุคลิกลักษณะนิสัยอย่างมนุษย์ เป็นตัวของตัวเอง มีนิสัยใจคอตามพื้นฐานหรือภูมิหลังในการดำรงชีวิต และมีความสมจริงตามลักษณะของคนในสังคมอาเซียน ทำให้ผู้อ่านเข้าใจชีวิตจริงในสังคม จึงถือว่าตัวละครที่เป็นสัตว์ล้วนมีบุคลิกลักษณะของมนุษย์ตามที่ปรากฏในชีวิตจริง มีนิสัยใจคอ พฤติกรรม และความคิดนึกไปตามบทบาทของแต่ละคร ผู้แต่งได้สร้างสรรค์นิทานโดยใช้สัตว์เป็นตัวละครตามกลวิธีการแต่งนิทาน ทำให้เรื่องนิทานดำเนินไปอย่างสมจริงและกระตุ้นให้อ่านอย่างสนุกสนานตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง

3.2.3 ตัวละครที่เป็นยักษ์

นิทานอาเซียนมีตัวละครที่เป็นยักษ์แสดงถึงความแตกต่างจากมนุษย์ ซึ่งได้บรรยายอย่างชัดเจนในเรื่องภูเก้าภูนาง และมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

นิทานอาเซียน-ประเทศลาว เรื่องภูเก้าภูนาง มีตัวละครเอกที่เป็นยักษ์และชายหนุ่มคนหนึ่งยักษ์กลายเป็นสาวสวยและได้แต่งงานกับชายหนุ่ม สองคนอยู่กันอย่างมีความสุข จนมีวันหนึ่งชายหนุ่มได้รู้ความจริงว่าภรรยาตนเป็นยักษ์ จึงหนีภรรยาไป ดังตัวอย่าง

แต่เมื่อพุกเสนย้อนกลับมา จึงได้รู้ว่านางกินนารันั้นขาดใจตายไปแล้ว เขารู้สึกเศร้าโศกเสียใจเป็นอย่างมาก ทردادตัวลงข้าง ๆ ร่างของนาง เขาพยายามทำทุกวิถีทาง แต่นางก็ไม่ฟื้น เขารู้สึกเสียใจมาก จึงได้พุกตัวล้มลงข้างกายนาง และตรอมใจตายไปอีกคน

ร่างของทั้งคู่สิงสถิตอยู่ที่แม่น้ำแห่งนี้ เวลาผ่านไปหลายร้อยปีร่างของทั้งคู่ก็กลายเป็นภูเขาสองลูกซึ่งถูกเรียกว่าภูท้าว และ ภูนาง.....

(นิทานอาเซียน-ประเทศลาว ภูท้าวภูนาง. 2556 : 22-23)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในนิทานอาเซียน ตัวละครได้แสดงถึงความรักระหว่างสามีภรรยาอย่างชัดเจน เป็นความรักของคนที่แตกต่างกันแต่ก็มีความรักกันได้ แต่เพราะเป็นมนุษย์ที่แตกต่างจากยักษ์ จึงเกิดความกลัวและหนีไป แต่ก็ไม่อาจตัดขาดความรักได้ จึงเศร้าเสียใจจนตายตามภรรยาตนไป

กล่าวได้ว่า นิทานอาเซียนมีตัวละครที่เป็นยักษ์ที่ไม่ได้เป็นมนุษย์ แสดงถึงความต่างกันที่ทำให้ไม่สามารถจะอยู่ร่วมกันได้ ต้องจากกันและจบลงด้วยความตาย ดังนั้น การมีครอบครัวจึงต้องเลือกคู่ครองที่เหมาะสมกัน จะทำให้ความรักและการใช้ชีวิตมีความมั่นคงและมีความสุขตามที่ต้องการ

สรุปได้ว่า ในนิทานอาเซียน ตัวละครมีลักษณะนิสัยที่เปลี่ยนแปลงตามฐานะหรือสภาพต่าง ๆ ของตนเอง เป็นมนุษย์ตามพื้นฐานหรือภูมิหลังในการดำรงชีวิต และมีบทบาทที่สมจริงตามภูมิหลังของความสัมพันธ์ของตัวละครและเหตุการณ์ในการดำเนินเรื่อง ผู้อ่านจะเข้าใจชีวิตจริงในสังคม ถือได้ว่าตัวละครในนิทานอาเซียนได้ลอกเลียนแบบคนอาเซียนที่มีนิสัยใจคอตามที่ปรากฏในชีวิตจริง มีพฤติกรรมและความคิดนึกดังผู้อ่านได้พบเห็นและตามที่ถูกแต่งสร้างสรรค์เพิ่มขึ้นตามกลวิธีการแต่ง ทำให้เรื่องนิทานสมจริง และดำเนินเรื่องราวที่เป็นจริงและกระตุ้นให้อ่านอย่างสนุกสนานตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง

3.3 ฉาก

ฉากในนิทานก่อให้เกิดเหตุการณ์และตัวละครแสดงบทบาทออกมาได้อย่างโดดเด่นและสมจริง แสดงให้เห็นความรู้และประสบการณ์ของผู้แต่ง ฉากจะเสริมสร้างให้เรื่องราวมีความเป็นธรรมชาติตามที่ผู้อ่านได้พบเห็นในชีวิตจริงและมีความสะเทือนใจไปกับเรื่องราวของตัวละคร ฉากหลักในนิทานอาเซียนมีฉากครอบครัว และฉากธรรมชาติ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.3.1 ฉากครอบครัว

นิทานอาเซียนได้บรรยายฉากครอบครัวในเรื่อง *คนไม่รู้จักกระจก* (ลาว) และมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

นิทานอาเซียน-ประเทศลาว เรื่อง*คนไม่รู้จักกระจก* มีฉากเป็นเรื่องของครอบครัวหนึ่งที่สมาชิกครอบครัวขาดความรู้ และไม่ยอมรับรู้สิ่งใหม่ ๆ ในชีวิตของตน จึงได้ทำให้เกิดเหตุการณ์ที่เป็นฉากที่สมาชิกครอบครัวไม่รู้จักกระจก เมื่อเห็นเงาตนเองก็ตกใจและคิดว่าเป็นคนอื่น และโกรธกระจกที่ทำให้ทุกคนตกใจ ดังตัวอย่าง

“ว้าย พี่กล้าดียังไง เอาเมียน้อยเข้าบ้าน” ภรรยาตีโพยตีพายเมื่อเห็นหน้าตัวเองในกระจก

“ฮือ ช่วยที เด็กในกระจกขโมยลูกอมไป” ลูกชายร้องลั่นเมื่อเห็นภาพในกระจก

พ่อตาโกรธจัดจึงวางกระจกลงบนพื้น แล้วคว้ามืดขึ้นง้างหมายจะฟันไปที่กระจก แต่แล้วก็ยังไม่ไหว เมื่อเห็นชายแก่ในกระจกคิดจะทำร้ายตนเช่นกัน

“ชะ ชะ ช่า กล้าดียังไงจะทำร้ายข้า เดี่ยวเห็นดีกัน” ไม่ทันขาดคำชายแก่ก็ใช้มีดฟันลงบนกระจกจนแตกเป็นเสี่ยง ๆ และนี่ก็คือเรื่องราวของคนไม่รู้จักรกระจก

(นิทานอาเซียน-ประเทศไทยลาว คนไม่รู้จักรกระจก. 2555 : 30-31)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนมีฉากที่กล่าวถึงคนในครอบครัวที่ขาดความรู้ไม่รู้จักกระจกและกลัวเงาตัวเองที่อยู่ในกระจก จึงเป็นฉากที่เกิดเหตุการณ์สนุกสนาน และทำให้ผู้อ่านได้รู้ว่า หากไม่ยอมรับความรู้และการเปลี่ยนแปลงของสังคม ก็จะทำให้เกิดเหตุวุ่นวายในครอบครัวได้

สรุปได้ว่า นิทานอาเซียนได้บรรยายฉากในชีวิตประจำวันให้ผู้อ่านได้เห็นและช่วยทำให้ผู้อ่านสามารถเก็บเป็นประสบการณ์ เมื่อได้พบสิ่งนั้น ๆ ในชีวิตก็จะรู้วิธีแก้ไข นอกจากนี้ เรื่องราวที่พบเห็นในชีวิตนั้นก็ทำให้เนื้อเรื่องสมจริง น่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น และทำให้ผู้อ่านประทับใจ มีความสนุกสนานกับเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตัวละครในฉากต่าง ๆ

3.3.2 ฉากธรรมชาติ

นิทานอาเซียนได้บรรยายฉากธรรมชาติโดยเกิดเหตุการณ์ในป่า ภูเขา แม่น้ำ ลำคลอง ฯลฯ ตัวอย่างเช่น *ตำนานหินรูปช้าง* (มาเลเซีย) *ภูท้าวภูนาง* (ลาว) *สุนัขจิ้งจอกผู้วิเศษ* (กัมพูชา) *กระจงกับยักษ์* (มาเลเซีย) และ *สิงโตกับกระต่าย* (เวียดนาม) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ฉากในเรื่องที่ก่อให้เกิดเหตุการณ์และการแสดงบทบาทของตัวละครออกมาได้อย่างโดดเด่นและสมจริง แสดงให้เห็นความรู้และประสบการณ์ของผู้แต่งที่เสริมสร้างให้เรื่องราวมีความเป็นธรรมชาติตามที่ผู้อ่านได้พบเห็นในชีวิตจริง และมีความสะท้อนใจไปกับเรื่องราวของตัวละคร ฉากหลักในนิทานอาเซียนส่วนใหญ่เป็นฉากธรรมชาติ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

นิทานอาเซียน-ประเทศมาเลเซีย เรื่อง *ตำนานหินรูปช้าง* กล่าวว่าธรรมชาติที่ข้างนิสสัยไม่ดี 3 ตัวชอบเล่นอยู่ในแม่น้ำ และมักจะทำตัวเหมือนเจ้าของแม่น้ำ จนมาวันหนึ่งมาพบกับแม่คนคนหนึ่ง และพูดจาไม่ดี แม่คนโมโหและสาปแช่งช้าง 3 ตัวนั้นกลายเป็นหินรูปช้างจนมาถึงทุกวันนี้ ดังตัวอย่าง

พวกมันมักจะทำตัวเป็นเจ้าของแม่น้ำ...

สิ้นเสียงคำสาปของแม่คน ช้างนิสัยไม่ดีทั้ง 3 ตัวก็กลายเป็นก้อนหินขนาดใหญ่ ตั้งตระหง่านอยู่ที่แห่งนั้นตลอดมาจนทุกวันนี้

(นิทานอาเซียน-ประเทศมาเลเซีย ตำนานหินรูปช้าง. 2556 : 4, 23)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในนิทานอาเซียนมีฉากเป็นหินรูปใหญ่ เป็นฉากธรรมชาติสำคัญของนิทานและเป็นตัวอย่างที่สั่งสอนให้ผู้อ่านพุดจาติ มีมารยาท การมีมารยาทจะช่วยให้อยู่ร่วมกับคนอื่นและมีเพื่อนได้ง่าย นอกจากนั้น การมีมารยาทก็เป็นคุณธรรมอันดีงามของมนุษย์ทุก ๆ ชนชาติด้วย

นิทานอาเซียน-ประเทศลาว เรื่อง*ภูท้าวภูนาง* กล่าวว่าความรักของนางกินนาคที่ให้กับสามีนั้น ทำให้สามียอมรับความรักของนาง ถึงแม้นางไม่ใช่คนธรรมดา ในที่สุดนางกินนาคก็สนใจ สามีของนางก็ตรอมใจตายไปด้วย และศพของสองคนก็กลายเป็นภูเขาที่เรียกว่า ภูท้าวภูนางจนถึงทุกวันนี้ ดังตัวอย่าง

ร่างของทั้งคู่สิงสถิตอยู่ที่แม่น้ำแห่งนี้ เวลาผ่านไปหลายปี ร่างของทั้งคู่ก็กลายเป็นภูเขาสองลูกซึ่งถูกเรียกว่าภูท้าว ภูนางอยู่ใกล้ ๆ กับหลวงพระบางจนมาถึงทุกวันนี้แน่นอน

(นิทานอาเซียน-ประเทศลาว ภูท้าวภูนาง. 2556 : 23)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในนิทานอาเซียนสร้างฉากภูเขาตามที่ได้เห็นทุกวันนี้มาอธิบายให้ผู้อ่านเข้าใจในความรักระหว่างมนุษย์กับยักษ์ที่ต่างเผ่าพันธุ์กันกลายเป็นก้อนหินให้คนรุ่นหลัง ๆ ได้เห็นได้ชม และเป็นตัวอย่างในความรักที่ซาบซึ้งของคนที่แตกต่างกัน

นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา เรื่อง*สุนัขจิ้งจอกผู้หิวโซ* ได้เสนอฉากธรรมชาติริมแม่น้ำให้ผู้อ่านได้เห็นอย่างชัดเจน ดังตัวอย่าง

สุนัขจิ้งจอกผอมโซตัวหนึ่ง เดินผ่านบึงน้ำที่แห้งจนเหลือแต่โคลนตม ในบึงมี กุ้ง หอย ปู ปลามากมาย

(นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา สุนัขจิ้งจอกผู้หิวโซ. 2556 : 4)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนได้เสนอฉากธรรมชาติ ซึ่งเป็นภูมิประเทศโดยทั่วไปในประเทศอาเซียนให้ผู้อ่านได้เข้าใจอย่างชัดเจนและน่าสนใจ เป็นฉากที่เกิดเรื่องนั้น ๆ ตามสภาพเป็นจริง จึงเป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้อ่านจดจำเนื้อเรื่องได้ตลอดไป

นิทานอาเซียน-ประเทศมาเลเซีย เรื่อง*กระจกกับยักษ์* เสนอฉากธรรมชาติที่อยู่ริมทะเล ดังตัวอย่าง

วันหนึ่ง สัตว์ทั้งหมดชวนกันไปลากอวนในทะเล ลากอวนครั้งแรกได้ปลามากมาย จึงเอาปลามากองไว้ที่ชายหาด ก่อนที่จะพากันไปลากอวนอีกครั้ง.....

(นิทานอาเซียน-ประเทศมาเลเซีย กระจกกับยักษ์. 2555 : 123)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนเสนอฉากธรรมชาติของราบทะเลที่มีผู้คนอยู่อาศัย และทำอาชีพจับปลาเป็นการบรรยายของผู้เขียน ช่วยทำให้เรื่องเป็นธรรมชาติและน่าสนใจ ได้เห็นภาพภูมิประเทศในฉากนั้น ๆ โดยผ่านฝีมือการเขียนของผู้เขียน

นิทานอาเซียน-ประเทศเวียดนาม เรื่อง *สิงโตกับกระต่าย* เสนอภาพฉากป่าที่เป็นธรรมชาติ มีสัตว์ป่าอาศัยอยู่ ดังตัวอย่าง

*สิงโต ราชาแห่งสัตว์บนพื้นดิน ออกไปเดินเล่นนอกถ้ำอาศัย มันเดินเตลิดไป
เที่ยวแถวชายหาด.....*

(นิทานอาเซียน-ประเทศเวียดนาม *สิงโตกับกระต่าย*. 2555 : 55)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนได้บรรยายฉากป่าที่มีลำน้ำที่เป็นธรรมชาติ มีสัตว์ป่าอยู่อาศัย ช่วยให้เรื่องน่าสนใจและดำเนินต่อไปอย่างสมจริงตามธรรมชาติมากยิ่งขึ้น

สรุปว่า นิทานอาเซียนได้บรรยายฉากและสร้างภาพที่เป็นวิถีชีวิตของมนุษย์ที่อยู่ร่วมกันเป็นครอบครัวและฉากธรรมชาติที่เป็นป่า ทะเล แม่น้ำ ซึ่งเป็นภูมิประเทศของชาติต่าง ๆ ในอาเซียน ทำให้เรื่องได้ดำเนินต่อไปอย่างธรรมชาติและชักชวนผู้อ่านให้อ่านจนจบเรื่อง นอกจากนี้ ผู้อ่านสามารถพบเห็นสถานที่ต่าง ๆ ในชีวิตจริง ซึ่งผู้แต่งนำมาสร้างเป็นฉาก ทำให้เรื่องนิทานเป็นเรื่องราวที่คุ้นเคย น่าเชื่อถือ และผู้อ่านประทับใจนิทานต่าง ๆ ตลอดไป

3.4 แก่นเรื่องหรือแนวคิด

แก่นเรื่อง หมายถึงความคิดหลักหรือสำคัญที่สุดในนิทาน แก่นเรื่องสำคัญในนิทานอาเซียนชัดเจนมากที่สุดก็คือความกตัญญูและความรัก นิทานอาเซียนให้แก่นเรื่องในหลากหลายด้าน เช่น คนอ่อนแอก็สามารถเอาชนะคนแข็งแรงได้หากมีความตั้งใจ ความพยายามมากพอ นอกจากนั้น ยังได้แสดงถึงความรักที่แท้จริงซึ่งทำให้คนยอมรับและยกย่อง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.4.1 ความกตัญญู

ความกตัญญู หมายถึงว่าลูก ๆ ต้องทำสิ่งต่าง ๆ เพื่อทดแทนบุญคุณที่พ่อแม่หรือผู้ใหญ่ที่ได้ให้กับตน เมื่อพวกเขาอายุมากขึ้นก็ควรดูแลพวกเขาอย่างจริงจัง ให้มีชีวิตที่เป็นสุข นิทานอาเซียนที่มีแก่นเรื่องหรือแนวคิดที่เป็นความกตัญญู ตัวอย่างเช่น *นักโหดา มานิส ลูกอกตัญญู* (บรูไน) *ภูเขาส่าเกาหิน* (มาเลเซีย) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

นิทานอาเซียน-ประเทศบรูไน *นักโหดา มานิส ลูกอกตัญญู* กล่าวถึงเรื่องราวของนักโหดา มานิสเป็นลูกอกตัญญู ไม่ยอมรับแม่ของตน และได้รับผลคือถูกสาปแช่งให้จมน้ำตายไปพร้อมกับเรือที่เต็มไปด้วยเงินทอง ดังความว่า

*นักโหดา มานิส ภูมิใจในความร่ำรวยของตนเองมาก เมื่อได้เห็นแม่ยากจนและ
ดูต่ำต้อย ไม่คู่ควรกับตนเอง จึงพูดกับทุกคนว่าไม่เคยรู้จักผู้หญิงแก่ยากจนคนนี้มีมาก่อน
ทันใดนั้น ก็เกิดฟ้าร้อง ฟ้าผ่า มีพายุรุนแรง และฝนตกหนักราวกับบ้าคลั่ง
ซัดไล่เรือสำเภานักโหดา มานิสและสมบัติจมหายไปในทะเล*

(นิทานอาเซียน-ประเทศบรูไน *นักโหดา มานิส ลูกอกตัญญู*. 2556 : 20, 22)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนมีแก่นเรื่องที่แสดงถึงผลของการกตัญญูต่อพ่อแม่ แม่ที่เลี้ยงดูดูแลลูก ๆ อย่างยากลำบากมาตั้งแต่เด็ก เมื่อมีอายุมากขึ้น จึงนึกถึงบุญคุณและเลี้ยงดูดูแล เพื่อตอบแทนคุณความดีของแม่

นิทานอาเซียน-ประเทศมาเลเซีย เรื่อง*ภูเขาสำเภาหิน* กล่าวว่า มีลูกชายคนหนึ่งซึ่งเป็นที่รักของแม่เป็นอย่างมาก แต่พ่อได้ประสบความสำเร็จ เป็นคนร่ำรวยก็ไม่ยอมรับหญิงชราเป็นแม่ของตน หญิงชราเสียใจจึงสาปแช่งให้ของทุกอย่างของลูกจมน้ำ ดังความว่า

*ณ เมืองบาจอง มีชายหนุ่มผู้หนึ่งอาศัยกับพ่อแม่ฐานะยากจน เขาเป็นคน
ทะเยอทะยานอยากร่ำรวย วันหนึ่งชายหนุ่มร่ำลาผู้บงเกิดเกล้าออกไปเผชิญโชค
ยังต่างแดน*

*หญิงชราทรุดลงกับพื้นร่ำไห้ปานจะขาดใจ เพราะไม่อยากจะเชื่อว่าลูกชายจะ
ออกตัญญูถึงเพียงนี้ นางได้แต่มองขึ้นฟ้าและพึมพำด้วยเสียงสั่นเครือว่า “เทพเจ้า
เบื้องบนได้โปรดสาปให้ลูกชายของข้า ภรรยาและเรือของเขากลายเป็นหินด้วย
เถิด”*

*....เมื่อเรือแล่นมาถึงกลางอ่าว เรือสำเภาของลูกออกตัญญูก็กลายเป็นหินจมลง
สู่ก้นทะเล วันเวลาผ่านไปบริเวณนั้นก็เกิดเป็นภูเขารูปร่างคล้ายเรือสำเภาจนถึง
ทุกวันนี้*

(นิทานอาเซียน-ประเทศมาเลเซีย *ภูเขาสำเภาหิน*. 2555 : 20, 23)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนมีแก่นเรื่องที่เน้นลูกต้องมีความกตัญญูต่อพ่อแม่ ตน เมื่อมีฐานะดีขึ้น ก็ต้องระลึกถึงบุญคุณและกลับมาดูแลเมื่อพวกเขามีอายุมากขึ้นอย่างจริงใจ ให้พวกเขามีความสุขในวัยแก่เฒ่า

สรุปว่า นิทานอาเซียนมีแก่นเรื่องหรือแนวคิดที่เกี่ยวกับความกตัญญู ที่ลูก ๆ ต้องมีความกตัญญูต่อพ่อแม่ของตน เคารพพวกเขาด้วยความจริงใจ พยายามทำให้พวกเขามีชีวิตที่สุขสบายในยามที่แก่เฒ่า เพื่อตอบแทนที่พ่อแม่เลี้ยงดูมาจนโตเป็นผู้ใหญ่และประสบความสำเร็จในชีวิต

3.4.2 ความรัก

ความรักเป็นอารมณ์ ความรู้สึกผูกพันกัน ใคร ๆ ก็อยากมีความรักที่แท้จริง ในนิทานอาเซียนได้เสนอแก่นเรื่องเกี่ยวกับความรักที่แท้จริง และมีความมั่นคงต่อกัน นิทานอาเซียนที่มีแก่นเรื่องหรือแนวคิดที่เป็นความรักดังตัวอย่าง *ภูท้าวภูนาง* (ลาว) และ *ตำนานชนมครก* (ไทย) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

นิทานอาเซียน-ประเทศลาว เรื่อง*ภูท้าวภูนาง* กล่าวว่าความรักของชายหญิงต่างเผ่าพันธุกัน แม้ว่าสามีจะยอมรับว่าตนรักนางแต่นางไม่ใช่คน เป็นยักษ์ ในที่สุดนางเสียใจและตายไป สามีของนางก็ตายตามนางไปด้วย และศพของก็กลายเป็นภูเขาที่เรียกว่า ภูท้าวภูนาง ดังตัวอย่าง

ร่างของทั้งคู่สิงสถิตอยู่ที่แม่น้ำแห่งนี้ เวลาผ่านไปหลายปี ร่างของทั้งคู่ก็กลายเป็นภูเขาสองลูกซึ่งถูกเรียกว่าภูท้าว ภูนางอยู่ใกล้ ๆ กับหลวงพระบางจนมาถึงทุกวันนี้ นั่นเอง

(นิทานอาเซียน-ประเทศลาว ภูท้าวภูนาง. 2556 : 23)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในนิทานอาเซียนมีแก่นเรื่องคือความรักดังที่ปรากฏเป็นรูปธรรมคือภูเขาที่ได้เห็นทุกวันนี้ ผู้อ่านจะได้เข้าใจในความรักระหว่างคนที่ต่างกันอย่างเป็นรูปธรรม เป็นเรื่องราวที่เป็นตำนานสถานที่ตามธรรมชาติที่บอกเล่าเรื่องราวที่เป็นแก่นเรื่องเกี่ยวกับความรักของชายหญิงที่ประทับใจ

นิทานอาเซียน-ประเทศไทย เรื่องตำนานขนมครก กล่าวว่าหนูแข่งกับกะทิรักกันมาก แต่พ่อของหนูแข่งต้องการให้หนูแข่งแต่งงานกับคนอื่น ในที่สุดหนูแข่งไม่มีทางออกจึงหนีออกจากบ้านมาหากะทิ ทั้งสองคิดจะหนีไปแต่ตกหลุมพรางและตายไปทั้งคู่ ความรักเช่นนี้ทำให้คนในสมัยต่อมาทำขนมเป็นสัญลักษณ์ความรักของหนุ่มสาวคู่นี้ ดังความว่า

กะทิ หนุ่มน้อยแห่งดงมะพร้าวเตี้ย แอบมีความรักกับหนูแข่ง สาวสวยประจำหมู่บ้าน ซึ่งเป็นลูกสาวคนเดียวของผู้ใหญ่บ้าน ทั้งคู่เจอกันวันลอยกระทง และสัญญากันต่อหน้าพระจันทร์ ไม่ว่าวันข้างหน้า แม้จะมีอุปสรรคขวางกั้นสักเพียงใด ทั้งคู่ก็จะขอยึดมั่นในความรักแท้ที่มีต่อกันชั่วฟ้าดินสลาย

กะทิก้มหน้าก้มตาเก็บหอมรอมริบหาเงินเพื่อมาสู่ขอลูกสาวจากผู้ใหญ่บ้าน แต่กลับมากถูกปฏิเสธ แถมยังโดนผู้ใหญ่ส่งชายฉกรรจ์ พร้อมอาวุธครบมือมาลอบทำร้าย

รุ่งเช้าผู้ใหญ่บ้านสั่งให้ชุดหลุมเพื่อตุ้มผลงาน แทบไม่เชื่อสายตา เบื้องล่างปรากฏร่างของกะทิถอดทับร่างหนูแข่ง ลูกสาวของตน.....

(นิทานอาเซียน-ประเทศไทย ตำนานขนมครก. 2556 : 17-18, 22)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนมีแก่นเรื่องเกี่ยวกับความรักของหนุ่มสาวทำให้ผู้อ่านประทับใจ ถึงแม้สุดท้ายเรื่องจะจบแบบเศร้าโศก แต่ความรักที่แท้จริงนั้นทำให้มีการยอมรับและบอกเล่าต่อ ๆ กันมา จนสร้างเป็นสัญลักษณ์คือทำขนม เพื่อระลึกถึงความรักที่มั่นคงของหนุ่มสาว

กล่าวได้ว่า นิทานอาเซียนได้เสนอแก่นเรื่องหรือแนวคิดที่เป็นความรักระหว่างคู่รักซึ่งเป็นการรักที่ประทับใจและซาบซึ้งเป็นอย่างมาก ช่วยดำเนินเรื่องต่อไปอย่างธรรมชาติและน่าสนใจ

สรุปได้ว่า นิทานอาเซียนแต่งเรื่องราวที่มีแก่นเรื่องหรือแนวคิดที่เกี่ยวกับความกตัญญู และความรักระหว่างคู่รักเป็นหลัก ผู้อ่านจะได้เข้าใจคุณธรรมและความรัก

3.5 บทสนทนา

บทสนทนา หมายถึงการพูดโต้ตอบกันระหว่างตัวละครในเรื่อง การใช้บทสนทนาของตัวละคร ช่วยให้เรื่องสมจริงและยังช่วยดำเนินเรื่องแทนการบรรยายของผู้แต่ง ทำให้วิธีการเสนอเรื่องไม่ซ้ำซาก น่าเบื่อ และชวนให้ติดตามอ่านต่อไป นอกจากนี้บทสนทนายังแสดงลักษณะนิสัย ความรู้สึกนึกคิด รวมทั้งรูปร่างหน้าตาของตัวละคร ผู้อ่านสามารถรู้จักกับตัวละครโดยผ่านคำพูดของตัวละครได้อย่างชัดเจนอีกด้วย

บทสนทนาในนิทานอาเซียนอาที่มีลักษณะดังกล่าวมี 2 วิธีได้แก่ 1) บทสนทนาที่ใช้ดำเนินเรื่องและ 2) บทสนทนาที่บอกลักษณะของตัวละคร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.5.1 บทสนทนาที่ใช้ดำเนินเรื่อง

นิทานอาเซียนมีบทสนทนาที่ใช้ในการดำเนินเรื่อง ดังตัวอย่างเรื่อง *ดาอินกับตานา* (ไทย) และ *ภูเขาทองคำกับเมล็ดข้าว* (บรูไน) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

นิทานอาเซียน-ประเทศไทย เรื่อง *ดาอินกับตานา* ตัวละครใช้บทสนทนากันเพื่อดำเนินเรื่องต่อไปถึงตอนจบอย่างเป็นเหตุเป็นผล ดังตัวอย่าง

ทั้งคู่จึงกลับมาปรึกษากันว่า “เมื่อก่อนเราก็แบ่งกันกินของเราดี ๆ อยู่แล้ว ไม่น่าให้คนอื่นมาตัดลิ้น ข้ายังให้เขามาแย่งส่วนกลางของปลาไปกินอีก”

(นิทานอาเซียน-ประเทศไทย *ดาอินกับตานา*. 2556 : 14)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในนิทานอาเซียน ผู้แต่งใช้คำพูดของตัวละครทั้งสองเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจตอนจบของเรื่องได้ดียิ่งขึ้น และเรื่องได้จบอย่างธรรมชาติ น่าเชื่อถือ

นิทานอาเซียน-ประเทศบรูไน เรื่อง *ภูเขาทองคำกับเมล็ดข้าว* ใช้บทสนทนาของภูเขาทองคำกับเมล็ดข้าวบอกเรื่องราวให้ผู้อ่านทราบเหตุที่ภูเขาทองคำต้องออกไปจากหมู่บ้าน ดังตัวอย่าง

“ทำไมเธอถึงได้มาร้องให้อยู่ที่นี่ได้ล่ะ”

“ฉันเป็นเมล็ดข้าว”

“ฉันเกิดมาเพื่อให้คนกินฉัน แต่คนที่นี่กลับทิ้งฉันลงน้ำ มันน่าเสียใจใช้ไหมล่ะ”

(นิทานอาเซียน-ประเทศบรูไน *ภูเขาทองคำกับเมล็ดข้าว*. 2556 : 9-11)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในนิทานอาเซียน ผู้แต่งใช้บทสนทนาของภูเขาทองคำกับเมล็ดข้าวให้ผู้อ่านได้รู้เรื่องราวว่า ชาวบ้านไม่รักข้าว ภูเขาทองคำจึงมีเหตุผลที่จะออกจากหมู่บ้าน ไปช่วยหมู่บ้านอื่น ๆ ให้เจริญ

สรุปว่า นิทานอาเซียนใช้บทสนทนาของตัวละครช่วยดำเนินเรื่องไป ผู้อ่านสามารถรับรู้เรื่องจนจบและสามารถติดตามเหตุการณ์ที่เกิดกับตัวละครได้ว่า เหตุใดจึงรับผลตามเรื่องที่เกิดขึ้น

3.5.2 บทสนทนาที่บอกลักษณะของตัวละคร

นิทานอาเซียนมีบทสนทนาที่บอกลักษณะของตัวละครที่หลากหลาย เป็นคนดีและคนไม่ดี หรือคนร้าย ดังตัวอย่าง

1) คนดี-นิสัยดี

คนดีเป็นคนที่นิสัยดี มีตัวละครที่เป็นมนุษย์และสัตว์ ซึ่งเป็นตัวแทนของมนุษย์ ดังนี้

1.1) คนเฉลียวฉลาด

นิทานอาเซียนมีบทสนทนาที่บอกลักษณะของตัวละครที่มีความเฉลียวฉลาด ดังตัวอย่าง เรื่อง *เด็กน้อยเจ้าปัญญา* (อินโดนีเซีย) และ *สุนัขจิ้งจอกผู้หิวโซ* (กัมพูชา) ดังนี้

นิทานอาเซียน-ประเทศอินโดนีเซีย เรื่อง *เด็กน้อยเจ้าปัญญา* ใช้บทสนทনারะหว่างเด็กน้อยกับโจรคนหนึ่งที่จับพาเด็กไป บทสนทนาแสดงให้เห็นว่าคนที่มีปัญญามีคำพูดอย่างไร โดยมีบทสนทนาดังต่อไปนี้

“พี่ขำมีน้องสองคน และน้องขำมีพี่สองคน สรุพบว่าขำมีพี่กี่คน น้องก็คน ลุงโจรรู้ไหม” โจรสายหนังตบไม่ถูก เด็กน้อยจึงอธิบายว่า “พ่อแม่ขำมีลูกสามคน ขำเป็นลูกคนที่สอง น้องของพี่ขำก็คือน้องของขำ และพี่ของน้องขำก็คือพี่ของขำกับตัวขำนั่นเอง”

โจรได้ฟังจึงคิดขึ้นได้ว่า หากยังอยู่กับเด็กน้อยคนนี้ต่อไป ด้วยความฉลาดปราดเปรื่องของเขาอาจนำภัยมาสู่ตนได้ โจรจึงรีบนำเด็กน้อยไปส่งคืนที่บ้านดังเดิม

(นิทานอาเซียน-ประเทศอินโดนีเซีย *เด็กน้อยเจ้าปัญญา*. 2555 : 43)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในนิทานอาเซียนใช้บทสนทนาผ่านการพูดของเด็กน้อย แสดงให้เห็นว่าเด็กเป็นคนฉลาดและมีปัญญามาก สามารถช่วยตนเองรอดจากอันตรายจนได้

นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา เรื่อง *สุนัขจิ้งจอกผู้หิวโซ* ได้ใช้คำพูดโต้ตอบกันบอกลักษณะคนที่มีเฉลียวฉลาด จนสามารถรอดจากความอันตราย ดังตัวอย่าง

“นี่แน่ะ พี่น้องทั้งหลาย ข้าได้รับพระราชสาส์นจากพระอินทร์ให้นำข้าวมาแจ้งว่า วันนี้พระองค์จะลงมาหักขานกกระยาง ฟันหัวสุนัขจิ้งจอก และถอนงาช้างเผือก”

สัตว์ทั้งหลายที่กำลังวิตกน้ำอยู่เมื่อได้ยินก็ตกใจกลัวสุดขีด พวกกันวิ่งหนีกระเจิงไปคนละทิศละทางอย่างรวดเร็ว ในที่สุด กุ้ง หอย ต่าง ๆ ในบึงก็รอดชีวิตมาได้ด้วยเขาวนปัญญาของกระต่ายน้อย

(นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา *สุนัขจิ้งจอกผู้หิวโซ*. 2555 : 7)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนใช้บทสนทนาของตัวละครกระต่าย ทำให้ผู้อ่านได้รับรู้ว่าคนที่เฉลียวฉลาดและมีน้ำใจช่วยเหลือเพื่อน ๆ จะช่วยให้รอดจากความอันตรายจนได้

สรุปว่า นิทานอาเซียนใช้บทสนทนาที่บอกลักษณะของตัวละครที่เป็นลักษณะของคนทั่วไปที่พบเห็นได้เสมอ ๆ นำมาถ่ายทอดผ่านบทสนทนา ดังเช่นความฉลาดทำให้รู้จักลักษณะของคนที่มีปัญญา เป็นคนเฉลียวฉลาดที่ทำให้ชีวิตปลอดภัย และไม่ว่าจะพบปัญหาในชีวิต จะไม่ยอมแพ้ง่าย ๆ และมีความพยายามที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จตามที่ตนต้องการ

2) คนร้าย-นิสัยไม่ดี

บทสนทนาที่สะท้อนตัวละครในนิทานอาเซียนที่เป็นคนไม่ดีหรือคนร้าย มีลักษณะหรือพฤติกรรม ดังตัวอย่าง

2.1) คนที่เอาเปรียบคนอื่น

นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา เรื่อง*กลืนอาหาร* คำพูดของเศรษฐีแสดงว่าเขาเป็นคนเอาเปรียบคนอื่น ตระหนี่มาก ไม่ยอมแบ่งของของคนอื่น แม้แต่กลืนอาหาร ดังตัวอย่าง

“เจ้ามีชีวิตอยู่ได้เพราะกลืนอาหารจากบ้านเรา เจ้าจะต้องมาเป็นคนใช้บ้านเรา ! ”

(นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา *กลืนอาหาร*. 2556 : 13)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในนิทานอาเซียนใช้บทสนทนาแสดงถึงนิสัยของเศรษฐีที่เป็นคนชอบเอาเปรียบคนอื่นมาก ไม่ยอมแบ่งอะไรแก่ผู้อื่น ๆ แม้แต่กลืนอาหาร

สรุปว่า นิทานอาเซียนมีบทสนทนาที่บอกลักษณะของตัวละครดังเช่นลักษณะของคนในสังคมที่ผู้แต่งนิทานนำมาสร้างตัวละครและใช้บทสนทนาบอกลักษณะให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ในสังคมเรามีคนที่เห็นแก่ตัว ชอบเอาเปรียบคนอื่นอย่างไม่น้อย แต่สุดท้ายก็ถูกลงโทษ ผู้อ่านก็จะได้เข้าใจลักษณะของคนที่ดีจะไปเอาเปรียบคนอื่นและทำสิ่งที่มีประโยชน์ต่อผู้อื่น

2.2) คนที่ไม่มีมารยาท

นิทานอาเซียนมีบทสนทนาที่บอกลักษณะของตัวละครที่เป็นคนที่ไม่มีมารยาทดังตัวอย่างนิทานเรื่อง *ตำนานหินรูปช้าง* (มาเลเซีย) ดังต่อไปนี้

นิทานอาเซียน-ประเทศมาเลเซีย เรื่อง*ตำนานหินรูปช้าง* ใช้บทสนทนาระหว่างช้าง 3 ตัวกับแม่มด ทำให้ผู้อ่านได้เข้าใจลักษณะนิสัยใจคอของผู้คนผ่านบทสนทนาของตัวละครได้เป็นอย่างดี ดังตัวอย่าง

“เฮ้! เจ้าจะเป็นตัวอะไร ข้าไม่เคยเห็นก่อนเลย หน้าตาน่าเกลียดชะมัด”

“หน้าตาแบบเจ้า ไม่น่าอยู่บนโลกนี้เลย น่าเกลียดน่ากลัวที่สุด”

“คนที่พูดจาถูกผู้อื่น ชอบกลั่นแกล้งผู้อื่น สมควรจะต้องถูกลงโทษ ”

(นิทานอาเซียน-ประเทศมาเลเซีย *ตำนานหินรูปช้าง*. 2556 : 14, 19, 21)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในนิทานอาเซียนใช้บทสนทนา ให้เห็นว่า คนที่มีลักษณะเช่นเดียวกับตัวละครข้าง 3 ตัวเป็นคนที่ปากร้าย พูดจาไม่ดีต่อผู้อื่น และให้ตัวละครแม่มีด มีคำพูดที่บอกว่า ชอบคนมีมารยาท ทำให้เข้าใจได้ว่าผู้ที่พูดจาไม่ดีสมควรถูกลงโทษ จึงไม่ควรเอาเป็น ตัวอย่าง

สรุปว่า นิทานอาเซียนมีบทสนทนาที่บอกลักษณะของตัวละครซึ่งเป็น ตัวแทนของคนในสังคม ในด้านการเป็นคนที่ไม่มีมารยาท โดยเน้นว่ามีมารยาทเป็นคนที่มีความดี ดังนั้นการดำเนินชีวิตในสังคมควรปฏิบัติให้มีมารยาทต่อคนอื่นเสมอ

2.3) คนที่ไม่มีความกตัญญูต่อบิดามารดาหรือผู้ใหญ่

นิทานอาเซียนมีบทสนทนาที่บอกลักษณะของตัวละครที่เป็นคนที่ไม่มีความกตัญญูต่อบิดามารดาหรือผู้ใหญ่ดังตัวอย่างนิทานเรื่อง *ภูเขาสำเภาทิน* (มาเลเซีย) มีรายละเอียดดังนี้

นิทานอาเซียน-ประเทศมาเลเซีย เรื่องภูเขาสำเภาทิน กล่าวว่า ลูกชายคนหนึ่ง ซึ่งเป็นที่รักของแม่ตนเองเป็นอย่างมาก แต่พอตนเองประสบความสำเร็จ กลายเป็นคนร่ำรวย ก็ไม่ยอมรับหญิงชราเป็นแม่ของตน ตัวละครใช้คำพูดสนทนา จึงได้รู้ว่าลักษณะของชายหนุ่มว่าเป็นลูกอกตัญญู เป็นคนที่รักลูกมาก จึงเสียใจที่ลูกกลายเป็นลูกอกตัญญู ดังความว่า

“เทพเจ้าเบื้องบนได้โปรดสาปให้ลูกชายของข้า ภรรยา และเรือของเขาให้ กลายเป็นหินด้วยเถิด”

...เมื่อเรือแล่นมาถึงกลางอ่าว เรือสำเภากลูกอกตัญญูก็กลายเป็นหินจมลงสู่ก้นทะเล วันเวลาผ่านไปบริเวณนั้นก็เกิดเป็นภูเขารูปร่างคล้ายเรือสำเภามาจนถึงทุกวันนี้

(นิทานอาเซียน-ประเทศมาเลเซีย ภูเขาสำเภาทิน. 2555 : 23)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานประเทศมาเลเซียใช้คำพูดที่บอกลักษณะของตัวละคร ผู้อ่านสามารถรับรู้นิสัย ลักษณะของผู้อ่านเป็นอย่างมาก และช่วยให้เรื่องดำเนินต่อไปอย่างธรรมชาติ

2.4) คนที่มีความโลภไม่คิดก่อนทำ หลงเชื่อง่าย

นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา เรื่องหมาป่ากับกุ่มฝอยเป็นตัวอย่างของนิทานที่ได้ใช้บทสนทนายาระหว่างหมาป่ากับกุ่มฝอย ทำให้ผู้อ่านได้รู้จักนิสัยของตัวละครทั้งสองอย่างชัดเจน ดังตัวอย่าง

“วันนี้เราจะได้กินพวกกุ่ม หอย ปู ปลาที่นี่แหละ ฮ่า! ฮ่า! ฮ่า! ...”

“เดี๋ยวก่อนท่านหมาป่า ถ้าจะกินพวกเราให้อร่อย ท่านน่าจะเอาพวกเราไป ล้างโคลนออกให้ตัวเกลี้ยงซะก่อนนะ”

(นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา หมาป่ากับกุ่มฝอย. 2556 : 4-5)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนได้ใช้บทสนทนาบอกลักษณะของหมาป่าที่เป็นคนเห็นแก่ตัว มีความโลภจึงไม่รอบคอบ หลงเชื่อง่าย และไม่คิดก่อน จึงไม่สามารถจับสัตว์อื่นมากินเป็นอาหารได้

นิทานอาเซียน-ประเทศมาเลเซีย เรื่องกระจงหัวใสกับเสือเขี้ยว มีบทสนทนาที่แสดงนิสัยโลภและไม่รอบคอบของตัวละคร ดังตัวอย่าง

“ข้าจะไม่ปล่อยเจ้าไปอีกแล้ว” เสือคำรามลั่นป่า

“นี่แน่ะ ข้าคงเป็นอาหารของท่านไม่ได้หรอก เพราะพระราชาสั่งให้ข้าดูแล เข็มขัดเส้นนี้ ห้ามใครมาไล่” ว่าแล้วมันก็บ้วนปากไปทางงูเห่าที่นอนหลับขดอยู่ ใกล้ ๆ

“งั้นรี ข้าอยากลองใส่เข็มขัดของพระราชาคูสลับที่ ขอข้าใส่หน่อยเถอะ” เสือรีบเร็ว กระจงทำปฏิเสธอีกเช่นเคย แต่ไม่นานก็ยอมตามที่เสือขอและวิ่งแจ้นหายไประยะไกล เสือสบโอกาสรีบเข้าไปดึงงูเห่าออกมาพันรอบตัว เพราะคิดว่าเป็นเข็มขัดงูเห่าตกใจตื่น มันจึงรัดและฉกเสือนจนสิ้นลม ส่วนกระจงน้อยก็ยังคงออกหาอาหารสบายใจเหมือนเช่นทุกวันที่ผ่านมา

(นิทานอาเซียน-ประเทศมาเลเซีย กระจงหัวใสกับเสือเขี้ยว. 2555 : 21-22)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนตามตัวอย่างนิทานใช้บทสนทนา ระหว่างตัวละครแสดงให้เห็นว่า เสือที่เป็นตัวแทนคนที่มีนิสัยโลภมาก อยากได้แต่ของที่ไม่ใช่ของตน และคิดไม่รอบคอบหลงเชื่อคำพูดของคนอื่นง่าย ๆ

นิทานอาเซียน-ประเทศมาเลเซีย เรื่องกระจงกับยักษ์ ได้สะท้อนภาพนิสัยของตัวละครที่โลภมากผ่านบทสนทนา ดังตัวอย่าง

กระจงบอกว่า “ข้าไม่ได้เฝ้าปลา เพียงแต่นั่งเตรียมเส้นหวาย”

“แกเตรียมเส้นหวายมาทำอะไร” ยักษ์ถาม

“ข้าเตรียมหวายไว้ผูกหัวเข้า”

ยักษ์ทำหน้างง พยายามถามต่อว่า “แกผูกหัวเข้าทำไม”

กระจงเงยหน้ามองท้องฟ้าที่มีก้อนเมฆหนาที่บดบังว่า “แกไม่เห็นหรือ ฟ้ายกำลังจะถล่มลงมาทับตาย ข้าเลยจะผูกหัวเข้าไว้”

“ฟ้าจะถล่ม ทำไมแกจะต้องมัดขา” ยักษ์ถาม

“ที่ขามัดขาของเข้าไว้จะได้กิ้งลงบ่งง่าย ๆ เวลาฟ้าถล่มลงมาก็ตับข้าไม่ได้ เพราะตัวข้าอยู่ในบ่อแล้ว” กระจงบอก

“แก....ช่วยมัดขาก่อนได้ไหม ข้าจะได้กิ้งลงบ่ง” ยักษ์ขอร้อง

“ได้เลย....ข้าไม่ใจดำพอที่จะเห็นแกถูกฟ้าทับตายต่อหน้าต่อตาหรอก.....”

(นิทานอาเซียน-ประเทศมาเลเซีย กระจงกับยักษ์. 2555 : 125-126)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนในใช้บทสนทนาแสดงนิสัยของมนุษย์ที่โลกมากผ่านตัวละครยักษ์ว่า ยักษ์มีความคิดที่โง่และหลงเชื่อคำพูดของคนอื่นง่ายเพราะโลกจึงทำให้ตนเองต้องลำบาก

นิทานอาเซียน-ประเทศเมียนมาร์ เรื่องกวางทอง ได้สะท้อนลักษณะของตัวละครที่คนที่มีความโลภผ่านคำพูดของตัวละคร ดังตัวอย่าง

“เจ้ากวางทอง ข้าได้ยินว่าเพียงเจ้ากระต๊อบเท้าลงพื้น ก็จะมีเหรียญทองออกมา จากก๊อบเท้าของเจ้า” พระราชาตรัสถาม

“พระองค์ฟังมาไม่ผิดหรอกพะย่ะค่ะ” กวางทองตอบ

“เจ้ากระต๊อบเท้าลงพื้นหลาย ๆ ครั้งได้ไหม”

“ได้พะย่ะค่ะ แต่ต้องทรงสัญญาว่า พระองค์จะไม่ทรงขอร้องให้ข้าพระพุทธเจ้า หยุตกระต๊อบเท้าพะย่ะค่ะ”

“ได้เลย.....ข้าจะไม่ขอให้เจ้าหยุตกระต๊อบเท้า.....”

(นิทานอาเซียน-ประเทศเมียนมาร์ กวางทอง. 2555 : 83)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานประเทศเมียนมาร์พระราชาเป็นคนที่อยากได้เงินทอง ง่าย ๆ จนทำให้ตนถูกลงโทษจากความโลภอยากได้เงินทองมาก ๆ

กล่าวได้ว่า ในนิทานอาเซียนในใช้บทสนทนาที่ทำให้ผู้อ่านเข้าใจนิสัยใจคอของมนุษย์ผ่านตัวละครได้อย่างชัดเจน และยังเข้าใจเรื่องราวด้วยว่าจะดำเนินเรื่องต่อไปอย่างไรได้ดียิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า นิทานอาเซียนในได้ใช้บทสนทนาต่าง ๆ ของตัวละครมาช่วยดำเนินเรื่อง นอกจากนั้นยังใช้บทสนทนามาแสดงให้เห็นถึงลักษณะนิสัยใจคอของมนุษย์ที่เป็นคนประเภทต่าง ๆ ผ่านคำพูดของตัวละครต่าง ๆ ทำให้ผู้อ่านได้เข้าใจนิสัยของมนุษย์ที่พบเห็นในสังคมได้ดียิ่งขึ้น

3.6 การเปิดเรื่อง

การเปิดเรื่องเป็นส่วนแรกของการขึ้นต้นเรื่องนิทานที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความสนใจและจะติดตามอ่านเนื้อเรื่องต่อไป การเปิดเรื่องจะมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับเนื้อหาสาระของเรื่องและประเด็นที่ผู้เขียนจะต้องนำเสนอและกล่าวถึงในเนื้อเรื่อง

นิทานอาเซียน ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการเปิดเรื่องโดยการเล่าเรื่องและใช้ตัวอย่างที่แสดงว่าเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นมานานแล้ว ซึ่งระยะเวลาไม่ได้แน่นอน การเปิดเรื่องโดยการเล่าเรื่องเป็นกลวิธีที่ผู้แต่งกล่าวถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างละเอียดโดยนำเสนอเรื่องราวที่จะเกิดในลำดับต่อไปตามแนวคิดของเรื่อง เป็นเหตุเป็นผล เช่นการใช้คำว่า “นานมาแล้ว” “กาลครั้งหนึ่ง” “กาลครั้งหนึ่งมานานแล้ว” ฯลฯ รายละเอียดดังต่อไปนี้

3.6.1 การเปิดเรื่องด้วยคำว่า “นานมาแล้ว”

นิทานอาเซียนเปิดเรื่องโดยใช้คำที่แสดงว่านิทานเรื่องนั้น ๆ มีมานานแล้ว ไม่สามารถระบุเวลาได้ชัดเจนแน่นอน

นานมาแล้ว ในอาราจักรยะโฮร์ มีทาสชายคนหนึ่งชื่อ บาดัง นอกเหนือจากเวลางานแล้ว เขามักจะไปวางไซดักหาปลา แต่แล้ววันหนึ่งเขาก็ได้พบกับบ่อสุรอัปลักษณ์ตนหนึ่ง กำลังขโมยปลาในไซที่เขาวางดักปลาเอาไว้

(นิทานอาเซียน-ประเทศสิงคโปร์ บาดังผู้ทรงพลัง. 2556 : 3)

นานมาแล้ว มีแมวตัวหนึ่งอาศัยอยู่ในป่า ทุกวันแมวจะจับนกกินเป็นอาหารจนอึด เหลือแต่ขนกองไว้มากมายก่ายกอง

(นิทานอาเซียน-ประเทศฟิลิปปินส์ กำเนิดค้างคาว. 2556 : 2)

นานมาแล้ว มีชายหนุ่มคนหนึ่ง เขาเป็นคนเกียจคร้านมาก ในแต่ละวัน เขาจะขลุกอยู่แต่กับการกิน

(นิทานอาเซียน-ประเทศฟิลิปปินส์ กำเนิดกบ. 2556 : 15)

นานมาแล้ว ในฤดูแล้งชายป่าแห่งหนึ่ง มีหมาป่าเดินทางอาหารมาถึงบึงน้ำ ซึ่งแห้งขอด มีเพียงแอ่งน้ำเล็ก ๆ มีกุ่มฝอย หอย ปู ปลา อยู่รวมกันเป็นจำนวนมาก...

(นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา หมาป่ากับกุ่มฝอย. 2556 : 2)

นานมาแล้ว สิงโต ราชาแห่งสัตว์บนพื้นดิน ออกไปเดินเล่นนอกถ้ำที่อาศัย มันเดินเตลิดไปเที่ยวแถวชายหาด เมื่อราชาแห่งสัตว์บนดินตั้งใจจะลงเล่นน้ำทะเล

(นิทานอาเซียน-ประเทศเวียดนาม สิงโตกับกระต่าย. 2555 : 55)

นานมาแล้ว มีครอบครัวหนึ่งเลี้ยงสัตว์ไว้หลายตัวและต่างชนิดกันในจำนวนนี้มีนกแก้วสาวชื่อ ซวีโก ที่เลี้ยงไว้ในกรง ทุกคนในครอบครัวรักใคร่เอ็นดู นกแก้วสวีโก เพราะมันเป็นนกแก้วสาวขนสีสวยงาม และช่างพูดช่างเจรจาเหมือนสาวน้อยช่างพูด...

(นิทานอาเซียน-ประเทศเมียนมาร์ นกแก้วสวีโก. 2555 : 67)

นานมาแล้ว มีกวางทองตัวหนึ่งอาศัยอยู่ในป่าที่เป็นเขตปกครองขอพระราชารู้ทรงมีอาณาจักรกว้างไกล กวางทองตัวนี้สง่างาม ทุกครั้งที่มันกระต๊อบเท้าลงบนพื้น จะมีเหรียญทองหนึ่งเหรียญร่วงหล่นลงมาจากเท้าของมันทุกครั้ง มันเป็นกวางทองวิเศษที่เป็นราชาแห่งสัตว์ในป่า

(นิทานอาเซียน-ประเทศเมียนมาร์ กวางทอง. 2555 : 79)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนได้ใช้วิธีการเปิดเรื่องโดยการบอกเวลาที่เรื่องราวเกิดขึ้นมาเป็นเวลานานแล้ว โดยใช้คำ “นานมาแล้ว” จากนั้นจึงเล่าถึงจุดเริ่มต้นหรือความเป็นมาของแต่ละเรื่อง ซึ่งเป็นลักษณะเด่นของนิทานแต่ละชาติที่มีการเปิดเรื่องแบบเดียวกัน เป็นการชักชวนผู้อ่านให้ติดตามนิทานเรื่องนั้นจนจบเรื่องเพื่อรู้เรื่องราวที่จะเกิดขึ้นตาม

3.6.2 การเปิดเรื่องด้วยคำว่า “กาลครั้งหนึ่ง”

นิทานอาเซียนจำนวนหนึ่งเปิดเรื่องโดยใช้คำว่า “กาลครั้งหนึ่ง” เพื่อบอกว่าเรื่องนิทานได้เกิดเรื่องราวที่นำมาเล่าสืบต่อกันมาโดยที่ไม่สามารถระบุวันเกิดเหตุการณ์เมื่อใด และใครนำมาเล่าสืบต่อกันมา ดังเช่น

กาลครั้งหนึ่ง มีชายยากจนคนหนึ่งอาศัยอยู่ใกล้บ้านเศรษฐี โดยปลูกเป็นกระท่อมเล็ก ๆ เขาจะย้ายกระท่อมที่พักนั้นตามทิศทางลม เพื่อที่ชายผู้นี้จะได้คอยสูดกลิ่นอาหารที่มาจากบ้านเศรษฐี.....

(นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา กลิ่นอาหาร. 2556 : 11)

กาลครั้งหนึ่ง มีชาย 2 คน ตาอินกับตานา อาศัยอยู่ในหมู่บ้านแห่งหนึ่งติดทะเล ทั้ง 2 ออกไปหาปลาตามชายทะเลด้วยกันเสมอ หากคนไหนหาปลาได้น้อยหรือไม่พอ อีกคนที่หาได้ก็จะแบ่งให้ เป็นอย่างนี้ทุกครั้ง ทั้งคู่อยู่กันอย่างมีความสุขตามประสาเพื่อนที่ดีต่อกัน

(นิทานอาเซียน-ประเทศไทย ตาอินกับตานา. 2556 : 2)

กาลครั้งหนึ่ง มีพระราชชายผู้ยิ่งใหญ่พระองค์หนึ่ง แอบเสด็จพระราชดำเนินไปทั่วพระราชอาณาจักรของพระองค์กับผู้ตามเสด็จคนหนึ่ง

(นิทานอาเซียน-ประเทศเมียนมาร์ พระราชาเสวยแกลบ. 2556 : 21)

กาลครั้งหนึ่ง มีภูเขาใหญ่มหามาลูกหนึ่งที่ปกคลุมไปด้วยทองคำและสิ่งมีค่ามากมาย ใคร ๆ ต่างก็เรียกภูเขาลูกนี้ว่า ภูเขาทองคำ

(นิทานอาเซียน-ประเทศบรูไน ภูเขาทองคำกับเมล็ดข้าว. 2556 : 2)

กาลครั้งหนึ่ง มีแม่หม้ายคนหนึ่งชื่อ ดั่ง อัมบน นางอาศัยอยู่ในหมู่บ้านกัมปงเอเยอร์ กับลูกชายชื่อมานิส นางรักลูกชายของนางดุจแก้วตาดวงใจ

(นิทานอาเซียน-ประเทศบรูไน นัคโฮดา มานิส ลูกอกตัญญู. 2556 : 14)

กาลครั้งหนึ่ง มีเด็กหนุ่มคนหนึ่งอยู่ในหมู่บ้าน ซึ่งผู้คนต่างตั้งฉายาเขาว่าจอมกะล่อน เขามีนิสัยชอบหลอกชาวบ้านไปทั่ว ไม่เว้นแม้กระทั่งลูกกับป้าแท้ ๆ ที่เลี้ยงเขามา

(นิทานอาเซียน-ประเทศเวียดนาม จอมกะล่อน. 2556 : 2)

กาลครั้งหนึ่ง มีนางยักษ์คนหนึ่งชื่อว่านางกินนา อาศัยอยู่ในบ้านหลังใหญ่ ใกล้ภูเขา นางกินนายังไม่มีสามี อยู่คนเดียวโดดๆ ทุก ๆ เช้านางจะเดินไปตามป่า จะกลับบ้านก็ต่อเมื่อถึงเวลาอาหาร...

(นิทานอาเซียน-ประเทศลาว ภูท้าวภูนาง. 2556 : 2)

กาลครั้งหนึ่ง มีกระซักร้ายตัวหนึ่งอาศัยอยู่กับฝูงที่แม่น้ำกว้างใหญ่ เจ้ากระซักร้ายคอยจ้องจับกินลูกกระจงน้อยตัวหนึ่งมานาน แต่ก็จับไม่ได้สักที เพราะเจ้าลูกกระจงตัวนี้วิ่งไวและเฉลียวฉลาดเป็นอย่างมาก

(นิทานอาเซียน-ประเทศอินโดนีเซีย กระจงเจ้าปัญญา. 2556 : 3)

กาลครั้งหนึ่ง มีกระจงน้อยเจ้าปัญญาตัวหนึ่งกำลังออกหาอาหารอย่างเช่น ทุกวัน ขณะนั้นมันก็เจอกับเสือหัวโขงตัวหนึ่งเข้าโดยบังเอิญ

(นิทานอาเซียน-ประเทศมาเลเซีย กระจงหัวโขงกับเสือเขี้ยว. 2555 : 20)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนได้เปิดเรื่องโดยใช้คำ “กาลครั้งหนึ่ง” จากนั้นจึงเล่าถึงจุดเริ่มต้นหรือความเป็นมาของแต่ละเรื่องซึ่งชักชวนผู้อ่านให้ติดตามนิทานเรื่องนั้นจนจบ โดยผู้เล่านิทานไม่สามารถระบุเวลาได้ว่าเกิดเหตุการณ์คามเรื่องนิทานเมื่อใด เวลาใด และเป็นการบอกกล่าวไว้ว่า เรื่องนิทานเกิดขึ้นมานานแล้ว เป็นเรื่องที่มีการเล่าสืบต่อกันมา

3.6.3 การเปิดเรื่องด้วยคำว่า “กาลครั้งหนึ่งมานานแล้ว”

นิทานอาเซียนหลายเรื่องเปิดเรื่องโดยใช้คำ “กาลครั้งหนึ่งมานานแล้ว” ดังนี้

กาลครั้งหนึ่งมานานแล้ว ในป่าแคว้นซาราวัก มีช้าง 3 ตัว เป็นพี่น้องกัน แต่พวกมันมีนิสัยที่ไม่ดี ชอบกลั่นแกล้งสัตว์อื่น และชอบพูดจาเหยียดหยามสัตว์ต่าง ๆ ในป่าอยู่เป็นประจำ

(นิทานอาเซียน-ประเทศมาเลเซีย ตำนานหินรูปช้าง. 2556 : 2)

กาลครั้งหนึ่งมานานแล้ว จะมีเหล่าเทพเจ้าประทับอยู่บนสวรรค์ และในการสื่อสารเพื่อส่งข่าวให้ใครทราบ ทางเทพเจ้าจะมีสัตว์ประจำตัวคอยส่งข่าว นั่นก็คือ อีกาสิขาว

(นิทานอาเซียน-ประเทศอินโดนีเซีย ตำนานอีกา. 2556 : 13)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนได้เปิดเรื่องด้วยคำว่า “กาลครั้งหนึ่งมานานแล้ว” แล้วจึงเล่าถึงความเป็นมาของเหตุการณ์เรื่องราวในแต่ละเรื่อง ซึ่งชักชวนผู้อ่านให้ติดตามนิทานเรื่องนั้นจนจบ ซึ่งเป็นวิธีการเน้นย้ำว่าเป็นเรื่องที่เกิดมานานมาก และเป็นการเปิดเรื่องที่ดึงดูดความสนใจจากผู้อ่านได้เป็นอย่างดี

จากตัวอย่างข้างต้นสรุปได้ว่า นิทานอาเซียนได้ใช้วิธีการเปิดเรื่องโดยการบอกเวลาที่มีเรื่องราวเกิดขึ้นมาเป็นเวลานานแล้ว โดยใช้คำ กาลครั้งหนึ่ง มานานแล้ว ฯลฯ จากนั้นจึงเล่าถึง

จุดเริ่มต้นหรือความเป็นมาของแต่ละเรื่องซึ่งชักชวนผู้อ่านให้ติดตามนิทานเรื่องนั้นจนจบ จะได้ว่ามีอะไรเกิดขึ้นบ้างและเป็นเรื่องราวที่สั่งสอนผู้อ่านอีกด้วย

3.7 การปิดเรื่อง

การปิดเรื่องเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะสรุป อธิบายเหตุการณ์ทั้งหมดด้วยการจบเรื่อง เป็นการคลี่คลายเรื่องราวหรือเหตุการณ์ในเรื่อง การปิดเรื่องจะมีความแตกต่างตามความรู้สึกนึกคิดของผู้แต่งที่มีความต้องการให้เรื่องแสดงผลที่เกิดขึ้นในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งอาจจะไม่ตรงกับการคาดหมายของผู้อ่าน การปิดเรื่องของนิทานอาเซียนสรุปเป็นแนวคิดของเรื่อง แบ่งเป็น 1) การปิดเรื่องแบบสรุปเป็นข้อคิด 2) การปิดเรื่องแบบแสดงผลของการกระทำ 3) การปิดเรื่องแบบโศกนาฏกรรม โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.7.1 การปิดเรื่องแบบสรุปเป็นข้อคิด

การปิดเรื่องแบบนี้ของนิทานอาเซียน ส่วนใหญ่ผู้เขียนจะสรุปเป็นข้อคิดต่าง ๆ ให้ผู้อ่านดังตัวอย่าง

นิทานอาเซียน-ประเทศเมียนมาร์ เรื่อง*พระราชาสวยแกลบ* ปิดเรื่องว่าด้วยเรื่องคนสนิทของพระราชาสวยแกลบที่เก็บความลับของคนอื่นไว้ จึงถูกจับได้ว่าเปิดเผยเรื่องพระราชากินแกลบ จึงถูกลงโทษ จึงสอนให้ผู้อ่านได้ทราบว่าจะไม่ควรนำเรื่องราวของคนอื่นมาพูดคุย ดังความว่า

การกระทำอะไรที่ไม่ดี ต่อให้พยายามปิดบังสักแค่ไหน สักวันหนึ่งก็ย่อมถูกเปิดเผยจนได้

(นิทานอาเซียน-ประเทศเมียนมาร์ พระราชาสวยแกลบ. 2556 : 23)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในนิทานอาเซียนผู้แต่งปิดเรื่องแบบให้ข้อคิดแก่ผู้อ่านได้อ่านเรื่องจบผู้อ่านก็จะได้ข้อคิดที่ดีว่า ไม่ควรเอาความลับของคนอื่นไปพูดคุย และนำมาเป็นตัวอย่าง ในการดำเนินชีวิตของตน

นิทานอาเซียน-ประเทศไทย เรื่อง*ดาอินกับตานา* ปิดเรื่องโดยให้ข้อคิดว่าจะไม่ควรโต้เถียงกัน จนมีคนอื่นมาแบ่งเอาส่วนที่ดีไป ดังความว่า

ตั้งแต่นั้นมาทั้งคู่ก็ออกไปหาปลา เอามาแบ่งกันกินอย่างปกติโดยที่ไม่ได้โต้เถียงกันเหมือนแต่ก่อนอีกเลย

(นิทานอาเซียน-ประเทศไทย ดาอินกับตานา. 2556 : 15)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในนิทานอาเซียนผู้เขียนปิดเรื่องแบบให้ข้อคิดว่าจะไม่ควรทำตามอย่างตัวละครที่โต้เถียงกันจนถูกแย่งสิ่งที่ดีไปหมด

นิทานอาเซียน-ประเทศอินโดนีเซีย เรื่อง*กระจกเจ้าปัญญา* ปิดเรื่องโดยให้กระชังถูกกระจกหลอกใช้และถูกเพื่อนทั้งอีกด้วย ทุกอย่างที่เกิดขึ้นก็เพราะว่าความโง่ การหลงเชื่ออะไรง่าย ดังตัวอย่าง

เพราะความโง่ของมันเองแท้ ๆ ที่ไปหลงเชื่ออะไรง่าย ๆ

(นิทานอาเซียน-ประเทศอินโดนีเซีย กระจกเจ้าปัญญา. 2556 : 11)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในนิทานอาเซียน ผู้เขียนปิดเรื่องแบบให้ข้อคิดแก่ผู้อ่าน เมื่ออ่านจบเรื่อง ผู้อ่านก็จะได้รับข้อคิดที่ดี ๆ และจะไม่ต้องทำผิดเหมือนตัวละครที่ไปหลงเชื่อคนอื่นง่าย ๆ

นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา เรื่องหมาป่ากับกิ้งฟอย ปิดเรื่องโดยที่หมาป่าถูกเจ้ากิ้งฟอยหลอกใช้ ทุกอย่างที่เกิดขึ้นก็เพราะว่ามันโง่ หลงเชื่ออะไรง่าย ดังตัวอย่าง

ทิ้งให้เจ้าหมาป่าอนโมโหเป็นเดือตเป็นแค้นที่เพิ่งรู้ว่าตัวเองโดนหลอกใช้

ทั้งหมดเป็นเพราะความโลภมากและความโง่เขลาของมันนั่นเอง

(นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา หมาป่ากับกิ้งฟอย. 2556 : 9)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในนิทานอาเซียน ผู้เขียนปิดเรื่องแบบให้ข้อคิดแก่ผู้อ่าน พออ่านจบเรื่อง ผู้อ่านก็จะได้รับข้อคิดที่ดี ๆ และจะไม่ต้องทำผิดเหมือนตัวละครและไปหลงเชื่ออะไรง่าย ๆ

นิทานอาเซียน-ประเทศเมียนมาร์ เรื่องกำเนิดนางเงือก ได้ปิดเรื่องด้วยให้ข้อคิดผู้อ่าน ทำให้ผู้อ่านประทับใจในตัวละคร และยังให้ความรู้เกี่ยวกับนางเงือก ดังตัวอย่าง

เมื่อร่างอันบริสุทธิ์ของชาทัวกระทบสายน้ำ พลันคลื่นน้ำหิวมาและมวลน้ำก็

แห่งลงอย่างรวดเร็ว ชาวบ้านแสดงความดีใจโห่ร้อง.....

ชาวเมียนมาร์เชื่อว่า เงือกสืบเชื้อสายมาจากชาทัว สาวน้อยผู้เสียสละอย่าง
น่ายกย่องนั่นเอง.....

(นิทานอาเซียน-ประเทศเมียนมาร์ กำเนิดนางเงือก. 2555 : 77)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในนิทานอาเซียน ผู้เขียนได้ปิดเรื่องแบบให้ข้อคิดแก่ผู้อ่านว่าต้องมีความเสียสละเพื่อช่วยเหลือคนอื่นเมื่อคนอื่นเขาเดือดร้อน เราควรช่วยเหลือในความสามารถของเราอย่างเต็มที่

นิทานอาเซียน-ประเทศไทย เรื่องท่าเตียน ได้จบเรื่องด้วยให้ความรู้เกี่ยวกับท่าเตียนแก่ผู้อ่าน ดังตัวอย่าง

.....สิ้นเสียงพระอินทร์ ยักษ์ทั้งคู่ก็กลายเป็นรูปปั้นหิน ยักษ์วัดโพธิ์ยืนเฝ้า
หน้าพระอุโบสถวัดโพธิ์ ส่วนยักษ์วัดแจ้งยืนเฝ้าพระวิหารวัดแจ้ง และจากการต่อสู้
กันในครั้งนั้นทำให้พื้นที่บริเวณดังกล่าวโล่งเตียนไปหมด จึงถูกขนานนามว่าท่า
เตียน ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

(นิทานอาเซียน-ประเทศไทย ท่าเตียน. 2555 : 11)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในนิทานอาเซียน ผู้เขียนได้จบเรื่องด้วยการให้ความรู้เรื่องความเป็นมาของท่าเตียนแก่ผู้อ่านอย่างชัดเจน ให้ผู้อ่านได้รู้วัฒนธรรมของประเทศต่าง ๆ ในอาเซียนดียิ่งขึ้น

สรุปว่า นิทานอาเซียนได้ปิดเรื่องด้วยการให้แง่คิดแก่ผู้อ่านอย่างมาก เช่น การไม่เอาความลับคนอื่นไปพูดคุย ความกตัญญู การไม่โต้เถียง ทะเลาะกัน การไม่เอาเปรียบคนอื่น การมีมารยาท การไม่หลงเชื่ออะไรง่าย ๆ การรู้จักหน้าที่ตน และความเสียสละเพื่อช่วยเหลือคนอื่น จึงเป็นบทเรียนที่ดีแก่ผู้อ่านเป็นอย่างมาก แง่คิดต่าง ๆ ล้วนเป็นคุณธรรมที่ดั่งงามของมนุษย์ จงเรียนรู้และพยายามปฏิบัติตัวให้ดี ให้มีคุณธรรมอันดั่งงามทั้งหลาย เป็นคนที่มีประโยชน์ต่อสังคมประเทศ

3.7.2 การปิดเรื่องแบบแสดงผลของการกระทำ

นิทานอาเซียนบางเรื่องปิดเรื่องโดยแสดงให้เห็นผลของการกระทำของตัวละคร เช่น ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว เป็นต้น ดังตัวอย่าง

นิทานอาเซียน-ประเทศบรูไน เรื่อง *นักโศดา มานิส ลูกอกตัญญู* ปิดเรื่องโดยแสดงถึงผลของการไม่กตัญญูต่อบิดามารดา ดังความว่า

เมื่อพายุสงบลงก็ปรากฏหินก้อนใหญ่ขึ้นแทนที่เรือสำเภาที่จมลงไป หินก้อนนั้นมาจนถึงทุกวันนี้เป็นสัญลักษณ์ให้ทุกคนตระหนักถึงความกตัญญูต่อบิดามารดา ที่ทุกคนไม่ควรลืม...

(นิทานอาเซียน-ประเทศบรูไน *นักโศดา มานิส ลูกอกตัญญู*. 2556 : 23)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในนิทานอาเซียน ผู้เขียนปิดเรื่องแบบให้เห็นว่าการกระทำไม่ดีย่อมได้รับผลร้ายจากการกระทำ เป็นข้อคิดที่ดีในการดำเนินชีวิตของตน

นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา เรื่อง *กลืนอาหาร* ปิดเรื่องโดยแสดงผลของการกระทำไม่ดี ไม่มีคุณธรรม ดังที่เศรษฐีไม่สามารถบังคับข้ายากจนเป็นข้าทาสตามคำตัดสินของพระราชาราช ดังความว่า

เศรษฐีถึงกับพูดไม่ออก และยอมรับคำตัดสินของพระราชาราชแต่โดยดี ข้ายากจนจึงได้รับอิสระ และเดินกลับไปอย่างมีความสุข

(นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา *กลืนอาหาร*. 2556 : 23)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในนิทานอาเซียนผู้เขียนปิดเรื่องแบบแสดงให้เห็นผลของการกระทำไม่ดีของเศรษฐี ที่เอาเปรียบข้ายากจนและเห็นแก่ตัว ในที่สุดก็ต้องผิดหวัง

นิทานอาเซียน-ประเทศมาเลเซีย เรื่อง *ตำนานหินรูปช้าง* ปิดเรื่องด้วยการแสดงผลของการมีนิสัยไม่ดีของช้าง 3 ตัวที่กลายเป็นก้อนหินรูปช้าง ดังตัวอย่าง

สิ้นเสียงคำสาปของแม่มด ช้างนิสัยไม่ดีทั้ง 3 ตัวก็กลายเป็นก้อนหินขนาดใหญ่ ตั้งตระหง่านอยู่ที่แห่งนั้นตลอดมาจนถึงทุกวันนี้

(นิทานอาเซียน-ประเทศมาเลเซีย *ตำนานหินรูปช้าง*. 2556 : 23)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในนิทานอาเซียน ผู้เขียนปิดเรื่องแบบแสดงให้เห็นผลของการกระทำไม่ดีของช้าง 3 ตัว ที่มีนิสัยไม่ดี ถูกและไม่ให้เกียรติผู้อื่น ในที่สุดก็ต้องถูกลงโทษ

นิทานอาเซียน-ประเทศอินโดนีเซีย เรื่องตำนานอีกา ปิดเรื่องด้วยการแสดงผลของการไม่มีความรับผิดชอบต่องานที่ตนได้รับมอบหมาย จึงถูกลงโทษกลายเป็นอีกาสีดำ ดังตัวอย่าง

เทพเจ้าแห่งสายฝนจึงลงโทษอีกาด้วยการสาปให้ขนและร่างกายทุกส่วนของอีกาเป็นสีดำเพื่อประจานความผิด และเนรเทศไม่ให้อยู่บนสวรรค์อีก อีกาจึงมีร่างกายและขนสีดำสนิท จนถึงทุกวันนี้
ทุกวันนี้เราจึงเห็นมีแต่อีกาสีดำ นี่คือนี่มาครับ.....

(นิทานอาเซียน-ประเทศอินโดนีเซีย ตำนานอีกา. 2556 : 23)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในนิทานอาเซียน ผู้เขียนปิดเรื่องแบบแสดงผลของการกระทำเมื่อมีการกระทำที่ไม่มีความรับผิดชอบต่องานที่ตนได้รับมอบหมาย จึงถูกลงโทษกลายเป็นอีกาสีดำ

สรุปว่า ในนิทานอาเซียน ผู้เขียนปิดเรื่องแบบให้ข้อคิดแก่ผู้อ่าน เมื่ออ่านจบเรื่อง ผู้อ่านก็จะได้รับข้อคิดที่ดี ๆ และจะไม่ทำผิดเหมือนตัวละครที่พูดจาไม่ดี ไม่มีมรรยาท และนำไปใช้เป็นตัวอย่างในการดำเนินชีวิตของตนโดยที่ต้องใช้ข้อคิดในตอนจบเรื่อง นำไปปฏิบัติต่อไป มีความกตัญญูต่อบิดามารดาของตน ให้ผู้อ่านรู้ว่าพยายามไม่ได้เสียดกับเพื่อนญาติ และทุกคนจะอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข และให้ข้อคิดแก่ผู้อ่านว่า พยายามอย่าไปพูดจาไม่ดีกับคนอื่น มีอะไรต้องค่อย ๆ พูด พูดให้รู้เรื่องและเข้าใจซึ่งกันและกัน

3.7.3 การปิดเรื่องแบบโศกนาฏกรรม

การปิดเรื่องแบบโศกนาฏกรรมเป็นการปิดเรื่องโดยให้ตัวละครต้องเผชิญกับเหตุการณ์ที่เลวร้ายหรือไม่ดีตอนจบเรื่อง ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ความรู้สึกผิดหวังหรือโศกเศร้าไปตามเรื่องราวและการกระทำของตัวละคร ดังตัวอย่าง

นิทานอาเซียน-ประเทศลาว เรื่องภูท้าวภูนาง ปิดเรื่องที่นางกินนาได้ตายไปพร้อมกับสามี ทั้งคู่กลายเป็นภูเขา เป็นเรื่องเศร้าในตอนจบ ดังตัวอย่าง

แต่เมื่อพุทเสนย้อนกลับมา จึงได้รู้ว่านางกินนานั้นขาดใจตายไปแล้ว เขารู้สึกเศร้าโศกเสียใจเป็นอย่างมาก ทردادตัวลงข้าง ๆ ร่างของนาง เขาพยายามทำทุกวิถีทาง แต่นางก็ไม่ฟื้น เขารู้สึกเสียใจมาก จึงได้ฟูบตัวล้มลงข้างกายนาง และตรอมใจตายไปอีกคน

ร่างของทั้งคู่จึงสถิตอยู่ที่แม่น้ำแห่งนี้ เวลาผ่านไปหลายร้อยปีร่างของทั้งคู่ก็กลายเป็นภูเขาสองลูกซึ่งถูกเรียกว่าภูท้าว และ ภูนาง.....

(นิทานอาเซียน-ประเทศลาว ภูท้าวภูนาง. 2556 : 22-23)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนปิดเรื่องแบบทำให้ผู้อ่านรู้สึกเศร้าและเสียใจที่ตัวละครต้องตายไป โดยที่ผู้อ่านมักจะคาดหวังว่าตัวละครเอกควรมีความสุขร่วมกัน การจบแบบนี้ก็ทำให้รู้สึกโศกเศร้าเสียใจไปกับเหตุการณ์ในเรื่อง

นิทานอาเซียน-ประเทศไทย เรื่องตำนานขนมครก ได้ปิดเรื่องด้วยความตายของตัวละครที่รักกันมาก ดังตัวอย่าง

รุ่งเช้าผู้ใหญ่บ้านสั่งให้ชุดหลุมเพื่อคุมผลงาน แทบไม่เชื่อสายตา เบื้องล่าง
ปรากฏร่างของกะทิกอดทับร่างหนูแป้ง ลูกสาวของตน.....

(นิทานอาเซียน-ประเทศไทย ตำนานขนมครก. 2556 : 22)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนปิดเรื่องแบบโศกนาฏกรรมซึ่งจะทำให้ผู้อ่านประทับใจกับความรักระหว่างตัวละครเป็นอย่างมาก

จะเห็นว่า นิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทยที่ปิดเรื่องแบบโศกนาฏกรรม ส่วนใหญ่เป็นนิทานประเภทตำนานและเทพปกรณัม การปิดเรื่องแบบโศกนาฏกรรม จะจบเรื่องอย่างทุกข์เศร้าและเข้าใจถึงที่มาของสถานที่ต่าง ๆ ในธรรมชาติที่เป็นเรื่องราวของความรักที่ไม่สมหวัง ผู้อ่านได้เห็นถึงความรักที่ยิ่งใหญ่ของมนุษย์

สรุปได้ว่า ในนิทานอาเซียน ผู้เขียนปิดเรื่องแบบให้ข้อคิดแก่ผู้อ่านและแบบโศกนาฏกรรมเมื่ออ่านจบเรื่อง ผู้อ่านก็จะได้รับข้อคิดที่ดี และจะนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิตของตน นอกจากนี้การปิดเรื่องแบบโศกนาฏกรรมก็ให้ข้อคิดเช่นกัน ทำให้ผู้อ่านเข้าใจอิทธิพลของความรักและความเป็นมาของสถานที่ต่าง ๆ ที่คนอาเซียนแตงนิทานขึ้นมาอธิบายธรรมชาตินั่นเอง

3.8 การดำเนินเรื่อง

การดำเนินเรื่องในนิทานอาเซียน ผู้แต่งใช้กลวิธีการดำเนินเรื่องด้วยการสร้างความขัดแย้งซึ่งช่วยให้เรื่องดำเนินต่อไปตามอย่างธรรมชาติ ซึ่งทำให้มีความสนุกสนานและเร้าความสนใจของผู้อ่านให้ติดตามอ่านเรื่องจนจบ ผู้แต่งมักใช้วิธีการสร้างความขัดแย้งในเรื่องให้น่าสนใจชวนติดตามแล้วคลี่คลายความขัดแย้งเหล่านั้นอย่างแนบเนียนและสมเหตุสมผล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.8.1 ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์

ความขัดแย้งที่ผู้แต่งสร้างเหตุการณ์ให้เกิดขึ้นระหว่างตัวละครกับตัวละครด้วยกันเอง ความขัดแย้งมักจะเกิดขึ้นได้เพราะความแตกต่างระหว่างบุคคล เช่น ด้านความรู้สึกและความคิดที่มีต่อเรื่องหรือสิ่งเดียวกัน เป็นความขัดแย้งระหว่างญาติ พี่น้อง สามี-ภรรยา เพื่อน คนรู้จัก เจ้านาย-ลูกน้อง ผู้ปกครอง-ผู้อยู่ใต้ปกครอง ฯลฯ ดังตัวอย่างที่ปรากฏในเรื่องดังนี้

นิทานอาเซียน-ประเทศเวียดนาม เรื่องจอมกะล่อน เป็นเรื่องของจอมกะล่อนที่มีนิสัยชอบหลอกชาวบ้าน ซึ่งชาวบ้านรวมถึงลุงและป้าของจอมกะล่อนไม่ชอบและยอมรับไม่ได้ แต่จอมกะล่อนก็ยังประพฤติตัวเหมือนเดิม ไม่เคยรู้สึกผิด ในที่สุด ลุงและป้าทนไม่ได้คิดจะเอาจอมกะล่อนไปทิ้งลงในแม่น้ำ ดังตัวอย่าง

จอมกะล่อน เขามีนิสัยชอบหลอกชาวบ้านไปทั่ว ไม่เว้นแม้กระทั่งลูกกับป้า
แม่ ๆ ที่เลี้ยงเขามา

“พวกเราจะเอาเจ้าไปทิ้งลงแม่น้ำ เจ้าจะได้ไม่ต้องไปโกหกคนอื่นอีก!”

(นิทานอาเซียน-ประเทศเวียดนาม จอมกะล่อน. 2556 : 2, 6)

จากตัวอย่างดังกล่าว ในนิทานอาเซียน ผู้เขียนใช้ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ เป็นการดำเนินเรื่องโดยที่ลุงและป้าไม่พอใจจอมกะล่อน ที่จอมกะล่อนเป็นคนหลอกหลวง และคิดหาวิธีแก้ไขนิสัยไม่ดีของจอมกะล่อน เพื่อให้เขาไม่ไปโกหกคนอื่นอีก ลุงและป้าจึงว่าจะต้องให้เขามีครอบครัวของตนเองและเขาเติบโตเป็นผู้ใหญ่และปรับปรุงตนเองดังตัวอย่าง

นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา เรื่องกลืนอาหาร ได้กล่าวว่าชายยากจนปลูกกระท่อมอยู่ใกล้บ้านเศรษฐีคนหนึ่ง มีความขัดแย้งกันกับชายยากจน เพราะเศรษฐีมีความตระหนี่แม้แต่กลืนอาหาร ไม่ยอมให้คนอื่นสูดดม ดังตัวอย่าง

ชายยากจนคนหนึ่งอาศัยอยู่ใกล้บ้านเศรษฐี โดยปลูกเป็นกระท่อมเล็ก ๆ เขาจะย้ายกระท่อมที่พักนั้นตามทิศทางลม เพื่อที่ชายผู้นี้จะได้คอยสูดกลิ่นอาหารที่มาจากบ้านเศรษฐี.....

“เจ้ามีชีวิตอยู่ได้เพราะกลิ่นอาหารจากบ้านเรา เจ้าจะต้องมาเป็นคนใช้บ้านเรา”

ชายยากจนไม่ยอม เศรษฐีจึงให้คนใช้ช่วยกันจับตัวชายยากจนไปฟ้องผู้พิพากษา.....

(นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา กลืนอาหาร. 2556 : 11-14)

จากตัวอย่างดังกล่าว ในนิทานอาเซียน ผู้เขียนใช้ความขัดแย้งดำเนินเรื่อง โดยที่กล่าวถึงความขัดแย้งระหว่างชายยากจนกับเศรษฐีที่เป็นคนตระหนี่ ไม่ยอมให้คนอื่นมาเอาประโยชน์ของตน แม้แต่กลิ่นอาหารก็ยังไม่ยอมแบ่งให้คนอื่น และยังจะเอาเปรียบเรียกร้องให้ชายยากจนมาเป็นคนใช้ตน เรื่องดำเนินไปจนไปฟ้องผู้พิพากษาให้ช่วยตัดสิน ซึ่งในที่สุดเศรษฐีก็แพ้ ชายยากจนได้อิสระเหมือนเดิม

นิทานอาเซียน-ประเทศสิงคโปร์ เรื่องบาดังผู้ทรงพลัง กล่าวว่าบาดังเป็นผู้ที่มีพลังมาก เรื่องดำเนินไปโดยกล่าวว่า การที่มีพลังนั้นทำให้บาดังได้มีชื่อเสียง และเป็นผู้ที่ได้ชัยชนะมาโดยตลอด ดังความว่า

ต่อมาราชาแห่งอาณาจักรกลิงคะได้ทราบเรื่องของบาดังผู้ทรงพลังเข้า ก็ส่งคนที่แข็งแรงที่สุดในแคว้นของพระองค์มาทำประลองกำลังกับบาดัง คนของแคว้นกลิงคะยกขึ้นได้เพียงแค่เข้าเท่านั้น แต่บาดังสามารถยกขึ้นได้เหนือศีรษะด้วยมือเพียงข้างเดียว บาดังจึงเป็นฝ่ายชนะ

(นิทานอาเซียน-ประเทศสิงคโปร์ บาดังผู้ทรงพลัง. 2556 : 10)

จากตัวอย่างดังกล่าว ในนิทานอาเซีย ผู้แต่งใช้ความขัดแย้งดำเนินเรื่อง โดยกล่าวถึงความขัดแย้งระหว่างบาดังกับผู้อื่น ๆ ที่อยากจะแข่งขันพลังกับบาดัง ไม่ว่าผู้ใดมาแข่งขันกับบาดัง บาดังก็จะเป็นฝ่ายชนะ จนในที่สุด บาดังมีชื่อเสียงอย่างกว้างขวาง

นิทานอาเซีย-ประเทศมาเลเซีย เรื่อง *ภูเขาสำเภาทิน* ได้สร้างความขัดแย้งระหว่างลูกชายกับแม่ การที่ลูกออกตัณญต่อแม่ทำให้แม่โกรธแค้น จึงสาปแช่งขอให้ลูกชายและเรือของลูกชายกลายเป็นหิน การดำเนินเรื่องมีความคล้ายคลึงกับนิทานอาเซีย-ประเทศบรูไน เรื่อง *นักโหดามานิส ลูกออกตัณญ* ดังตัวอย่าง

หญิงชราทรุดลงกับพื้นรำไห่ปานจะขาดใจ เพราะไม่อยากจะเชื่อว่าลูกชายจะออกตัณญถึงเพียงนี้ นางได้แต่มองขึ้นฟ้าและพึมพำด้วยเสียงลั่นครี้อว่า “เทพเจ้าเบื้องบนได้โปรดสาปให้ลูกชายของข้า ภรรยาและเรือของเขากลายเป็นหินด้วยเถิด”

...เมื่อเรือแล่นมาถึงกลางอ่าว เรือสำเภากลูกออกตัณญก็กลายเป็นหินจมลงสู่ก้นทะเล วันเวลาผ่านไปบริเวณนั้นก็เกิดเป็นภูเขารูปร่างคล้ายเรือสำเภาจจนถึงทุกวันนี้

(นิทานอาเซีย-ประเทศมาเลเซีย ภูเขาสำเภาทิน. 2555 : 23)

แต่ทุกอย่างกลับไม่เป็นอย่างที่คิด นักโหดามานิส ภาคภูมิใจในความร่ำรวยของตนเองมาก เมื่อได้เห็นแม่ที่ยากจนและต่ำต้อย ไม่คู่ควรกับตนเอง จึงพูดกับทุกคนว่าไม่เคยรู้จักผู้หญิงแก่ยากจนคนนี้มาก่อน

ผู้เป็นแม่หัวใจสลายด้วยความผิดหวัง จึงออกปากสาปแช่งเรือที่เต็มไปด้วยทรัพย์สินเงินทอง ซึ่งเป็นต้นเหตุพรากรความรักของลูกชายที่มีต่อนางไป ให้ล่มลงกลางน้ำ.....

(นิทานอาเซีย-ประเทศบรูไนนักโหดามานิส ลูกออกตัณญ. 2556 : 20-21)

จากตัวอย่างดังกล่าว ในนิทานอาเซีย ผู้แต่งนิทานได้ดำเนินเรื่องด้วยความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์โดยเฉพาะในครอบครัวระหว่างลูกกับพ่อแม่ เป็นปัญหาในครอบครัวที่ดำเนินไปจนจบเรื่อง ให้ลูกไม่ตีพบกับความตาย

นิทานอาเซีย-ประเทศลาว เรื่อง *ภูท้าวภูนาง* กล่าวถึงความขัดแย้งในครอบครัวระหว่างสามี-ภรรยาว่า นางกินนาคเป็นยักษ์ และไปรักมนุษย์ เมื่อสามีรู้ว่านางเป็นยักษ์ก็เกิดกลัวและหนีนางไป นางก็ไปตามหาและจนในที่สุดก็ตรอมใจตาย ดังตัวอย่าง

เขาเกิดความกลัวนางกินนาคขึ้นมาจึงวิ่งกลับบ้าน แล้วเข้าไปในห้องเปิดหีบหีบมะนาววิเศษออกมา แล้วรีบวิ่งออกจากป่าไปทันที.....

(นิทานอาเซีย-ประเทศลาว ภูท้าวภูนาง. 2556 : 13)

จากตัวอย่างดังกล่าว ในนิทานอาเซียน ผู้แต่งได้ใช้ความขัดแย้งดำเนินเรื่อง โดยที่กล่าวถึงความขัดแย้งระหว่างชายหนุ่มกับหญิงที่เป็นมนุษย์กับยักษ์ เมื่อสามีรู้ความจริงก็หนีจากไป นางติดตามหาสามี และในที่สุดทั้งคู่ก็ตาย ศพกลายเป็นภูเขาดังที่เห็นกันทุกวันนี้

นิทานอาเซียน-ประเทศไทย เรื่องตำนานชนมครก กล่าวถึงความขัดแย้งของคู่รักกับพ่อแม่ เมื่อกะทิกับหนูแข่งรักกัน แต่ไม่ได้แต่งงานเพราะถูกปฏิเสธจากพ่อของหนูแข่ง ดังตัวอย่าง

กะทิ หนูมน้อยแห่งดงมะพร้าวเดี่ยว แอบมีความรักกับหนูแข่ง สาวสวย
ประจำหมู่บ้าน ซึ่งเป็นลูกสาวคนเดียวของผู้ใหญ่บ้าน ทั้งคู่เจอกันวันลอยกระทง
และสัญญากันต่อหน้าพระจันทร์ ไม่ว่าวันข้างหน้า แม้จะมีอุปสรรคขวางกั้นสัก
เพียงใด ทั้งคู่ก็จะขอยึดมั่นในความรักแท้ที่มีต่อกันชั่วฟ้าดินสลาย

กะทิก็มหน้าก้มตาเก็บหอมรอมริบหาเงินเพื่อมาสู่ขอลูกสาวจากผู้ใหญ่บ้าน
แต่กลับมากถูกปฏิเสธ แคมยังโดนผู้ใหญ่ส่งชายฉกรรจ์ พร้อมอาวุธครบมือมาลอบ
ทำร้าย

(นิทานอาเซียน-ประเทศไทย ตำนานชนมครก. 2556 : 17-18)

จากตัวอย่างดังกล่าว ผู้แต่งใช้ความขัดแย้งฝ่ายชายกับพ่อของฝ่ายหญิงมาดำเนินเรื่อง เป็นความขัดแย้งระหว่างมนุษย์ เมื่อพ่อของหนูแข่งไม่ยินยอมให้กะทิชายหนุ่มแต่งงานกับลูกสาว กะทิเสียใจเพราะถูกปฏิเสธการสู่ขอ และยังถูกทำร้ายอีกด้วย ในที่สุด กะทิกับหนูแข่งตายไปทั้งคู่ และผู้ใหญ่ก็เสียใจที่ไม่เข้าใจความรักของหนุ่มสาว

นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา เรื่องหมาป่ากับกุ่มฝอย เป็นเรื่องความขัดแย้งที่หมาป่าจะกินพวกกุ่ม หอย ปู ปลาที่อยู่ในน้ำ นิทานสะท้อนภาพความขัดแย้งของมนุษย์กับมนุษย์ผ่านตัวละครที่เป็นสัตว์ต่าง ๆ โดยมีพฤติกรรม การกระทำ อารมณ์ ความนึกคิดเช่นเดียวกับมนุษย์กลายเป็นหมาป่าถูกกุ่มฝอยล่อลวงใช้และอดกินอาหาร ดังตัวอย่าง

หมาป่าพูดขึ้นว่า “วันนี้เราจะได้กินพวกกุ่ม หอย ปู ปลาที่นี่แหละ ฮ่า
ฮ่า”

“เดี๋ยวก่อนท่านหมาป่า ! ถ้าจะกินพวกเราให้อร่อย ท่านน่าจะเอาพวกเราไป
ล้างโคลนออกให้ตัวเกลี้ยงชะก่อนนะ !”

(นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา หมาป่ากับกุ่มฝอย. 2556 : 4-5)

จากตัวอย่างดังกล่าว ในนิทานอาเซียน ผู้แต่งใช้ความขัดแย้งระหว่างสัตว์กับสัตว์ในการดำเนินเรื่อง โดยที่กล่าวถึงความขัดแย้งระหว่างหมาป่ากับพวกกุ่ม ปลาที่หมาป่าอยากกินพวกกุ่มปลาเป็นอาหาร แต่กลับถูกกุ่มฝอยใช้งานและพาพวกกุ่ม ปลา หอย ฯลฯ ไปยังที่ที่มีน้ำมากกว่าและสะอาดกว่า หมาป่าจึงโมโหแต่ก็ทำอะไรพวกเขาไม่ได้

สรุปว่า ในนิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทย ผู้เขียนได้ใช้วิธีดำเนินเรื่องโดยสร้างความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ผ่านบทบาทของตัวละครต่าง ๆ ความขัดแย้งที่ผู้แต่งสร้างขึ้นนั้นแสดงให้เห็นถึงบุคลิกลักษณะของตัวละคร ทำให้เรื่องนิทานดำเนินเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่อไปอย่างน่าสนใจ

3.8.2 ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ

การดำเนินเรื่องนิทานอาเซียนตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง เป็นเรื่องราวของความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ ซึ่งมีบทบาทเป็นตัวละครสัตว์ ดังตัวอย่าง

นิทานอาเซียน-ประเทศฟิลิปปินส์ เรื่องเจ้าหนอนกับฤๅษี ได้ดำเนินเรื่องด้วยความขัดแย้งระหว่างฤๅษีที่เป็นมนุษย์กับสัตว์ คือ หนอน เจ้าหนอนสองตัวล้มตัวและทำตัวไม่ดีเหมือนมนุษย์ทั่วไป จึงถูกฤๅษีลงโทษให้กลายเป็นหนอนเหมือนเดิม ดังตัวอย่าง

สิ้นเสียงฤๅษี หนอนตัวใหญ่ก็กลายเป็นชายหนุ่ม ส่วนหนอนตัวเล็กกลายเป็นหญิงสาว.....ไม่นานสองคนก็กลายเป็นมหาเศรษฐีมีคฤหาสน์ใหญ่โต มีคนปรนนิบัติเอาใจมากมายจนล้มตัวทำให้ทั้งสองนิสัยเปลี่ยนไป.....

สิ้นเสียงฤๅษี สองสามีภรรยา ก็กลายเป็นหนอนสองตัวตามเดิม

(นิทานอาเซียน-ประเทศฟิลิปปินส์ เรื่องเจ้าหนอนกับฤๅษี. 2555 : 19)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในนิทานอาเซียน ใช้ความขัดแย้งที่สัตว์ในธรรมชาติคือหนอนสองตัวไม่รู้จักพอ ทำตัวไม่ดี จึงถูกลงโทษโดยฤๅษี ให้กลายเป็นหนอนเหมือนเดิม

นิทานอาเซียน-ประเทศเมียนมาร์ เรื่องกวางทอง ผู้แต่งได้ดำเนินเรื่องด้วยการสร้างความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสัตว์ ดังตัวอย่างว่า

“เจ้ากวางทอง ข้าได้ยินว่าเพียงเจ้ากระต๊อบเท้าลงพื้น ก็จะมีเหรียญทองออกมาจากกีบเท้าของเจ้า” พระราชาตรัสถาม

“พระองค์ฟังมาไม่ผิดหรือพะยะค่ะ” กวางทองตอบ

“เจ้ากระต๊อบเท้าลงพื้นหลาย ๆ ครั้งได้ไหม”

“ได้พะยะค่ะ แต่ต้องทรงสัญญาว่า พระองค์จะไม่ทรงขอร้องให้ข้าพระพุทธเจ้าหยุดกระต๊อบเท้าพะยะค่ะ”

“ได้เลย.....ข้าจะไม่ขอให้เจ้าหยุดกระต๊อบเท้า.....”

“หยุด.....หยุด.....กระต๊อบเท้าได้แล้ว”

พลัน เหรียญทองที่กองเกือบท่วมหัวกลายเป็นโคลนตมท่วมตัว พระราชาตกพระทัยสิ้นพระชนม์อยู่ตรงนั้น.....

(นิทานอาเซียน-ประเทศเมียนมาร์ กวางทอง. 2555 : 83-84)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ผู้เขียนได้ดำเนินเรื่องโดยสร้างความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสัตว์ และสะท้อนให้เห็นว่า การไม่รู้จักรูปของมนุษย์ ในที่สุดก็นำความอันตรายเข้ามาในชีวิต

สรุปว่า นิทานอาเซียนได้ดำเนินเรื่องด้วยการสร้างความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสัตว์ ทำให้เรื่องดำเนินต่อไปอย่างธรรมชาติและแสดงให้เห็นว่า การไม่รู้จักรูป คิดจะได้สิ่งดี ๆ อย่างง่าย ๆ โดยที่ไม่ต้องลงมือทำเลยไม่มีในโลก ผู้ที่คิดแบบนี้จะต้องได้รับผลที่ไม่ดีกับตนเองเป็นแน่นอน

สรุปได้ว่า ในนิทานอาเซียน ผู้เขียนได้ใช้วิธีดำเนินเรื่องโดยที่สร้างความขัดแย้งระหว่างตัวละครต่าง ๆ เป็นเหตุการณ์เรื่องราวที่เป็นความขัดแย้งที่ผู้แต่งสร้างขึ้นแสดงให้เห็นถึงบุคลิกลักษณะของมนุษย์ผ่านบทบาทของตัวละครอย่างชัดเจน ทำให้เรื่องนิทานน่าอ่านและดำเนินเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่อไปอย่างสนุกสนานและชวนให้ติดตามอ่านจนจบเรื่องอย่างเป็นธรรมชาติ

3.8.3 ความขัดแย้งระหว่างสัตว์กับสัตว์

การดำเนินเรื่องด้วยความขัดแย้งระหว่างสัตว์กับสัตว์ มีรายละเอียดดังนี้

นิทานอาเซียน-ประเทศอินโดนีเซีย เรื่อง *กระจิงเจ้าปัญญา* กล่าวว่า จระเข้ดุร้ายอยากกินกระจิงเป็นเวลานานมากแล้ว แต่ก็ไม่เคยสำเร็จ และกลายถูกกระจิงใช้เป็นสะพานข้ามแม่น้ำได้เพื่อไปกินหญ้า ผลไม้ ฯลฯ อีกฝั่งหนึ่งได้สำเร็จตามที่หวังไว้ ดังตัวอย่าง

กาลครั้งหนึ่ง มีจระเข้ร้ายตัวหนึ่งอาศัยอยู่กับฝูงที่แม่น้ำกว้างใหญ่ เจ้าจระเข้ร้ายคอยจ้องจับกินลูกกระจิงน้อยตัวหนึ่งมานาน แต่ก็จับไม่ได้สักที เพราะเจ้าลูกกระจิงตัวนี้วิ่งไวและเฉลียวฉลาดเป็นอย่างมาก

อยู่มาวันหนึ่ง ลูกกระจิงอยากข้ามแม่น้ำไปกินหญ้าและผลไม้ฝั่ง แต่ไม่รู้ว่า จะผ่านเจ้าจระเข้ร้ายไปได้อย่างไร เจ้าลูกกระจิงพยายามครุ่นคิดอย่างหนัก จนในที่สุดก็คิดแผนดี ๆ ขึ้นได้.....

(นิทานอาเซียน-ประเทศอินโดนีเซีย *กระจิงเจ้าปัญญา*. 2556 : 3-4)

จากตัวอย่างดังกล่าว ในนิทานอาเซียน ผู้แต่งได้ใช้ความขัดแย้งระหว่างสัตว์กับสัตว์ในการดำเนินเรื่อง โดยที่กล่าวถึงความขัดแย้งระหว่างเจ้าจระเข้กับเจ้ากระจิง โดยที่เจ้ากระเข้อยากกินเจ้ากระจิง แต่เจ้ากระจิงใช้ความฉลาดช่วยตนไม่ให้ถูกกินเสมอ

นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา เรื่อง *หมาป่ากับกิ้งก่า* กล่าวว่า หมาป่าคิดจะกินพวกกิ้งก่าปลา กิ้งก่าใช้ปัญญาหลอกหมาป่า และได้ช่วยให้เพื่อน ๆ ไม่ต้องเป็นอาหารของหมาป่า ดังตัวอย่าง

“เดี๋ยวก่อนท่านหมาป่า ! ถ้าจะกินพวกเราให้อร่อย ท่านน่าจะเอาพวกเราไปล้างโคลนออกให้ตัวเกลี้ยงซะก่อนนะ !”

หมาป่าไม่ทันเฉลียวใจ รีบวิ่งกลับไปยังบ่อน้ำเก่าตามที่กิ้งก่าบอก

เมื่อกิ้งก่า หอย ปู ปลา ย้ายกันมาหมดแล้ว หมาป่าก็คิดว่าคราวนี้จะได้กินให้

อัมเสียที.....แต่ทันใดนั้นเองสัตว์ทั้งหมดที่หมาป่าพามากก็พร้อมกันดำน้ำหายไป
หมดไปในพริบตา

ทิ้งให้เจ้าหมาป่าอนโมโหเป็นเดือดเป็นแค้นที่เพิ่งรู้ว่าตัวเองโดนหลอกใช้
ทั้งหมดเป็นเพราะความโลภมากและความโง่เขลาของมันนั่นเอง

(นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา หมาป่ากับกิ้งฟอย. 2556 : 5-9)

จากตัวอย่างดังกล่าว ในนิทานอาเซียน ผู้แต่งได้ใช้ความขัดแย้งระหว่างสัตว์กับสัตว์ใน
การดำเนินเรื่อง โดยที่กล่าวถึงความขัดแย้งระหว่างหมาป่ากับพวกกิ้งปลา โดยที่หมาป่าอยากจะกิน
พวกกิ้งปลา แต่หมาป่าถูกกิ้งฟอยหลอกใช้และพาพวกกิ้งปลารอดได้

นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา เรื่องสุนัขจิ้งจอกผู้หิวโซ กล่าวว่า สุนัขจิ้งจอกอยากกินพวกกิ้ง
ปลา แต่กลับมาถูกหลอกใช้งาน จึงโกรธแค้นและชวนสัตว์ร้ายต่าง ๆ มาชู่และจะกินพวกกิ้งปลา
แต่สุดท้ายกระต่ายน้อยใช้ปัญญาหาวิธีการที่ทำให้พวกสัตว์ร้ายกลัวและหนีไป พวกกิ้งปลาจึงรอดพ้น
จากอันตรายได้ ดังความว่า

สุนัขจิ้งจอกโกรธจัดที่ถูกหลอก จึงไปชวนงูเหลือมให้มานอนล้อมบึงไว้เป็น
ทำนบกั้นน้ำ ส่วนช่าง ควาย เสือ และสัตว์น้อยใหญ่ต่าง ๆ มาช่วยกันวิดน้ำในบึง
ขึ้นมา เพื่อจะได้จับพวกกิ้ง หอย ปู...

กระต่ายน้อยใช้เวลาคิดอยู่ครู่หนึ่งก็พูดขึ้นว่า “ข้ารู้แล้วว่าจะช่วยพวกท่านได้
อย่างไร”

“นี่แน่ะ พี่น้องทั้งหลาย ข้าได้รับพระราชสาส์นจากพระอินทร์ให้นำข่าวมา
แจ้งว่า วันนี้พระองค์จะลงมาหักขานกกระยาง ฟันหัวสุนัขจิ้งจอก และถอนขาข้าง
เผือก”

สัตว์ทั้งหลายที่กำลังวิดน้ำอยู่เมื่อได้ยินก็ตกใจกลัวสุดขีด พวกมันวิ่งหนีกระเจิง
ไปคนละทิศละทางอย่างรวดเร็ว ในที่สุด กิ้ง หอย ต่าง ๆ ในบึงก็รอดชีวิตมาได้
ด้วยเขาวานปัญญาของกระต่ายน้อย

(นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา สุนัขจิ้งจอกผู้หิวโซ. 2555 : 6-7)

จากตัวอย่างดังกล่าว ในนิทานอาเซียน ผู้แต่งได้ใช้ความขัดแย้งระหว่างสัตว์กับสัตว์ใน
การดำเนินเรื่อง โดยที่กล่าวถึงความขัดแย้งระหว่างสุนัขจิ้งจอกกับพวกกิ้งปลา โดยที่สุนัขจิ้งจอก
อยากจะกินพวกกิ้งปลา แต่เจ้ากระต่ายใช้ความฉลาดช่วยเพื่อนตนไม่ให้ถูกกินและรอดตัวได้

จะเห็นว่า ในนิทานอาเซียน ผู้แต่งได้ใช้วิธีดำเนินเรื่องโดยที่สร้างความขัดแย้งระหว่าง
ตัวละครที่เป็นสัตว์ต่าง ๆ ความขัดแย้งที่ผู้แต่งสร้างขึ้นนั้นแสดงให้เห็นถึงบุคลิกลักษณะของมนุษย์ผ่าน
ตัวละครสัตว์ ทำให้เรื่องนิทานน่าอ่านและดำเนินเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่อไปอย่างธรรมชาติ

สรุปได้ว่า ในนิทานอาเซียน ผู้แต่งได้ใช้ความขัดแย้งต่าง ๆ ได้แก่ ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสัตว์ ความขัดแย้งระหว่างสัตว์กับสัตว์ซึ่งเป็นกลวิธีการดำเนินเรื่อง ทำให้เรื่องดำเนินต่อไปอย่างน่าสนใจ ชักชวนผู้อ่านให้อ่านจนจบเรื่อง นอกจากนั้น ผู้แต่งได้ใช้ลักษณะนิสัยใจคอของมนุษย์มาเป็นบุคลิกลักษณะตัวละครที่เป็นสัตว์ เป็นความเข้าใจนิสัยของมนุษย์ไม่พูดออกมาโดยตรง แต่ให้ผู้อ่านนำไปคิด

จากการศึกษาพบว่า นิทานอาเซียนมีองค์ประกอบสำคัญทุก ๆ ประการเช่นเดียวกับวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดีประเภทต่าง ๆ องค์ประกอบของนิทานอาเซียน ได้แก่เค้าโครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก แก่นเรื่องหรือแนวคิด บทสนทนา การเปิดเรื่อง การปิดเรื่อง และการดำเนินเรื่อง แต่ละองค์ประกอบเป็นส่วนสำคัญของกลวิธีการแต่งนิทานที่ทำให้นิทานได้ดำเนินเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ต่อไปอย่างธรรมชาติและจบอย่างสมบูรณ์ นอกจากนั้น จากองค์ประกอบต่าง ๆ ของนิทานอาเซียนทำให้นิทานอาเซียนถ่ายทอดเรื่องราวและวัฒนธรรมของชาวอาเซียนได้ชัดเจน

บทที่ 4

การวิเคราะห์คุณค่านิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทย

การวิจัยคุณค่าของนิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทย ผู้วิจัยได้วิเคราะห์คุณค่าของนิทานอาเซียนทั้ง 4 ประเภท และแบ่งหัวข้อการวิเคราะห์ ดังนี้

4.1 คุณค่าด้านให้ความรู้

- 4.1.1 ความรู้เกี่ยวกับลักษณะภูมิศาสตร์ของประเทศอาเซียน
- 4.1.2 ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ
- 4.1.3 ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมอาเซียน
- 4.1.4 ความรู้เกี่ยวกับค่านิยม
- 4.1.5 ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการปกครอง

4.2 คุณค่าด้านการเป็นเครื่องมือสั่งสอน

- 4.2.1 การสั่งสอนด้านคุณธรรม
- 4.2.2 การสั่งสอนด้านการอยู่ร่วมกับคนอื่น
- 4.2.3 การสั่งสอนด้านบทบาทของคนดี

4.3 คุณค่าด้านให้ความบันเทิง

- 4.3.1 ทำให้เกิดความสนุกสนาน
 - 4.3.2 ทำให้เกิดความประทับใจ
- ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 คุณค่าด้านความรู้

นิทานอาเซียนให้ความรู้เกี่ยวกับลักษณะภูมิศาสตร์ของประเทศอาเซียน ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ และความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมในประเทศอาเซียนที่สะท้อนให้เห็นลักษณะสังคมของประเทศอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1.1 ความรู้เกี่ยวกับลักษณะภูมิศาสตร์ของประเทศอาเซียน

นิทานอาเซียนได้ให้ความรู้เกี่ยวกับลักษณะภูมิศาสตร์ของประเทศในภูมิภาคตะวันออกเฉียงใต้ว่า ประเทศอาเซียนมีภูมิประเทศที่ติดกับทะเล อยู่ในธรรมชาติที่เป็นภูเขา แม่น้ำ ลำคลอง จึงมีวิถีชีวิตที่สัมพันธ์กับภูมิประเทศ เป็นความรู้ที่แทรกในนิทานเรื่อง *นักโหดมานิส ลูกออกตัญญู เก็บอ้อยในป่า ภูเขาทองคำเมล็ดข้าว* (บรูไน) *ตาอินกับตานา ไกรทอง* (ไทย) *เรือวิเศษ ภูเขาสำเภากิน ดำนานหินรูปช้าง กระจกกับยักษ์* (มาเลเซีย) *ภูท้าวภูนาง* (ลาว) *กำเนิดนางเงือก กวางทอง* (เมียนมาร์) *หมาป่ากับกุ่มฝอย* *สุนัขจิ้งจอกผู้วิเศษ* (กัมพูชา) *สิงโตกับกระต่าย* (เวียดนาม) รวมทั้งหมด 15 เรื่อง ดังตัวอย่าง

นิทานอาเชียน ประเทศบรูไน ให้คุณค่าความรู้เกี่ยวกับภูมิประเทศที่เป็นประเทศที่มีภูเขาขนาดใหญ่ในทะเล เมื่อเรือเดินทางในทะเลจะต้องผ่านภูเขานี้ จึงมีนิทานอธิบายภูมิประเทศแถบนี้ เช่นเดียวกับสภาพภูมิศาสตร์ประเทศบรูไน ดังตัวอย่าง

เมื่อพายุสงบลงก็ปรากฏหินก้อนใหญ่ขึ้นแทนที่เรือสำเภาที่จมลงไป
หินก้อนนั้นมาจนถึงทุกวันนี้เป็นสัญลักษณ์ให้ทุกคนตระหนักถึงความมกตัญญูต่อ
บิดา มารดา ที่ทุกคนไม่ควรลืม.....

(นิทานอาเชียน-ประเทศบรูไน นัคโฮดา มานิส ลูกอกตัญญู. 2556 : 23)

ภูเขาทองคำล่องไปตามท้องทะเลจนเห็นหมู่บ้านเล็ก ๆ ริมน้ำแห่งหนึ่งตั้งอยู่
บนฝั่งทะเลด้านตะวันออกเฉียงใต้ ภูเขาทองคำได้เห็นความมีชีวิตชีวาของผู้คนที่

...

(นิทานอาเชียน-ประเทศบรูไน ภูเขาทองคำกับเมล็ดข้าว. 2556 : 7)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเชียนประเทศบรูไนให้ความรู้ ว่า ประเทศบรูไนและประเทศต่าง ๆ อีกหลายประเทศในอาเชียนมีที่ตั้งและภูมิประเทศที่ติดทะเล และมีการเดินทางโดยเรือสำเภาในสมัยโบราณ

นิทานอาเชียน-ประเทศมาเลเซียให้คุณค่าความรู้ว่า ประเทศมาเลเซียมีภูมิประเทศเป็นทะเลดังที่มีก้อนหินใหญ่ ซึ่งเวลาเดินทางด้วยเรือจะต้องผ่านภูเขาภูเขานั้น ดังตัวอย่าง

ณ เมืองบาจอง มีชายหนุ่มผู้หนึ่งอาศัยกับพ่อแม่ฐานะยากจน เขาเป็นคน
ทะเยอทะยานอยากร่ำรวย วันหนึ่งชายหนุ่มร่ำลาผู้บังเกิดเกล้าออกไปเผชิญโชค
ยังต่างแดน

“ข้าจะต้องร่ำรวยกลับมาให้ได้” ชายหนุ่มตั้งใจแน่วแน่ จากนั้นก็ออก
เดินทางไปกับเรือสำเภาลำหนึ่ง

.....เมื่อเรือแล่นมาถึงกลางอ่าว เรือสำเภาของลูกอกตัญญูก็กลายเป็นหินจม
ลงสู่ก้นทะเล วันเวลาผ่านไปบริเวณนั้นก็เกิดเป็นภูเขารูปร่างคล้ายเรือสำเภา
จนถึงทุกวันนี้

(นิทานอาเชียน-ประเทศมาเลเซีย ภูเขาสำเภาหิน. 2555 : 20-23)

โลมาริง เป็นช่างไม้ รุ่งงาม วันหนึ่งเขาได้ขุดเรือขึ้นลำหนึ่ง และสั่งให้เรือ
แล่นออกไป ไม่นานเรือลำนั้นก็ไปหยุดอยู่ที่ทำน้ำของบ้านหลังหนึ่ง...

(นิทานอาเชียน-ประเทศมาเลเซีย เรือวิเศษ. 2556 : 20)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนประเทศมาเลเซียให้ความรู้ว่า ประเทศมาเลเซียมีภูมิประเทศที่ตั้งอยู่ริมทะเล จึงมีก้อนหินใหญ่และเดินทางด้วยเรือ ชาวบ้านจึงมีวิถีชีวิตริมน้ำโดยอาศัยอยู่กับท้องทะเลและเดินทางไปดินแดนอื่น ๆ ทางเรือ

นิทานอาเซียน - ประเทศไทยให้ความรู้ว่า ประเทศไทยมีภูมิประเทศที่เป็นที่ลุ่มมีแม่น้ำ ชาวบ้านอาศัยและทำมาหากินโดยอาศัยอยู่ริมน้ำ ดังตัวอย่าง

วันหนึ่งชาละวันออกล่ามนุษย์เหมือนอย่างเคย บังเอิญเห็นตะเภาแก้วและ
ตะเภาทอง สองพี่น้องลูกสาวท่านเศรษฐีกำลังเล่นน้ำกันอยู่ เกิดหลงรักจึงไผ่เข้าไป
ไปคาบร่างตะเภาทองแล้วดำลงไปยังถ้ำทอง...

(นิทานอาเซียน-ประเทศไทย ไกรทอง. 2556 : 8-9)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนประเทศไทยให้ความรู้ว่า ประเทศไทยและประเทศอื่น ๆ ในอาเซียนมีภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มอยู่ติดแม่น้ำ ชาวบ้านอาศัยอยู่ริมน้ำและใช้สอยน้ำเป็นปกติทุก ๆ วัน

นิทานอาเซียน - ประเทศไทยให้ความรู้ว่า ประเทศไทยมีภูมิประเทศที่ติดทะเล ชาวบ้านอาศัยและทำมาหากินในทะเล ดังตัวอย่าง

กาลครั้งหนึ่ง มีชาย 2 คน อาศัยอยู่ในหมู่บ้านแห่งหนึ่งติดริมทะเล ทั้ง 2
ออกไปหาปลาตามชายทะเลด้วยกันเสมอ

(นิทานอาเซียน-ประเทศไทย ตาอินกับตานา. 2556 : 2)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนแสดงให้เห็นว่าประเทศต่าง ๆ มีภูมิประเทศที่ให้ความรู้ว่า ประเทศไทยมีภูมิประเทศที่ติดทะเล ชาวบ้านมีการทำมาหากินเป็นชาวประมง หาโอกาสได้สะดวก

นิทานอาเซียน-ประเทศเมียนมาร์ เรื่องกำเนิดนางเงือก ให้คุณค่าความรู้เกี่ยวกับลักษณะภูมิศาสตร์ของประเทศเมียนมาร์ โดยได้กล่าวถึง ประเทศในอาเซียนผ่านนิทานโดยกล่าวว่า ประเทศเมียนมาร์มีภูมิประเทศที่ติดกับทะเล และจินตนาการว่ามีนางเงือกที่แสนสวยอาศัยอยู่ในทะเลนั้น เป็นภูมิประเทศที่ธรรมชาติ สวยงาม ดังตัวอย่าง

วันหนึ่งชายชราทำนายว่า จะเกิดฝนตกหนักติดต่อกันหลายวันร่วมเดือน น้ำ
จะท่วมโลกจนบางส่วนจมอยู่ใต้น้ำ...

(นิทานอาเซียน-ประเทศเมียนมาร์ กำเนิดนางเงือก. 2555 : 73)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนให้คุณค่าความรู้เกี่ยวกับลักษณะภูมิศาสตร์ของประเทศอาเซียน ประเทศในอาเซียนดังเช่นประเทศเมียนมาร์มีภูมิประเทศที่อยู่ติดกับทะเล ชาวบ้านได้ตั้งบ้านเรือนและอาศัยอยู่กับท้องทะเลนั้นเป็นเวลายาวนาน

นิทานอาเซียน-ประเทศมาเลเซีย เรื่องตำนานหินรูปช้าง ให้คุณค่าความรู้ว่า ประเทศมาเลเซีย มีภูมิประเทศที่เป็นธรรมชาติ ติดกับธรรมชาติที่เป็นป่า แม่น้ำ สัตว์ทั้งหลายจึงได้มาอาศัยอยู่กัน ดังตัวอย่าง

กาลครั้งหนึ่งมานานแล้ว ในป่าแคว้นซาราวัก มีช้าง 3 ตัว...

พวกมันจะทำตัวเป็นเจ้าของแม่น้ำ เมื่อยามที่พวกมันลงเล่นน้ำก็จะไม่ยอมให้ สัตว์อื่นมาลงน้ำ หรือดื่มกินในบริเวณนี้เลย

(นิทานอาเซียน-ประเทศมาเลเซีย ตำนานหินรูปช้าง. 2556 : 1-3)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนให้คุณค่าความรู้เกี่ยวกับลักษณะภูมิศาสตร์ของประเทศในอาเซียน ผู้อ่านได้รับรู้ว่า ประเทศในอาเซียนแต่ละประเทศมีภูมิประเทศที่อยู่ติดกับป่า และแม่น้ำ เป็นสภาพความเป็นอยู่ที่เป็นธรรมชาติ

นิทานอาเซียน-ประเทศมาเลเซีย เรื่องกระจกกบยักษ์ ให้คุณค่าความรู้ว่า ประเทศมาเลเซีย มีภูมิประเทศที่ติดกับทะเล มีป่าเขาที่สัตว์ทั้งหลายได้มาอาศัย ดังตัวอย่าง

วันหนึ่ง สัตว์ทั้งหมดชวนกันไปลากอวนในทะเล ลากอวนครั้งแรกได้ปลา มากมาย จึงเอาปลามากองไว้ที่ชายหาด

(นิทานอาเซียน-ประเทศมาเลเซีย กระจกกบยักษ์. 2555 : 123)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนให้คุณค่าความรู้เกี่ยวกับลักษณะภูมิศาสตร์ของประเทศอาเซียน ผู้อ่านได้รับรู้ว่า ประเทศอาเซียนมีภูมิประเทศที่อยู่ติดกับป่าและทะเล เป็นสภาพความเป็นอยู่ในธรรมชาติ

นิทานอาเซียน-ประเทศลาวให้คุณค่าความรู้เกี่ยวกับลักษณะภูมิศาสตร์ของประเทศอาเซียนที่กล่าวว่า ประเทศลาวมีภูมิประเทศที่ติดกับภูเขา เป็นที่ที่ธรรมชาติและสวยงามมาก ดังตัวอย่าง

กาลครั้งหนึ่ง มีนางยักษ์คนหนึ่งชื่อนางกินนา อาศัยอยู่ในบ้านหลังใหญ่

ใกล้ภูเขา

(นิทานอาเซียน-ประเทศลาว ภูท้าวภูนาง. 2556 : 1)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนประเทศลาวให้คุณค่าความรู้แก่ผู้อ่านผ่านตัวอย่าง นิทานที่ถ่ายทอดว่า ภูมิประเทศของประเทศลาว กับสภาพความเป็นอยู่ที่เป็นธรรมชาติและตั้งถิ่นฐาน อยู่ติดกับภูเขาที่สวยงาม

นิทานอาเซียน-ประเทศฟิลิปปินส์ให้คุณค่าความรู้เกี่ยวกับการวางตัวให้เข้ากับธรรมชาติ แสดงว่าภูมิประเทศของประเทศอาเซียนอยู่ในที่โล่ง มองเห็นท้องฟ้าและพระอาทิตย์ พระจันทร์ ดวงดาว เต็มท้องฟ้า ดังตัวอย่าง

นานมาแล้วบนสวรรค์มีดวงอาทิตย์ที่หลงไหลในความงามของแสงจันทร์ และดวงจันทร์ก็หลงรักความเจิดจ้าของแสงอาทิตย์ เมื่อใดก็ตามที่ดวงอาทิตย์

เดินทางไปหาดวงจันทร์ ท้องฟ้าบนโลกก็จะมีดมิดกลายเป็นกลางคืนที่เงียบสงบ
 “ ขำรักเจ้ายิ่งนัก ” ดวงอาทิตย์บอกรักดวงจันทร์ทุกค่ำเช้า ไม่นานทั้งสองก็ตกลง
 ลงแต่งงานกัน ต่อมาดวงจันทร์ก็ได้ให้กำเนิดดวงดาวแสนมากมาย ส่องแสง
 สุกสกาวเต็มท้องฟ้า

(นิทานอาเซียน-ประเทศฟิลิปปินส์ ดาวกับเดือน. 2555 : 17)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนประเทศฟิลิปปินส์ได้ให้คุณค่าด้านความรู้ เกี่ยวกับ
 ที่ตั้งถิ่นฐานในแถบศูนย์สูตร มีธรรมชาติ ฤดูกาล ฯลฯ ภูมิประเทศที่เป็นธรรมชาติ มีท้องฟ้า เปิดโล่ง
 โดยสร้างเรื่องราวความเป็นมาของดาวได้น่าสนใจ

นิทานอาเซียน-ประเทศเมียนมาร์ให้คุณค่าความรู้เกี่ยวกับลักษณะภูมิศาสตร์ของประเทศ
 เมียนมาร์ว่า ภูมิประเทศที่ติดกับป่าที่เป็นธรรมชาติ สัตว์ทั้งหลายอาศัยอยู่ที่นั่นกัน ดังตัวอย่าง

นานมาแล้ว มีกวางทองตัวหนึ่งอาศัยอยู่ในป่าที่เป็นเขตปกครองของพระราชวัง...

(นิทานอาเซียน-ประเทศเมียนมาร์ กวางทอง. 2555 : 79)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานเมียนมาร์ให้คุณค่าความรู้เกี่ยวกับลักษณะภูมิศาสตร์ของ
 ประเทศอาเซียน ดังเช่นประเทศเมียนมาร์มีภูมิประเทศที่อยู่ติดกับป่า และเป็นเขตที่มีสัตว์สวยงาม
 คือกวาง

นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา เรื่องหมาป่ากับกุ่มฝอย ให้คุณค่าความรู้ว่า ประเทศกัมพูชามี
 ภูมิประเทศที่เป็นเป็นธรรมชาติ ติดกับป่า บึงน้ำ มีสัตว์หลายชนิดได้มาอาศัยอยู่ด้วยกัน ดังตัวอย่าง

ในฤดูแล้งชายป่าแห่งหนึ่ง มีหมาป่าเดินทางมาหาอาหารมาถึงบึงน้ำ...

(นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา หมาป่ากับกุ่มฝอย. 2556 : 2)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนให้คุณค่าความรู้เกี่ยวกับลักษณะภูมิศาสตร์ของ
 ประเทศอาเซียนว่า ประเทศอาเซียนมีภูมิประเทศที่อยู่ติดกับป่า มีแอ่งน้ำในป่าให้สัตว์ต่าง ๆ ที่ต้อง
 อาศัยอยู่กับน้ำอยู่ที่นั่นได้ สอดคล้องกับ นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา เรื่องสุนัขจิ้งจอกผู้หิวโซ
 ภูมิประเทศที่เป็นธรรมชาติ ดังตัวอย่าง

สุนัขจิ้งจอกผอมโซตัวหนึ่ง เดินผ่านบึงที่แห้งจนเหลือแต่โคลนตม ในบึงมี

กุ่ม หอย ปู ปลามากมาย

(นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา สุนัขจิ้งจอกผู้หิวโซ. 2556 : 1)

นิทานอาเซียน-ประเทศเวียดนาม เรื่องสิงโตกับกระต่าย ให้คุณค่าความรู้ว่า ประเทศอาเซียน
 มีภูมิประเทศที่เป็นธรรมชาติ ติดกับทะเล มีสัตว์หลายชนิดได้มาอาศัยอยู่กัน ดังตัวอย่าง

สิงโต ราชานแห่งสัตว์บนพื้นดิน ออกไปเดินเล่นนอกถ้ำที่อาศัย มันเดินเตลิด

ไปเที่ยวแถวชายหาด...

(นิทานอาเซียน-ประเทศเวียดนาม เรื่องสิงโตกับกระต่าย. 2555 : 55)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนให้คุณค่าความรู้เกี่ยวกับลักษณะภูมิศาสตร์ของประเทศอาเซียนว่า ประเทศอาเซียนมีภูมิประเทศที่อยู่ติดกับป่าและทะเล ผู้คนที่อาศัยอยู่แถวนั้นมีชีวิตที่สะดวกสบาย

สรุปว่า นิทานอาเซียนให้คุณค่าด้านการให้ความรู้เรื่องเกี่ยวกับภูมิศาสตร์ของประเทศในกลุ่มอาเซียนแก่ผู้อ่านอย่างชัดเจน ให้ผู้อ่านได้เข้าใจว่าคนอาเซียนตั้งถิ่นฐานมีบ้านเรือน ความเป็นอยู่ที่เป็นธรรมชาติ เช่น ติดกับแม่น้ำ ทะเล ภูเขา และป่า มีการเดินทางด้วยเรือเป็นหลัก มีชีวิตความเป็นอยู่ และการทำมาหากิน สัมพันธ์กับลักษณะภูมิประเทศ นอกจากนั้น ยังให้ความรู้เรื่องการรู้จักสังเกตธรรมชาติของคนในประเทศอาเซียนที่อยู่ใกล้ชิดกับธรรมชาติ

4.1.2 ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ

ชาวอาเซียนมีอาชีพที่เหมาะสมกับลักษณะภูมิประเทศของประเทศตน เพราะภูมิประเทศที่เป็นธรรมชาติ มีความอุดมสมบูรณ์ จึงช่วยให้ชาวอาเซียนมีอาชีพที่มั่นคง และในนิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทยก็ได้เสนอถึงการประกอบอาชีพหลายแบบของชาวอาเซียน เช่น เป็นชาวประมง เป็นชาวนา ทำไร่ทำสวน ตัวอย่างเช่น นิทานเรื่อง *ตาดินกับตานา (ไทย) เกือบอ้อยในป่า (บรูไน) พระราชาเสวยแกลบ (เมียนมาร์)* มีรายละเอียดดังนี้

1.1) การทำอาชีพประมง

นิทานอาเซียน-ประเทศไทย เรื่องตาดินกับตานา ให้ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพของคนไทยว่า คนไทยที่อยู่อาศัยติดกับทะเลจะทำอาชีพประมง ดังตัวอย่าง

กาลครั้งหนึ่ง มีชาย 2 คน ชื่อ “ตาดิน” กับ “ตานา” อาศัยอยู่ในหมู่บ้านแห่งหนึ่งติดริมทะเล ทั้ง 2 ออกไปหาปลาตามชายทะเลด้วยกันเสมอ หากคนไหนได้ปลาน้อยหรือไม่พอ อีกคนที่ทำได้ก็จะแบ่งให้ เป็นอย่างนี้ทุกครั้ง ทั้งคู่อยู่กันแบบมีความสุขตามประสาเพื่อนที่ดีต่อกัน

(นิทานอาเซียน-ประเทศไทย ตาดินกับตานา. 2556 : 1)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนให้ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพของคนในประเทศอาเซียนที่อาศัยอยู่ใกล้กับท้องทะเล และทำอาชีพจับปลา มาเลี้ยงชีวิตและครอบครัว โดยใช้ชีวิตอย่างมีความสุข

1.2) การทำอาชีพเกษตรกรรม

ภูมิประเทศของประเทศอาเซียนเป็นธรรมชาติที่เหมาะสมกับการนำมาสอนหรือการปลูกพืชต่าง ๆ ดังปรากฏเรื่องราวในนิทานอาเซียน ดังนี้

นิทานอาเซียน-ประเทศบรูไน เรื่อง*เกือบอ้อยในป่า* ให้ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ดังตัวอย่าง

สามีภรรยาคนหนึ่งอยู่กินมานาน ฝ่ายภรรยา มักจะหัวเสียกับความไม่เอา
ไหนของสามีอยู่เสมอ วันหนึ่งภรรยาให้สามีเข้าไปเก็บอ้อยในป่าเพื่อนำมาขายที่
ตลาดท่าหน้า

(นิทานอาเซียน-ประเทศบรูไน เก็บอ้อยในป่า. 2555 : 12)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานประเทศอาเซียนให้ความรู้เกี่ยวกับ
การประกอบอาชีพของคนในประเทศบรูไนว่า ทำอาชีพทำไร่ แล้วนำผลผลิตไปขายเป็นรายได้ที่จะ
นำมาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน

นิทานอาเซียน-ประเทศเมียนมาร์ เรื่อง *พระราชสาวยกลบ* ให้คุณค่าความรู้
เกี่ยวกับการประกอบอาชีพเป็นชาวนาปลูกข้าว ดังตัวอย่าง

พระองค์ได้ทอดพระเนตรหญิงชราซึ่งกำลังตำข้าวเปลือกอยู่ เปลือกข้าวที่
หญิงชราขว้างทิ้งหลังจากที่แกตำข้าวเสร็จแล้วส่งกลิ่นหอมหวานยิ่งนัก

(นิทานอาเซียน-ประเทศเมียนมาร์ พระราชสาวยกลบ. 2556 : 4)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานประเทศอาเซียนให้คุณค่าความรู้เกี่ยวกับ
การประกอบอาชีพของชาวเมียนมาร์ คนในอาเซียนทำนา ปลูกข้าว แล้วนำข้าวมาสี เอาเปลือกออก
เป็นแกลบ

สรุปว่า นิทานอาเซียนให้คุณค่าความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพของชาวอาเซียน
ให้ผู้อ่านได้เห็นอย่างชัดเจนว่า ชาวอาเซียนมีอาชีพทำการเกษตร ปลูกพืชไว้บริโภค และจับปลามาเป็น
อาหาร ชาวอาเซียนจึงมีอาชีพที่มั่นคง มีชีวิตประจำวันที่ค่อนข้างสะดวกสบายและอยู่อย่างมีความสุข

4.1.3 ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมอาเซียน

ประเทศอาเซียนมีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์อย่างชัดเจนและน่าสนใจ เช่น วัฒนธรรมอาหาร
การกินและความเชื่อ ในนิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทยก็ได้ถ่ายทอดวัฒนธรรมของประเทศ
อาเซียนที่ให้ความรู้คนในอาเซียนทางด้านอาหารการกินและความเชื่อ ได้แก่ นิทานเรื่อง ตำนานขนมครก
หลวงตาฉันท์ไก่ (ไทย) และหลวงตาเขลากับศิษย์เจ้าเล่ห์ (กัมพูชา) ทั้งหมด 3 เรื่อง

1) อาหารการกิน

วัฒนธรรมด้านอาหารการกินของคนในประเทศอาเซียนมีเล่าเรื่องในนิทานเรื่อง
ตำนานขนมครก ดังตัวอย่าง

นิทานอาเซียน-ประเทศไทย เรื่อง *ตำนานขนมครก* ได้ให้ความรู้เรื่องความรู้เกี่ยวกับ
วัฒนธรรมด้านอาหารการกินของคนอาเซียนที่รับประทานแป้ง น้ำตาลและกะทิ ซึ่งมีมากมาย
โดยกล่าวถึงขนมที่เรียกว่า ขนมครก เป็นวัฒนธรรมของชาวไทย เป็นขนมที่ทำด้วยผลผลิตในภูมิภาค
อาเซียน ดังตัวอย่าง

ตั้งแต่นั้นมาอนุสรณ์แห่งความรักที่กระทำสืบทอดกันมาจนเป็นประเพณี
ทุกแรม 6 ค่ำ เดือน 6 ชาวบ้านที่ศรัทธาในความรักของกะทิกับแม่แป้ง ก็จะตื่น
แต่เช้ามีดเข้าครัวเพื่อทำขนมหวานปรุงจากแป้งและกะทิ....ขนมนี้จึงถูกเรียกขาน
กันในนาม “ขนมแห่งความรัก” ต่อมาถูกเรียกย่อ ๆ ว่า “ขนมครก” นั่นเอง

(นิทานอาเซียน-ประเทศไทย ตำนานขนมครก. 2556 : 23)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานไทยได้ให้คุณค่าด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิต
ที่เป็นวัฒนธรรมด้านอาหารการกิน ซึ่งปรุงจากแป้ง น้ำตาล กะทิ

2) ความเชื่อ

นิทานอาเซียนได้ให้ความรู้ว่า คนอาเซียนมีความเชื่อเกี่ยวกับศาสนาและความเชื่อ
ดังตัวอย่าง

2.1) ความเชื่อด้านการนับถือศาสนาพุทธ

ความเชื่อด้านการนับถือศาสนาพุทธในนิทานอาเซียนจะเห็นได้อย่างชัดเจน
ในนิทานเรื่อง *หลวงตาฉันท์ไก่* (ไทย) *หลวงตาเขลากับศิษย์เจ้าเล่ห์* (กัมพูชา) ทั้งหมด 2 เรื่อง
ดัง
ตัวอย่าง

นิทานอาเซียน-ประเทศไทย เรื่อง *หลวงตาฉันท์ไก่* ให้ความรู้ ว่า คนไทยนับถือ
ศาสนาพุทธ มีวัด พระ และเณร ดังตัวอย่าง

ที่วัดเล็ก ๆ แห่งหนึ่ง มีเณรน้อยรูปหนึ่งทำหน้าที่คอยรับใช้หลวงตาอย่าง
ขยันขันแข็งทุกวัน แต่ด้วยยังเด็กก็มักแอบเล่นซ่อนอยู่เสมอ วันหนึ่งมีญาติโยม
นิมนต์หลวงตาไปฉันเพลที่บ้าน ท่านจึงฝากให้เณรน้อยดูแลกุฏิแทน

(นิทานอาเซียน-ประเทศไทย *หลวงตาฉันท์ไก่*. 2555 : 8)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนสะท้อนให้เห็นความเชื่อให้คุณค่า
ความรู้ว่า คนของอาเซียนส่วนหนึ่งนับถือศาสนาพุทธ จึงมีพระและเณร แม้ว่าจะเคารพนับถือแต่ก็มัก
นำมาล้อเล่นโดยแต่งเป็นนิทานที่เป็นเรื่องที่ตลกขบขัน

นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา เรื่อง *หลวงตาเขลากับศิษย์เจ้าเล่ห์* ให้ความรู้
ความเชื่อศาสนาพุทธของคนในอาเซียนเช่นเดียวกัน แสดงถึงความเชื่อในการนับถือศาสนาพุทธ มีวัด
พระ และเณร และนำมาแต่งเป็นนิทาน ดังตัวอย่าง

วันหนึ่งหลวงตาจำต้องขี่ช้างไปตลาดกับศิษย์ลูกวัด เพื่อหาซื้ออาหารมาฉัน
เมื่อถึงตลาดหลวงตาสั่งให้ศิษย์ไปเลือกซื้อของกินที่สามารถเก็บไว้ได้นาน

(นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา *หลวงตาเขลากับศิษย์เจ้าเล่ห์*. 2555 : 4)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนให้คุณค่าความรู้เกี่ยวกับความเชื่อ ว่า คนอาเซียนนับถือศาสนาพุทธ จึงได้สร้างวัดต่าง ๆ เป็นการบำรุงศาสนาให้มั่นคง และวัฒนธรรมที่ดั่งามนี้ก็ได้สืบทอดมาจนถึงปัจจุบันนี้ ทำให้ชาวกัมพูชาอยู่อย่างมีความสุข

สรุปได้ว่า นิทานอาเซียนให้คุณค่าความรู้เกี่ยวกับความเชื่อของชาวอาเซียน ผู้อ่านได้รู้ว่า ชาวอาเซียนเป็นกลุ่มคนที่มีความเชื่อและการนับถือศาสนาพุทธ มีการสร้างวัดเคารพ ศรัทธาพระ และสองฝ่ายก็ได้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

2.2) ความเชื่อเทพเจ้า

ความเชื่อเทพเจ้าในนิทานอาเซียนได้เสนออย่างชัดเจนในนิทานเรื่อง *ท้าวเตียน* (ไทย) *ตือทีกบนางฟ้า* (เวียดนาม) *สงครามขอฝน* (กัมพูชา) *ตำนานอิกา* (อินโดนีเซีย) ทั้งหมด 4 เรื่อง ดังตัวอย่าง

นิทานอาเซียน-ประเทศไทย เรื่อง *ท้าวเตียน* ให้ความรู้เกี่ยวกับความเชื่อด้านความเชื่อเรื่องเทพเจ้า จึงได้แต่งขึ้นเป็นนิทาน ดังตัวอย่าง

“ดูสิ ! พวกเจ้าสร้างความสะดวกร้อนไปทั่ว...ข้าจะสาปพวกเจ้าให้กลายเป็นหินเดี๋ยวนี้” พระอิศวรขึ้นัวไปที่ยักษ์วัดแจ้งและยักษ์วัดโพธิ์ สิ้นเสียงพระอินทร์ ยักษ์ทั้งคู่ก็กลายเป็นรูปปั้นหิน

(นิทานอาเซียน-ประเทศไทย *ท้าวเตียน*. 2555 : 4)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนให้ความรู้เกี่ยวกับความเชื่อเกี่ยวกับอำนาจเหนือธรรมชาติโดยนับถือเทพเจ้า เทพเจ้ามีอำนาจและมีพลังพิเศษ สามารถนำมาจัดการและลงโทษพวกคนที่ทำผิดหรือทำสิ่งร้ายต่อชาวบ้าน เป็นอิทธิพลจากศาสนาพราหมณ์ที่มีเทพเจ้าผู้ยิ่งใหญ่คือ พระอิศวร

นิทานอาเซียน-ประเทศอินโดนีเซีย เรื่อง *ตำนานอิกา* ให้ความรู้เกี่ยวกับความเชื่อเรื่องเทพเจ้าว่า เทพเจ้าเป็นคนที่มีความอำนาจมาก จึงได้แต่งขึ้นเป็นนิทาน ดังตัวอย่าง

เทพเจ้าแห่งสายฝนจึงได้รู้ความจริงว่า สารรักของตนถูกแอบเปลี่ยนข้อความในจดหมาย เพราะความสะเพร่าของอิกาที่เห็นแก่กินเพียงตัวเดียว

เทพเจ้าแห่งสายฝนจึงลงโทษอิกาด้วยการสาปให้ขนร่างกายทุกส่วนของอิกาเป็นสีดำเพื่อประจานความผิด และเนรเทศไม่ให้อยู่บนสวรรค์อีก อิกาจึงมีร่างกายและขนสีดำสนิท จนถึงทุกวันนี้...

(นิทานอาเซียน-ประเทศอินโดนีเซีย *ตำนานอิกา*. 2556 : 22-23)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียน ให้ความรู้เกี่ยวกับความเชื่อเรื่องเทพเจ้าตามศาสนาพราหมณ์ว่า เทพเจ้ามีอำนาจและมีพลังพิเศษ สามารถจัดการและลงโทษพวกคนที่ทำผิดหรือทำสิ่งร้ายต่อคนอื่น ตามหลักการทำชั่วย่อมได้ชั่ว

สรุปว่า นิทานอาเซียนให้คุณค่าความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของประเทศอาเซียนทั้งด้านอาหารการกินและด้านความเชื่อจากศาสนาสำคัญในภูมิภาคนี้ คือ ศาสนาพุทธและศาสนาพราหมณ์ ผู้อ่านได้เข้าใจในวัฒนธรรมของประเทศอาเซียนได้ดีมากยิ่งขึ้น

4.1.4 ความเข้าใจเกี่ยวกับค่านิยม

ในประเทศอาเซียนมีค่านิยมหลากหลายอย่าง และในนิทานอาเซียนก็ได้แสดงออกมาอย่างชัดเจน เช่น ค่านิยมการยอมรับคนที่มีกิริยาท่าทางที่เรียบร้อย ค่านิยมว่าลักษณะภายนอกไม่สำคัญเท่าจิตใจภายใน ค่านิยมการยกย่องคนเก่งและคนฉลาด ค่านิยมเกี่ยวกับความรัก ฯลฯ ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ค่านิยมการมีมารยาทที่ดี

นิทานอาเซียนที่เสนอประเด็นเรื่องการยอมรับคนที่มีกิริยามารยาทที่เรียบร้อย ดังตัวอย่างนิทานเรื่อง สามเกลอเต๋อเต๋อ (เมียนมาร์) ดังนี้

นิทานอาเซียน-ประเทศเมียนมาร์ เรื่องสามเกลอเต๋อเต๋อ ให้ความรู้เกี่ยวกับค่านิยมเรื่องการยอมรับคนที่มีกิริยามารยาทที่เรียบร้อยว่า ประเทศเมียนมาร์ยอมรับคนที่มีกิริยามารยาทที่เรียบร้อย จึงได้แต่งตั้งเป็นนิทาน ดังตัวอย่าง

ณ หมู่บ้านแห่งหนึ่งมีเด็กน้อย 3 คน เป็นเพื่อนรักกัน ทั้งสามไม่ชอบดูแลความสะอาดร่างกายของตัวเอง คนหนึ่งมีน้ำมูกย้อยอยู่เสมอ ใคร ๆ จึงเรียกว่า **เจ้าขี้มูกย้อย** อีกคนตาและมือมีแมลงหวี่ตอมตาตลอดเวลา ชาวบ้านจึงเรียกว่า **เจ้าตาและ** ส่วนคนสุดท้ายชื่อว่า **เจ้าคันคะเยอ** เพราะต้องเกาหิดตามตัวไม่หยุด ทำยุกยิกทั้งวัน ทั้งสามวิ่งเล่นด้วยกันเป็นประจำ อยู่มาวันหนึ่งเจ้าขี้มูกย้อยก็เสนอขึ้นว่า

“เฮลละ เห็นทีข้าจะเลิกทำนิสัยแย ๆ อย่างป้ายขี้มูกนี้เสียที”

“ดีทีเดียว ต่อไปนี้ข้าก็จะเลิกปิดไล่แมลงหวี่ที่มาตอมตาเหมือนกัน ”

เจ้าตาและแวตตามุ่งมั่น

เจ้าคันคะเยอเห็นเพื่อนทั้งสองตั้งใจเช่นนั้นก็ไม่อยากน้อยหน้า จึงพูดขึ้นว่า

“งั้นข้าก็จะเลิกเกาหิด ไม่ว่าจะรู้สึกคันแค่ไหนก็ตาม”

(นิทานอาเซียน-ประเทศเมียนมาร์ สามเกลอเต๋อเต๋อ. 2555 : 24)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนให้ความรู้เกี่ยวกับค่านิยมเรื่องการยอมรับคนที่มีกิริยามารยาทที่เรียบร้อยว่า การมีกิริยามารยาทที่เรียบร้อยจะเป็นที่ยอมรับ คนที่มีกิริยาไม่ดีพอก็คิดจะแก้ไขกิริยาท่าทางของตนเอง จะได้เข้าสู่สังคมได้อย่างง่าย

2) ค่านิยมการยกย่องคนเก่ง

นิทานอาเซียนที่เสนอประเด็นเรื่องการชื่นชมคนเก่งคือเป็นผู้มีพลัง แข็งแรง ฉลาดฉลาด ได้แก่ นิทานเรื่อง *বাদังผู้ทรงพลัง แแบกภูเขา* (สิงคโปร์) *ซาร่ากับยักษ์ กระจกเจ้าปัญญา เต็กน้อยเจ้าปัญญา* (อินโดนีเซีย) *หมากกับกุ่มฝอย สุนัขจิ้งจอกผู้หิวโซ* (กัมพูชา) *กระจกหัวใสกับเสือ เชื้อซ่า กระจกกับยักษ์* (มาเลเซีย) *สิงโตกับกระต่าย* (เวียดนาม) *กวางทอง* (เมียนมาร์) *ราชาแห่งป่า* (บรูไน) ทั้งหมด 12 เรื่อง ดังตัวอย่าง

นิทานอาเซียน-ประเทศสิงคโปร์ เรื่อง *বাদังผู้ทรงพลัง* ให้ความรู้ค่านิยมของประเทศสิงคโปร์ว่า ประเทศสิงคโปร์ชื่นชมคนเก่งที่มีพลังและแข็งแรง จึงได้แต่งตั้งขึ้นเป็นนิทานดังตัวอย่าง

বাদังคงทำงานต่อไปในป่า แต่เพราะกำลังมหาศาลของเขานั้นเอง เขาสามารถทำงานที่เคยใช้เวลาแรมวันแรมเดือนเสร็จภายใน 2-3 นาที...

ชื่อเสียงของเขาโด่งดังไปทั่ว จนวันหนึ่ง ราชยา พระราชาแห่งแคว้นลิงคปุระชื่นชมในความสามารถ จึงได้ชักชวนให้เขามาอยู่รับใช้ราชการวัง บาดังเขาทำประโยชน์ให้แก่ ราชยา หลายต่อหลายครั้ง จนทำให้เขามีชื่อเสียงมากขึ้นเรื่อย ๆ

(นิทานอาเซียน-ประเทศสิงคโปร์ บาดังผู้ทรงพลัง. 2556 : 6-8)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนให้คุณค่าความรู้ว่าประเทศสิงคโปร์นิยมชื่นชมคนเก่งและยอมรับผู้มีพลัง แข็งแรงในการทำงาน

นิทานอาเซียน-ประเทศสิงคโปร์ เรื่อง *แบกภูเขา* ให้ความรู้ว่าคุณอาเซียนยอมรับยกย่องคนเก่ง แข็งแรง มีพลัง ดังตัวอย่าง

“กระหม่อมมีกำลังมหาศาล แบกภูเขาทั้งลูกไว้บนศีรษะได้ อยากจะเป็นข้ารับใช้ฝ่าพระบาทพะยะค่ะ”

ราชยาทรงครุ่นคิด ก่อนจะตรัสไปว่า “ดีมาก ข้าจะให้ทองคำหนึ่งเหรียญแก่เจ้าเป็นการตอบแทน” จากนั้นพระองค์ก็ทรงมอบหมายงานให้เขาทันที

(นิทานอาเซียน-ประเทศสิงคโปร์ แแบกภูเขา. 2555 : 36)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนให้คุณค่าความรู้เกี่ยวกับค่านิยมว่าประเทศสิงคโปร์มีค่านิยมชื่นชมคนเก่งที่เป็นคนมีพลังแข็งแรง พวกเขาเป็นคนที่ชาวประเทศสิงคโปร์ยอมรับและชื่นชอบเป็นอย่างมาก

นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา เรื่อง *หมาป่ากับกุ่มฝอย* มีเหตุการณ์ที่หมาป่าคิดจะกินพวกกุ่มปลา แต่กลับมาถูกกุ่มฝอยหลอก หมาป่าโกรธแค้นอย่างไรก็ทำอะไรพวกกุ่ม ปลาไม่ได้ จึงได้แต่งตั้งขึ้นเป็นนิทานสะท้อนค่านิยมของชาวอาเซียน ดังตัวอย่าง

“เดี๋ยวก่อนท่านหมาป่า ! ถ้าจะกินพวกเราให้อร่อย ท่านน่าจะเอาพวกเรา ไปล้างโคลนออกให้ตัวเกลี้ยงซะก่อนนะ !”

เมื่อกึ่ง หอย ปู ปลา ย้ายกันมาหมดแล้ว หมาป่าก็คิดว่าคราวนี้ล่ะจะได้กิน ให้อิ่มเสียที.....แต่ทันใดนั้นเองสัตว์ทั้งหมดที่หมาป่าพามากก็พร้อมกันดำน้ำหายไป หมดไปในพริบตา

ทั้งให้เจ้าหมาป่านอนโมโหเป็นเดือนเป็นแค้นที่เพิ่งรู้ว่าตัวเองโดนหลอกใช้ ทั้งหมดเป็นเพราะความโลภมากและความโง่เขลาของมันนั่นเอง

(นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา หมาป่ากับกึ่งฝอย. 2556 : 5-9)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนให้ความรู้เกี่ยวกับค่านิยมของประเทศ กัมพูชาว่า ประเทศกัมพูชามอบรับและชื่นชมคนเก่งที่มีความเฉลียวฉลาด และคนเหล่านี้มักจะประสบความสำเร็จโดยใช้ปัญญาแก้ปัญหาในชีวิต

นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา เรื่องสุนัขจิ้งจอกผู้หิวโซ มีเหตุการณ์ที่สุนัขจิ้งจอก คิดจะกินพวกกึ่งปลา แต่กลับมาถูกกึ่งฝอยหลอก สุนัขจิ้งจอกโกรธแค้นอย่างไรก็ทำอะไรพวกกึ่ง ปลา ไม่ได้ จึงได้แต่งขึ้นเป็นนิทาน ดังตัวอย่าง

สุนัขจิ้งจอกโกรธจัดที่ถูกหลอก จึงไปชวนงูเหลือมให้มานอนล้อมบึงไว้เป็น ทำนบกั้นน้ำ ส่วนข้าง ควาย เลือ และสัตว์น้อยใหญ่ต่าง ๆ มาช่วยกันวิดน้ำในบึง ขึ้นมา เพื่อจะได้จับพวกกึ่ง หอย ปู...

กระต่ายน้อยใช้เวลาคิดอยู่ครู่หนึ่งก็พูดขึ้นว่า “ข้ารู้แล้วว่า จะช่วยพวกท่านได้ อย่างไร”

สัตว์ทั้งหลายที่กำลังวิดน้ำอยู่เมื่อได้ยินก็ตกใจกลัวสุดขีด พวกมันวิ่งหนีกระเจิง ไปคนละทิศละทางอย่างรวดเร็ว ในที่สุด กึ่ง หอย ต่าง ๆ ในบึงก็รอดชีวิตมาได้ด้วย เชาว์ปัญญาของกระต่ายน้อย

(นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา สุนัขจิ้งจอกผู้หิวโซ. 2555 : 6-7)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนให้ความรู้เกี่ยวกับค่านิยมของประเทศ กัมพูชาว่า ประเทศกัมพูชามอบรับและชื่นชมคนเก่งที่มีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และคนเหล่านี้มักจะประสบความสำเร็จ

นิทานอาเซียน-ประเทศมาเลเซีย เรื่องกระจกภัยภัย มีเหตุการณ์ที่ยักษ์เกรซโมย ปลาต่าง ๆ ที่พวกสัตว์จับมา แต่ในที่สุด กระจกได้ใช้ปัญญาของตนทำให้ยักษ์หลงเชื่อและถูกหลอกใช้ ติดอยู่ในหลุมบ่อ จึงได้แต่งขึ้นเป็นนิทาน ดังตัวอย่าง

“เพื่อนกระจงของเราฉลาดมาก แม้จะตัวเล็กนิดเดียวก็ใช้ปัญญาหลอกเจ้า
ยักษ์ดีดอยู่ในหลุมบ่อได้ ปล่อยมันอดตายอยู่ในนั้นแหละ พวกสัตว์อื่น ๆ จะได้
ปลอดภัยจากยักษ์เกเรตนนี้”

(นิทานอาเซียน-ประเทศมาเลเซีย กระจงกับยักษ์. 2555 : 127)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนให้ความรู้เกี่ยวกับค่านิยมของประเทศ
มาเลเซียว่า ประเทศมาเลเซียยอมรับและชื่นชมคนเก่งที่มีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหาต่าง ๆ
ที่เกิดขึ้น สุดท้ายคนเหล่านี้ก็ประสบความสำเร็จตามที่คาดไว้

สรุปว่า นิทานอาเซียนให้ความรู้เกี่ยวกับค่านิยมต่าง ๆ เช่น การยอมรับคนที่มี
กิริยาท่าทางที่เรียบร้อย เป็นมารยาทที่แสดงออกในสังคม การชื่นชมคนเก่งเป็นผู้ที่มีพลัง แข็งแรง
คนที่มีเฉลียวฉลาด และบอกให้ผู้อ่านได้รู้ด้วยว่า จะดูจากลักษณะภายนอกอย่างเดียวไม่ได้ ต้องดู
ภายในจิตใจด้วย โดยเฉพาะการกระทำ เช่น มีความขยัน ความพยายาม ต่อสู้กับปัญหาอุปสรรค
ซึ่งจะประสบความสำเร็จตามที่ต้องการเป็นแน่

3) ค่านิยมการมีจิตใจที่ดี

นิทานอาเซียนที่เสนอประเด็นเรื่องลักษณะภายนอกไม่สำคัญเท่ากับการมีจิตใจ
ที่ดี ได้แก่ นิทานเรื่องเจ้าหัวไม่มีตัวผจญภัย (เมียนมาร์) ดังตัวอย่าง

นิทานอาเซียน-ประเทศเมียนมาร์ เรื่องเจ้าหัวไม่มีตัวผจญภัย ให้คุณค่าความรู้
เกี่ยวกับค่านิยมว่า ลักษณะภายนอกไม่สำคัญเท่าจิตใจภายใน โดยกล่าวว่าตัวละครเกิดมาไม่มีตัว
แต่ก็ประสบความสำเร็จด้วยความเข้มแข็ง ความพยายาม ดังตัวอย่าง

เมื่อเรือสำเภาแวะจอดที่เมืองแห่งหนึ่ง เจ้าหัวไม่มีตัวบังเอิญได้พบกับ
พระธิดารูปงามและเกิดหลงรัก จึงขอให้พ่อค้าเรือสำเภาไปลู่ขอกับเจ้าเมือง
แต่เจ้าเมืองปฏิเสธเพราะเห็นเขาเป็นตัวประหลาด

เจ้าหัวไม่มีตัวจึงร้ายเวทมนตร์เสกกองทัพทหารมารล้อมเมืองไว้ฝ่าย
เจ้าเมืองเห็นดังนั้นจึงยอมยกพระธิดาให้ เพราะเห็นในความสามารถของเขา
หลังจากนั้นเจ้านั้นเจ้าหัวไม่มีตัวก็เนรมิตร่างของตนให้เป็นชายหนุ่มรูปงาม

(นิทานอาเซียน-ประเทศเมียนมาร์ เรื่องเจ้าหัวไม่มีตัวผจญภัย. 2556 : 26-27)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนให้ความรู้เกี่ยวกับค่านิยมที่ว่า ลักษณะ
ภายนอกไม่สำคัญเท่าจิตใจภายใน ไม่ว่าจะรูปร่างภายนอกจะเป็นอย่างไรก็ขอให้จิตใจที่ดี มีความเข้มแข็ง
และมีความพยายามอย่างสูง และก็จะประสบความสำเร็จตามที่ต้องการเช่นกัน

สรุปว่า นิทานอาเซียนให้ความรู้เกี่ยวกับค่านิยมการยอมรับคนที่มีกิริยาท่าทางที่
เรียบร้อย ลักษณะภายนอกไม่สำคัญเท่าจิตใจภายใน ค่านิยมการยกย่องคนเก่งและคนฉลาดอย่าง
ชัดเจนและน่าสนใจ จึงเสริมความรู้และเป็นกำลังใจแก่ผู้อ่านเป็นอย่างมาก จะไม่ว่าเป็นใคร อยู่ที่ใด

จงปรับปรุงตัวเองให้เป็นที่ยอมรับของคนอื่น จะทำให้อยู่ร่วมกับคนอื่นได้และยังจะได้สิ่งที่คุณต้องการอีกด้วย

4.1.5 ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการปกครอง

ในนิทานอาเซียนได้ให้ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการปกครองของประเทศอาเซียนผ่านการเล่าเรื่องนิทานที่ทำให้เข้าใจว่า ประเทศอาเซียนมีการปกครองที่มีพระราชาเป็นผู้นำและยอมรับ เคารพนับถืออย่างสูง ตัวอย่างนิทานอาเซียน เช่น เรื่องพระราชาเสวยแกลบ กวางทอง (เมียนมาร์) เรื่องคำสั่งขุนนาง (เวียดนาม) บาดังผู้ทรงพลัง แบกภูเขา (สิงคโปร์) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

นิทานอาเซียน-ประเทศเมียนมาร์ เรื่องพระราชาเสวยแกลบ ให้คุณค่าความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการปกครองของประเทศในอาเซียนว่า มีการปกครองโดยกษัตริย์ ซึ่งประชาชนจะต้องเคารพนับถือดังตัวอย่าง

*กาลครั้งหนึ่งมีพระราชาผู้ยิ่งใหญ่พระองค์หนึ่งแอบเสด็จพระราชาดำเนินไป
ทั่วพระราชอาณาจักรของพระองค์กับผู้ตามเสด็จคนหนึ่ง*

(นิทานอาเซียน-ประเทศเมียนมาร์ พระราชาเสวยแกลบ. 2556 : 2)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนใช้การปกครองแบบมีพระราชาเป็นผู้นำ ประชาชนรักและเคารพพระราชา ภายใต้การปกครองดูแลของพระราชาประชาชนอยู่อย่างมีความสุข

นิทานอาเซียน-ประเทศเมียนมาร์ เรื่องกวางทอง ให้คุณค่าความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการปกครองของประเทศอาเซียนว่า ประเทศเมียนมาร์มีการปกครองแบบมีพระราชา ซึ่งเป็นคนชั้นผู้นำและมีอำนาจมากที่สุด จึงได้แต่งตั้งเป็นนิทาน ดังตัวอย่าง

นานมาแล้ว มีกวางทองตัวหนึ่งอาศัยอยู่ในป่าที่เป็นเขตปกครองของพระราชา...

(นิทานอาเซียน-ประเทศเมียนมาร์ กวางทอง. 2555 : 79)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า กษัตริย์ของประเทศอาเซียนได้ปกครองดูแลประชาชนอย่างทั่วถึง เพื่อให้ประชาชนมีความสุข

นิทานอาเซียน-ประเทศเวียดนาม เรื่องคำสั่งขุนนาง ให้คุณค่าความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการปกครองว่า จะมีขุนนางเป็นผู้ดูแลทุกข์สุขของประชาชนตามคำสั่งของพระราชา เพื่อให้ประชาชนมีชีวิตที่มีความสุขดังตัวอย่าง

ขุนนางผู้หนึ่งมีหน้าที่ดูแลความสงบเรียบร้อยในเมือง...

(นิทานอาเซียน-ประเทศเวียดนาม เรื่องคำสั่งขุนนาง. 2556 : 32)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนใช้การปกครองแบบมีพระราชาและมีขุนนางประจำท้องถิ่นเป็นผู้นำดูแลประชาชน

นิทานอาเซียน-ประเทศสิงคโปร์ เรื่อง*বাদังผู้ทรงพลัง* ให้ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการปกครองของประเทศไทยว่า ประเทศไทยมีการปกครองแบบมีพระราชา และพระราชาจะเลือกคนที่มีความรู้ความสามารถมาทำงานในตำแหน่งขุนนาง เป็นผู้ที่ประชาชนนับถือและเชื่อฟัง ดังตัวอย่าง

ชื่อเสียงของเขาโด่งดังไปทั่ว จนวันหนึ่ง ราชยา พระราชาแห่งแคว้นลิงคปุระ
ชื่นชมในความสามารถ จึงได้ชักชวนให้เขามาอยู่รับใช้ราชการวัง บาดังเขาทำ
ประโยชน์ให้แก่ราชยา หลายต่อหลายครั้ง จนทำให้เขามีชื่อเสียงมากขึ้นเรื่อย ๆ

(นิทานอาเซียน-ประเทศสิงคโปร์ บาดังผู้ทรงพลัง. 2556 : 8)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนให้ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการปกครองที่มีพระราชา เป็นผู้นำของประเทศชาติหรือประจำท้องถิ่นนั้น ประชาชนรักและเคารพพระราชา ภายใต้การปกครองดูแลของพระราชาประชาชนอยู่อย่างมีความสุข

นิทานอาเซียน-ประเทศสิงคโปร์ เรื่อง*แบกภูเขา* ให้ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการปกครองของประเทศไทยว่า ประเทศไทยมีการปกครองแบบมีพระราชา เป็นผู้ที่ประชาชนนับถือและเชื่อฟัง จึงได้แต่งตั้งเป็นนิทาน ดังตัวอย่าง

กาลครั้งหนึ่งมีนักมวยปล้ำร่างกายกำยำคนหนึ่งมาขอเข้าเฝ้าราชยาจิตรวาลี
“กระหม่อมมีกำลังมหาศาล แบกภูเขาทั้งลูกไว้บนศีรษะได้ อยากจะเป็น
ข้ารับใช้ฝ่าพระบาทพะยะค่ะ”

ราชยาทรงครุ่นคิด ก่อนจะตรัสไปว่า “ดีมาก ข้าจะให้ทองคำหนึ่งเหรียญ
แก่เจ้าเป็นการตอบแทน” จากนั้นพระองค์ก็ทรงมอบหมายงานให้เขาทันที

(นิทานอาเซียน-ประเทศสิงคโปร์ แบกภูเขา. 2555 : 36)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า เนื้อหานิทานอาเซียนสะท้อนลักษณะการปกครองแบบมีพระราชา เป็นผู้นำ ประชาชนรักและเคารพพระราชา มีขุนนาง ข้าราชการทำหน้าที่ดูแลประชาชน ภายใต้การปกครองดูแลของพระราชาและขุนนางต่าง ๆ ประชาชนอยู่อย่างมีความสุข

สรุปได้ว่า นิทานอาเซียนให้ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการปกครองที่มีพระราชา ขุนนางเป็นผู้นำของประเทศชาติหรือประจำท้องถิ่นนั้น พวกเขาเป็นที่ไว้ใจและนับถือของประชาชนทั้งหลาย ด้วยการดูแลของผู้นำและความร่วมมือร่วมใจของประชาชน ทุกคนจึงอยู่อย่างมีความสุข

จากการศึกษาคุณค่าด้านความรู้สรุปว่า นิทานอาเซียนให้ความรู้เกี่ยวกับลักษณะภูมิศาสตร์ การประกอบอาชีพ วัฒนธรรม ค่านิยม และรูปแบบการปกครองของประเทศอาเซียนให้ผู้อ่านอย่างน่าสนใจและชัดเจน ทำให้ผู้อ่านเข้าใจประเทศอาเซียนในหลาย ๆ ด้านได้ดีมากยิ่งขึ้น

4.2 คุณค่าด้านการเป็นเครื่องมือสั่งสอน

นิทานอาเซียนได้มีคุณค่าด้านการเป็นเครื่องมือสั่งสอนการดำเนินชีวิต โดยสอนให้มีคุณธรรม สอนให้รู้จักร่วมมืออยู่กับคนอื่น การเป็นเพื่อน และการเป็นคนดี ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.2.1 การมีคุณธรรม

นิทานอาเซียนที่มีคุณค่าด้านการสั่งสอนเรื่องคุณธรรมในด้านการไม่เอาเปรียบคนอื่น การประหยัด การถ่อมตัว และความกล้าหาญ ดังตัวอย่าง

1) การไม่เอาเปรียบคนอื่น

นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา *กลืนอาหาร* กล่าวว่าเศรษฐีเป็นคนเอาแต่ได้ โลกมาก ไม่ยอมแบ่งของให้ใคร ๆ ง่าย ๆ แม้แต่กลืนอาหาร เมื่อเศรษฐีรู้ว่าชายยากจนสุดกลืนอาหารของตน จึงเกิดความคิดว่าจะไปเอาเรื่องชายยากจน ให้ชายยากจนมาเป็นคนใช้ของตน แต่ในที่สุดก็ไม่สมหวัง ชายยากจนได้อิสรระเหมือนเดิม จึงได้แต่งงานเป็นนิทาน ดังความว่า

กาลครั้งหนึ่ง มีชายยากจนคนหนึ่งอาศัยอยู่ใกล้บ้านเศรษฐี โดยปลูกเป็นกระท่อมเล็ก ๆ เขาจะย้ายกระท่อมที่พำนักนั้นตามทิศทางลม เพื่อที่ชายผู้นี้จะได้คอยสูดกลิ่นอาหารที่มาจากบ้านเศรษฐี.....

“เจ้ามีชีวิตอยู่ได้เพราะกลิ่นอาหารจากบ้านเรา เจ้าจะต้องมาเป็นคนใช้บ้านเรา”

ชายยากจนไม่ยอม เศรษฐีจึงให้คนใช้ช่วยกันจับตัวชายยากจนไปฟ้องผู้พิพากษา.....

เศรษฐีถึงกับพูดไม่ออก และยอมรับคำตัดสินของพระราชาแต่โดยดี ชายยากจนจึงได้รับอิสรระ และเดินกลับไปอย่างมีความสุข

(นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา กลืนอาหาร. 2556 : 11-14, 23)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนให้คุณค่าด้านการสอนว่าไม่เอาเปรียบคนอื่น เมื่อเราคิดว่าจะไปเอาเปรียบใครสักคน ดังเช่นเศรษฐีในนิทาน สุดท้ายเราอาจจะผิดหวังที่คิดว่าจะได้ทุกอย่างแต่อาจจะเสียชื่อ

2) ความโลภ

ตามที่รู้จักและเข้าใจทั่ว ๆ กันว่า การประหยัดจะทำให้ชีวิตดีขึ้น เพราะทุกอย่างจะใหญ่โตได้ก็เริ่มมาจากจุดเล็กน้อย โดยสะสมทีละน้อยก็จะเพิ่มมากขึ้นโดย ต้องรู้จักความโลภ ชีวิตจะดีขึ้นตามที่ตนต้องการ

นิทานอาเซียน-ประเทศบรูไน *เรื่องภูเขาทองคำกับเมล็ดข้าว* ได้ให้คุณค่าด้านการเป็นเครื่องมือสั่งสอนเรื่องความโลภแก่ผู้อ่าน ดังตัวอย่าง

กาลครั้งหนึ่ง มีภูเขาใหญ่มีหิมาลูกหนึ่งที่ปกคลุมไปด้วยทองคำและสิ่งมีค่ามากมาย ใคร ๆ ต่างก็เรียกภูเขาลูกนี้ว่าภูเขาทองคำ

“เราควรให้เกียรติกัน ใครก็ตามที่ไม่ให้เกียรติไม่ชื่นชมคุณค่าของสิ่งเล็ก ๆ อย่างที่ชาวบ้านทำ ก็ไม่ควรที่จะได้รับความมั่งคั่งที่ฉันตั้งใจให้เช่นกัน” ภูเขาจึงรับเข้าเมล็ดนั้นขึ้นมารวมกับสมบัติทั้งหมด แล้วเคลื่อนหนีจากหมู่บ้านนั้นไป นับจากนั้นมาก็ไม่มีใครเห็นภูเขาทองคำอีกเลย...

(นิทานอาเซียน-ประเทศบรูไนดารุสซาลาม ภูเขาทองคำกับเมล็ดข้าว.

2556 : 2, 12-13)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนให้คุณค่าด้านการเป็นเครื่องมือสั่งสอน เรื่องการความโลภแก่ผู้อ่านว่า จงไม่โลภ ถึงแม้จะเป็นสิ่งของเล็ก ๆ ดังเช่นเมล็ดข้าวก็ตาม ทุกอย่างแม้เป็นสิ่งเล็กน้อยมีค่า เราต้องให้เกียรติและเห็นคุณค่าโดยใช้อย่างประหยัด และเราจะมีชีวิตที่สุขสบายตามที่เราต้องการอย่างแน่นอน

สรุปได้ว่า นิทานอาเซียนให้คุณค่าด้านการเป็นเครื่องมือสั่งสอนเรื่องการประหยัดแก่ผู้อ่านว่า การรู้จักความโลภจะช่วยพาเราไปสู่จุดต่าง ๆ ที่เราอยากไปฝัน ตักเตือนผู้อ่านให้ประหยัดใช้สิ่งของต่าง ๆ ถึงแม้จะเป็นสิ่งของเล็ก ๆ ก็ตาม ทุกสิ่งทุกอย่างมีค่า เราต้องให้เกียรติและเคารพสิ่งนั้น ๆ

3) ไม่ประมาท

นิทานอาเซียน-ประเทศเมียนมาร์ เรื่องนกแก้วชววิโก ได้ให้คุณค่าด้านการเป็นเครื่องมือสั่งสอนเรื่องไม่ประมาทแก่ผู้อ่าน ดังตัวอย่าง

นางนกแก้วชววิโกตกใจปากคอสั่น นี้ถ้าสุนัขแก่เฝ้าบ้านมาช่วยไม่ทัน มีหวังโดนแมวจับฉีกเนื้อกินเป็นอาหารแน่ ๆ

"ข้าขอปิ่นที่ช่วยชีวิตข้า และต้องขอโทษที่เคยกล่าวล่วงเกินลูกหมา"

"มันเป็นหน้าที่ของข้าที่ต้องช่วยเหลือปกป้องทุกชีวิตภายในบ้านนี้" สุนัขแก่เฝ้าบ้านบอก

"ข้านี้ช่างอ่อนต่อโลกเสียจริงๆ"

"เพราะเจ้าอาศัยอยู่แต่ในกรง จึงไม่รู้จักรักรู้จักโลกภายนอก ที่ต้องรับผิดชอบต่อการทำหน้าที่ ต่อการดำรงชีวิตของตน และรู้จักหลบหลีกศัตรูซึ่งอาจเข้ามาได้ทุกเวลา จงอย่าตั้งอยู่ในความประมาท..." สุนัขเฝ้าบ้านกล่าวเตือน

(นิทานอาเซียน-ประเทศพม่า นกแก้วชววิโก. 2555 : 72)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนให้คุณค่าด้านการเป็นเครื่องมือสั่งสอน เรื่องการถ่อมตัวแก่ผู้อ่านว่า จงรู้จักเกรงใจและเคารพคนอื่น อย่าประมาทไปหลงตนเองมากเกินไป

คนเราไม่ได้เก่งหรือไม่เก่งทุกอย่าง การถ่อมตัวจะช่วยให้เราเข้าสังคมง่ายและมีเพื่อนที่แท้จริง คอยช่วยเหลือซึ่งกันและกันเสมอ

สรุปได้ว่า นิทานอาเซียนให้คุณค่าด้านการเป็นเครื่องมือสั่งสอนเรื่องการถ่อมตัวแก่ผู้อ่านว่า การรู้จักถ่อมตัวเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะพาเราไปสู่ความสำเร็จต่าง ๆ ตามที่เราต้องการ ตักเตือนผู้อ่านให้รู้จักเกรงใจและเคารพคนอื่น ไม่หลงตนเองมากเกินไป คนเราไม่เก่งหรือไม่เก่งทุกอย่าง การถ่อมตัวจะช่วยให้เราเข้าสังคมง่ายและมีเพื่อนที่แท้จริง คอยช่วยเหลือซึ่งกันและกันเสมอ และพาเรามุ่งไปที่ความสำเร็จ

4) ความกล้าหาญ

นิทานอาเซียน-ประเทศไทย เรื่องไกรทอง ได้ให้คุณค่าด้านการเป็นเครื่องมือสั่งสอนเรื่องความกล้าหาญแก่ผู้อ่าน ดังที่ไกรทองมีวิชาคาถาอาคม สามารถลงไปใต้น้ำปราบจระเข้ที่ยังไม่มีใครเอาชนะได้ ดังตัวอย่าง

...ฝ่ายท่านเศรษฐีเมื่อรู้ข่าวก็เสียใจมาก คิดว่าตะเกาทองตายไปแล้ว จึงสั่งให้คนออกค้นหาศพและประกาศล่าชาละวัน หากผู้ใดปราบมันได้จะได้รับรางวัลเป็นสมบัติและยกตะเกาแก้วให้เป็นภรรยา

เมื่อข่าวกระจายไป ปรากฏว่ามีผู้อาสาปราบชาละวันมากมาย แต่ก็ไม่มีผู้ใดปราบได้ ต้องจบชีวิตลงทุกราย วันหนึ่งไกรทอง ชายหนุ่มที่ได้เรียนวิชาอาคมเก่งกล้ามาจากอาจารย์คง อาสาเข้ามาปราบ ...

รุ่งเช้าไกรทองทำพิธีบวงสรวงเรียกชาละวันที่ทำน้ำ ไม่นานพญางูจรเข้ก็โผล่ขึ้นมา ทั้งสองโรมรันพันตูกันอย่างดุเดือด ไกรทองได้ที่กระโดดขึ้นหลังชาละวันแล้วใช้หอกสกัดโลหะแทงจ้วงลงไป ชาละวันแผดเสียงร้องอย่างเจ็บปวดดำน้ำหนีกลับไปถ้ำทอง ไกรทองเสียดายทรงเพื่อหาถ้ำของชาละวัน จากนั้นก็ใช้เทียนระเบิดน้ำแหวกสายน้ำออกเป็นทาง ติดตามชาละวันมาจนถึงถ้ำทองได้สำเร็จ...ในที่สุดไกรทองก็ใช้หอกสกัดโลหะแทงชาละวันจนสิ้นใจตาย จากนั้นก็ออกค้นหาตะเกาทองจนพบ แล้วทั้งสองก็กลับไปหาเศรษฐีได้อย่างปลอดภัย... (นิทานอาเซียน-ประเทศไทย เรื่องไกรทอง. 2555 : 9-11)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนให้คุณค่าด้านการให้แง่คิดเรื่องความกล้าหาญแก่ผู้อ่านว่า ความกล้าหาญจากการมีวิชาความรู้ดังเช่นไกรทอง จะพาเราไปสู่ความสำเร็จ จึงมีความรู้และความกล้าหาญในการสู้กับศัตรู และเตรียมตัวให้มีวิชาความรู้พร้อมอยู่เสมอ และทุกอย่างจะสำเร็จเอง

สรุปได้ว่า นิทานอาเซียนให้คุณค่าด้านการเป็นเครื่องมือสั่งสอนด้านการเป็นคนกล้าหาญแก่ผู้อ่าน ให้ผู้อ่านได้รู้ว่าการที่คนเรามีความกล้าในการกระทำทำสิ่งต่าง ๆ

สรุปว่า นิทานอาเซียนให้คุณค่าด้านการเป็นเครื่องมือสั่งสอนผู้อ่านในหลากหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นการไม่เอาเปรียบคนอื่น การประหยัด การไม่ประมาท ความกล้าหาญ ฯลฯ ซึ่งให้แง่คิดแก่ผู้อ่านและสั่งสอนผู้อ่านให้เป็นผู้มีคุณธรรมที่ดีและเป็นคนที่มีประโยชน์ต่อสังคมประเทศชาติ

4.2.2 การอยู่ร่วมกับคนอื่น

นิทานอาเซียนที่มีคุณค่าด้านการสั่งสอนด้านการอยู่ร่วมกับคนอื่น คือต้องไม่โกหก มีมารยาท รู้จักพอ ไม่โลภ ไม่นำเรื่องราวของคนอื่นมาพูดคุย ดังตัวอย่าง

1) การพูดความจริงไม่พูดโกหก

นิทานอาเซียน-ประเทศเวียดนาม *จอมกะล่อน* กล่าวว่าจอมกะล่อนเป็นเด็กชอบโกหกผู้ใหญ่ ซึ่งทำให้ผู้ใหญ่ทนความประพฤติเขาไม่ได้จึงนำเขาไปทิ้งลงน้ำ ดังความว่า

*จอมกะล่อน เขามีนิสัยชอบหลอกชาวบ้านไปทั่ว ไม่เว้นแม้กระทั่งลูกกับป่า
แท้ ๆ ที่เลี้ยงเขามา*

“พวกเราเอาเจ้าไปทิ้งลงแม่น้ำ เจ้าจะได้ไม่ต้องไปโกหกคนอื่นอีก!”

(นิทานอาเซียน-ประเทศเวียดนาม *จอมกะล่อน*. 2556 : 2, 6)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนให้คุณค่าด้านการสอนเรื่องการพูด โดยเฉพาะกับผู้ใหญ่ไม่โกหก การพูดโกหกคนอื่นเป็นนิสัยที่ไม่ดี ผลที่พูดโกหกผู้อื่น ๆ ก็คือจะถูกลงโทษอย่างหนัก แม้ว่าจะต้องมารู้สึกผิดทีหลังก็ไม่มีโอกาสแก้ตัวแล้ว และไม่มีใครจะเชื่อคำพูดของเราอีกต่อไป

นิทานอาเซียน-ประเทศฟิลิปปินส์เรื่อง *ใครจะตายก่อนกัน* ได้ให้คุณค่าเรื่องการสอนไม่ให้พูดโกหก และแสดงให้เห็นว่า การพูดเท็จจວດอ้างจะถูกลงโทษ ดังตัวอย่าง

“ที่รักจ๊ะ ถ้าพี่เลือกได้จะขอตายก่อนน้องดีกว่า เพราะพี่อยากให้น้องมีความสุข เมื่อพี่ตายไป น้องก็ยังจะหาผู้ชายที่ดีกว่าได้”

“พี่อย่าพูดอย่างนั้นอีกนะ น้องนี้แหละจะขอตายก่อนพี่เอง เพราะน้องอยากให้มีมีความสุข พี่จะได้หาผู้หญิงที่เพียบพร้อมอย่างไรล่ะ”

“ข้าคือยมทูตนะสิ มารับดวงวิญญาณที่หมดอายุในบ้านหลังนี้ เปิดประตูให้ข้าที” สามีนลลานรีบผลักกรรยาออกไปรับหน้า

“น้อง...น้องไปเปิดประตูที”

“อะไรกัน พี่ไปเปิดเองสิ” ภรรยาตาสีตาเหลือกเข้าไปแอบอยู่หลังสามี

ทั้งสองเคียงกันไปมา โดยลืมคำพูดหวานซึ่งก่อนหน้าที่เคยบอกรักกันไว้สิ้น

(นิทานอาเซียน-ประเทศฟิลิปปินส์ *ใครจะตายก่อนกัน*. 2555 : 16-19)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนมีคุณค่าการสอนการพูด ไม่ให้พูดโกหก การที่พูดโกหกไม่ตรงกับความคิดเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง และอาจจะทำให้เสียชีวิตได้ การพูดเท็จหลอกลวงคนอื่น ๆ นั้นไม่เกิดประโยชน์อะไรแต่จะถูกลงโทษไม่ช้าก็เร็ว

สรุปว่า นิทานอาเซียนให้คุณค่าเป็นเครื่องมือสอนไม่ให้พูดโกหก นิทานจะกล่าวถึงผลของการกระทำไม่ดีและตัวละครลงโทษที่หลัง เป็นการตักเตือนให้ผู้อ่านได้รับรู้ว่า การพูดเท็จหรือพูดความโกหกเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง จะได้รับผลเสียหายและถูกลงโทษ

2) การมีความเฉลียวฉลาด

นิทานอาเซียน-ประเทศลาว เรื่อง *ท้าวบุษบา* ให้ให้คุณค่าด้านการเป็นเครื่องมือ เรื่องการมีความเฉลียวฉลาดโดยกล่าวว่า ตัวละครท้าวบุษบาได้ใช้ความเฉลียวฉลาดแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตและได้ใช้ชีวิตคู่กับคนรักอย่างมีความสุข ดังความว่า

เมื่อพระราชาทอดพระเนตรเห็นท้าวบุษบา ทรงอยากทดสอบความสามารถ จึงรับสั่งให้มหาดเล็กนำเมล็ดข้าวไปโปรยในสวน แล้วให้ท้าวบุษบาเก็บเมล็ดข้าว ทุกเมล็ดมาคืนให้ได้ ท้าวบุษบาจึงไปขอให้พวกมดช่วยเก็บให้ และสามารถทำได้จน สำเร็จ.....

ท้าวบุษบาค่อย ๆ พิจารณานิวของหญิงสาวไปที่ละนิ้ว จนมาถึงนิ้วที่สวมแหวนของตนอยู่ จึงรู้ได้ทันทีว่าเจ้าของนิ้วเรียงมานี้ต้องเป็นเจ้าหญิงแก้วฟ้าอย่างแน่นอน และท้าวบุษบาก็สามารถเลือกได้อย่างถูกต้อง จึงได้อภิเษกสมรส ครองคู่กับเจ้าหญิงแก้วฟ้า และต่อมาพระราชาก็ทรงมอบราชสมบัติให้ท้าวบุษบาปกครองสืบไป

(นิทานอาเซียน-ประเทศลาว *ท้าวบุษบา*. 2555 : 29-31)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนได้ให้คุณค่าด้านการสอนให้ทุก ๆ คน มีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ชีวิตจะได้ประสบความสำเร็จ เป็นตัวอย่างที่ดีในสังคม

นิทานอาเซียน-ประเทศลาว เรื่อง *ท้าวหัวข่อหล่อ* ให้คุณค่าเรื่องการสอนให้มีความเฉลียวฉลาดโดยกล่าวว่า ท้าวหัวข่อหล่อเป็นคนพิการที่ไม่มีแขน ไม่มีเท้า แต่ได้ประสบความสำเร็จด้วยความเฉลียวฉลาด ความกล้าหาญและสติปัญญาจนมีชีวิตที่สุขสบายเช่นเดียวกับคนทั่วไป ดังความว่า

พระราชาทรงโล่งพระทัยที่ท้าวหัวข่อหล่อช่วยแก้ปัญหาให้ ทรงนำไปตอบ ต่อหน้าพระอินทร์ ได้รับคำชมว่าถูกต้อง ไม่เสียบ้านเมืองและลูกเมีย.....พระราชาโปรดฯ ให้ขับเสนาบดีที่เป็นเสี้ยนหนามของท้าวหัวข่อหล่อ และอภิเษกให้ท้าวหัวข่อหล่อครองบ้านเมืองต่อมา.....

(นิทานอาเซียน-ประเทศลาว *ท้าวหัวข่อหล่อ*. 2555 : 115)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนได้ให้คุณค่าด้านการสอนให้มีความฉลาดในการแก้ปัญหาต่าง ๆ หากนำมาแก้ปัญหาของบ้านเมือง ก็ทำให้บ้านเมืองปลอดภัยและได้รับรางวัลตอบแทนจากการใช้ปัญญา จึงเป็นตัวอย่างที่ดีสำหรับผู้อ่านเป็นอย่างมากและให้แง่คิดที่ดีแก่ผู้อ่านให้ผู้อ่านสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตของตน

นิทานอาเซียน-ประเทศอินโดนีเซีย เรื่อง *เด็กน้อยเจ้าปัญญา* ให้คุณค่าด้านการเป็นเครื่องมือเรื่องการมีความเฉลียวฉลาด โดยกล่าวว่า เด็กน้อยใช้ปัญญาทำให้โจรเกิดความกลัวและส่งเด็กน้อยคืน จึงได้แต่งงานเป็นนิทาน ดังความว่า

“พี่ข้ามีน้องสองคน และน้องข้ามีพี่สองคน สรุปรว่าข้ามีพี่กี่คน น้องก็คน
ลุงโจรรู้ไหม” โจรส่ายหน้างตอบไม่ถูก เด็กน้อยจึงอธิบายว่า“พ่อแม่ข้ามีลูกสามคน
ข้าเป็นลูกคนที่สอง น้องของพี่ข้าก็คือน้องของข้า และพี่ของน้องข้าก็คือพี่ของข้า
กับตัวข้านั่นเอง”

โจรได้ฟังจึงคิดขึ้นได้ว่า หากยังอยู่กับเด็กน้อยคนนี้อย่างต่อไป ด้วยความฉลาด
ปราดเปรื่องของเขาอาจนำภัยมาสู่ตนได้ โจรจึงรีบนำเด็กน้อยไปส่งคืนที่บ้าน
ดั้งเดิม

(นิทานอาเซียน-ประเทศอินโดนีเซีย *เด็กน้อยเจ้าปัญญา*. 2555 : 43)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนได้ให้คุณค่าด้านการเป็นเครื่องมือสอนเรื่องการมีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา จะเป็นเด็กน้อยก็ช่วยตนรอดตัวจากอันตรายและได้รับความปลอดภัย จึงให้แง่คิดแก่ผู้อ่านว่าเมื่อพบอันตรายต้องมีสติ คิดหาวิธีแก้ไขปัญหา เพื่อเอาตัวรอดจากอันตรายนั้น ๆ

นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา เรื่อง *หมาป่ากับกุ่มฝอย* ให้คุณค่าด้านการเป็นเครื่องมือเรื่องการมีความเฉลียวฉลาดแก่ผู้อ่านโดยกล่าวว่า กุ่มฝอยหลอกหมาป่าและได้ช่วยให้เพื่อน ๆ ไม่ต้องตกเป็นอาหารของหมาป่า ใช้สัตว์มาเป็นตัวแทนมนุษย์ ดังตัวอย่าง

“เดี๋ยวก่อนท่านหมาป่า ! ถ้าจะกินพวกเราให้ร่อย ท่านน่าจะเอาพวกเรา
ไปล้างโคลนออกให้ตัวเกลี้ยงซะก่อนนะ !”

หมาป่าไม่ทันเฉลียวใจ รีบวิ่งกลับไปยังบ่อน้ำเก่าตามที่กุ่มฝอยบอก
เมื่อกุ่ม หอย ปู ปลา ย้ายกันมาหมดแล้ว หมาป่าก็คิดว่าคราวนี้ละจะได้กิน
ให้อิ่มเสียที.....แต่ทันใดนั้นเองสัตว์ทั้งหมดที่หมาป่าพามากก็พร้อมกันดำน้ำหายไป
หมดไปในพริบตา

ทั้งนี้ให้เจ้าหมาป่าอนโมโหเป็นเดือดเป็นแค้นที่เพิ่งรู้ว่าตัวเองโดนหลอกใช้
ทั้งหมดเป็นเพราะความโลภมากและความโง่เขลาของมันนั่นเอง

(นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา *หมาป่ากับกุ่มฝอย*. 2556 : 5-9)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนได้ให้คุณค่าด้านการเป็นเครื่องมือสอน เรื่องการมีความเฉลียวฉลาด เป็นการตักเตือนผู้อ่านให้รู้จักใช้ปัญญาของตนเพื่อช่วยตนและเพื่อน ๆ ของตนให้ผ่านพ้นจากความยากลำบากต่าง ๆ และจะได้อยู่อย่างมีความสุข

นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา เรื่อง *สุนัขจิ้งจอกผู้หิวโซ* ให้คุณค่าด้านการเป็น เครื่องมือเรื่องการมีความเฉลียวฉลาดแก่ผู้อ่านโดยกล่าวว่า สุนัขจิ้งจอกอยากกินพวกกิ้งปลา แต่กลับมาถูกหลอกใช้งาน จึงโกรธแค้นและชวนสัตว์ร้ายต่าง ๆ มาหาพวกกิ้งปลา เพื่อจะขู่และกิน พวกกิ้งปลาให้ตาย แต่สุดท้ายกระต่ายน้อยใช้ปัญญาทำให้พวกสัตว์ร้ายกลัวและหนีไปหมด และพวก กิ้งปลาก็ได้รอดจากอันตรายจนได้ จึงได้แต่งตั้งเป็นนิทานโดยใช้สัตว์มาเป็นตัวแทนของมนุษย์ ดังความว่า

สุนัขจิ้งจอกผอมโซตัวหนึ่ง เดินผ่านบึงน้ำที่แห้งจนเหลือแต่โคลนตม ในบึงมี กุ้ง หอย ปู ปลา มากมาย

สุนัขจิ้งจอกโกรธจัดที่ถูกหลอก จึงไปชวนงูเหลือมให้มานอนล้อมบึงไว้เป็น ทាំងบักน้ำ ส่วนข้าง ควาย เสือ และสัตว์น้อยใหญ่ต่าง ๆ มาช่วยกันวิดน้ำในบึง ขึ้นมา เพื่อจะได้จับพวกกุ้ง หอย ปู.....

กระต่ายน้อยใช้เวลาคิดอยู่ครู่หนึ่งก็พูดขึ้นว่า “ข้ารู้แล้วว่า จะช่วยพวกท่านได้ อย่างไร”

สัตว์ทั้งหลายที่กำลังวิดน้ำอยู่เมื่อได้ยินก็ตกใจกลัวสุดขีด พวกมันวิ่งหนีกระเจิง ไปคนละทิศละทางอย่างรวดเร็ว ในที่สุด กุ้ง หอย ต่าง ๆ ในบึงก็รอดชีวิตมาได้ ด้วยเขาวานปัญญาของกระต่ายน้อย

(นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา สุนัขจิ้งจอกผู้หิวโซ. 2555 : 4, 6-7)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนได้ให้คุณค่าด้านการเป็นเครื่องมือเรื่อง การมีความเฉลียวฉลาดแก่ผู้อ่าน ตักเตือนผู้อ่านให้รู้จักทำเหมือนตัวละครโดยที่รู้จักใช้ปัญญาตนมา ช่วยเพื่อน ๆ ให้รอดจากอันตราย ชักชวนผู้อ่านให้อ่านจนจบเรื่อง และได้ข้อคิดดี ๆ ไว้ใช้ในการดำเนิน ชีวิตของตน

นิทานอาเซียน-ประเทศมาเลเซีย เรื่อง *กระจกกับยักษ์* ให้คุณค่าด้านการเป็น เครื่องมือเรื่องการมีความเฉลียวฉลาดแก่ผู้อ่านโดยกล่าวว่า ยักษ์ขโมยปลาต่าง ๆ ที่พวกสัตว์จับมา พวกยักษ์ไม่พอใจแต่ก็ทำอะไรยักษ์ไม่ได้ ในที่สุด กระจกได้ใช้ปัญญาของตนทำให้ยักษ์หลงเชื่อตนและ ถูกติดอยู่ในหลุมบ่อ จึงได้แต่งตั้งเป็นนิทานโดยใช้สัตว์มาเป็นตัวแทนของมนุษย์ ดังตัวอย่าง

“เพื่อนกระจกของเราฉลาดมาก แม้จะตัวเล็กนิดเดียวก็ใช้ปัญญาหลอกเจ้า ยักษ์ติดอยู่ในหลุมบ่อได้ ปล่อยมันอดตายอยู่ในนั้นแหละ พวกสัตว์อื่น ๆ จะได้ ปลอดภัยจากยักษ์เกรตสนี่”

(นิทานอาเซียน-ประเทศมาเลเซีย กระจกกับยักษ์. 2555 : 127)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนได้ให้คุณค่าด้านการเป็นเครื่องมือเรื่อง การมีความเฉลียวฉลาดแก่ผู้อ่าน ตักเตือนผู้อ่านให้มีและรู้จักใช้ปัญญาตนอย่างเต็มที่เพื่อเติมความสุข ให้กับชีวิตของตน

นิทานอาเซียน-ประเทศเวียดนาม เรื่อง *สิงโตกับกระท่าย* ให้คุณค่าด้านการเป็น เครื่องมือสอนเรื่อง การมีความเฉลียวฉลาดแก่ผู้อ่านโดยกล่าวว่า เจ้ากระท่ายได้ใช้ปัญญาที่อดเยี่ยม ของตนช่วยให้มังกรเกิดความกลัวและหนีกลับไปทะเลไม่กล้าออกมา จึงช่วยชีวิตสิงโตไว้ ดังตัวอย่าง

*พญามังกรได้ยืนก็ตกใจกลัว เพราะบรรพบุรุษถูกเหยี่ยวบ้าง คุรุท้าง โอบ
ตัวไปฉีกเนื้อกิน พญามังกรจึงแหวกคลื่นทะเลดำดิ่งกลับที่อยู่อย่างรวดเร็ว.....*

(นิทานอาเซียน-ประเทศเวียดนาม สิงโตกับกระท่าย. 2555 : 59)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนได้ให้คุณค่าด้านการสอนเรื่อง การมีความเฉลียวฉลาดแก่ผู้อ่านให้เห็นว่า การที่รู้จักใช้ปัญญาทำให้ตัวละครผู้ร้ายเกิดความกลัวหนีไป ผู้อ่านได้รู้ว่าการที่มีสติปัญญาจะช่วยป้องกันอันตรายและได้รับสิ่งที่เราต้องการ

นิทานอาเซียน-ประเทศอินโดนีเซีย เรื่อง *กระจกเจ้าปัญญา* ให้คุณค่าด้านการเป็น เครื่องมือเรื่อง การมีความเฉลียวฉลาดโดยกล่าวว่า กระจกใช้ปัญญาหลอกกระเซ้ไม่ให้กระเซ้กินตน สุดท้ายกระเซ้ก็รู้ความจริงก็ทำอะไรกระจกไม่ได้ จึงได้แต่งตั้งเป็นนิทานโดยใช้สัตว์มาเป็นตัวแทน ของมนุษย์ ดังตัวอย่าง

*กาลครั้งหนึ่ง มีกระเซ้ร้ายตัวหนึ่งอาศัยอยู่กับฝูงที่แม่น้ำกว้างใหญ่ เจ้ากระเซ้
ร้ายคอยจ้องจับกินลูกกระจกน้อยตัวหนึ่งมานาน แต่ก็จับไม่ได้สักที เพราะเจ้าลูก
กระจกตัวนี้ว่องไวและเฉลียวฉลาดเป็นอย่างมาก*

*อยู่มาวันหนึ่ง ลูกกระจกอยากข้ามแม่น้ำไปกินหญ้าและผลไม้อีกฝั่ง แต่ไม่รู้
ว่าจะผ่านเจ้ากระเซ้ร้ายไปได้อย่างไร เจ้าลูกกระจกพยายามครุ่นคิดอย่างหนัก จน
ในที่สุดก็คิดแผนดี ๆ ขึ้นได้.....*

เพราะความโง่ของมันเองแท้ ๆ ที่ไปหลงเชื่ออะไรง่าย ๆ

(นิทานอาเซียน-ประเทศอินโดนีเซีย กระจกเจ้าปัญญา. 2556 : 3-4, 11)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนได้ให้คุณค่าด้านการเป็นเครื่องมือสั่งสอน เรื่อง การมีความเฉลียวฉลาด ให้ผู้อ่านให้รู้จักประโยชน์ของการใช้ปัญญาตนเพื่อรอดพ้นจากอันตราย และทำให้ชีวิตมีความสุข

สรุปว่า นิทานอาเซียนได้ให้คุณค่าด้านการเป็นเครื่องมือสั่งสอนเรื่อง การมีความ เฉลียวฉลาดแก่ผู้อ่านอย่างชัดเจน สร้างตัวละครที่เป็นมนุษย์และสัตว์ที่ใช้ปัญญาช่วยให้ตนและคนอื่น ๆ ได้รอดพ้นจากอันตรายไป ชีวิตและความเฉลียวฉลาดมีประโยชน์ต่อความเป็นอยู่ของตน นิทานได้ ถ่ายทอดเรื่องราวที่ชักชวนผู้อ่านให้อ่านจนจบเรื่อง และนำข้อคิดที่ดี ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตของตน

3) การมีมารยาท

นิทานอาเซียน-ประเทศมาเลเซีย ตำนานหินรูปช้าง กล่าวว่า ช้าง 3 ตัวเป็นสัตว์ที่ไม่มีมารยาทในการพูดจากับคนอื่น ๆ มาตลอด หากไม่มีมารยาทและพูดไม่ดีก็จะถูกแม่มดลงโทษกลายเป็นก้อนหิน จึงได้แต่งตั้งเป็นนิทานโดยใช้สัตว์มาเป็นตัวแทนของมนุษย์ ดังความว่า

กาลครั้งหนึ่งมานานแล้ว ในป่าแคว้นซาราวัก มีช้าง 3 ตัว เป็นพี่น้องกัน แต่พวกมันมีนิสัยที่ไม่ดี ชอบกลั่นแกล้งสัตว์อื่น และชอบพูดจาเหยียดหยามสัตว์ต่าง ๆ ในป่าอยู่เป็นประจำ

“เฮ้! เจ้านะเป็นตัวอะไร ข้าไม่เคยเห็นมาก่อนเลย หน้าตาน่าเกลียดชะมัด”

“หน้าตาแบบเจ้า ไม่น่าอยู่บนโลกนี้เลย น่าเกลียดน่ากลัวที่สุด”

“คนที่พูดจาดีถูกผู้อื่น ชอบกลั่นแกล้งผู้อื่น สมควรจะต้องถูกลงโทษ”

“พวกเจ้าต่างหากที่ไม่สมควรอยู่บนโลกนี้เลย”

“คนที่พูดจาดีถูกผู้อื่น ชอบกลั่นแกล้งผู้อื่น สมควรจะต้องถูกลงโทษ” พูดจบ นางก็ร้ายเวทมนต์ใส่พวกช้างนิสัยไม่ดี

สิ้นเสียงคำสาปของแม่มด ช้างนิสัยไม่ดีทั้ง 3 ตัวก็กลายเป็นก้อนหินขนาดใหญ่.....

(นิทานอาเซียน-ประเทศมาเลเซีย ตำนานหินรูปช้าง. 2556 : 2, 14, 19, 20-23)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนได้ให้คุณค่าด้านการเป็นเครื่องมือสั่งสอนเรื่องการมีมารยาทในการพูดจากับผู้อื่น สั่งสอนให้ผู้อ่านได้รับรู้ว่า ต้องเป็นคนมีมารยาท และปฏิบัติตนมิพูดจาไพเราะไม่ดูถูกเหยียดหยามคนอื่น ๆ คนเราต้องพยายามเป็นคนที่มีมารยาทและพูดจาให้สุภาพ มิฉะนั้นเราอาจจะถูกลงโทษหรือเสียโอกาสดี ๆ ในอนาคตอย่างไม่รู้ตัว แม้จะมารู้สึกผิดทีหลังก็ไร้ประโยชน์

สรุปได้ว่า นิทานอาเซียนได้ให้คุณค่าด้านการเป็นเครื่องมือสั่งสอนเรื่องการมีมารยาท สั่งสอนผู้อ่านให้เป็นคนดี มีการพูดจาที่ดี จะได้เข้าสังคมกับคนอื่นได้ดี มีคนชอบเรา คนเราต้องพยายามเป็นคนที่มีมารยาทและพูดจาให้สุภาพ มิฉะนั้นเราอาจจะถูกลงโทษหรือเสียโอกาสดี ๆ ในอนาคตไปโดยเปล่าประโยชน์

4) การไม่โลภ

นิทานอาเซียนประเทศ-เมียนมาร์ เรื่องกวางทอง ได้ให้คุณค่าด้านการเป็นเครื่องมือสั่งสอนเรื่องการไม่โลภได้อย่างน่าสนใจ จึงได้แต่งตั้งเป็นนิทานโดยใช้สัตว์มาเป็นตัวแทนของมนุษย์ ดังตัวอย่าง

...มีกวางทองตัวหนึ่งอาศัยอยู่ในป่าที่เป็นเขตปกครองของพระราชอา ผู้ทรงมีอาณาจักรกว้างไกล กวางทองตัวนี้สง่างาม ทุกครั้งที่มันกระที่บเท้าลงบนพื้น จะมี

เหรียญทองหนึ่งเหรียญร่วงหล่นลงมาจากกีบเท้าของมันทุกครั้ง มันเป็นกวางทอง
วิเศษที่เป็นราชาแห่งสัตว์ในป่า

“เจ้ากวางทอง ข้าได้ยินว่าเพียงเจ้ากระที่บเท้าลงพื้น ก็จะมีเหรียญทอง
ออกมาจากกีบเท้าของเจ้า” พระราชาตรัสถาม

“พระองค์ฟังมาไม่ผิดหรือกษัตริย์คะ” กวางทองตอบ

“เจ้ากระที่บเท้าลงพื้นหลาย ๆ ครั้งได้ไหม”

“ได้พะย่ะค่ะ แต่ต้องทรงสัญญาว่า พระองค์จะไม่ทรงขอร้องให้ข้าพระพุทธเจ้า
หยุดกระที่บเท้าพะย่ะค่ะ”

“ได้เลย....ข้าจะไม่ขอให้เจ้าหยุดกระที่บเท้า”.....

พลัน! เหรียญทองที่กองเกือบท่วมหัวก็กลายเป็นโคลนตมท่วมตัว พระราชา
ตกพระทัยสิ้นพระชนม์อยู่ตรงนั้น...

(นิทานอาเซียน-ประเทศเมียนมาร์ กวางทอง. 2555 : 79, 83-84)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนได้ให้คุณค่าด้านการเป็นเครื่องมือสั่งสอน
เรื่องการรู้จักพอ ไมโลภ ไม่ควรอยากสิ่งใด ๆ มากๆ การเป็นคนที่ไม่เห็นแก่เงินอยากมีเงินมาก ๆ และ
ได้มาง่าย ๆ ทำให้ตนถูกลงโทษ จงรู้จักพอกิน พอใช้ พออยู่ได้ และต่อสู้กับชีวิตด้วยตนเองทุกอย่างใน
ชีวิตก็จะดีขึ้นเอง

สรุปได้ว่า นิทานอาเซียนได้ให้คุณค่าด้านการเป็นเครื่องมือสั่งสอนเรื่องการรู้จักพอ
แก่ผู้อ่านว่า ไม่ควรเป็นคนที่ไม่เห็นแก่เงิน มีความโลภ จนทำให้ตนต้องถูกลงโทษ นิทานได้สั่งสอนผู้อ่านว่า
จงรู้จักพอกิน พอใช้ พออยู่ได้ และสู้กับอุปสรรคต่าง ๆ ในชีวิตด้วยตนเองจนได้ชัยชนะตามที่ตน
คาดหวังไว้

5) การรักษาความลับ

นิทานอาเซียนประเทศ-เมียนมาร์ เรื่องพระราชาสวยแกลบ ได้ให้คุณค่าด้าน
การเป็นเครื่องมือสั่งสอนเรื่องไม่เปิดเผยความลับของคนอื่น จึงได้แต่งตั้งเป็นนิทาน ดังตัวอย่าง

พระราชาทรงปฏิเสธที่จะทรงฟังเหตุผลใด ๆ ทั้งสิ้น ชายผู้นั้นจึงต้องกลับไป
นำข้าวเปลือกมาถวายตามคำสั่ง พระราชาสวยข้าวเปลือกนั้นอย่างเอร็ดอร่อย
แล้วก็ตรัสกับผู้ตามเสด็จว่า “หากเจ้าบอกเรื่องนี้กับใคร หัวของเจ้าจะขาด”

...เขาเข้าไปในป่าและยื่นหน้าเข้าไปในโพรงของต้นไม้ใหญ่ต้นหนึ่ง และตะโกน
สิ่งที่เขาต้องการระบายออกมาด้วยคำพูดอย่างเร่าร้อน “พระราชาสวยยิ่งใหญ่อะไร
แกลบ!”

...หลายเดือนผ่านไป พระราชาให้ช่างหาไม้มาทำกลอง พอดีช่างเลือกต้นไม้
ที่ผู้ตามเสด็จคนนั้นไปเปิดเผยความลับไว้ เมื่อกลองทำเสร็จสิ้นเรียบร้อย เมื่อตีกลอง

ลงไปแล้วไม่มีเสียง “ปัง!” “ปัง!” “ปัง!” “พระราชารู้ยิ่งใหญ่อลวยแกลบ!”...

พระราชารู้มาก สั่งให้นำกลองไปตีในแม่น้ำ แล้วทรงสอบถามมหาดเล็ก
คนสนิท มหาดเล็กรับสารภาพ พระราชาก็ให้อภัยแต่ไม่โปรดให้ตามเสด็จอีกเลย
การกระทำอะไรที่ไม่ดี ต่อให้พยายามปิดบังสักแค่ไหน ลักวันหนึ่งก็ย่อมถูก
เปิดเผยจนได้

(นิทานอาเซียน-ประเทศเมียนมาร์ พระราชาเสวยแกลบ. 2556 : 23)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนได้ให้คุณค่าด้านการสั่งสอนเรื่องไม่ควร
เปิดเผยความลับของคนอื่นว่า ถ้าสิ่งนั้นเป็นเรื่องไม่ดี บางทีตัวเราเองก็เป็นตัวสร้างปัญหาให้กับตนเอง
ฉะนั้นจึงตักเตือนผู้อ่านให้ระวังการพูดหรือการกระทำของตนอย่างมาก พูดและทำสิ่งต่าง ๆ ในที่และ
เวลาที่สมควร

สรุปได้ว่า นิทานอาเซียนได้ให้คุณค่าด้านการเป็นเครื่องมือสั่งสอนเรื่องไม่เปิดเผย
ความลับของคนอื่นแก่ผู้อ่านว่า บางสิ่งบางอย่างที่ตัวเราเองไม่อยากจะให้คนอื่นรู้นั้นก็บางสิ่ง
บางอย่างที่คนอื่นไม่อยากจะให้คนอื่น ๆ รู้เช่นกัน ความซื่อตรงหรือสิ่งของร้ายแรงต่าง ๆ บางทีก็ไม่ได้มา
จากภายนอกหรือคนอื่น บางทีตัวเราเองก็เป็นตัวสร้างปัญหาให้กับตนเอง จึงตักเตือนผู้อ่านให้ระวัง
คำพูดและการกระทำของตน คิดก่อนพูดและทำสิ่งต่าง ๆ ในสถานที่และเวลาที่เหมาะสมเท่านั้น

สรุปว่า นิทานอาเซียนได้ให้คุณค่าด้านการเป็นเครื่องมือสั่งสอนผู้อ่านว่า
ควรมีคุณธรรมที่ดีเพราะคนเราอาศัยอยู่ในสังคมเดียวกัน เราต้องค้นหาและพยายามรู้จักวิธีการต่าง ๆ
ที่ใช้ในการติดต่อกับคนอื่น และวิธีการดำเนินชีวิตประจำวันของตน และทุกอย่างจะขึ้นเอง

4.3 คุณค่าด้านความบันเทิง

คุณค่าด้านความบันเทิงหมายถึงว่า เมื่อผู้อ่านอ่านจบเรื่องจะเกิดความสุขสนุกสนานหรือว่าเกิด
ความประทับใจ ให้ผู้อ่านได้ชอบเรื่องนิทานและจดจำเนื้อเรื่องไปนาน ๆ นิทานอาเซียนได้ให้คุณค่า
ความบันเทิงแก่ผู้อ่านด้านการทำให้เกิดความสุขสนุกสนานและประทับใจ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.3.1 ทำให้เกิดความสุขสนุกสนาน

นิทานอาเซียนทำให้ผู้อ่านเกิดความสุขสนุกสนานจากการดำเนินเรื่องที่จบแบบคาดไม่ถึง การสร้าง
ตัวละครที่ฉลาดและโง่ ดังตัวอย่าง

1) เรื่องจบแบบคาดไม่ถึง

นิทานอาเซียน-ประเทศฟิลิปปินส์ เรื่อง*กำเนียดกบ* ได้เล่าเรื่องที่ชายอ้วนคนหนึ่งมี
แต่กินอย่างเดียว ยังเป็นคนเกียจคร้านมาก สุดท้ายเรื่องจบลงด้วยชายอ้วนกลายเป็นกบ ด้วยความ
อายจึงกระโดดหนีไป ดังความว่า

วันหนึ่งสามีภรรยาคู่นี้ได้รับเชิญไปงานเลี้ยงในเมือง ด้วยนิสัยตะกละ เขา จึงกินไม่รู้จักหยุดเหมือนที่เคยเป็นมา เมื่อเขากินอิ่มมากเกินไป ร่างกายของเขาจึง ลุกไม่ขึ้น ไม่สามารถเดินกลับบ้านได้

เมื่อเป็นเช่นนั้นภรรยาจึงเอาชายหนุ่มสามีใส่ในรถเข็นผัก แล้วเข็นสามี กลับบ้าน ระหว่างทางต้องข้ามสะพานไม้เล็ก ๆ ด้วยน้ำหนักตัวของสามีทำให้ เธอบังคับรถเข็นไม่ถนัด เป็นเหตุให้รถเข็นผักพลิกตกจากสะพานลงไปแม่น้ำ

เมื่อไหลขึ้นมา ชายอ้วนโกรธภรรยาของเขามาก เขาได้ตะโกนดุด่าภรรยา ด้วยเสียงอันดัง แต่เสียงที่พูดออกมากลายเป็นเสียง “โอบ” “โอบ” เขามองดู ตัวเอง ก็พบว่าตัวเองกลายเป็นกบเสียแล้ว เขาจึงต้องกระโดดหนีไปด้วย ความอับอาย

(นิทานอาเซียน-ประเทศฟิลิปปินส์ กำเนิดกบ. 2556 : 19-20, 23)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนได้ให้คุณค่าด้านความบันเทิงด้วยเรื่อง จบแบบคาดไม่ถึงทำให้ผู้อ่านรู้สึกแปลกใจ เพราะไม่ได้คาดคิดว่าจะจบเรื่องเช่นนี้ และได้ให้ข้อคิด แทรกไว้ด้วยว่าคนทำชั่วย่อมได้รับผลการทำชั่วเสมอ จึงควรกระทำแต่ความดี

2) ตัวละครที่ฉลาดและโง่

นิทานอาเซียน-ประเทศบรูไน เรื่องเก็บอ้อยในป่า มีตัวละครสองคนที่เป็นสามี ภรรยา กัน แต่สามีเป็นคนโง่ไม่รู้จักคิด เป็นคนเชื่อซ่า เรื่องราวจึงมีความสนุกสนานเกิดขึ้น ดังตัวอย่าง สามีภรรยาคู่นี้อยู่กินมานาน.....

“ใครให้แกทำแบบนั้นเล่า ความจริงแค่ใช้มีดตัดอ้อยออกเป็นท่อน ๆ แบบ นี้ก็เสร็จแล้ว” ภรรยาส่ายหน้าเอือมระอา พร้อมสาธิตวิธีให้สามีดู ด้วยความโง่ เวลาของสามี วันนั้นทั้งสองจึงไปขายของที่ตลาดทำน้ำไม่ทัน

(นิทานอาเซียน-ประเทศบรูไน เก็บอ้อยในป่า. 2555 : 12, 15)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนให้คุณค่าที่ทำให้เกิดความสุขสนาน ผู้อ่านได้เห็นว่า การเป็นคนที่ไม่คิดอะไรโง่ เป็นภาระแก่คนอื่น ในที่สุดเมื่อทำอะไรไม่ได้ ก็เกิดผลเสียหาย ผู้อ่านจะเกิดความรู้สึกสนุกสนานและมีโอกาสได้ผ่อนคลายที่ได้เห็นคนฉลาดและคนโง่ที่เป็นสามีภรรยา กัน ทำให้เกิดเรื่องราวความขัดแย้งที่สนุกสนาน

นิทานอาเซียน-ประเทศลาว เรื่องคนไม่รู้จักระจก ได้ให้คุณค่าเรื่องทำให้เกิด ความสนุกสนานแก่ผู้อ่าน โดยเล่าเรื่องที่มีตัวละครเป็นชาวบ้านไม่รู้จักระจก เมื่อเห็นตนเองในระจก จึงเกิดความกลัว ในที่สุดก็หาวิธีทำให้ระจกแตก ดังตัวอย่าง

พ่อตาโกรธจัดจึงวางระจกลงบนพื้น แล้วคว้ามิดขึ้นง้างหมายจะฟันไปที่ ระจก แต่แล้วก็ยังไม่พอ เมื่อเห็นชายแก่ในระจกคิดจะทำร้ายตนเช่นกัน

“ชะ ชะ ช่า กล้าดียังไงจะทำร้ายข้า เดียวเห็นดิกัน” ไม่ทันขาดคำชายแก่ก็
ใช้มีดฟันลงบนกระຈຈจนแตกเป็นเสี่ยง ๆ และนี่ก็คือเรื่องราวของคนไม่รู้ຈຈ
กระຈຈ

(นิทานอาเซียน-ประเทศไทย คนไม่รู้ຈຈกระຈຈ. 2555 : 31)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนให้คุณค่าด้านการทำให้เกิดความสนุกสนาน
จากความโง่งของตัวละครอย่างชัดเจนและน่าสนใจ เป็นเรื่องของคนที่โง่ง ไม่รู้ຈຈกับกระຈຈ จึงทำให้เรื่องจบ
ด้วยการแก้ปัญหาด้วยการทุบกระຈຈแตกเป็นอารมณ์สนุกสนานที่ผู้อ่านได้พบเห็นการกระทำของคน
ไม่ฉลาด

นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา เรื่องหมาป่ากับกึ่งฝอยให้คุณค่าเรื่องทำให้เกิด
ความสนุกสนาน โดยกล่าวว่า กึ่งฝอยเป็นสัตว์ที่ฉลาดมาก และได้ใช้ความฉลาดของมันช่วยตนกับ
เพื่อน ๆ ตนไม่ต้องเป็นอาหารของหมาป่า ส่วนหมาป่าเป็นสัตว์โง่งที่ไม่รู้ຈຈคิดพิจารณาจึงถูกกึ่งฝอย
หลอกใช้ ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านเกิดความสนุกสนานกับความโง่งของหมาป่า ดังความว่า

“วันนี้เราจะได้กินพวกกึ่ง หอย ปู ปลาที่นี้แหละ ฮ่า! ฮ่า! ฮ่า!”

“เดี๋ยวก่อนท่านหมาป่า ! ถ้าจะกินพวกเราให้อร่อย ท่านน่าจะเอาพวกเรา
ไปล้างโคลนออกให้ตัวเกลี้ยงชะก่อนนะ !”

หมาป่าไม่ทันเฉลียวใจ รีบวิ่งกลับไปยังบ่อน้ำเก่าตามที่กึ่งฝอยบอก

เมื่อกึ่ง หอย ปู ปลา ย้ายกันมาหมดแล้ว หมาป่าก็คิดว่าคราวนี้ละจะได้กิน
ให้อิ่มเสียที.....แต่ทันใดนั้นเองสัตว์ทั้งหมดที่หมาป่าพามากก็พร้อมกันดำน้ำ
หายไปหมดไปในพริบตา

ทิ้งให้เจ้าหมาป่าอนโมโหเป็นเดือดเป็นแค้นที่เพิ่งรู้ว่าตัวเองโดนหลอกใช้
ทั้งหมดเป็นเพราะความโลภมากและความโง่งเขลาของมันนั่นเอง

(นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา หมาป่ากับกึ่งฝอย. 2556 : 5-9)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนให้คุณค่าเรื่องทำให้เกิดความสนุกสนาน
อย่างชัดเจน โดยกล่าวว่าหมาป่าเป็นสัตว์ที่คิดจะได้อะไรง่าย ๆ จึงเป็นตัวแทนของมนุษย์บางคนที่ไม่
ไม่ใช้สมองคิดพิจารณาอย่างรอบคอบจึงหลงเชื่ออะไรง่าย ในที่สุดก็ถูกหลอก ทำให้ผู้อ่านเกิดความสนุกสนาน
ไปกับตัวละคร

นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา เรื่องสุนัขจิ้งจอกผู้หิวโซให้คุณค่าเรื่องทำให้เกิด
ความสนุกสนานแก่ผู้อ่าน โดยกล่าวว่า สุนัขจิ้งจอกอยากกินพวกกึ่งปลา แต่กลับมากถูกหลอกใช้งาน
จึงโกรธแค้นและชวนสัตว์ร้ายต่าง ๆ มาทำร้ายพวกกึ่งปลา แต่สุดท้ายกระต่ายน้อยใช้ปัญญาทำให้
พวกสัตว์ร้ายกลัวและหนีไป พวกกึ่งปลาก็ได้รอดพ้นจากความอันตรายจนได้ ดังความว่า

สุนัขจึงจอกโกรธจัดที่ถูกหลอก จึงไปชวนงูเหลือมให้มานอนล้อมบึงไว้เป็น
ทำนบกั้นน้ำ ส่วนข้าง ควาย เสือ และสัตว์น้อยใหญ่ต่าง ๆ มาช่วยกันวิดน้ำใน
บึงขึ้นมา เพื่อจะได้จับพวกกุง หอย ปู.....

กระต่ายน้อยใช้เวลาคิดอยู่ครู่หนึ่งก็พูดขึ้นว่า “ข้ารู้แล้วว่าจะช่วยพวกท่าน
ได้อย่างไร”

สัตว์ทั้งหลายที่กำลังวิดน้ำอยู่เมื่อได้ยินก็ตกใจกลัวสุดขีด พวกมันวิ่งหนี
กระเจิงไปคนละทิศละทางอย่างรวดเร็ว ในที่สุด กุง หอย ต่าง ๆ ในบึงก็รอดชีวิต
มาได้ด้วยเชาวน์ปัญญาของกระต่ายน้อย

(นิทานอาเซียน-ประเทศกัมพูชา สุนัขจิ้งจอกผู้หิวโซ. 2555 : 6-7)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนให้คุณค่าเรื่องทำให้เกิดความสนุกสนาน
อย่างชัดเจน ตัวละครใช้ปัญญาช่วยเพื่อน ๆ รอดชีวิตได้อย่างสนุกสนาน และตัวละครโกงก็ต้องกลัวและ
หนีไป ชักชวนผู้อ่านให้อ่านต่อจนจบเรื่องด้วยความสนุกสนาน

นิทานอาเซียน-ประเทศอินโดนีเซีย เรื่องกระจิงเจ้าปัญญาให้คุณค่าเรื่องทำให้เกิด
ความสนุกสนานกับเรื่องราวต่าง ๆ ในตัวละครนิทานว่า กระจิงเป็นสัตว์ที่ฉลาดมากและใช้สมองอย่าง
เต็มที่ ทำให้กระจิงไม่มีโอกาสจับกินได้ แม้ว่ากระจิงจะร้ายเป็นสัตว์ดุร้าย คอยจับกระจิงกินเป็นอาหาร
คอยคิดอย่างรอบคอบเวลานานแต่ก็ไม่เคยสำเร็จ เพราะมันโง่ ไม่รู้จักใช้สมองคิด จึงเป็นเรื่องที่ชักชวน
ผู้อ่านให้ติดตามเรื่องและได้รับความสนุกสนานกับเนื้อเรื่อง ดังตัวอย่าง

กาลครั้งหนึ่ง มีกระจิงตัวหนึ่งอาศัยอยู่กับฝูงที่แม่น้ำกว้างใหญ่ เจ้ากระจิง
ร้ายคอยจ้องจับกินลูกกระจิงน้อยตัวหนึ่งมานาน แต่ก็จับไม่ได้สักที เพราะเจ้าลูก
กระจิงตัวนี้ว่องไวและเฉลียวฉลาดเป็นอย่างมาก

อยู่มาวันหนึ่ง ลูกกระจิงอยากข้ามแม่น้ำไปกินหญ้าและผลไม้ที่ฝั่ง แต่ไม่รู้
ว่าจะผ่านเจ้ากระจิงร้ายไปได้อย่างไร เจ้าลูกกระจิงพยายามครุ่นคิดอย่างหนัก จน
ในที่สุดก็คิดแผนดี ๆ ขึ้นได้.....

เพราะความโง่ของมันเองแท้ ๆ ที่ไปหลงเชื่ออะไรง่าย ๆ

(นิทานอาเซียน-ประเทศอินโดนีเซีย กระจิงเจ้าปัญญา. 2556 : 3-4, 11)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนให้คุณค่าเรื่องทำให้เกิดความสนุกสนาน
แก่ผู้อ่านอย่างน่าสนใจ การสร้างตัวละครสัตว์ กระจิง ที่มีความเฉลียวฉลาดและรู้จักใช้สมองคิด
แก้ปัญหาอย่างเต็มที่นั้น ทำให้กระจิงเอาชนะอุปสรรคและรอดพ้นจากกระจิงได้ จึงทำให้ผู้อ่านได้รับ
ความสนุกสนานกับตัวละครที่ดูว่าอ่อนแอ ไม่มีกำลังสามารถเอาชนะผู้ที่แข็งแรงมีกำลังมากกว่าได้

นิทานอาเซียน-ประเทศเวียดนาม เรื่องคำสั่งของขุนนางให้คุณค่าทำให้เกิด
ความสนุกสนานกับเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างตัวละครต่าง ๆ ที่ชื่อและโง่ในนิทาน ดังตัวอย่าง

ขุนนางผู้หนึ่งมีหน้าที่ดูแลความสงบเรียบร้อยในเมือง เขาพบว่าชาวบ้านที่มีฐานะต้องออกจากบ้านยามค่ำคืนมักจะเกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง เนื่องจากมองไม่เห็นทาง วันหนึ่งขุนนางผู้นี้ก็เกิดคิดหาวิธีแก้ไขปัญหา เขาจึงประกาศไว้ทั่วเมืองว่า **ใครจำเป็นต้องออกจากบ้านยามค่ำคืนให้นำตะเกียงติดตัวไปด้วยเสมอ** เพื่อให้ชาวบ้านปฏิบัติตามโดยพร้อมเพรียงกัน

คืนวันถัดมาขณะขุนนางออกตรวจตราความเรียบร้อยตามปกติ เขาพบชายหนุ่มคนหนึ่งเดินสวนทางมาพอดีจึงถามว่า “ทำไมเจ้าไม่นำตะเกียงติดตัวมาด้วย ไม่เห็นคำสั่งรี”

“นี่เงตะเกียงของข้า” ชายหนุ่มชูตะเกียงให้ดู

“แล้วทำไมไม่มีไส้ตะเกียงเล่า” ขุนนางสงสัย

ชายหนุ่มตอบว่า “ก็ทางการสั่งว่าให้นำตะเกียงติดตัวไว้ แต่ไม่ได้บอกให้มีไส้ตะเกียงนี้ขอรับ”

เช้าวันต่อมา ขุนนางจึงสั่งให้ทหารไปติดประกาศว่า **ใครจำเป็นต้องออกจากบ้านยามค่ำคืนให้นำตะเกียงที่มีไส้ติดตัวไปด้วยเสมอ**

.....

“ทำไมเจ้าไม่นำตะเกียงที่มีไส้ติดตัวมาด้วย ไม่เห็นคำสั่งรี”

“นี่เงตะเกียงที่มีไส้ของข้า”

“แล้วทำไมไม่จุดไฟเล่า”

“ก็ทางการสั่งว่าให้นำตะเกียงที่มีไส้ติดตัวไว้ แต่ไม่ได้บอกให้จุดด้วยนี่ขอรับ”

เช้าวันต่อมา ขุนนางจึงสั่งให้ทหารไปติดประกาศว่า **ใครจำเป็นต้องออกจากบ้านยามค่ำคืนให้นำตะเกียงที่มีไส้และจุดไฟแล้วติดตัวไปด้วยเสมอ**

“เหตุใดจึงไม่จุดตะเกียง”

“ก็ทางการสั่งว่าให้นำตะเกียงที่มีไส้และจุดไฟแล้วติดตัวไว้ แต่ไม่ได้บอกว่าจะถ้าไฟดับให้จุดใหม่นี้ขอรับ”

ขุนนางได้ฟังคำตอบก็อ่อนใจ และรู้ว่าการสื่อสารให้คนอื่นเข้าใจช่างยากเย็นยิ่งนัก

(นิทานอาเซียน-ประเทศเวียดนาม คำสั่งของขุนนาง. 2556 : 32-35)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนให้คุณค่าที่ทำให้เกิดความสนุกสนานแก่ผู้อ่าน โดยให้ผู้อ่านได้รับความสนุกสนานที่เกิดขึ้นระหว่างตัวละครต่าง ๆ ในนิทานอาเซียน ชาวบ้าน

เป็นคนซื่อที่ทำตามคำสั่ง ซึ่งแสดงถึงการไม่รู้จักใช้ความคิด เป็นคนโง่ที่ทำให้ผู้อ่านได้รับความสนุกสนานจากการกระทำได้อย่างเต็มที่

นิทานอาเซียน-ประเทศไทย เรื่อง *หลวงตาฉันท์* ให้คุณค่าทำให้เกิดความสนุกสนานกับเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างตัวละครในนิทานอาเซียน ดังตัวอย่าง

ที่วัดเล็ก ๆ แห่งหนึ่ง มีเณรน้อยรูปหนึ่งทำหน้าที่คอยรับใช้หลวงตาอย่างขยันขันแข็งทุกวัน แต่ด้วยยังเด็กก็มักแอบเล่นจนอยู่เสมอ วันหนึ่งมีญาติโยมนิมนต์หลวงตาไปฉันเพลที่บ้าน ท่านจึงฝากให้เณรน้อยดูแลกุฏิแทน “เอ็งปิดกวาด เช็ดถูให้ดีละ อย่าให้ไก่ขึ้นมาขีร์ด”

“จะเอาไปเล่นสนุกอะไรดีนะ” เณรน้อยคิดในใจ

ครู่ต่อมาเณรน้อยจึงนำดั่งเมมาหยอดเล่นบนพื้นกุฏิอย่างสนุกสนาน ...

“ตายล่ะ เจ้าปล่อยให้ไก่ขึ้นมาขีร์ดไปหมด ทำไมไม่เช็ดถู จะเก็บไว้ฉันหรือไง” หลวงตาเข้าใจผิดว่าดั่งเมที่เห็นคือขีร์ด เณรน้อยไม่รู้จะทำอย่างไรจึงตอบออกว่า

“เอ่อ... ขีร์ดก็ฉันได้นี่ขอรับ อร่อยดีด้วย”

“งั้นเอ็งก็ฉันให้ข้าดูเลยสิ” หลวงตายิ่งโกรธจัดเพราะเข้าใจว่าเณรน้อยเล่นสำนวนกวนโมโห เณรน้อยไม่รอช้าหยิบดั่งเมบนพื้นขึ้นฉันอย่างเอร็ดอร่อยด้วยความโกรธระคนแปลกใจหลวงตาจึงไม่สอบถามเณรน้อยอีก

รุ่งเช้าหลวงตาเห็นไก่ขึ้นมาบนกุฏิและขีร์ดเปรอะเต็มไปหมด แต่ท่านก็ไม่ได้ว่าอะไร เณรน้อยจึงรีบพูดว่า “หลวงตา กระผมขอไม่ฉันแล้วนะขอรับ”

“เอ็งไม่ต้องฉันหรอก เพราะครั้งนี้ข้าจะฉันเอง” แล้วหลวงตาก็ฉันขีร์ดที่ละกอง ๆ แต่ไม่ว่ากองไหนรสชาติก็ไม่อร่อยเหมือนอย่างที่เณรน้อยบอกไว้เลย เณรน้อยจึงเฉลยให้ฟังว่า

“เมื่อวานขีร์ดที่กระผมฉันคือดั่งเมที่หลอกล่อเล่นไว้ตามพื้นขอรับ แต่ขีร์ดวันนี้มันคือขีร์ดจริง ๆ ”

(นิทานอาเซียน-ประเทศไทย หลวงตาฉันท์. 2555 : 8-11)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนให้คุณค่าที่ทำให้เกิดความสนุกสนานแก่ผู้อ่าน โดยได้เล่าเรื่องราวระหว่างตัวละคร ผู้ใหญ่ที่เป็นพระควรจะเฉลียวฉลาดกว่าเด็ก แต่มาเสียรู้เด็กเณรน้อยที่อ่อนอาวุโส เป็นเรื่องราวที่สนุกสนานจากนิทานด้วยคำพูดและกริยาท่าทางต่าง ๆ ของตัวละคร และการพลิกมุมจบที่ทำให้ผู้อ่านอ่านเหมือนได้พบเห็นด้วยตัวเอง และรู้สึกสนุกสนานที่ผู้ใหญ่เสียรู้เด็ก

สรุปว่า นิทานอาเซียนให้คุณค่าเรื่องทำให้เกิดความสนุกสนานแก่ผู้อ่านอย่าง น่าสนใจ ชักชวนผู้อ่านให้อ่านจนจบเรื่อง ให้อ่านได้รับความผ่อนคลายกับเนื้อเรื่องอย่างเต็มที่และ สร้างตัวละครที่มีบทบาทและลักษณะที่เป็นคนฉลาด คนโง่ รวมทั้งการไม่รู้จักคิดอย่างรอบคอบ นิทานจึงให้คุณค่าด้านการให้ความบันเทิงและทำให้เกิดความประทับใจกับเรื่องราวต่าง ๆ และบทบาท ของตัวละคร

4.3.2 ทำให้เกิดความประทับใจ

นิทานอาเซียนหลาย ๆ เรื่องได้ทำให้อ่านเกิดความประทับใจเป็นอย่างมาก สามารถแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ ทำให้เกิดประทับใจกับความรักของตัวละคร ทำให้เกิดประทับใจกับการมีน้ำใจของ ตัวละครและทำให้เกิดความประทับใจกับการเสียสละของตัวละคร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) ทำให้เกิดประทับใจกับความรักของตัวละคร

นิทานอาเซียน-ประเทศลาว ภูท้าวภูนาง ได้กล่าวถึงความรักที่นางกินนากับ สามีตน หลังนางกินนาคาย สามีของนางก็รู้สึกผิดและรู้ว่านางรักตนจริง ๆ จึงตายตามนาง และศพของ ทั้งสองก็กลายเป็นภูเขาสองลูกที่ติดกัน เป็นการอยู่ด้วยกันตลอดไป ดังความว่า

แต่เมื่อพุทเสนย้อนกลับมา จึงได้รู้ว่านางกินนานั้นขาดใจตายไปแล้ว เขา รู้สึกเศร้าโศกเสียใจเป็นอย่างมาก ทردادดวงข้าง ๆ ร่างของนาง เขาพยายามทำ ทุกวิถีทาง แต่นางก็ไม่ฟื้น เขารู้สึกเสียใจมาก จึงได้พับตัวล้มลงข้างกายนาง และ ตระอมใจตายไปอีกคน

ร่างของทั้งคู่จึงสถิตอยู่ที่แม่น้ำแห่งนี้ เวลาผ่านไปหลายร้อยปี ร่างของทั้งคู่ ก็กลายเป็นภูเขาสองลูกซึ่งถูกเรียกว่า ภูท้าว ภูนาง.....

(นิทานอาเซียน-ประเทศลาว ภูท้าวภูนาง. 2556 : 23)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ความรักระหว่างนางกินนากับสามีอย่างมั่นคงจน สิ้นชีวิตทำให้อ่านประทับใจมากที่สุดที่พวกเขารักกันอย่างจริงจัง ความรักที่แท้จริงของสองคนจะเป็นที่ ประทับใจต่อผู้อ่านเป็นเวลานานจนสร้างเป็นเรื่องราวและเล่าเป็นนิทานสืบต่อกันมา

นิทานอาเซียน-ประเทศไทย ตำนานชนมครก ได้ให้คุณค่าด้านการให้ความบันเทิง เรื่องทำให้เกิดความประทับใจในความรักระหว่างตัวละครโดยกล่าวถึงความรักของหนูแข่งกับกะทิ ถึงแม้สุดท้ายสองคนต้องตายไปแต่ในที่สุดได้อยู่ด้วยกันจนได้ ทำให้อ่านประทับใจกับความรักที่ แท้จริงของหนุ่มสาว ดังความว่า

คืนนั้นเป็นคืนเดือนแรม หนูแข่งวิ่งฝ่าความมืดออกมาเพื่อตักหน้ากะทิ กะทิเห็นหนูแข่งวิ่งมาก็ดีใจ ทั้งคู่จึงวิ่งเข้าหากัน ฉับพลัน! ร่างของหนูแข่งก็ ร่วงหล่นลงไปในกลุ่มพรางของผู้ใหญ่บ้านที่ทำไว้ต่อหน้าต่อกะทิ กะทิไม่รอช้า เขารีบกระโดดตามลงไปช่วยหนูแข่งทันที.....

รุ่งเช้าผู้ใหญ่บ้านสั่งให้ชุดหลุมเพื่อดูผลงาน แทบไม่เชื่อสายตา เบื้องล่าง
ปรากฏร่างของกะทิกอดทับร่างหนูแป้ง ลูกสาวของตน.....

(นิทานอาเซียน-ประเทศไทย ตำนานขนมครก. 2556 : 21-22)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนได้ให้คุณค่าความรักของหนุ่มสาวเป็น
ความประทับใจ ที่ทำให้ผู้อ่านประทับใจกับความรักระหว่างกะทิกับแป้ง ความรักทำให้คู่รักยอมทำ
ทุกอย่างเพื่อได้อยู่ด้วยกันกับคนที่ตนรัก ทำให้ทุกคนเห็นใจหนุ่มสาวที่มีอุปสรรคความรักแต่ทั้งคู่ก็ยอม
ตายเพื่อจะได้อยู่ด้วยกันในภพหน้า

สรุปว่า นิทานอาเซียนได้ให้คุณค่าความบันเทิงใจโดยทำให้เกิดความประทับใจกับ
ความรักของตัวละครในนิทานเป็นอย่างมาก นอกจากให้ผู้อ่านได้รับและรู้สึกถึงความรักที่โศกเศร้าของ
ตัวละครแล้ว ยังได้ให้แง่คิดผู้อ่านอีกด้วยว่า เมื่อมีความรักก็ให้ดูแลคู่รักของตนให้มาก ใช้เวลา
อยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข เพื่อจะได้ดำเนินชีวิตด้วยกันตลอดไป

2) ทำให้เกิดประทับใจกับการมีน้ำใจ

นิทานอาเซียน-ประเทศเมียนมาร์ เรื่องคนมีน้ำใจ ได้ให้คุณค่าด้านความบันเทิง
ไปกับเรื่อง ที่ทำให้เกิดความประทับใจกับการมีน้ำใจของตัวละคร ดังตัวอย่าง

..ชายหนุ่มผู้น้อง ที่เป็นคนมีวาจาอ่อนหวาน รู้จักอ่อนน้อมถ่อมตน ชอบ
ช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน นอกจากนั้นยังชอบทำงาน ขยันขันแข็ง
มีความอดทน มีมานะมุ่งมั่นจะให้งานที่ทำนั้นสำเร็จ แม้จะเหน็ดเหนื่อยและ
ยากลำบากสักปานใดก็สู้ทำงานสำเร็จ

...ระหว่างทางเขาได้เจอกับหญิงชราคนเดียวกับที่พี่ชายเจอเมื่อวาน เขาได้
แบ่งอาหารให้นางกินจนอิ่ม แล้วนางก็มอบช่่วยให้แก่เขา

"ช่่วยนี้เป็นช่่วยวิเศษ หากเจ้าประสบความสำเร็จทุกข่ยยาก จงไปช่่วยนี้ แล้วเจ้า
จะพบกับความสำเร็จอย่างง่ายดาย" หญิงชราบอก

"ขอบใจจะยาย...เข้าไปละ" ชายหนุ่มยกมือไหว้ลาหญิงชรา

"ขอให้เจ้าโชคดีประสบความสำเร็จตามที่ต้องการ" หญิงชราให้พร

เขาเดินทางต่อไป...ในป่าละเมาะนั้นเขาได้เห็นมดกลุ่มหนึ่งต่อสู้กับตัวต่อ
จำนวนมากมาย มดร้องขอให้เขาช่วยเหลือ ชายหนุ่มได้ช่วยเหลือมด โดยการขับไล่
พวกตัวต่อหนีไป มดทั้งหมดจึงปลอดภัย มันกล่าวขอบใจเขาว่า

"พวกข้าขอบใจท่านที่ช่วยเหลือ หากท่านพบเจองานที่ยากลำบาก จงนึกถึง
และเรียกพวกเรา พวกเราจะไปช่วยท่าน" มดบอก

"ขอบใจมด เข้าไปละ" ชายหนุ่มกล่าวลาพวกมด

(นิทานอาเซียน-ประเทศเมียนมาร์ คนมีน้ำใจ. 2555 : 46, 50-51)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนได้ให้คุณค่าด้านการให้ความบันเทิง เรื่องทำให้เกิดความประทับใจกับการมีน้ำใจของตัวละคร และมีความรู้สึกถ้าเราเป็นคนที่มีน้ำใจต่อคนอื่น ยินดีช่วยเหลือคนอื่นที่กำลังเดือดร้อน สิ่งดี ๆ ที่เราไม่เคยคาดหวังไว้ก็จะเกิดขึ้นเอง เพราะการทำดี ย่อมได้ดี ตรงกันข้าม ถ้าทำชั่วก็ย่อมได้ผลที่ไม่ดีกลับมาเช่นกัน

สรุปว่า นิทานอาเซียนได้ให้คุณค่าด้านการให้ความบันเทิง เรื่องทำให้เกิดความประทับใจการมีน้ำใจของตัวละครแก่ผู้อ่านว่า ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว การที่เราทำดีกับคนอื่นโดยที่ไม่คาดหวังของตอบแทนใด ๆ นั้นกลับมาสิ่งดี ๆ เข้ามาเป็นสิ่งตอบแทนหรือเป็นรางวัลแก่เรา จงทำความดี มีน้ำใจ และชีวิตจะสุขสันต์มากยิ่งขึ้น

3) ทำให้เกิดประทับใจกับการเสียสละเพื่อช่วยเหลือคนอื่น

นิทานอาเซียน-ประเทศเมียนมาร์ เรื่อง*กำเนิดนางเงือก* ได้ให้คุณค่าด้านการให้ความบันเทิงกับเรื่องประทับใจในตัวละครที่เป็นสาวน้อยคนหนึ่งที่เสียสละชีวิตเพื่อช่วยชาวบ้านที่เดือดร้อนเมื่อเกิดน้ำท่วม ดังตัวอย่าง

.....ซาหัวเป็นเด็กสาวรูปร่างโสภา เป็นเด็กสาวร่าเริง ชอบช่วยเหลือผู้อื่น

.....

ครั้นแล้วซาหัว.....สาวน้อยผู้เสียสละเพื่อผู้อื่นมาตลอด ก็กระโดดลงรับกับ
ปลายคลื่นขนาดยักษ์ ร่างเธอหายไปกับปลายคลื่นลูกนั้น ท่ามกลางความอาลัย
อาวรณ์ของแม่ผู้แก่ชรา

เมื่อร่างอันบริสุทธิ์ของซาหัวกระทบสายน้ำ พลันคลื่นน้ำหิวมาและมวนน้ำ
ก็แห้งลงอย่างรวดเร็ว ชาวบ้านแสดงความดีใจให้ร้อง.....

ชาวเมียนมาร์เชื่อว่า เงือกสืบเชื้อสายมาจากซาหัว สาวน้อยผู้เสียสละอย่าง
น่ายกย่องนั่นเอง.....

(นิทานอาเซียน-ประเทศเมียนมาร์ *กำเนิดนางเงือก*. 2555 : 73, 77)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า นิทานอาเซียนได้ให้คุณค่าด้านการให้ความบันเทิง โดยนิทานที่มีเนื้อเรื่องทำให้เกิดความประทับใจกับตัวละครที่ยอมเสียสละชีวิตตนเพื่อช่วยเหลือชาวบ้าน จึงได้รับการยกย่องจากชาวนาเป็นอย่างมาก ให้ผู้อ่านได้ประทับใจกับการเสียสละที่ยิ่งใหญ่ ยากจะมีใครทำได้

กล่าวได้ว่า นิทานอาเซียนได้ให้คุณค่าด้านการให้ความบันเทิงทำให้เกิดความประทับใจกับตัวละคร ที่ยอมเสียสละชีวิตตนเพื่อช่วยเหลือชาวบ้าน จึงได้รับการยกย่องอย่างมาก และได้อยู่ในความทรงจำของชาวบ้านตลอดไป ผู้อ่านก็เกิดความประทับใจกับพฤติกรรมการเสียสละอันเป็นคุณธรรมอันดีงาม และได้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อ่านอีกด้วย

สรุปว่า นิทานอาเซียนได้ให้คุณค่าด้านการให้ความบันเทิง ทำให้เกิดความประทับใจ ในความรักระหว่างตัวละคร ให้ข้อคิดแก่ผู้อ่านให้ดูแลความรักของตน และได้อยู่กับคนที่ตนรักอย่างมีความสุข ความรักที่แท้จริงในนิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทยเป็นเรื่องราวที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความประทับใจ เมื่ออ่านจบเรื่องแม้จะรู้สึกเศร้าโศก ตามตัวละครที่ต้องเสียชีวิตไป แต่ความรักของตัวละครอยู่ต่อเป็นเวลายาวนาน ผู้อ่านเกิดความประทับใจกับชีวิตของตัวละคร การมีน้ำใจเสียสละเพื่อช่วยเหลือคนอื่น จึงเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อ่านเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคมเป็นอย่างมาก

สรุปได้ว่า นิทานอาเซียนให้คุณค่าแก่ผู้อ่านในด้านต่าง ๆ ทำให้ผู้อ่านได้มีความรู้เกี่ยวกับภูมิศาสตร์และวัฒนธรรมของประเทศอาเซียนมากยิ่งขึ้นจากเรื่องนิทานที่สนุกสนาน และรู้จักคนในประเทศอาเซียนที่มีวิถีชีวิต มีการกระทำ มีอารมณ์ความรู้สึกที่คล้ายคลึงกัน ทั้งในด้านความสนุกสนานและความประทับใจ และได้เป็นตัวอย่างที่ดีงาม ทำให้เกิดความเข้าใจระหว่างคนชาติต่าง ๆ ในอาเซียน

สรุปได้ว่า นิทานอาเซียนมีคุณค่าทั้งด้านให้ความรู้ คุณค่าด้านการบันเทิง และคุณค่าด้านการให้แง่คิดแก่ผู้อ่าน โดยให้ความรู้เกี่ยวกับภูมิศาสตร์ วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของชาวอาเซียนให้ผู้อ่านได้เห็นอย่างชัดเจน และนิทานอาเซียนยังให้ความสนุกสนาน ความประทับใจแก่ผู้อ่านจากเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในประเทศอาเซียนต่าง ๆ นอกจากนั้น ยังให้แง่คิดที่ดี ๆ แก่ผู้อ่านอีกมากมาย จึงทำให้ผู้อ่านรับรู้และแง่คิดที่ดีนั้น ๆ ก็สามารถเป็นตัวอย่างที่ดีให้ผู้อ่านสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันของตนต่อไป

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์นิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทย โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบของนิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทย และเพื่อวิเคราะห์คุณค่าของนิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทย โดยคัดเลือกนิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทยจำนวน 50 เรื่อง เป็นนิทานของประเทศต่าง ๆ 10 ประเทศ มีผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 องค์ประกอบของนิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทย

การวิเคราะห์องค์ประกอบของนิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทย ผู้วิจัยได้วิเคราะห์องค์ประกอบของนิทานในด้านต่าง ๆ ได้แก่ คำโครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก แก่นเรื่องหรือแนวคิด บทสนทนา การเปิดเรื่อง การปิดเรื่อง และการดำเนินเรื่อง

นิทานอาเซียนมีโครงเรื่องเกี่ยวกับการใช้ปัญญาแก้ปัญหาและใช้ปัญญาเอาชนะคนไม่ดี คำโครงเรื่องเกี่ยวกับผลของการพุดดีและพุดดีเท็จหรือพุดไม่ดี คำโครงเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ภายในครอบครัว เป็นคำโครงเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างแม่-ลูก คำโครงเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างคู่รักและความสัมพันธ์ของคนอยู่ในชุมชนที่ต้องมีการเสียสละเพื่อช่วยเหลือผู้เดือดร้อน เป็นกลวิธีการแต่งนิทานโดยวางคำโครงเรื่องที่ทำให้นิทานมีเรื่องราวสนุกสนานให้ความรู้ และได้สั่งสอนสิ่งดี ๆ แก่ผู้อ่านเป็นอย่างมาก

ในนิทานอาเซียน ตัวละครมีลักษณะนิสัยที่เปลี่ยนแปลงตามฐานะหรือสภาพต่าง ๆ ของตนเอง เป็นมนุษย์ตามพื้นฐานหรือภูมิหลังในการดำรงชีวิตและมีบทบาทที่สมจริงตามภูมิหลังของความสัมพันธ์ของตัวละครและเหตุการณ์ในการดำเนินเรื่อง ผู้อ่านจะเข้าใจชีวิตจริงในสังคม ถือได้ว่าตัวละครในนิทานอาเซียนได้ลอกเลียนแบบคนอาเซียนที่มีนิสัยใจคอตามที่ปรากฏในชีวิตจริง มีพฤติกรรมและความคิดนึกดังผู้อ่านได้พบเห็นและตามที่ผู้แต่งสร้างสรรค์เพิ่มขึ้นตามกลวิธีการแต่ง ทำให้เรื่องนิทานสมจริงและดำเนินเรื่องราวที่เป็นจริงและกระตุ้นให้อ่านอย่างสนุกสนานตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง

นิทานอาเซียนได้บรรยายฉากและสร้างภาพที่เป็นวิถีชีวิตของมนุษย์ที่อยู่ร่วมกันเป็นครอบครัว และฉากธรรมชาติที่เป็นป่า ทะเล แม่น้ำ ซึ่งเป็นภูมิประเทศของชาติต่าง ๆ ในอาเซียน ทำให้เรื่องได้ดำเนินต่อไปอย่างธรรมชาติ และชักชวนผู้อ่านให้อ่านจนจบเรื่อง นอกจากนั้น ผู้อ่านสามารถพบเห็นสถานที่ต่าง ๆ ในชีวิตจริง ซึ่งผู้แต่งนำมาสร้างเป็นฉาก ทำให้เรื่องนิทานน่าเชื่อถือ และผู้อ่านประทับใจนิทานต่าง ๆ ตลอดไป

นิทานอาเซียนให้แก่เรื่องในหลากหลายด้าน เช่น คนอ่อนแอก็สามารถเอาชนะคนแข็งแรง ได้หากมีความตั้งใจ ความพยายามมากพอ นอกจากนั้น ยังได้แสดงถึงความรักที่แท้จริง ซึ่งทำให้คน ยอมรับและยกย่อง สรุปก็คือนิทานอาเซียนแต่งเรื่องราวนิทานที่มีแก่นเรื่องหรือแนวคิดที่เกี่ยวกับ ความกตัญญูและความรักระหว่างคู่รักเป็นหลัก ผู้อ่านจะได้เข้าใจคุณธรรมและความรัก

นิทานอาเซียนได้ใช้บทสนทนาต่าง ๆ ของตัวละครมาช่วยดำเนินเรื่อง นอกจากนั้นยังใช้บท สนทนา มาแสดงให้เห็นถึงลักษณะนิสัยใจคอของมนุษย์ทั้งเป็นคนดีและคนไม่ดีผ่านคำพูดของตัวละคร ต่าง ๆ ทำให้ผู้อ่านได้เข้าใจนิสัยของมนุษย์ที่พบเห็นในสังคมได้ดียิ่งขึ้น

นิทานอาเซียนได้ใช้วิธีการเปิดเรื่องโดยการบอกเวลาที่มีเรื่องราวเกิดขึ้นมาเป็นเวลานานแล้ว จากนั้นจึงเล่าถึงจุดเริ่มต้นหรือความเป็นมาของแต่ละเรื่อง ซึ่งชักชวนผู้อ่านให้ติดตามนิทานเรื่องนั้น จนจบ จะได้ว่ามีอะไรเกิดขึ้นบ้างและสั่งสอนผู้อ่านอีกด้วย

ในนิทานอาเซียน ผู้เขียนปิดเรื่องแบบให้ข้อคิดแก่ผู้อ่านและแบบโศกนาฏกรรม เมื่ออ่านจบ เรื่อง ผู้อ่านก็จะได้รับข้อคิดที่ดี และจะนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิตของตน นอกจากนี้ การปิดเรื่อง แบบโศกนาฏกรรมก็ให้ข้อคิดเช่นกัน ทำให้ผู้อ่านเข้าใจอิทธิพลของความรักและความเป็นมาของ สถานที่ต่าง ๆ ที่คนอาเซียนแต่งนิทานขึ้นมาอธิบายธรรมชาตินั่นเอง

ในนิทานอาเซียน ผู้แต่งได้ใช้ความขัดแย้งต่าง ๆ ได้แก่ ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสัตว์ ความขัดแย้งระหว่างสัตว์กับสัตว์ ซึ่งเป็นกลวิธีการดำเนินเรื่อง ทำให้เรื่องดำเนินต่อเป็นที่น่าสนใจ ชักชวนผู้อ่านให้อ่านจนจบเรื่อง นอกจากนั้น ผู้แต่งได้ใช้ลักษณะ นิสัยใจคอของมนุษย์มาเป็นบุคลิกลักษณะตัวละครที่เป็นสัตว์ เป็นความเข้าใจนิสัยของมนุษย์ไม่พูด ออกมาโดยตรง แต่ให้ผู้อ่านนำไปคิด

จากการศึกษาพบว่า นิทานอาเซียนมีองค์ประกอบสำคัญทุก ๆ ประการเช่นเดียวกับวรรณกรรม ประเภทบันเทิงคดีและมีคุณค่าของมันเป็นอย่างมาก องค์ประกอบของนิทานอาเซียน ได้แก่ คำโครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก แก่นเรื่องหรือแนวคิด บทสนทนา การเปิดเรื่อง การปิดเรื่อง และการดำเนินเรื่อง แต่ละ องค์ประกอบเป็นส่วนสำคัญของกลวิธีการแต่งนิทานที่ทำให้นิทานได้ดำเนินเรื่องราวหรือเหตุการณ์ ต่าง ๆ ต่อไปอย่างธรรมชาติและจบอย่างสมบูรณ์ นอกจากนั้นจากองค์ประกอบต่าง ๆ ของนิทานอาเซียน ทำให้นิทานอาเซียนถ่ายทอดเรื่องราวและวัฒนธรรมของชาวอาเซียนได้ชัดเจน

5.1.2 คุณค่าของนิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทย

นิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทยมีคุณค่า 3 ด้าน มีผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) คุณค่าด้านความรู้ 2) คุณค่าด้านการเป็นเครื่องมือสั่งสอน 3) คุณค่าด้านความบันเทิง

สรุปได้ว่า นิทานอาเซียนให้ความรู้เกี่ยวกับลักษณะภูมิศาสตร์ การประกอบอาชีพ วัฒนธรรม ค่านิยม และรูปแบบการปกครองของประเทศอาเซียน ทำให้ผู้อ่านเข้าใจประเทศอาเซียนในหลาย ๆ ด้าน ได้ดีมากยิ่งขึ้น และนิทานอาเซียนได้ให้คุณค่าด้านการเป็นเครื่องมือสั่งสอนผู้อ่านว่า ควรมีคุณธรรมที่ดี

เพราะคนเราอาศัยอยู่ในสังคมเดียวกัน เราต้องค้นหาและพยายามรู้จักวิธีการต่าง ๆ ที่ใช้ในการติดต่อกับคนอื่น และวิธีการดำเนินชีวิตประจำวันของตน และทุกอย่างจะดีขึ้นเอง นอกจากนั้น นิทานอาเซียนได้ให้คุณค่าด้านการให้ความบันเทิง ทำให้เกิดความประทับใจในความรักระหว่างตัวละคร ให้ข้อคิดแก่ผู้อ่าน ให้ดูแลความรักของตน และการได้อยู่กับคนที่ตนรักอย่างมีความสุข ความรักที่แท้จริงในนิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทยเป็นเรื่องราวที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความประทับใจ แม้จะรู้สึกเศร้าโศกตามตัวละครที่เสียชีวิต แต่ความรักของตัวละครอยู่ต่อเป็นเวลายาวนาน ผู้อ่านเกิดความประทับใจกับการมีน้ำใจเสียสละเพื่อช่วยเหลือคนอื่น จึงเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อ่าน เป็นตัวอย่างที่ดีของสังคมเป็นอย่างมาก

สรุปว่า นิทานอาเซียนมีคุณค่าทั้งด้านให้ความรู้ คุณค่าด้านการบันเทิง และคุณค่าด้านการให้แง่คิดแก่ผู้อ่าน โดยให้ความรู้เกี่ยวกับภูมิศาสตร์ วัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชาวอาเซียนให้ผู้อ่านได้เห็นอย่างชัดเจนและให้ความสนุกสนาน ความประทับใจแก่ผู้อ่านจากเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในประเทศต่าง ๆ นอกจากนั้น ยังให้แง่คิดที่ดี ๆ แก่ผู้อ่านอีกมากมาย จึงทำให้ผู้อ่านรับรู้และแง่คิดที่ดี นั้น ๆ ก็สามารถเป็นตัวอย่างที่ดีให้ผู้อ่านสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันของตนอย่างเต็มที่

5.2 อภิปรายผล

1. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 สรุปได้ว่า นิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทยมีองค์ประกอบสำคัญคือ คำโครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก แก่นเรื่องหรือแนวคิด บทสนทนา การเปิดเรื่อง การปิดเรื่อง และการดำเนินเรื่อง แต่ละองค์ประกอบเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยให้นิทานได้ดำเนินต่อไปอย่างมีธรรมชาติ และจบอย่างสมบูรณ์ สะท้อนภาพสังคมหรือประเทศอาเซียนให้เห็นอย่างชัดเจน เพื่อให้ผู้อ่าน ผู้ฟังได้รับรู้ความรู้อื่น ๆ จากนิทานต่าง ๆ สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 คือ นิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทยมีองค์ประกอบที่สำคัญเช่นเดียวกับวรรณกรรมบันเทิงคดีประเภทอื่น ๆ ได้แก่ โครงเรื่อง การเปิดเรื่อง การปิดเรื่อง ตัวละคร ฯลฯ ซึ่งทำให้เรื่องนิทานน่าสนใจ ทำให้ผู้อ่านผู้ฟังได้รับรู้ความรู้อื่น ๆ จากนิทาน และสอดคล้องกับทฤษฎีองค์ประกอบของนิทานตามแนวคิดของ วิล มาสจรัส (2551 : 49-52) ว่านิทานมีองค์ประกอบเป็นคำโครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก แก่นเรื่องหรือแนวคิด ทรศนะ ท่วงทำนองการเขียน บทสนทนา การเปิดเรื่อง การปิดเรื่อง และการดำเนินเรื่อง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุวรรณ เชาว์นวม (2542) ที่ศึกษาวิจัยเรื่องนิทานพื้นเมืองลาว : ลักษณะเด่นและความสัมพันธ์กับสังคม ซึ่งมีผลการวิจัยว่า นิทานพื้นเมืองลาวแต่ละประเภท มีลักษณะเด่นที่สัมพันธ์กับสภาพภูมิศาสตร์และสังคมเกษตรกรรม นิทานส่วนใหญ่มีเนื้อหาอธิบายธรรมชาติรอบตัว และสัมพันธ์กับเทพเจ้ามีตัวละครเอก และมีแนวคิดสำคัญคือ ธรรมะขนบธรรมเนียม และเสนอแนวคิดเรื่องคนเจ้าปัญญาที่ใช้สติปัญญาเพื่อเอาตัวรอดจากอันตราย นิทานได้สะท้อนให้เห็นสภาพสังคมและวัฒนธรรมหลายด้าน เช่น สภาพสังคม มีลักษณะครอบครัวเป็นความสัมพันธ์ระหว่างเครือญาติสูง มีเศรษฐกิจเป็นแบบยังชีพ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีความเชื่อเรื่องผีและโซคลาง รวมทั้งพุทธศาสนา และได้ให้แง่คิดที่สั่งสอนผู้อ่านให้เป็น

คนดี รู้จักปฏิบัติตัว กระทบสิ่งต่าง ๆ ให้ถูกต้องและเป็นคนที่มีประโยชน์ต่อสังคมประเทศชาติของตนเอง

2. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 สรุปได้ว่า นิทานอาเซียนมีคุณค่าทั้งด้านให้ความรู้ คุณค่าด้านการบันเทิง และคุณค่าด้านการให้แง่คิดแก่ผู้อ่าน โดยให้ความรู้เกี่ยวกับภูมิศาสตร์ วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของชาวอาเซียนให้ผู้อ่านได้เห็นอย่างชัดเจนและให้ความสนุกสนาน ความประทับใจแก่ผู้อ่านจากเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในประเทศต่าง ๆ นอกจากนั้น ยังเป็นเครื่องมือสอน ผู้อ่านอีกมากมาย จึงทำให้ผู้อ่านรับรู้และแง่คิดที่ดี นั้น ๆ ก็สามารถเป็นตัวอย่างที่ดีให้ผู้อ่านสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันของตนอย่างเต็มที่ สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 คือ นิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทย มีคุณค่าที่สำคัญ เช่น คุณค่าด้านการสั่งสอน คุณค่าด้านการให้แง่คิดแก่ผู้อ่าน ฯลฯ ให้ผู้อ่านได้รู้จักวิธีการแก้ปัญหา วิธีการดำเนินชีวิต และยังช่วยสร้างนิสัยที่ดีแก่นมนุษย์ ให้เป็นคนดี เป็นคนที่มีประโยชน์ต่อสังคม สอดคล้องกับทฤษฎีคุณค่าของนิทานของ วิเชียร เกษประทุม (ม.ป.ป. : 9-10) กล่าวว่า นิทานเป็นอาหารทางใจอย่างหนึ่งของมนุษย์ นิทานเป็นแหล่งรวบรวมจินตนาการและความฝัน นิทานเป็นทางออกทางใจของมนุษย์ ทำให้มีความสุขและช่วยผ่อนคลายความทุกข์ในใจได้ นิทานให้ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน เป็นการผ่อนคลายความเครียดและช่วยให้เวลาผ่านไปอย่างไม่น่าเบื่อหน่าย นิทานช่วยกระชับความสัมพันธ์ นิทานให้การศึกษาและเสริมสร้างจินตนาการ นิทานให้ข้อคิดและคติเตือนใจ เป็นการช่วยปลูกฝังคุณธรรมต่าง ๆ ที่สังคมพึงประสงค์แก่ผู้ฟัง นิทานช่วยสะท้อนให้เห็นสภาพของสังคมในอดีตในหลาย ๆ ด้าน เช่น ลักษณะของสังคม วิถีชีวิตของประชาชนในสังคม ตลอดจนประเพณี ค่านิยมและความเชื่อ เป็นต้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของเอื้อนจิตร จันจตุรพันธ์ (2524) ศึกษาวิจัยเรื่อง วิเคราะห์วรรณกรรมจีน (แปล) ประเภทกำลังภายใน ผลการวิจัยพบว่า วรรณกรรมจีนกำลังภายใน ทั้ง 6 เรื่อง จำนวน 16 เล่ม มีคุณค่าประการสำคัญคือ แสดงให้เห็นถึงจริยธรรมในด้านความกตัญญูต่อบิดามารดาและอาจารย์ ความรักชาติ ความถูกต้องและความยุติธรรม การออกแบบสอบถามปรากฏผลว่า ผู้อ่านวรรณกรรมจีนกำลังภายในชอบการผูกเรื่องที่ทำให้ความบันเทิงใจตลอดเรื่อง มีคำคมและแสดงให้เห็นธรรมชาติของมนุษย์ในเรื่องความรัก โลก โกรธ หลง และการเน้นคุณธรรม

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิเคราะห์นิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ควรวิเคราะห์ภาพสะท้อนสังคมวัฒนธรรมในนิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทยที่แสดงอัตลักษณ์ของคนอาเซียนในแต่ละประเทศ
2. ควรวิเคราะห์สำนวนการแปลนิทานอาเซียนประเภทต่าง ๆ

บรรณานุกรม

- กุหลาบ มัลลิกะมาส. (2518) **คติชาวบ้าน**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ชนิษฐา จิตชินะกุล. (2545) **คติชนวิทยา**. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- จารุวรรณ เชาวน์วณ. (2542) **นิทานพื้นเมืองลาว : ลักษณะเด่นและความสัมพันธ์กับสังคม**.
วิทยานิพนธ์ อ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- จิตรลดา สุวัตถิกุล. (2526) **วรรณกรรมไทยร่วมสมัย**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ. (2546) **ภาษาและวรรณกรรมสารฉบับ : ภาษาและวรรณกรรม ไม่เคยตาย**.
กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เจือ สตะเวทิน. (2517) **คติชาวบ้านไทย**. กรุงเทพมหานคร : สุทธิสารการพิมพ์.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2527) **การทำหนังสือสำหรับเด็ก**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์อมรพิมพ์.
- ชลธิชา นิสัยสัตย์. (2552) **"ยักษ์" ในนิทานพื้นบ้านภาคเหนือของไทย : บทบาทและความหมาย
เชิงสัญลักษณ์**. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โชคดี ศรีสุวรรณ. (2555) **นิทานพื้นบ้านประชาคมอาเซียน เล่ม 1**. กรุงเทพมหานคร : สถาพรบุ๊คส์.
- ณัฐพร ไช้มุกข์. (2554) **ตัวละครผู้ช่วยเหลือในละครนิทานโทรทัศน์ร่วมสมัย : กรณีศึกษานิทาน
จักร ๆ วงศ์ ๆ เรื่องตุ๊กตาทอง**. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย) กรุงเทพมหานคร :
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณิรันดร์ แผลงภู. (2552) **อนุภาคการให้รางวัลและการลงโทษในนิทานพื้นบ้านไทย : ลักษณะและ
ความหมายเชิงวัฒนธรรม**. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย) กรุงเทพมหานคร :
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธวัช ปุณโณทก. (2527) **แนวทางการศึกษาวรรณกรรมปัจจุบัน**. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2546) **วิเคราะห์วรรณกรรมท้องถิ่นเชิงเปรียบเทียบ**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
- ธิดินัดดา จินาจันทร์ และวราภา เลหาเพ็ญแสง. (2547) **นิทานประจำถิ่นล้านนา เล่ม 2**. เชียงใหม่ :
สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นภลัย สุวรรณธาดา. (2525) หน่วยที่ 1 ความรู้ทั่วไปทางวรรณคดี. ใน **เอกสารการสอนชุดวิชา
ภาษาไทย 4 : วรรณคดีไทย หน่วยที่ 1-7**. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- นรุตม์ คุปต์ธนโรจน์. (2551) **นิทานจีนชุดยี่สิบสี่ยอดกตัญญู : การดำรงอยู่และวิธีการนำเสนอในสังคมไทยปัจจุบัน**. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประคอง นิมมานเหมินท์. (2551) **นิทานพื้นบ้านการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประทีป เหมือนนิล. (2519) **วรรณกรรมไทยปัจจุบัน**. กรุงเทพมหานคร : สารสยามการพิมพ์.
- ปัญญา บริสุทธิ์. (2533) **ทฤษฎีและวิธีปฏิบัติในการแปล**. กรุงเทพมหานคร : ราชบัณฑิตยสถาน.
- ปิยะมาศ สรรพวีรวงส์. (2543) **การศึกษาเปรียบเทียบ “สี่แผ่นดิน” ฉบับแปลภาษาจีนสองสำนวน**. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เปรมวดี สารีภวณิช. (2529) **ศึกษาวิจัยเรื่องการวิเคราะห์เปรียบเทียบสังคหวัตถุ 4 ในวรรณกรรมไทยและวรรณกรรมแปลสำหรับเยาวชน**. ปริญญาโท ศศ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ฝ่ายวิชาการเอ็กชเปอร์เน็ท. (2555) **อาเซียน 360°**. กรุงเทพมหานคร : เอ็กชเปอร์เน็ท.
- พิทยา ว่องกุล. (2540) **พลาณภาพแห่งวรรณกรรม**. กรุงเทพมหานคร : ดอกหญ้า.
- ไพโรธ เลิศพิริยกุล. (2542) **วรรณกรรมไทยปัจจุบัน**. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- รัถพร ชังธาดา. (2531) **หนังสือสำหรับเด็ก**. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รื่นฤทัย สัจจพันธ์. (2538) **วรรณกรรมปัจจุบัน**. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ลมุล รัตตากร. (2529) **การเขียนและการแปลหนังสือสำหรับเด็กวัยรุ่น**. กรุงเทพมหานคร : ชมรมเด็ก.
- วนิดา บำรุงไทย. (2544) **ศาสตร์และศิลป์ แห่งนวนิยาย**. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยา สาส์น.
- วรทัศน์ วัชรวิสี. (2533) **ประชาชาติอาเซียน**. กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮ้าส์.
- วิเชียร เกษประทุม. (ม.ป.ป.) **นิทานพื้นบ้าน**. กรุงเทพมหานคร : พัฒนาศึกษา.
- วิมล จิโรจพันธ์, ประชิต สกฤษณ์พัฒน์ และอุดม เขยกิจวงศ์. (2548) **วิถีไทย**. กรุงเทพมหานคร : แสงดาว.
- วิล มาศจรัส. (2551) **เทคนิคการเขียน การเล่านิทานสำหรับเด็ก**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : ชารอักษร.
- วิทย์ บัณฑิตกุล. (2554) **รู้จักประชาคมอาเซียน**. กรุงเทพมหานคร : สถาพรบุ๊คส์.
- สนธิ แคร่กระโทก. (2533) **การประเมินคุณค่าหนังสือการ์ตูนญี่ปุ่นสำหรับเด็กวัยรุ่นที่แปลเป็นภาษาไทย**. ปริญญาโท ศศ.ม. (สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สมปราชญ์ อัมมะพันธ์ (2536) **ประเพณีและพิธีกรรมในวรรณคดีไทย**. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- สมพร จารุณัฐ. (2541) **คู่มือการเขียนเรื่องบันเทิงคดีและสารคดีสำหรับเด็ก**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สถาบันภาษาไทย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- สมพร มั่นตะสูตร. (2525) **วรรณกรรมไทยปัจจุบัน**. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- สายทิพย์ นุกุลกิจ. (2543) **วรรณกรรมไทยปัจจุบัน**. กรุงเทพมหานคร : เอส.อาร์.พรีนติ้ง แมสโปรดักส์.
- สุธิมา โพธิ์เงิน. (2553) **จาก เฟิงเงินเหยียนอี้ สู๋ ห้องลิน : การศึกษาวิเคราะห์การแปลและอิทธิพลของเรื่อง ห้องลิน ต่อวรรณกรรมและศิลปกรรมในสังคมไทย**. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสาวลักษณ์ อนันตศานต์. (2548) **การศึกษานิทานพื้นบ้าน**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เอื้อนจิตร จันจตุรพันธ์. (2524) **วิเคราะห์วรรณกรรมจีน (แปล) ประเภทกำลังภายใน**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เรไร ไพรวรรณ (23 มีนาคม 2552) “ว่าด้วยเรื่องนิทานพื้นบ้าน” [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://www.thaifolk.com/Doc/literate/tales/index.htm> (16 เมษายน 2557)
- สุนีย์ แจ้งใจ (18 เมษายน 2555) “หมวดหมู่ : กลุ่มสาระภาษาไทย องค์ประกอบนิทานพื้นบ้าน” [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://sahavicha.com> (16 เมษายน 2557)
- องค์ความรู้ “ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” (23 มิถุนายน 2555) **ประเทศไทยจะได้ประโยชน์อะไรจาก AEC (ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน)** [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://www.thai-aec.com/227> (16 เมษายน 2557)

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

เอกสารรับรองคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย

เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม

เอกสารรับรอง

(Certificate of Exemption)

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

วันที่ 4 ธันวาคม 2557

ชื่อเรื่อง การวิเคราะห์นันทนาการอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทย
 ชื่อนักวิจัย/หัวหน้าโครงการ Miss Pan Xiao Hua
 คณะวิชา/หลักสูตร หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง)
 คณะศิลปศาสตร์
 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ขอรับรองว่า งานวิจัยดังกล่าวข้างต้นได้ผ่านการพิจารณาเห็นชอบโดยสอดคล้องกับประกาศ
 เอลซิงกิ จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ลงนาม

(รองศาสตราจารย์ ดร.จริยาวัตร คมพยัคฆ์)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

วันที่รับรอง

วันที่ 4 ธันวาคม 2557

เลขที่รับรอง

อ.271/2557.

วันที่ให้การรับรอง: 4 ธันวาคม 2557

วันหมดอายุไปรับรอง: 3 ธันวาคม 2559

ภาคผนวก ข
ประเภทของนิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทย

1. นิทานชีวิต (Romantic Tale)

นิทานชีวิต เป็นเรื่องราวที่เล่า ที่เกิดขึ้นจริง ๆ โดยจะบอกเล่าเรื่องราวของตัวละคร ชื่อ ฐานะ ตำแหน่งไว้อย่างชัดเจนแล้ว และยังระบุสถานที่ที่เกิดเหตุการณ์ด้วย

นิทานอาเซียนประเภทนิทานชีวิต มีทั้งหมด 23 เรื่อง ดังนี้

กลิ่นอาหาร (กัมพูชา)	ตากับตานา (ไทย)
บาคังผู้ทรงพลัง (สิงคโปร์)	หลวงตาฉันท์โก๋ (ไทย)
แบกภูเขา (สิงคโปร์)	เรื่อวิเศษ (มาเลเซีย)
นักไฮดา ลูกอกตัญญู (บรูไน)	ใครจะตายก่อนกัน (ฟิลิปปินส์)
เก็บอ้อยในป่า (บรูไน)	เจ้าหนอนกับถาดิ (ฟิลิปปินส์)
ภูเขาทองคำกับเมล็ดข้าว (บรูไน)	คนไม่รู้จักกระจก (ลาว)
จอมกะล่อน (เวียดนาม)	จ้างทะเลาะกัน (ลาว)
คำสั่งของขุนนาง (เวียดนาม)	ท้าวหัวข่อหล่อ (ลาว)
คนมีน้ำใจ (เวียดนาม)	ท้าวบุษบา (ลาว)
พระราชาสวยแกลบ (เมียนมาร์)	สี่โบผู้ไซคร้าย (อินโดนีเซีย)
สามเกลอเต๋อดำ (เมียนมาร์)	เด็กน้อยเจ้าปัญญา (อินโดนีเซีย)
เจ้าหัวไม่มีตัวผจญภัย (เมียนมาร์)	

2. นิทานอธิบายเหตุ (Explanatory Tale)

นิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทยประเภทนิทานอธิบายเหตุเป็นนิทานขนาดสั้น อธิบายที่มาของสิ่งต่าง ๆ โดยเฉพาะที่มาของรูปลักษณ์ของคน สัตว์ และพืช นิทานประเภทนี้เป็นนิทานที่เล่าถึงสาเหตุที่คน สัตว์ และพืชมีรูปร่างลักษณะ สีขน หรือส่วนประกอบต่าง ๆ ที่มาของชื่อสัตว์บางชนิด ตลอดจนสาเหตุที่สัตว์บางชนิดเป็นศัตรูกัน นิทานประเภทนี้หลายเรื่องเกี่ยวโยงไปถึงความเชื่อว่ามีพระอินทร์ หรือพระพุทธเจ้าเป็นผู้สร้าง หรือบันดาลให้เกิดสิ่งต่าง ๆ และเป็นผู้ตั้งชื่อให้สัตว์ต่าง ๆ ด้วย

นิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทยประเภทนิทานอธิบายเหตุ มีทั้งหมด 9 เรื่อง ได้แก่

กำเนิดค้างคาว (ฟิลิปปินส์)	กำเนิดสิงคโปร์ (สิงคโปร์)
กำเนิดกบ (ฟิลิปปินส์)	ภูเขาสำเภาทิน (มาเลเซีย)
ดาวกับเดือน (ฟิลิปปินส์)	ตำนานหินรูปช้าง (มาเลเซีย)
ศึกไก่อัน (บรูไน)	ภูเขาภูนาง (ลาว)
อ้ายขุนไล่ (เมียนมาร์)	

3. นิทานสัตว์ (Animal Story)

นิทานสัตว์ เป็นนิทานที่มีตัวละครเป็นสัตว์ อาจจะเป็นการเล่า เพื่อให้เห็นนิสัยสันดานที่แท้จริงของสัตว์ นิทานประเภทนี้เป็นเรื่องที่น่าฟังแสดงว่า แม้ว่าจะเปลี่ยนรูปร่างลักษณะ แต่สัตว์มักไม่ทิ้งสันดานเดิมของตน

นิทานอาเซียนประเภทนิทานสัตว์มีทั้งหมด 10 เรื่อง ได้แก่

หมาป่ากับกิ้งผอย (กัมพูชา)	กระจกกับยักษ์ (มาเลเซีย)
สงครามขอฝน (กัมพูชา)	สิงโตกับกระต่าย (เวียดนาม)
สุนัขจิ้งจอกผู้หิวโซ (กัมพูชา)	กวางทอง (เมียนมาร์)
กระจกเจ้าปัญญา (อินโดนีเซีย)	นกแก้ววิโก้ (เมียนมาร์)
กระจกหัวใสกับเสือเขี้ยว (มาเลเซีย)	ราชาแห่งป่า (บรูไน)

4. ตำนานและเทพปกรณัม(Myth)

ตำนานและเทพปกรณัมเป็นเรื่องที่อธิบายถึงกำเนิดจักรวาล กำเนิดโลก กำเนิดมนุษย์ สัตว์ พืช หรืออธิบายปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ เช่น ลม ฝน กลางวันกลางคืน จันทร์คราส สุริยุคราส ไฟแลบ ฟ้าร้อง ฯลฯ ตลอดจนเป็นเรื่องเล่าที่ใช้อธิบายที่มาของพิธีกรรม

นิทานอาเซียนที่แปลเป็นภาษาไทยประเภทตำนานและเทพปกรณัม ทั้งหมด 8 เรื่อง ได้แก่

ตำนานอีกา (อินโดนีเซีย)	กำเนิดนางเงือก (เมียนมาร์)
ลาร่ากับยักษ์ (อินโดนีเซีย)	ตำนานขนมครก (ไทย)
ตือทีกบนางฟ้า (เวียดนาม)	ท่าเตียน (ไทย)
ปราบบรูย์ักษ์ (เวียดนาม)	ไกรทอง (ไทย)

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล MISS PAN XIAOHUA (แพนต้า)

วัน เดือน ปีเกิด 15 กันยายน 2532

ที่อยู่ปัจจุบัน 7/135 อาคารลุมพินีวิลล์ รามคำแหง 60/2 ชั้น 8 อาคาร C
ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2553 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาไทย)

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานในปัจจุบัน

พ.ศ. 2555 – ปัจจุบัน ครูสอนวิชาภาษาจีน
วิทยาลัยเทคโนโลยีตั้งตรงจิตรพณิชยการ กรุงเทพมหานคร

